

Gebruiksaanwijzing

Hartelijk gefeliciteerd

Wij feliciteren u van harte met uw nieuwe camper en spreken onze dank uit dat u voor een kwaliteitsproduct hebt gekozen van de firma Dethleffs.

Het maakt niet uit of de wegen die u naar uw vakantiebestemming brengen goed of slecht zijn en of uw "vakantie-huisje" in het bos, aan zee of op een berg staat: Uw Dethleffs-camper zorgt ervoor dat u van uw vakantie kunt genieten. Het team van Dethleffs bouwt tenslotte al sinds 80 jaar caravans en weet waar het op aan komt. Deze ervaring komt tot uitdrukking in de weloverwogen, gezellige en desondanks zeer functionele uitrusting, evenals in de uitstekende rij-eigenschappen.

Een Dethleffs-voertuig wordt met zorg gemaakt en op de kwaliteit wordt streng gecontroleerd. Daardoor zijn onze producten verzekerd van een lange levensduur. Op grond van deze strenge eisen staan wij in voor de topkwaliteit van onze producten en geven u een garantie van 6 jaar op de dichtheid van onze opbouw, conform onze garantievoorwaarden (zie sectie 1.1).

Alle Dethleffs voertuigen voldoen aan de eisen van emissienorm Euro 5.

In deze gebruiksaanwijzing wordt voornamelijk de woonopbouw van uw camper beschreven. U vindt er alle belangrijke informatie en tips, zodat u van alle technische snufjes van uw Dethleffs-camper gebruik kunt maken. Ook het onderhoud – en daarmee het waardebehoud – hebben we in aanmerking genomen.

Daarnaast ontvangt u de separate documentatie voor het basisvoertuig en de diverse inbouwapparatuur.

Neem voor onderhoudswerkzaamheden of andersoortige hulp altijd contact op met een betrouwbare geautoriseerde werkplaats. Daar kent men uw camper het best en kunnen uw wensen snel en op een goede manier beantwoord worden.

Voor op het chassis betrekking hebbende problemen aan Dethleffs-voertuigen staan ook de geautoriseerde werkplaatsen van de fabrikant van het basisvoertuig voor u klaar. Indien er problemen aan het Fiat-chassis optreden, bel dan het nummer 00800 34281111.

Nu rest ons niets anders dan u met uw camper veel plezier, ontspanning en een goede reis te wensen!

Uw Dethleffs-team

Gebruiksaanwijzing

Voertuiggegevens	
Model:	
Autofabrikant/motorsoort:	
Serienummer:	
Aflevering van het kentekenbewijs:	
Gekocht bij firma:	
Einde garantietijd:	
Sleutelnummer:	
Chassisnummer:	
Family Card met langdurige garantie	Ja/nee
Geadresseerde	
Naam, voornaam:	
Straat, huisnr.:	
Postcode, plaats:	
Stempel en handtekening van de handelaar	

Wijzigingen in constructie, uitrusting en omvang van de levering blijven voorbehouden. Er worden ook speciale uitvoeringen vermeld, die niet standaard bij de levering zijn inbegrepen. De beschrijvingen en afbeeldingen in deze brochure horen niet bij één bepaald model. Voor alle details is alleen de bijbehorende uitvoeringslijst geldig.

Betreffende importcentrale:

Dethleffs Nederland B.V.

Jules Verneweg 13 - 17

NL 7821 AD Emmen

Tel.: +31/5 91 63 35 75

E-mail: info@dethleffs.nl

Inhoudsopgave

1	Garantie	7	5	Tijdens de rit	49
1.1	Garantievoorwaarden	7	5.1	Rijden met de camper	49
1.2	Lekkage-inspectie	8	5.2	Rijsnelheid	50
1.2.1	Inspectieschema	8	5.3	Remmen	50
1.2.2	Inspectiebewijzen	9	5.4	Veiligheidsgordels	50
1.3	Overige inspecties	12	5.4.1	Veiligheidsgordel juist dragen	51
1.3.1	Inspectieschema jaarlijkse inspectie	12	5.4.2	Veiligheidsgordel correct instellen	51
1.3.2	Inspectieschema chassis	13	5.5	Bestuurdersstoel en passagiersstoel	52
1.3.3	Inspectieschema gaskeuring	13	5.6	Hoofdsteunen	53
1.3.4	Inspectiebewijzen	14	5.7	Opstelling van de zitplaatsen	53
2	Inleiding	17	5.8	Strengblokkering (I-model)	54
2.1	Algemeen	18	5.9	Elektrische raamschakelaars (I-model) ...	54
2.2	Milieu-instructies	18	5.10	Elektrisch instelbare buitenspiegels (I-model)	55
2.3	Rijbewijscategorieën / toelating	19	5.11	Vouwverduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam	56
3	Veiligheid	21	5.12	Lessenaar	57
3.1	Noodkaart	21	5.13	Motorkap	57
3.2	Brandveiligheid	21	5.13.1	I-model	58
3.2.1	Voorkomen van brand	21	5.14	Ruitenwisservloeistof vullen (I-model) ...	58
3.2.2	Brandbestrijding	21	5.15	Koelwater bijvullen	59
3.2.3	Wanneer u gas ruikt	22	5.16	Oliepeil controleren (I-model)	60
3.3	Algemeen	22	5.17	Diesel tanken	60
3.4	Verkeersveiligheid	23	6	Camper opstellen	63
3.5	Gebruik van een aanhanger	24	6.1	Handrem	63
3.6	Gasinstallatie	25	6.2	Opstap	63
3.6.1	Algemene instructies	25	6.3	Wielkeggen	63
3.6.2	Gasflessen	26	6.4	Steunen	63
3.7	Elektrische installatie	26	6.4.1	Algemene instructies	63
3.8	Waterinstallatie	27	6.4.2	Hefsteunen (AL-KO)	64
4	Voor het rijden	29	6.5	230-V-aansluiting	64
4.1	Sleutels	29	6.6	Koelkast	65
4.2	Kentekenbewijs	29	6.6.1	Absorberkoelkast	65
4.3	Bijlading	29	6.6.2	Compressorkoelkast	65
4.3.1	Begrippen	30	6.7	Markies	65
4.3.2	Berekening van de bijlading	33	6.8	Satellietinstallatie	66
4.3.3	Voertuig juist beladen	34	6.9	Kabelaansluiting	67
4.3.4	Daklasten	36	7	Wonen	69
4.3.5	Bevestigingssysteem achterin	37	7.1	Deuren	69
4.3.6	Dubbele bodem	38	7.1.1	Ingangsdeur, buiten	70
4.3.7	Fietsenrek	38	7.1.2	Ingangsdeur, binnen (met veiligheidshendel)	70
4.4	Gebruik van een aanhanger	39	7.1.3	Bestuurdersdeur, buiten	71
4.4.1	Aanhangerkoppeling	39	7.1.4	Bestuurdersportier, binnen (zonder vergrendeling)	71
4.5	Opstap	40	7.1.5	Bestuurdersportier, binnen (met vergrendeling)	72
4.5.1	Mechanisch te bedienen opstap	40	7.1.6	Hor bij de toegangsdeur	72
4.5.2	Elektrisch bedienbare opstap	41	7.1.7	Raam toegangsdeur (variant 1)	73
4.6	PVC-vloerbedekking	42	7.1.8	Raam toegangsdeur (variant 2)	73
4.7	Televisie	42	7.2	Service luiken	74
4.8	Aanrecht afdekking	43	7.2.1	Klepslot met greepkom	74
4.9	Vouwverduisteringen bestuurderscabine	44	7.2.2	Service luiken vastzetten	75
4.9.1	Vouwverduistering voor zijraam aan bestuurders- en passagierszijde	44	7.3	Afscherming bestuurderscabine	76
4.9.2	Vouwverduistering voor de voorruit	45	7.4	Ventileren	77
4.10	Centrale vergrendeling keukenblok	46			
4.11	Sneeuwkettingen	47			
4.12	Verkeersveiligheid	47			

Inhoudsopgave

7.5	Ramen	78	7.16.5	Middelste zitgroep met langszitbank ...	122
7.5.1	Schuifraam met vergrendeling (variant 1)	78	7.16.6	Ronde zitgroep (zonder lattenbodem) ..	123
7.5.2	Schuifraam met vergrendeling (variant 2)	79	7.16.7	Ronde zitgroep	124
7.5.3	Schuifraam met vergrendeling (variant 2)	79	7.16.8	Zitbank voor	125
7.5.4	Schuifraam zonder vergrendeling (variant 1)	80	7.16.9	Zitbank voor met langszitbank	126
7.5.5	Schuifraam zonder vergrendeling (variant 2)	80	7.16.10	Zitbank voor met langszitbank (uitschuifbaar)	127
7.5.6	Uitzetbaar raam met draaibare uitzetters	81	7.16.11	Zitbank voor met langszit	128
7.5.7	Uitzetbaar raam met automatische uitzetters	82	7.16.12	Boegzitgroep	129
7.5.8	Verduisteringsrollo en rolhor	85	7.16.13	L-zitgroep	130
7.5.9	Vouwverduistering voor de voorruit	86	7.17	Badkamer	131
7.5.10	Vouwverduistering zijraam bestuurders- en passagierszijde	87	7.18	Afscheiding slaapruimte	131
7.5.11	Ophaalgordijnen	88	7.18.1	Schuifdeur	131
7.6	Dakluiken	88	7.18.2	Vouwgordijn	132
7.6.1	Dakluik met kliksluiting	89	8	Gasinstallatie	133
7.6.2	Heki-dakluik (mini en midi)	90	8.1	Algemeen	133
7.6.3	Draaidakluik	91	8.2	Gasflessen	134
7.7	Stoelen draaien	92	8.3	Gasverbruik	135
7.8	Zitbank en losse stoelen	93	8.4	Gasflessen vervangen	136
7.9	Tafels	93	8.4.1	Gasfles in het voertuig vervangen	137
7.9.1	Hangtafel met scharnier-steunpoot	93	8.5	Gasafsluitkranen	138
7.9.2	Hangtafel (barzitgroep)	95	8.6	Externe gasaansluiting	138
7.9.3	Zwenktafel van de ronde zitgroep	96	8.7	Omschakelinstallatie DuoControl CS ...	139
7.9.4	Vaste tafel (tafelblad verschuifbaar)	96	9	Elektrische installatie	143
7.9.5	Eénkolomtafel (tafelblad verschuifbaar) .	97	9.1	Algemene veiligheidsinstructies	143
7.9.6	Vaste tafel	97	9.2	Begrippen	143
7.9.7	Heftafel van de ronde zitgroep	99	9.3	12-V-boordnet	144
7.10	Centrale vergrendeling keukenblok	99	9.3.1	Woonruimteaccu	145
7.11	Televisie	100	9.4	Woonruimteaccu en startaccu laden ...	147
7.12	Lampen	101	9.4.1	Laden met 230-V-voorziening	147
7.12.1	Stekkerlamp	101	9.4.2	Laden met voertuigmotor	147
7.12.2	Lamp in het vouwdak	102	9.4.3	Laden met een extern laadapparaat ...	148
7.13	Lichtschakelaar	102	9.5	Inverter	149
7.14	Zitgroep vergroten	103	9.6	Extra laadapparaat	150
7.14.1	Middelste zitgroep vergroten	103	9.7	Elektroblok (EBL 99)	150
7.15	Bedden	104	9.7.1	Accu-scheidingsschakelaar	152
7.15.1	Alkooftbed	104	9.7.2	Accu-keuzeschakelaar	152
7.15.2	Hefbed (I-model)	106	9.7.3	Accubewaking	153
7.15.3	Hefbed (T-model)	113	9.7.4	Acculading	153
7.15.4	Stapelbed	114	9.8	Elektroblok (EBL 101)	154
7.15.5	Stapelbed (zijde)	115	9.8.1	Accu-scheidingsschakelaar	155
7.15.6	Vast bed (gasdrukveer)	116	9.8.2	Accu-keuzeschakelaar	155
7.15.7	Bed in het slaapdak	117	9.8.3	Accubewaking	156
7.16	Zitgroepen ombouwen om te slapen ...	118	9.8.4	Acculading	156
7.16.1	Middelste zitgroep	118	9.9	Elektroblok (EBL 220)	157
7.16.2	Middelste zitgroep met verlenging	119	9.9.1	Accu-scheidingsschakelaar	158
7.16.3	Tegenoverliggende zitgroep met verlenging	120	9.9.2	Accu-keuzeschakelaar	158
7.16.4	Tegenoverliggende zitgroep met stootwandmat	121	9.9.3	Accubewaking	159
			9.9.4	Acculading	159
			9.10	Paneel IT 992	160
			9.10.1	Indicatie-instrument V/tank voor accu spanning en water- of afvalwaterhoeveelheid	160
			9.10.2	Accu-alarm voor woonruimteaccu	162

Inhoudsopgave

9.10.3	Indicatie-instrument stroom voor laad-/ontlaadstroom van de woonruimteaccu	162	10.7	Koelkast	209
9.10.4	Hoofdschakelaar 12 V	163	10.7.1	Koelkast-ventilatioerooster	209
9.10.5	12-V-controlelicht	163	10.7.2	Gebruik (Dometic 8-serie)	210
9.10.6	230-V-controlelicht	163	10.7.3	Gebruik (Dometic 8-serie met handmatig energiekeuze-systeem HES)	211
9.10.7	Schakelaar voor circulatiepomp	163	10.7.4	Gebruik (Dometic 8-serie met een automatisch energiekeuze-systeem)	213
9.11	Paneel MP 20-T	164	10.7.5	Gebruik (Thetford)	215
9.11.1	230-V-controlelicht	164	10.7.6	Bedrijf (Webasto)	217
9.11.2	Hoofdschakelaar 12 V	165	10.7.7	Vergrendeling van de koelkastdeur	218
9.11.3	Weergave-instrument accu's	165	11	Sanitaire inrichting	221
9.11.4	Weergave-instrument tank	167	11.1	Watervoorziening, algemeen	221
9.11.5	Alarmen	167	11.2	Schakelaar voor waterpomp (Winter-Comfort-pakket of speciale uitrusting)	222
9.11.6	Temperatuuraanduiding	168	11.3	Watertank	223
9.11.7	Weergave-instrument klok	168	11.3.1	Drinkwatervulopening met deksel	223
9.11.8	Schakelaar voor tankverwarming	168	11.3.2	Water vullen	223
9.12	230-V-boordnet	169	11.3.3	Water aftappen	224
9.12.1	230-V-aansluiting	169	11.4	Afvalwatertank	225
9.12.2	Voedingskabel voor externe 230-V-aansluiting	169	11.4.1	Afvalwatertank (modellen met dubbele bodem)	226
9.13	Zekeringen	171	11.4.2	Afvalwatertank (modellen zonder dubbele Bodem)	226
9.13.1	Zekeringen 12 V	171	11.4.3	Sifon	227
9.13.2	Zekering 230 V	173	11.5	Waterinstallatie vullen	227
10	Inbouwapparatuur	175	11.6	Waterinstallatie leegmaken	228
10.1	Algemeen	175	11.7	Toiletruimte	230
10.2	Verwarming	176	11.7.1	Uitschuifbare toiletruimte	231
10.2.1	Modeluitvoeringen met gasafvoerschroeven aan de rechter voertuigkant	176	11.7.2	Vario-toilet	231
10.2.2	Juist verwarmen	177	11.7.3	Variabele wastafel	233
10.2.3	Heteluchtverwarming Truma Combi	177	11.8	Toilet	233
10.2.4	Warmwaterverwarming Alde	179	11.8.1	Zwenkbaar toilet (Thetford)	234
10.2.5	Dieserverwarming Webasto	184	11.8.2	Toilet met vaste bank	236
10.2.6	Extra warmtewisselaar Arizona	187	11.8.3	Toilet (Dometic)	236
10.2.7	Standverwarming	188	11.8.4	Cassette verwijderen	238
10.2.8	Verwarming voor afvalwatertank en afvalwaterleidingen (Winter-Comfort-pakket)	189	11.8.5	Cassette leegmaken	239
10.2.9	Elektrische vloerverwarming	189	12	Verzorging	241
10.3	Klimaatregeling	191	12.1	Uitwendige verzorging	241
10.3.1	Klimaatregeling (Truma)	191	12.1.1	Wassen met hogedrukreiniger	241
10.3.2	Klimaatregeling (Teleco)	193	12.1.2	Voertuig wassen	241
10.4	Boiler	194	12.1.3	Vensterruiten uit plexiglas	242
10.4.1	Modeluitvoeringen met gasafvoerschroeven aan de rechter voertuigkant	194	12.1.4	Onderkant	242
10.4.2	Boiler Truma Combi	194	12.1.5	Afvalwatertank	243
10.4.3	Boiler Trumatic C	196	12.1.6	Opstap	243
10.4.4	Boiler Alde	199	12.1.7	Isolatiemat bestuurderscabine (I-model)	243
10.4.5	Boiler Webasto	200	12.2	Inwendige verzorging	243
10.5	Kookplaat	203	12.3	Waterinstallatie	245
10.5.1	Gaskooktoestel	203	12.3.1	Watertank reinigen	245
10.5.2	Gasbakoven (Spinflo)	205	12.3.2	Waterleidingen reinigen	245
10.5.3	Gasbakoven (Dometic)	206	12.3.3	Waterinstallatie ontsmetten	245
10.5.4	Magnetron	207	12.4	Afzuigkap	246
10.5.5	Afzuigkap	208	12.5	Wasbak/gootsteen	247
10.6	Koffiezetapparaat	208	12.5.1	Wasbak/gootsteen van roestvrij staal	247
			12.5.2	Wasbak/gootsteen van kunststof	248

Inhoudsopgave

12.6	Toiletten	248	16.2	Elektrische installatie	277
12.6.1	Toilet met eigen watertank	248	16.3	Gasinstallatie	280
12.7	Winterverzorging	249	16.4	Kookplaat	281
12.7.1	Voorbereidingen	249	16.4.1	Gaskooktoestel/gasbakoven	281
12.7.2	Wintergebruik	249	16.4.2	Magnetron	281
12.7.3	Na het winterseizoen	249	16.5	Verwarming/boiler	282
12.8	Stilstand	250	16.5.1	Verwarming/boiler Truma	282
12.8.1	Tijdelijke stilstand	250	16.5.2	Verwarming/boiler Alde	283
12.8.2	Stilstand in de winter	252	16.5.3	Verwarming/boiler Webasto	284
12.8.3	Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter	253	16.6	Koelkast	286
13	Onderhoud	255	16.6.1	Koelkast Dometic zonder AES	286
13.1	Inspectiewerkzaamheden	255	16.6.2	Koelkast Thetford zonder SES (foutdiagnose)	287
13.2	Onderhoudswerkzaamheden	255	16.6.3	Dometic 8-serie met HES	288
13.3	Warmwaterverwarming Alde	256	16.6.4	Dometic 8-serie met AES	289
13.3.1	Vloeistofpeil controleren	256	16.7	Klimaatregeling	289
13.3.2	Verwarmingsvloeistof bijvullen	257	16.8	Watervoorziening	290
13.3.3	Verwarmingsinstallatie ontluchten	257	16.9	Opbouw	291
13.4	Diesilverwarming Webasto	257	17	Speciale uitvoeringen	293
13.4.1	Desinfectering	258	17.1	Gewichten van speciale uitvoeringen ...	293
13.4.2	Ontkalking	258	18	Nuttige tips	297
13.4.3	Zekeringen	259	18.1	Dethleffs reistips op de iPhone	297
13.5	Standverwarming	259	18.2	De belangrijkste aanwijzingen voor campers	298
13.6	Klimaatregeling	259	18.2.1	Verkeersregels in Duitsland	298
13.6.1	Klimaatregeling (Truma)	259	18.2.2	Verkeersregels in het buitenland	298
13.6.2	Klimaatregeling (Teleco)	260	18.2.3	Parkeren	299
13.7	Vervangen van de gloeilampen en TL-buizen	260	18.2.4	Wettelijke keuringen	300
13.7.1	Halogeenspotlight	261	18.2.5	Nooduitrusting	300
13.7.2	Kamerverlichting	261	18.3	Hulp op de Europese wegen	301
13.7.3	Woonruimteverlichting	262	18.4	Snelheidsbeperkingen en toegelaten afmetingen	303
13.7.4	Afzuigkaplamp	262	18.5	Rijden met dimlicht in Europese landen	307
13.7.5	Kledingkastverlichting met LED's	262	18.6	Overnachten in het voertuig buiten campings	307
13.7.6	Garagelamp	263	18.7	Gasvoorziening in Europese landen	309
13.7.7	Kühlschrankleuchte	263	18.8	Tolbepalingen in Europese landen	312
13.7.8	Lamp in het vouwdak	264	18.9	Tips voor veilig overnachten onderweg	312
13.8	AL-KO achteras	264	18.10	Tips voor winterkampeerders	313
13.9	Typeplaatje	265	18.11	Reischecklists	314
13.10	Waarschuwings- en aanwijzingsstickers	265			
14	Reserveonderdelen	267			
15	Wielen en banden	269			
15.1	Algemeen	269			
15.2	Keuze van de banden	270			
15.3	Aanduidingen op de band	271			
15.4	Omgang met banden	271			
15.5	Wiel vervangen	272			
15.5.1	Algemene instructies	272			
15.5.2	Aandraaimoment	272			
15.6	Reservewielhouder	273			
15.7	Bandenspanning	274			
16	Storingsopsporing	277			
16.1	Reminstallatie	277			

1 Garantie

1.1 Garantievoorwaarden

1. De firma Dethleffs GmbH & Co. KG verleent de koper, naast de wettelijke garantie- en productaansprakelijkheid waarop hij recht heeft, een garantie van zes jaar, met daarin de waarborg dat de voertuigen zodanig afgedicht zijn, dat er geen vocht van buiten in het interieur kan binnendringen.
Garantieverplichtingen vervallen zodra een lekkage door ondeskundige behandeling van ruiten, deuren en dakluiken, resp. door ondeskundig gerepareerde schade is veroorzaakt. Tevens valt schade, die veroorzaakt wordt door natuurgeweld (bijv. hoog water), niet onder de garantie. De garantieverlengingen zijn uitsluitend van toepassing op de vakkundige reparatie. Aanspraken op koopvernieuwing, prijsreductie of ook reiskosten of andere indirecte kosten zijn uitgesloten van de garantie.
2. Bij het optreden van een lekkage, is de firma Dethleffs GmbH & Co. KG, in het kader van deze garantievoorwaarden, verplicht het euvel te verhelpen door kostenloze reparatie of vervanging (afhankelijk van de schade) van de betreffende onderdelen.
De gebreken dienen door de firma Dethleffs GmbH & Co. KG of door een geautoriseerde werkplaats, volgens de richtlijnen van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG, verholpen te worden.
3. Voorwaarde voor deze garantie is dat het voertuig jaarlijks een inspectie krijgt, die door een geautoriseerde werkplaats wordt uitgevoerd. Deze inspectie dient jaarlijks, uiterlijk 2 maanden na de aflevering van het kentekenbewijs (resp. de overdracht) uitgevoerd te worden.
Als de inspectie niet op tijd wordt uitgevoerd, komt uw recht op garantie te vervallen en kan ook door een later uitgevoerde inspectie niet weer terug worden verkregen.
Als bewijs voor de uitgevoerde inspectie, dienen op de speciale coupon in het garantieboekje van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG de inspectiezegels te worden geplakt en door de betreffende Dethleffs-dealer met een stempel, datum en handtekening te worden bevestigd.
4. De garantie begint op de dag van aflevering van het kentekenbewijs of overdracht van het voertuig aan de eindverbruiker, uiterlijk 1 jaar na levering aan de handelaar, en geldt gedurende de periode dat het voertuig gebruikt wordt, op zijn langst 6 jaar. Wanneer de aflevering van het kentekenbewijs vóór de overname plaatsvindt, dan geldt de datum van de aflevering van het kentekenbewijs voor het voertuig als begin van de garantie (peildatum voor garantie). Het wisselen van eigenaar van het koopobject beïnvloedt de garantieverplichtingen niet. De garantie loopt af als de onder nr. 3 vermelde termijnen niet worden aangehouden. Door het laten uitvoeren van garantiewerkzaamheden wordt de garantietijd niet verlengd.
5. Voor de onderdelen die achteraf zijn ingebouwd, is, in het kader van deze bepalingen, tot het aflopen van de garantieverplichtingen van het voertuig eveneens garantie geldig.
6. Lekkage dient binnen 15 dagen, schriftelijk aan de firma Dethleffs GmbH & Co. KG of aan een Dethleffs-dealer te worden gemeld. Bij de melding moet het garantiebewijs, voorzien van betreffende garantiezegels, zijn bijgevoegd. Wordt de lekkage niet binnen de hierboven vermelde termijn gemeld, kan er geen aanspraak worden gedaan op garantie.
De lekkage mag pas gerepareerd worden na toestemming van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG.
7. De kosten van de inspectie worden door de garantienemer overgenomen.
8. Als bevoegde rechtbank zijn, voor zover wettelijk toegestaan, de voor Isny bevoegde rechtbanken overeengekomen.

1 Garantie

1.2 Lekkage-inspectie

1.2.1 Inspectieschema

Pos.	Component	Activiteit
1.1	Wielkasten	Visuele controle
1.2	Aansluiting vloerplateau achterwand	Visuele controle
1.2.1	Aansluiting links in rijrichting zijwand	Visuele controle
1.2.2	Aansluiting rechts in rijrichting zijwand	Visuele controle
1.3	Aansluiting vloerplateau frontwand	Visuele controle
1.3.1	Aansluiting links in rijrichting zijwand	Visuele controle
1.3.2	Aansluiting rechts in rijrichting zijwand	Visuele controle
1.4	Aansluiting vloerplateau zijwand rechts	Visuele controle
1.5	Aansluiting vloerplateau zijwand links	Visuele controle
1.6	Aansluiting met de bestuurderscabine	Visuele controle
1.7	Bodemframe met bodemframe-uitsparingen	Visuele controle
1.8	Toestandscontrole van de buitenplaten	Visuele controle
1.9	Toestandscontrole ruitrubbers, uitzetvoegen, afdichtingsnaden	Visuele controle
1.10	Diverse accessoires (fietsdragers, markiezen, ladders, enz.)	Visuele controle
2.1	Metingen van de vloerplateaus bij deze aansluitpunten met vochtigheidsmeter; betreffende waarden noteren met datum van meting. Voorgeschreven maximale waarden – tot 20% normaal.	Metten Mochten de waarden boven 20% liggen, controleer dan of het condensoplooping betreft.
2.2	Metingen in het interieur van het voertuig (wanden, raamuitsparingen, dak, enz.). Let daarbij op kleurveranderingen van het decor. Voorgeschreven maximale waarden – tot 20% normaal.	Metten Mochten de waarden boven 20% liggen, controleer dan of het condensoplooping betreft.
3.1	Aansluiting vloerplateau achterwand	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs
3.2	Aansluiting vloerplateau frontwand	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs
3.3	Aansluiting vloerplateau zijwand rechts	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs
3.4	Aansluiting vloerplateau zijwand links	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs
3.5	Openingen/doorvoeren voor kabels, gasleidingen en ventilatie	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs
3.6	Aansluiting van vloer op chassis	Spuit deze in met speciaal afdichtmiddel van Dethleffs

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1

Garantie

1.2.2 Inspectiebewijzen

Overdracht

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

1e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

**Plak hier het inspectie-
zegel (werkplaats).**

- Controle op lekkage 1e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Andere werkzaamheden, waarvan bij de inspectie is geconstateerd dat ze moeten worden uitgevoerd, worden pas uitgevoerd nadat de klant daartoe opdracht heeft gegeven. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

1

Garantie

2e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Plak hier het inspectie-
zegel (werkplaats).

- Controle op lekkage 2e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

3e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Plak hier het inspectie-
zegel (werkplaats).

- Controle op lekkage 3e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Wanneer naar aanleiding van de inspectie wordt geconstateerd dat verdere werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, worden deze pas uitgevoerd na opdracht door de klant. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

1

Garantie

4e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Plak hier het inspectie-
zegel (werkplaats).

- Controle op lekkage 4e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

5e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Plak hier het inspectie-
zegel (werkplaats).

- Controle op lekkage 5e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Andere werkzaamheden, waarvan bij de inspectie is geconstateerd dat ze moeten worden uitgevoerd, worden pas uitgevoerd nadat de klant daartoe opdracht heeft gegeven. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

1**Garantie****1.3 Overige inspecties****1.3.1 Inspectieschema jaarlijkse inspectie**

- ▷ De jaarlijkse inspectie is niet gebonden aan de 6-jaars lekkage-inspectie, maar ze moeten wel beide jaarlijks worden uitgevoerd.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Dakluiken	Demonteer het binnenframe van de dakluiken en draai de schroefverbindingen van de bevestigingsklemmen aan	1e jaar
2	Koelkast, verwarming, boiler, kooktoestel, verlichting, sluitingen van luiken en deuren, toilet, veiligheidsgordels	Controleer op goede werking	Jaarlijks
3	Ramen, dakluiken	Controleer op goede werking, wrijf afdichtingen in met talkpoeder	Jaarlijks
4	Rolgordijnen	Visuele controle	Jaarlijks
5	Afdichtstrips, -randen -rubber	Controleer op beschadiging	Jaarlijks
6	Watervoorziening	Controleer op lekkage	Jaarlijks
7	Heteluchtinstallatie	Controleer op goede werking, reinig zo nodig de ventilator	Jaarlijks
8	Warmwaterverwarming Alde	Controleer het vloeistofpeil Ververs de verwarmingsvloeistof	Jaarlijks Elke 2 jaar
9	Bevestiging van de bodemflappen	Visuele controle	Jaarlijks
10	Ophanging hefbed	Controleer op goede werking	Jaarlijks
11	Elektrische installatie, buiten en binnen	Controleer op goede werking	Jaarlijks
12	Gasinstallatie	Laat een officiële keuring uitvoeren	Elke 2 jaar
13	Ruitenwisser bij I-modellen	Controleer op goede werking	Jaarlijks
14	Markiezen	Controleer op goede werking	Jaarlijks
15	Fietsdrager	Controleer op goede werking	Jaarlijks
16	Opstap	Controleer op goede werking	Jaarlijks

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1

Garantie

1.3.2 Inspectieschema chassis

- ▷ De chassisinspectie is niet gebonden aan de 6-jaars lekkage-inspectie, maar ze moeten wel beide jaarlijks worden uitgevoerd. Neem hierbij tevens de aanwijzingen van de fabrikant (AL-KO) in acht.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Extra steunen	Reinigen	Jaarlijks
2	Gewrichten, scharnieren, luiken, deuren	Smeren	Jaarlijks
3	Verbindingen tussen chassis en opbouw	Controleren	Elke 2 jaar
4	Bevestiging van de bodemflappen	Visuele controle	Jaarlijks
5	Verlichting buiten	Controleer op goede werking	Jaarlijks
6	Wielbevestiging	Trek de wielmoeren aan, controleer de wiellagers	Jaarlijks
7	Kroonmoer op het wiel	Controleer de borgingen	Jaarlijks
8	Banden en velgen	Luchtdrukcontrole (zie hoofdstuk 15.7); visuele controle op beschadiging, controleer de profieldiepte	Jaarlijks
9	Remmen, remvoeringen	Controleren, zo nodig bijstellen; controleer de voeringdikte (ten minste 1,6 mm)	Jaarlijks
10	Remtrommels	Voer een visuele controle uit op groeven en roestvorming; controleer de veerspanning	Jaarlijks

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1.3.3 Inspectieschema gaskeuring

- ▷ De gaskeuring is wettelijk voorgeschreven en moet elke twee jaar worden uitgevoerd.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Gasinstallatie	Laat een officiële keuring uitvoeren	Elke 2 jaar

1

Garantie

1.3.4 Inspectiebewijzen

Overdracht

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

1e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 1e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Andere werkzaamheden, waarvan bij de inspectie is geconstateerd dat ze moeten worden uitgevoerd, worden pas uitgevoerd nadat de klant daartoe opdracht heeft gegeven. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

1

Garantie

2e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

- Gaskeuring
- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 2e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

3e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 3e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Andere werkzaamheden, waarvan bij de inspectie is geconstateerd dat ze moeten worden uitgevoerd, worden pas uitgevoerd nadat de klant daartoe opdracht heeft gegeven. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

1

Garantie

4e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

- Gaskeuring
- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 4e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

5e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 5e jaar
 - Geen gebreken geconstateerd
 - Geconstateerde gebreken:

Andere werkzaamheden, waarvan bij de inspectie is geconstateerd dat ze moeten worden uitgevoerd, worden pas uitgevoerd nadat de klant daartoe opdracht heeft gegeven. Neem a.u.b. ook de onderhoudsintervallen in acht die door de fabrikanten van de aparte apparaten zijn aangegeven. Aanwijzingen treft u in de bijgevoegde service-documentatie aan.

2

Inleiding

Voor ingebruikname deze gebruiksaanwijzing volledig lezen!

De gebruiksaanwijzing altijd in het voertuig meenemen. Alle veiligheidsbepalingen ook meegeven aan andere gebruikers.

- ▶ Het niet inachtnemen van dit teken kan personen in gevaar brengen.

- ▶ Het niet inachtnemen van dit teken kan leiden tot beschadigingen aan het voertuig.

- ▶ Dit teken verwijst naar aanbevelingen of bijzonderheden.

- ▶ Dit teken verwijst naar milieubewust handelen.

Bij uw Dethleffs-camper ontvangt u een map met de volgende voertuigdocumenten:

Dethleffs-documentatie

- Gebruiksaanwijzing en service-boekje (woonopbouw)
- Dethleffs-dealerregister

Bijkomende documentatie

- Gebruiksaanwijzingen en inbouw instructies van verschillende inbouwapparatuur
- Compleet documentatiepakket van de fabrikant van het chassis
- Proefcertificaat voor gasinstallaties conform Duitse bepalingen

Deze gebruiksaanwijzing bevat secties, waarin uitrustingen van een bepaald model of speciale uitvoeringen zijn beschreven. Deze paragrafen zijn overeenkomstig gemarkeerd. Het is mogelijk dat uw voertuig niet is uitgerust met deze speciale uitvoeringen. De uitrusting van uw voertuig kan daarom bij sommige afbeeldingen en beschrijvingen afwijken.

Anderzijds kan uw voertuig zijn uitgerust met andere speciale uitvoeringen, die niet worden beschreven in deze gebruiksaanwijzing.

De speciale uitvoeringen zijn alleen dan beschreven als hierbij een nadere uitleg nodig is.

De apart bijgevoegde gebruiksaanwijzingen in acht nemen.

- ▶ De aanwijzingen "rechts", "links", "voor", "achter" zijn gerelateerd aan de rijrichting.
- ▶ Alle maten en gewichten zijn "circa"-gegevens.

Loopt het voertuig schade op door het niet inachtnemen van de in deze gebruiksaanwijzing aangegeven instructies, dan komt uw recht op garantie te vervallen.

Onze voertuigen worden voortdurend verder ontwikkeld. Wij vragen om uw begrip dat wijzigingen in vorm, uitrusting en techniek zijn voorbehouden. Uit de inhoud van deze gebruiksaanwijzing kunnen om deze redenen geen claims door de fabrikant worden aanvaard. Beschreven zijn de uitrustingen die tot op het moment van in druk gegeven bekend zijn.

2 Inleiding

Overname, vertaling en verveelvoudiging, ook van uittreksels, is zonder schriftelijke toestemming van de fabrikant niet toegestaan.

2.1 Algemeen

Het voertuig is gebouwd volgens de stand der techniek en de erkende veiligheids-technische regels. Desondanks kunnen personen letsel oplopen of het voertuig beschadigd worden, als de veiligheidsinstructies in deze gebruiksaanwijzing niet in acht genomen worden.

Het voertuig alleen in technisch onberispelijke staat gebruiken. De gebruiksaanwijzing in acht nemen.

Storingen, die de veiligheid van personen of van het voertuig aantasten, meteen door vaklieden laten verhelpen. Om verdere schade te voorkomen bij storingen de schademinimaliseringsplicht van de gebruiker in acht nemen.

De reminstallatie en gasinstallatie van het voertuig alleen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren en repareren.

Veranderingen aan de opbouw mogen alleen worden aangebracht met toestemming van de fabrikant.

Het voertuig is uitsluitend bedoeld voor het transport van personen. Reisbagage en toebehoren mogen niet zwaarder zijn dan de technisch toegelaten totale massa.

Houdt u zich aan de door de fabrikant voorgeschreven termijnen voor keuring en inspectie.

2.2 Milieu-instructies

- ▷ Verstoor de rust in de natuur niet en houd de natuur schoon.
- ▷ In principe geldt: Afvalwater in iedere vorm en huisvuil horen niet thuis in de straatgoot of in de vrije natuur.
- ▷ Afvalwater aan boord alleen opvangen in de afvalwatertank of desnoods in andere daarvoor geschikte reservoirs.
- ▷ Afvalwatertank en toilet-cassette of fecaliëntank alleen leegmaken op daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen. Bij verblijf in steden en gemeentes de regelgeving bij de staanplaatsen in acht nemen of naar sanitairstations vragen.
- ▷ Maak de afvalwatertank zo vaak mogelijk leeg, ook wanneer deze nog niet helemaal vol zit (hygiëne).
Afvalwatertank en evt. aftapleiding zo mogelijk na het leegmaken met vers water uitspoelen.
- ▷ Toilet-cassette of fecaliëntank niet te vol laten raken. De toilet-cassette of de fecaliëntank onmiddellijk leegmaken wanneer de niveauaanduiding oplicht of eerder.
- ▷ Huisvuil ook op reis sorteren in glas, blik, plastic en groen afval. Bij de betreffende gastgemeente vragen naar de afvalverwerkingsmogelijkheden. Huisvuil mag niet worden gedeponeed in de vuilnisbakken op parkeerplaatsen.
- ▷ De afvalbakken zo vaak mogelijk in de tonnen of containers leegmaken, die daarvoor zijn bedoeld. Zo kunnen onaangename luchtjes worden vermeden en blijft er niet te veel afval aan boord.
- ▷ Voertuigmotor bij stilstand niet onnodig laten draaien. Een koude motor stoot in stationaire gang zeer veel schadelijke stoffen uit. De bedrijfstemperatuur van de motor wordt het snelst bereikt door te rijden.

2

Inleiding

- ▷ Voor het toilet milieuvriendelijke en biologisch goed afbreekbare chemische producten gebruiken in geringe doseringen.
- ▷ Voor langere verblijven in steden en gemeentes parkeerplaatsen opzoeken die speciaal voor campers zijn aangewezen. Bij de betreffende stad of gemeente naar parkeermogelijkheden informeren.
- ▷ Staanplaatsen altijd in schone toestand achterlaten.

2.3 Rijbewijscategorieën / toelating

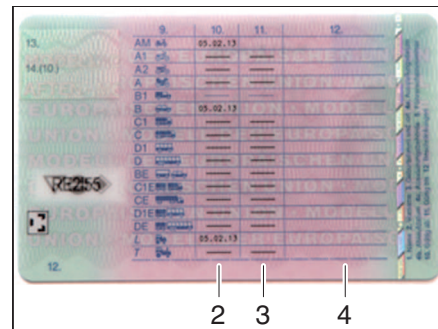

- ▷ Informeer voordat u gaat rijden welke rijbewijscategorie nodig is voor uw voertuig.

Op de toelating van de camper is niet het zondagsrijverbod van toepassing conform § 30 van de Duitse Wegenverkeerswet (StVO).

Afb. 1 Europees rijbewijs voorzijde

Afb. 2 Europees rijbewijs achterzijde

1. Categorieën waarvoor de rijbevoegdheid geldt
2. Datum waarop de rijbevoegdheid is afgegeven (niet van toepassing zijnde categorieën zijn met een streep ongeldig gemaakt)
3. Geldigheidsdatum van rijbewijscategorieën met rijbevoegdheid voor bepaalde tijd
4. Beperkingen en aanvullende informatie (inclusief voorwaarden) in gecodeerde vorm

Categorie	Beschrijving
B	Voertuigen – uitgezonderd twee- en driewielige motorfietsen – met een toegelaten totale massa van niet meer dan 3,5 t en niet meer dan acht zitplaatsen, de bestuurderszitplaats niet meegerekend (ook met aanhangwagens met een toegelaten totale massa van niet meer dan 750 kg of een zware aanhangwagen, voor zover de toegelaten totale massa van de combinatie niet meer bedraagt dan 3,5 t).
BE	Combinaties van een trekkend voertuig van categorie B en een aanhangwagen, voor zover de toegelaten totale massa van de aanhangwagen niet meer bedraagt dan 3,5 t.
C1	Motorvoertuigen met een toegelaten totale massa van meer dan 3,5 t, maar niet meer dan 7,5 t en met niet meer dan acht zitplaatsen, de bestuurderszitplaats niet meegerekend (ook met aanhangwagens met een toegelaten totale massa van niet meer dan 750 kg).

Bron: ADAC, "Der neue EU-Führerschein 2013" ("De nieuwe EU-rijbewijs 2013")

2

Inleiding

Categorie	Beschrijving
C1E	Combinaties van een trekkend voertuig van categorie C1 en een aanhangwagen van meer dan 750 kg of van categorie B en een aanhangwagen van meer dan 3,5 t, voor zover de toegelaten totale massa van de combinatie niet meer bedraagt dan 12 t.
C	Motorvoertuigen met een toegelaten totale massa van meer dan 3,5 t en met niet meer dan acht zitplaatsen, de bestuurderszitplaats niet meegerekend (ook met aanhangwagen met een toegelaten totale massa van meer dan 750 kg).
CE	Combinaties van een trekkend voertuig van categorie C en een aanhangwagen met een toegelaten totale massa van meer dan 750 kg.

Bron: ADAC, "Der neue EU-Führerschein 2013" ("De nieuwe EU-rijbewijs 2013")

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk vindt u belangrijke veiligheidsaanwijzingen. De veiligheidsaanwijzingen zijn bedoeld ter bescherming van personen en goederen.

De aanwijzingen betreffen met name:

- de noodkaart
- de brandveiligheid en het handelen bij brand
- het algemene gedrag in de omgang met het voertuig
- de verkeersveiligheid van het voertuig
- het gebruik van een aanhanger
- de gasinstallatie van het voertuig
- de elektrische installatie van het voertuig
- de waterinstallatie van het voertuig

3.1 Noodkaart

De noodkaart bevat voertuigerelateerde informatie en kan bij een ongeval de reddingstijd verkorten. Op de noodkaart is te zien waar zich bv. de gasflessen, brandstoftank, gasdrukschokdemper en de accu's bevinden.

Leg de noodkaart goed zichtbaar in het handschoenenkastje en breng de sticker "Noodkaart in het voertuig" aan op de rand van de voorruit linksboven of -onder. De sticker kunt u krijgen bij elke ADAC-winkel.

De voor uw voertuig passende noodkaart kunt u op de homepage van Dethleffs downloaden onder "Service / Noodkaarten" en afdrukken.

3.2 Brandveiligheid

3.2.1 Voorkomen van brand

- ▶ Kinderen nooit alleen in het voertuig laten.
- ▶ Brandbare materialen weg houden van verwarmings- en kookapparaten.
- ▶ Lampen kunnen zeer heet worden. Als de lamp is ingeschakeld, moet de veiligheidsafstand tot brandbare voorwerpen altijd 30 cm bedragen. Brandgevaar!
- ▶ Nooit draagbare verwarmings- of kookapparaten gebruiken.
- ▶ Alleen geautoriseerde vaklieden mogen de elektrische installatie, de gasinstallatie of de inbouwapparatuur wijzigen.

3.2.2 Brandbestrijding

- ▶ In het voertuig altijd een poederbrandblusser meenemen. De brandblusser moet toegelaten en gekeurd zijn en altijd voor het grijpen liggen.
- ▶ De brandblusser is niet bij de levering inbegrepen.
- ▶ De brandblusser regelmatig door geautoriseerde vaklieden laten controleren. Keuringsdatum in acht nemen.
- ▶ In de buurt van de kookplaat altijd een blusdeken klaar houden.

3

Veiligheid

3.2.3 Wanneer u gas ruikt

- ▶ Laat alle inzittenden het voertuig evacueren.
- ▶ Elektrische voorziening uitschakelen en van het electriciteitsnet isoleren.
- ▶ Zorg voor voldoende ventilatie (open de serviceluiken).
- ▶ Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.
- ▶ Alarm slaan en brandweer roepen.
- ▶ Brand bestrijden, indien dit zonder risico mogelijk is.
- ▶ Sluit de gasventiel. Laat een controle uitvoeren door deskundig personeel.

- ▷ Van de plaats en de bediening van de nooduitgangen op de hoogte stellen.
- ▷ Vluchtwegen vrijhouden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van de brandblusser in acht nemen.
- ▷ Neem de noodkaart in acht!

Als nooduitgang gelden alle ramen en deuren die aan onderstaande criteria voldoen:

- Naar buiten openend of in horizontale richting verschuifbaar
- Openingshoek ten minste 70°
- Diameter van de vrije opening ten minste 450 mm
- Afstand tot de bodem van het voertuig maximaal 950 mm

3.3 Algemeen

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de zuurstof voortdurend worden ververs. Met het oog hierop zijn in het voertuig kunstmatige ventilatieopeningen (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilators of vloer ventilators) ingebouwd. Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikkingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.
- ▶ Let op de doorgangshoogte van de deuren.

- ▷ Voor de inbouwapparatuur (verwarming, kookplaat, koelkast enz.) alsmede voor het basisvoertuig (motor, remmen enz.) zijn de betreffende gebruiksaanwijzingen en bedieningshandleidingen maatgevend. Absoluut in acht nemen.
- ▷ Als er toebehoren of speciale uitvoeringen worden aangebouwd, kunnen de afmetingen, het gewicht alsmede het rijgedrag van het voertuig veranderen. De aanbouwonderdelen moeten deels in de voertuigpapieren worden geregistreerd.
- ▷ Alleen velgen en banden gebruiken, die voor het voertuig zijn toegelaten. Informatie over de grootte van de toegelaten velgen en banden ontleen aan de voertuigpapieren of bij de geautoriseerde dealers en servicepunten opvragen.
- ▷ Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.
- ▷ Als de technisch toegelaten totale massa van het voertuig meer dan 4 t bedraagt, moeten bij het parkeren op stijgende of dalende hellingen wielkeggen worden gebruikt. De wielkeggen worden standaard geleverd bij alle voertuigen met een totale massa van meer dan 4 t.

3

Veiligheid

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig absoluut alle deuren, serviceluiken en ramen sluiten.
- ▷ Gevarendriehoek, verbandtrommel en/of waarschuwingsknipperlicht meenemen als deze wettelijk zijn voorgeschreven.
- ▷ Met het voertuig pas op de openbare weg rijden, als de chauffeur een voor deze voertuigklasse geldig rijbewijs bezit.
- ▷ Bij de verkoop van het voertuig alle gebruiksaanwijzingen van het voertuig en de inbouwapparatuur meegeven aan de nieuwe eigenaar.

3.4 Verkeersveiligheid

- ▶ Voor het begin van de rit de werking van signalerings- en verlichtingsinrichting, de besturing en de remmen controleren.
- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Voor het begin van de rit het zwenkbare hefbed beveiligen.
- ▶ Voor het begin van de rit de verduisteringen aan de voorruit, het bestuurders- en passagiersraam openen en vastmaken.
- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen. Tijdens de rit moeten de draaibare stoelen in de rijrichting vergrendeld blijven.
- ▶ Voor het begin van de rit de televisie van de drager verwijderen en veilig opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit de televisieconsole in de alkoof tegen verdraaien bevestigen.
- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TV-kast is ingebouwd: TV-kast sluiten.
- ▶ Verwijder voor het rijden de losse afdekkingen van het aanrecht en de afdruiptank en berg deze veilig op in het keukenblok of de kledingkast.
- ▶ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen (zie hoofdstuk 5). Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▶ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.
- ▶ Voor de rit de gordels omdoen en tijdens de rit omlaten.
- ▶ Het oponthoud in de alkoof is tijdens de rit verboden.
- ▶ Bij kinderen altijd gebruik maken van beveiligingen, die voor de betreffende lichaamslengte en het gewicht zijn voorgeschreven.
- ▶ Kinderzitjes alleen op zitplaatsen met in de fabriek gemonteerde driepuntsgordels aanbrengen.
- ▶ Het basisvoertuig betreft een kleine vrachtwagen. Rijstijl dienovereenkomstig aanpassen.
- ▶ Bij onderdoorgangen, tunnels e.d. rekening houden met de totale hoogte van het voertuig (inclusief daklasten).
- ▶ In de winter moet voor het begin van de rit het dak sneeuw- en ijsvrij zijn.

3

Veiligheid

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.
- ▶ De standverwarming niet gebruiken op tankstations. Explosiegevaar!
- ▶ De standverwarming niet gebruiken in gesloten ruimten. Verstikkingsgevaar!

- ▷ Voor het begin van de rit de bijlading in het voertuig gelijkmatig verdelen (zie hoofdstuk 4).
- ▷ Bij het beladen van het voertuig en bij ritonderbrekingen, als er bijv. bagage of levensmiddelen worden bijgeladen, rekening houden met de technisch toegelaten totale massa en de toelaatbare asbelastingen (zie voertuigpapieren).
- ▷ Voor het begin van de rit de kastdeuren, deur van toiletruimte, alle laden en luiken sluiten. De deurbeveiliging van de koelkast vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit de tafel laten zakken en aan de houder op de bodem van het voertuig bevestigen.
- ▷ Voor het begin van de rit ramen en dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit alle serviceluiken sluiten en de sloten van de luiken vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit de externe steunen verwijderen en de aan het voertuig aangebouwde steunen inklappen.
- ▷ Voor het begin van de rit de antenne in de parkeerstand brengen.
- ▷ Bij de eerste rit en altijd na het vervangen van een wiel de wielschroeven/wielmoeren na 50 km aandraaien. Later van tijd tot tijd controleren op goed vastzitten.
- ▷ Banden mogen niet ouder zijn dan 6 jaar omdat het materiaal mettertijd broos wordt (zie hoofdstuk 15).
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.

3.5 Gebruik van een aanhanger

- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen het trekvoertuig en de aanhanger bevinden.

3

Veiligheid

3.6 Gasinstallatie

3.6.1 Algemene instructies

- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerponten of in de garage, mag geen apparaat (bijv. verwarming of koelkast) in werking zijn, wanneer het met open vlam wordt gebruikt. Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een apparaat met open vlam wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar moet na 10 jaar worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Gaskooktoestel of gasbakoven niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.
- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.
- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot $-42\text{ }^{\circ}\text{C}$, butaangas daarentegen slechts tot $0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaangas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gasslang op de aansluiting van de gasflessen regelmatig op dichtheid controleren. De gasslang mag geen scheurtjes vertonen en niet poreus zijn. De gasslang uiterlijk 10 jaar na productiedatum in een erkende werkplaats laten vervangen. De gebruiker van de gasinstallatie moet voor de vervanging zorgen.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.

3

Veiligheid

- ▶ De gaskast niet als opbergruimte gebruiken, omdat er geen vocht kan binnendringen.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas (bijv. gasgrill) aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuis moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuis mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

3.6.2 Gasflessen

- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gasslang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gasslang van de gasfles wordt verwijderd.
- ▶ Gasdrukregelaar of gasslang op de gasfles alleen met de hand aansluiten. Geen gereedschap gebruiken.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.
- ▶ Bij temperaturen onder 5 °C ijsbestrijdingsinstallatie (Eis-Ex) voor gasdrukregelaar gebruiken.
- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. Campinggasflessen met ingebouwd terugslagventiel (blauwe flessen met een inhoud van max. 2,5 resp. 3 kg) mogen in uitzonderingsgevallen met een veiligheidsventiel worden gebruikt.
- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

3.7 Elektrische installatie

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ Voordat er werkzaamheden worden uitgevoerd aan de elektrische installatie, alle apparaten en lichten uitschakelen, de accu afklemmen en het voertuig van het net scheiden.
- ▶ Alleen originele zekeringen met juiste waarden gebruiken.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren.

3

Veiligheid

3.8 Waterinstallatie

- ▶ Staan water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig de waterleidingen en de watertank grondig reinigen. Na ieder gebruik van het voertuig de watertank en alle waterleidingen volledig leegmaken.
- ▶ Bij stilstand van meer dan één week de waterinstallatie vóór het gebruik van het voertuig ontsmetten.

- ▶ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.

4

Voor het rijden

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staat belangrijke informatie over wat u voor het begin van de rit in acht moet nemen en welke handelingen u voor de rit moet uitvoeren.

De instructies hebben betrekking op:

- de sleutels
- het kentekenbewijs
- de bijlading en de berekening hiervan
- de juiste belading van het voertuig
- het gebruik van een aanhanger
- het in- en uitklappen van de opstap
- de PVC-vloerbedekking
- het opbergen van de televisie
- het gebruik van sneeuwkettingen

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een checklist, waarin de belangrijkste punten nog eens zijn samengevat.

4.1 Sleutels

Bij uw voertuig ontvangt u alle voor het voertuig benodigde sleutels. Dat zijn b.v.:
Steeds twee sleutels voor

- het contactslot
- het bestuurders- en passagiersportier (indien aanwezig)
- de brandstoftank
- de ingangsdeur van de opbouw
- de drinkwatervulopening (uitsluitend bij externe vulopening)
- de serviceluiken

Altijd een reservesleutel bewaren buiten het voertuig. De betreffende sleutelnummers noteren. Bij verlies kunnen onze geautoriseerde dealers en werkplaatsen u verder helpen.

4.2 Kentekenbewijs

Uw camper moet voorzien zijn van een kentekenbewijs. De nationale bepalingen met betrekking tot het kentekenbewijs in acht nemen.

Houd er rekening mee, dat in sommige landen naast het EU-nummerbord een aparte landensticker verplicht is.

4.3 Bijlading

- ▶ Het overladen van het voertuig en een verkeerde bandenspanning kunnen het klappen van de banden tot gevolg hebben. Het voertuig kan uit controle raken.
- ▶ In de voertuigpapieren is alleen de technisch toegelaten totale massa en de massa in rijklare toestand aangegeven, maar niet het daadwerkelijke gewicht van het voertuig. Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.
- ▶ De snelheid aan de bijlading aanpassen. Bij zware bijlading wordt de remweg langer.

4

Voor het rijden

- ▷ De in de voertuigpapieren opgegeven technisch toegelaten totale massa door de bijlading niet overschrijden.
- ▷ Ingebouwd toebehoren en speciale uitvoeringen reduceren de belading.
- ▷ De in de voertuigpapieren opgegeven asbelastingen aanhouden.

Bij het beladen erop letten dat het zwaartepunt van de bijlading zich direct onder de bodem van het voertuig bevindt. De rij-eigenschappen van het voertuig kunnen anders wijzigen.

Maximaal toegelaten draaglasten

Naam	Belasting (kg)
Dakrek camper	100
Fietsenrek	Voor 3 fietsen 50
	Voor 4 fietsen 60
Motorhouder	100
Garage en opbergruimte achter (afhankelijk van het model - neem voor nauwkeuriger informatie contact op met uw dealer)	150
Alkoofbed	200
Hefbed I-model	200
Achterste bed	200
Stapelbedden	60
Opklapbed	50

4.3.1 Begrippen

- ▷ In de techniek is het begrip "massa" tegenwoordig in de plaats van het begrip "gewicht" gekomen. In het algemene taalgebruik is "gewicht" echter nog het gangbare begrip. Voor een beter begrip wordt daarom in de volgende secties het begrip "massa" alleen in vaststaande formuleringen gebruikt.
- ▷ Alle gegevens conform EU-norm DIN EN 1646-2.

Technisch toegelaten totale massa in beladen toestand

De technisch toegelaten totale massa in beladen toestand is het gewicht dat een voertuig nooit mag overschrijden.

De technisch toegelaten totale massa in beladen toestand bestaat uit de **massa in rijklare toestand** en de **bijlading**.

De technisch toegelaten totale massa in de beladen toestand is door de fabrikant in de voertuigpapieren aangegeven.

Toegestane massa

De toegestane massa is het gewicht dat door de fabrikant voor het verlenen van de bedrijfsvergunning opgegeven wordt. De toegestane massa mag de technisch toegestane totale massa in beladen toestand nooit overschrijden.

4

Voor het rijden

Massa in rijklare toestand

De massa in rijklare toestand is het gewicht van het rijklare standaardvoertuig.

De massa in rijklare toestand bestaat uit:

- Leeg gewicht (massa van het lege voertuig) met de in de fabriek ingebouwde standaarduitrusting
- Gewicht van de bestuurder
- Gewicht van de basisuitrusting

Tot het leeg gewicht behoren de ingegoten smeermiddelen als olie en koelvloeistof, het boordgereedschap, het reservewiel en een voor 90 % gevulde brandstoftank.

Als gewicht van de bestuurder wordt altijd 75 kg berekend, onafhankelijk van hoeveel de bestuurder feitelijk weegt.

De basisuitrusting bestaat uit alle uitrustingen en vloeistoffen die voor een veilig en reglementair gebruik van het voertuig noodzakelijk zijn. Het gewicht van de basisuitrusting bevat:

- Een voor 90 % gevuld watersysteem (watertank en leidingen)
- Voor 90 % gevulde gasflessen
- Een gevuld verwarmingssysteem
- Een gevuld toiletspoelsysteem
- De voedingskabels voor de 230-V-voorziening
- Het inbouwpakket voor een extra accu, als een extra accu mogelijk is

De afvalwatertank en de fecaliëntank zijn leeg.

Voorbeeld voor de berekening van de basisuitrusting

Watertank met 120 l	120 kg
Gasflessen (2 x 11 kg _{gas} + 2 x 14 kg _{fles})	+ 50 kg
Boiler met 12 l	+ 12 kg
230-V-voedingskabel	+ 4 kg
Inbouwpakket extra accu	+ 20 kg
Totaal	= 206 kg

De massa in rijklare toestand is door de fabrikant in de voertuigpapieren aangegeven.

Bijlading

De bijlading bestaat uit:

- Conventionele belasting
- Bijkomende uitrusting
- Persoonlijke uitrusting

- ▷ De bijlading van het voertuig kan verhoogd worden door de massa in rijklare toestand te verminderen. Hiervoor is het bijvoorbeeld toegestaan om de vloeistofreservoirste legen of de gasflessen te verwijderen.

Verklaringen bij de afzonderlijke bestanddelen van de bijlading vindt u in de volgende tekst.

Conventionele belasting

De conventionele belasting is het gewicht waarmee de fabrikant voor de passagiers rekening heeft gehouden.

Conventionele belasting betekent: Voor iedere zitplaats waarin de fabrikant heeft voorzien, wordt 75 kg berekend, onafhankelijk van het feitelijke gewicht van de passagiers. De bestuurdersplaats is al in de massa in rijklare toestand opgenomen en mag **niet** worden meegerekend.

Het aantal zitplaatsen is door de fabrikant in de voertuigpapieren aangegeven.

4

Voor het rijden

Bijkomende uitrusting

Tot de bijkomende uitrusting behoren toebehoren en speciale uitvoeringen. Voorbeelden voor bijkomende uitrusting zijn:

- Aanhangerkoppeling
- Markies
- Fietsenrek of motorhouder
- Satellietinstallatie

De gewichten van de verschillende speciale uitvoeringen zijn in hoofdstuk 17 aangegeven of kunnen bij de fabrikant worden opgevraagd.

Persoonlijke uitrusting

De persoonlijke uitrusting omvat alle in het voertuig meegenomen voorwerpen, die niet bij de conventionele belasting en de bijkomende uitrusting zijn inbegrepen. Bij de persoonlijke uitrusting worden bijvoorbeeld gerekend:

- Levensmiddelen
- Servies
- Televisie
- Radio
- Kleding
- Beddengoed
- Speelgoed
- Boeken
- Toiletartikelen

Bovendien worden tot de persoonlijke uitrusting gerekend, onafhankelijk van de opbergplek:

- Dieren
- Fietsen
- Boten
- Surfplanken
- Sportuitrustingen

Voor de persoonlijke uitrusting moet de fabrikant conform de geldende bepalingen met tenminste een gewicht rekening houden dat volgens de volgende formule wordt berekend:

Formule Minimumgewicht M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Verklaring N = max. aantal personen inclusief bestuurder, zoals door de fabrikant opgegeven
 L = totale lengte van het voertuig in meters

4

Voor het rijden

4.3.2 Berekening van de bijlading

- ▶ De berekening van de bijlading in de fabriek is gedeeltelijk gebaseerd op gemiddelde gewichten. De technisch toegelaten totale massa in de beladen toestand mag uit veiligheidsoverwegingen echter in geen geval worden overschreden.
- ▶ In de voertuigpapieren is alleen de technisch toegelaten totale massa en de massa in rijklare toestand aangegeven, maar niet het daadwerkelijke gewicht van het voertuig. Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.

De bijlading (zie sectie 4.3.1) is het verschil in gewicht tussen

- De technisch toegelaten totale massa in beladen toestand en
- De massa van het voertuig in rijklare toestand.

Voorbeeld voor het bepalen van de bijlading

	Te berekenen massa in kg	Berekening
Technisch toegelaten totale massa volgens de voertuigpapieren	3500	
Massa in rijklare toestand inclusief basisuitrusting volgens de voertuigpapieren	- 3070	
Levert als toegelaten bijlading op	430	
Conventionele belasting, bijv. 3 personen à 75 kg	- 225	
Bijkomende uitrusting	- 40	
Blijft over voor de persoonlijke uitrusting	= 165	

De berekening van de bijlading uit het verschil tussen de technisch toegelaten totale massa in beladen toestand en de door de fabrikant aangegeven massa in rijklare toestand is echter slechts een theoretische waarde.

Alleen als het voertuig met gevulde tanks (brandstof en water), gevulde gasflessen en complete bijkomende uitrusting op een weegbrug wordt gewogen, kan de feitelijke bijlading worden vastgesteld.

Daarbij als volgt te werk gaan:

- Het voertuig eerst alleen met de voorwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.
- Het voertuig vervolgens met de achterwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.

De afzonderlijke waarden geven de huidige asbelastingen aan. Deze zijn belangrijk voor de juiste belading van het voertuig (zie sectie 4.3.3). De som van de waarden is het huidige gewicht van het voertuig.

Het verschil tussen de technisch toegelaten totale massa in beladen toestand en het gewogen gewicht van het voertuig is de feitelijke bijlading.

Aan de hand daarvan kan weer worden bepaald welk gewicht voor de persoonlijke uitrusting resteert:

- Het gewicht van de meerrijdende personen bepalen en van de waarde voor de feitelijke bijlading aftrekken.

Het resultaat is het gewicht dat aan persoonlijke uitrusting daadwerkelijk kan worden bijgeladen.

4

Voor het rijden

4.3.3 Voertuig juist beladen

- ▶ De technisch toegelaten totale massa in beladen toestand uit veiligheids-overwegingen nooit overschrijden.
- ▶ De lading gelijkmatig op de linker- en rechterzijde van het voertuig verdelen.
- ▶ De lading gelijkmatig over beide assen verdelen. Daarbij de asbelastingen in acht nemen die in de voertuigpapieren zijn aangegeven. Bovendien de toegelaten draagkracht van de banden in acht nemen (zie hoofdstuk 15).
- ▶ Zware lasten achter de achteras kunnen de vooras door hefboomwerking (↕↔↕) ontlasten. Dit geldt in het bijzonder bij een lange overhang achter, als een motor op de houder aan de achterkant wordt getransporteerd of als de opbergruimte achter zwaar is beladen. De ontlasting van de vooras heeft vooral een negatieve invloed op de rij-eigenschappen bij voertuigen met vooraandrijving.
- ▶ Alle voorwerpen zo opbergen dat deze niet kunnen wegglijden.
- ▶ Zware voorwerpen (voortent, conserven e. d.) in de buurt van de as opbergen. Voor het opbergen van zware voorwerpen zijn vooral diepergelegen opbergruimten geschikt, waarvan de deuren niet in de rijrichting kunnen worden geopend.
- ▶ Lichtere voorwerpen (wasgoed) in de dakopbergkasten opbergen.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen (max. vier stuks) beladen.

Grote opbergruimtes zoals de garage achter bieden ook plaats aan zware voorwerpen (bijv. scooters). De asbelasting van de achteras wordt daardoor in sommige gevallen overschreden.

De afzonderlijke assen mogen echter onder geen beding te zwaar worden beladen. Daarom is het belangrijk op welke afstand tot de assen de lading wordt opgeborgen.

Om de lading juist te verdelen, zijn een weegbrug, een meetlint, een rekenapparaat en een beetje tijd nodig.

Met twee eenvoudige formules kan worden berekend wat voor effect het gewicht van de lading op de assen heeft:

Formules

$A \times G : R =$ gewicht op de achteras

Gewicht op de achteras – G = gewicht op de vooras

Verklaring

A = afstand tussen opbergruimte en vooras in cm

G = gewicht van de lading in de opbergruimte in kg

R = wielbasis van het voertuig (afstand tussen de assen) in cm

- ▶ De afstanden buiten het voertuig horizontaal van het midden van het voorwiel naar het midden van de opbergruimte of het midden van het achterwiel meten.

4

Voor het rijden

Asbelastingen berekenen:

- De afstand tussen opbergruimte en vooras (A) met het gewicht van de lading in de opbergruimte (G) vermenigvuldigen en het resultaat door de wielbasis (R) delen. Daaruit volgt het gewicht waarmee de lading in de opbergruimte de achteras belast. Dit gewicht en de opbergruimte noteren.
- In een tweede stap het gewicht in de opbergruimte (G) van het zojuist berekende gewicht aftrekken. Als de uitkomst daarbij een **positieve** waarde is (voorbeeld 1), betekent dat dat de vooras met deze som **ontlast** wordt. Als de uitkomst een **negatieve** waarde is (voorbeeld 2), betekent dat dat de vooras **belast** wordt. Deze waarde eveneens noteren.
- Op deze manier alle opbergruimten van het voertuig berekenen.
- In een laatste stap alle voor de achteras berekende gewichten bij de achterasbelasting optellen en alle voor de vooras berekende gewichten bij de voorasbelasting optellen of ervan aftrekken.
Hoe achterasbelasting en voorasbelasting worden berekend, is in sectie 4.3.2 beschreven.

Als de berekende waarde de toegelaten asbelasting overschrijdt, moet de lading anders worden opgeborgen.

Als de vooras te sterk wordt ontlast, verslechtert de grip van de banden op de rijbaan (tractie), vooral bij voertuigen met voorasandrijving. Ook in dit geval de lading anders opbergen.

Voorbeeld berekening

		Voorbeeld 1	Voorbeeld 2
Afstand naar de vooras	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Gewicht in de opbergruimte	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Wielbasis van het voertuig	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belasting op de achteras (bij de asbelasting optellen)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Gewicht in de opbergruimte		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Ontlasting bij de vooras (van de asbelasting aftrekken)		38,5 (kg)	
Belasting van de vooras (bij de asbelasting optellen)			-11,5 (kg)

4

Voor het rijden

4.3.4 Daklasten

- ▶ Het dak mag uitsluiten via de ladder aan de achterzijde worden betreden.
- ▶ Voorzichtig bij het betreden van de ladder. Er bestaat gevaar voor uitglijden wanneer de ladder nat is of bevroren.
- ▶ Voorzichtig bij het betreden van het dak. Er bestaat glijgevaar bij vochtig of bevroren dak.
- ▶ Belaad het dak niet te zwaar. Met toenemende daklast verslechteren het rijden remgedrag.
- ▶ Naam een maximale daklast in acht van 100 kg!
- ▶ Bij daken van glasvezelversterkte kunststof (GVK) bevinden zich in de lengterichting aan beide zijden van het dak ca. 150 mm brede dilatatievoegen om overmatige uitzetting van het dak bij extreme zonbestraling te voorkomen. In deze zones is de GVK-deklaag niet verlijmd. Bij normale temperaturen is een lichte welving te zien, die bij opwarming toeneemt. Betreed deze zone niet en bevestig er geen accessoires.

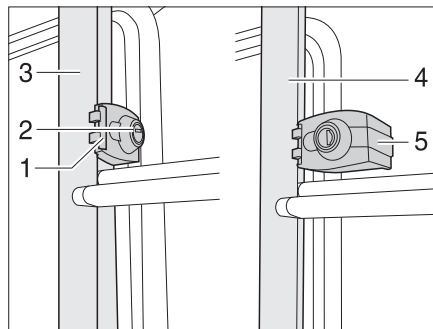

- ▶ **Het dak van het voertuig is niet ontworpen voor een puntbelasting. Voor het betreden van het dak, het te betreden gedeelte ruim afdekken. Geschikt zijn materialen met een glad of zacht oppervlak, zoals een dikke plaat piepschuim.**
- ▶ Wanneer het voertuig is voorzien van een dakreling kunnen daaraan lastdragers voor daklasten worden bevestigd (b.v. voor een surfplank, rubberboot of lichte kano's). Speciale dragersystemen zijn als toebehoren verkrijgbaar. Uw geautoriseerde handelspartner of servicewerkplaats dient u graag van advies.
- ▶ De maximaal toelaatbare dakbelasting bedraagt 100 kg.
- ▶ Zet daklasten stevig vast met spanriemen. Geen rubberen expander gebruiken.
- ▶ Neem met beladen dakdragers de totale hoogte van het voertuig in acht.

- ▶ In de bestuurderscabine goed zichtbaar een notitie met de totale hoogte aanbrengen. Bij bruggen en doorgangen hoeft dan niet meer gerekend te worden.

Ladder achter

Afb. 3 Achterladdervergrendeling

Omlaag klappen:

- Steek de sleutel in het cilinderslot (Afb. 3,2) van de achterladdervergrendeling (Afb. 3,1) en draai deze een kwartslag om tot de sleutel verticaal staat.
- Houd het neerklapbare deel van de achterladder (Afb. 3,4) vast en zwenk de vergrendelingsbeugel (Afb. 3,5) opzij.
- Verwijder de sleutel en klap de achterladder omlaag.

4

Voor het rijden

Omhoog klappen:

- Klap de achterladder omhoog en houdt deze vast.
- Steek de sleutel in het cilinderslot (Afb. 3,2) van de achterladdervergrendeling (Afb. 3,1).
- Zwenk de vergrendelingsbeugel (Afb. 3,5) naar binnen, om de buis van het vaste deel van de achterladder (Afb. 3,3).
- Draai de sleutel een kwartslag om tot de sleutel horizontaal staat.
- Controleer de vergrendeling van de achterladder: trek licht aan de achterladder.

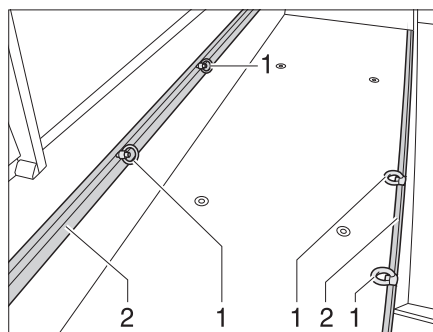
4.3.5 Bevestigingssysteem achterin

- ▶ Bij het beladen van de garage/opbergruimte achter moet men rekening houden met de toelaatbare asbelastingen en de technisch toegelaten totale massa.
- ▶ De maximaal toegestane belasting van de garage/opbergruimte achter bedraagt afhankelijk van het model tussen 150 kg en 250 kg. De toegestane achteraslast mag niet worden overschreden.
- ▶ In acht nemen: Wanneer de garage achter of (afhankelijk van het model) de opbergruimte achter maximaal wordt **belast**, wordt door de hefboomwerking de vooras **ontlast**. De rij-eigenschappen worden slechter.

- ▷ Afhankelijk van de voertuiguitrusting zijn in de garage achter resp. in de opbergruimte achter spanrails met spanogen gemonteerd. Brog de lading altijd aan de spanogen. Gebruik voor het vastzetten spanriemen of zo nodig een spannet, maar nooit rubberen expanders.
- ▷ Controleer voor het vastzetten van de lading altijd dat de spanogen stevig vastzitten in de spanrails. Wanneer een spanoog niet goed is verankerd in de spanrail, kan bij heftige stuurbewegingen of bij het remmen de lading verschuiven of losraken.
- ▷ Verdeel de lading gelijkmatig. Te hoge puntbelasting brengt schade toe aan de vloerbedekking.

- 1 Spanoog
- 2 Spanrail

Afb. 4 Spanogen garage achter

Spanogen verschuiven:

- Draai het spanoog (Afb. 4,1) een halve slag tegen de klok in.
- Schuif het spanoog in de spanrail (Afb. 4,2) naar de gewenste positie.
- Draai het spanoog een halve slag met de klok mee. Het spanoog zit weer vast in de spanrail.
- Controller dat het spanoog stevig vastzit.

4

Voor het rijden

4.3.6 Dubbele bodem

- ▶ Bij het beladen van de dubbele bodem moet men rekening houden met de toelaatbare asbelastingen en de technisch toegelaten totale massa.

- ▷ Verdeel de lading gelijkmatig. Te zware geconcentreerde belastingen beschadigen de vloerbedekking.

4.3.7 Fietsenrek

- ▶ Bij het beladen van het fietsenrek moet men rekening houden met de toelaatbare asbelastingen en de technisch toegelaten totale massa.
- ▶ Fietsen mogen niet over de maximale breedte van het voertuig uitsteken. De bevestigingen voor de fietsen instellen.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen (max. vier stuks) beladen.
- ▶ De bevestiging van de fietsen op het fietsenrek na de eerste 10 km rijden en vervolgens bij iedere rustpauze controleren.
- ▶ Neem het toegelaten laadvermogen in acht (50-60 kg, afhankelijk van het model).

- ▷ Het nummerbord en de achterlichten mogen niet worden afgedekt.
- ▷ Ritten met uitgeklaapt fietsenrek zonder fietsen zijn niet toegestaan.
- ▷ Voor elke rit controleren:
 - Is het fietsenrek zonder fietsen correct ingeklapt?
 - Zijn de fietsen met het koord van het fietsenrek veilig aan het fietsenrek bevestigd?
 - Is de fietsdrager vergrendeld?
- ▷ Zie voor verdere informatie de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Beladen van het fietsenrek met fietsen

Bij het beladen van het fietsenrek rekening houden met het zwaartepunt. Het zwaartepunt van de fietsen moet erg dicht in de buurt van de achterwand van het voertuig liggen. Het fietsenrek altijd van binnen naar buiten beladen.

Zo wordt het fietsenrek juist beladen:

- Afhankelijk van het model fietsenrek naar beneden klappen of uittrekken.
- De zwaarste fiets direct tegen de achterwand plaatsen.
- De lichtere fietsen in het midden of aan de buitenkant van het fietsenrek plaatsen.
- Telkens het voorwiel en het achterwiel van een fiets met de houderlussen bevestigen die aan het fietsenrek zijn aangebracht.
- Bovendien de fiets aan de buitenkant aan de bevestigingsbeugel of bevestigingsarm bevestigen resp. met de afstandhouder bevestigen.

Wanneer slechts **één** fiets op het fietsenrek wordt meegenomen, de fiets zo dicht mogelijk tegen de achterwand.

4 Voor het rijden

4.4 Gebruik van een aanhanger

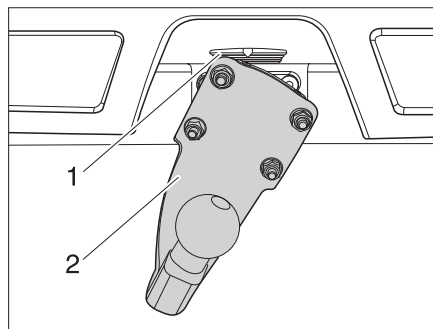
- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen het trekvoertuig en de aanhanger bevinden.
- ▶ Rekening houden met de toelaatbare oplegdruk en achterasbelasting van het trekvoertuig. Oplegdruk en achterasbelasting mogen niet worden overschreden. Voor de waarden van de steun- en achterasbelasting zie het kentekenbewijs van het voertuig en de papieren van de aanhangerkoppeling.

- ▷ Aanhanger met oplooppem: Aanhanger niet met opgelopen rem aan- of afkoppelen.
- ▷ Aanhangerkoppeling met afneembare kogelhals: wanneer de kogelhals verkeerd is gemonteerd, kan de aanhanger losschieten. Neem de gebruiksaanwijzing van aanhangerkoppeling in acht.
- ▷ Controleer hulpkoppeling en elektrische aansluiting.
- ▷ Controleer de verlichting.

4.4.1 Aanhangerkoppeling

De aanhangerkoppeling kan voor gebruik worden aangebracht en weer worden verwijderd. Het bevestigen van een aanhanger staat beschreven in de handleiding van de fabrikant.

Afb. 5 Aanhangerkoppeling

- Aanbrengen:**
- Plaats de aanhangerkoppeling (Afb. 5,2) onder een hoek van 90° tegen de vergrendeling (Afb. 5,1).
 - Zwenk de aanhangerkoppeling (Afb. 5,2) omlaag tot de vergrendeling (Afb. 5,1) vastklikt.
- Verwijderen:**
- Druk de vergrendeling (Afb. 5,1) omhoog.
 - Zwenk de aanhangerkoppeling (Afb. 5,2) 90° naar links.
 - Laat de vergrendeling (Afb. 5,1) los.
 - Verwijder de aanhangerkoppeling (Afb. 5,2).

4 Voor het rijden

4.5 Opstap

- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Houd afstand tijdens het inklappen of uitklappen van de opstap.
- ▶ De opstap pas betreden, als deze volledig is uitgeklaapt. Verwondingsgevaar!
- ▶ Nooit personen of lasten met de opstap optillen of neerlaten.

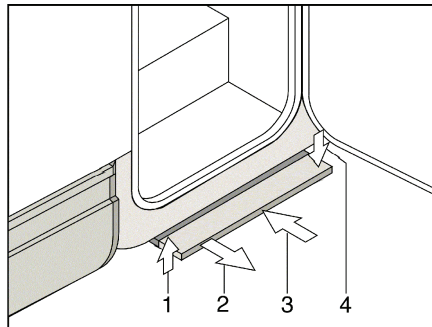

- ▷ Let op het verschil in hoogte van de treden en zorg bij het opstappen voor een vaste en effen ondergrond.
- ▷ De lagers en scharnieren van de opstap niet invetten of oliën (zie hoofdstuk 12).

4.5.1 Mechanisch te bedienen opstap

- ▷ Als de opstap niet naar behoren ingeklapt en vergrendeld is en het contact wordt ingeschakeld, klinkt een waarschuwingston.

Afb. 6 Mechanisch te bedienen opstap

Uittrekken: ■ De opstap naar voren trekken (Afb. 6,2), tot deze vastklikt.

Inschuiven: ■ De opstap licht optillen (Afb. 6,1).
■ De opstap tot de aanslag onder de voertuigbodem (Afb. 6,3) schuiven. Erop letten dat de opstap vastklikt (Afb. 6,4).

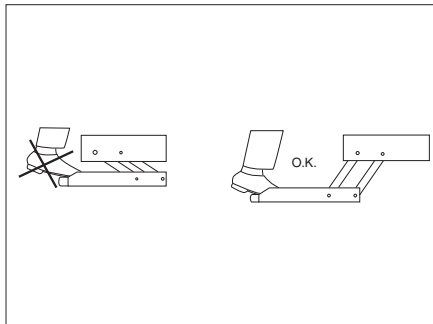
4

Voor het rijden

4.5.2 Elektrisch bedienbare opstap

- ▷ Als de opstap niet naar behoren ingeklapt en vergrendeld is en het contact wordt ingeschakeld, klinkt een waarschuwingston.
- ▷ De waarschuwing op de opstap in acht nemen.

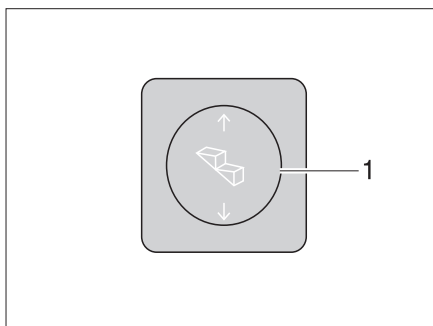

Afb. 7 Waarschuwing opstap

De opstap voor het betreden helemaal uitklappen (Afb. 7).

Bedieningsschakelaar

De schakelaar voor het bedienen van de opstap is binnen in het voertuig nabij de ingangsdeur geplaatst.

Afb. 8 Bedieningsschakelaar opstap

Uitklappen: ■ Wipchakelaar (Afb. 8,1) onderaan indrukken tot de opstap helemaal uitgeklapt is.

Inklappen: ■ Wipchakelaar (Afb. 8,1) bovenaan indrukken tot de opstap helemaal ingeklapt is.

Noodbedrijf

Neem, wanneer de elektrische aandrijving van de treeplank uitvalt, de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van de betreffende fabrikant in acht om de treeplank met de hand in te schuiven.

- Schuif de treeplank met de hand in en borg of vergrendel deze met een geschikt hulpmiddel.
- Neem zo snel mogelijk contact op met de klantenservice.

4

Voor het rijden

4.6 PVC-vloerbedekking

- ▷ Schoenen met spitse hakken kunnen blijvende drukpunten op de PVC-vloerbedekking achterlaten. Daarom in het voertuig geen schoenen met spitse hakken dragen.
- ▷ Het gebruik van rubberen matten of het lang inwerken van bijv. ketchup, wortelsap, balpeninkt, bloed of lippenstift kunnen tot verkleuringen van de PVC-vloerbedekking leiden. Als het mogelijk is, vlekken op de vloer altijd onmiddellijk verwijderen.

4.7 Televisie

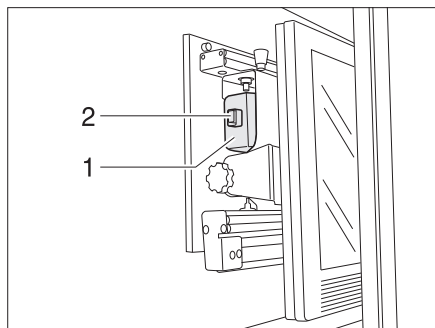
- ▶ Voor het begin van de rit de televisie van de drager verwijderen en veilig opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TV-kast is ingebouwd: TV-kast sluiten.
- ▶ Voor het begin van iedere rit controleren of de antenne zich in de parkeerstand bevindt. Gevaar voor ongevallen! Parkeerstand betekent: De antenne wijst naar achteren, is volledig neergelaten en is in deze positie vergrendeld.

- ▶ Verdere informatie over het positioneren van het flatscreen zie hoofdstuk 7.

Houder in de TV-kast

De flatscreen is in de TV-kast aan een uitschuifdeel bevestigd.

Afb. 9 Houder in de TV-kast

Flatscreen opbergen:

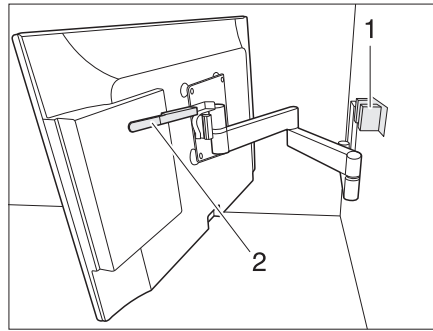
- Televisie in de uitgangspositie (Afb. 9) draaien en evt. laten vastklikken.
- De houder voor het flatscreen aan de greep (Afb. 9,1) naar achter schuiven. De grendel (Afb. 9,2) klikt vast.
- TV-kast sluiten.

4

Voor het rijden

Houder met scharnierarm

De flatscreen is aan een scharnierarm bevestigd.

Afb. 10 Houder met scharnierarm

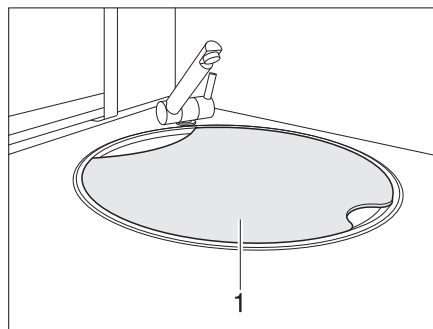
Flatscreen opbergen:

- Flatscreen in de uitgangspositie terugdraaien en laten vastklikken.

4.8 Aanrechtafdekking

- ▶ Bij een ongeval of een noodstop kan de aanrechtafdekking (Afb. 11,1) de inzittenden van het voertuig verwonden. Verwijder voor het rijden de afdekking van het aanrecht en berg deze veilig op in het keukenblok of de kledingkast.

Afb. 11 Aanrechtafdekking

4 Voor het rijden

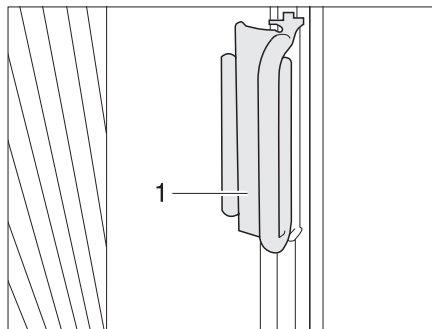
4.9 Vouwverduisteringen bestuurderscabine

- ▶ Tijdens het rijden moeten de vouwverduisteringen voor de voorruit en de zijramen aan de bestuurders- en passagierszijde zijn geopend, vastgezet en geborgd.

4.9.1 Vouwverduistering voor zijraam aan bestuurders- en passagierszijde

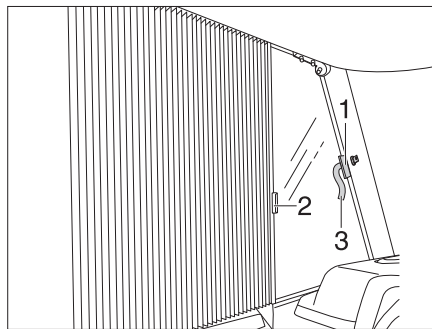
Variant 1

Afb. 12 Greep vouwverduistering zijraam bestuurders-/passagierszijde

- Borgen:*
- De vouwverduisteringen voor het bestuurdersraam en het passagiersraam met de greep (Afb. 12,1) op de houder schuiven. De vouwverduistering is vergrendeld.

Variant 2

Afb. 13 Borgen vouwverduistering zijraam bestuurders-/passagierszijde

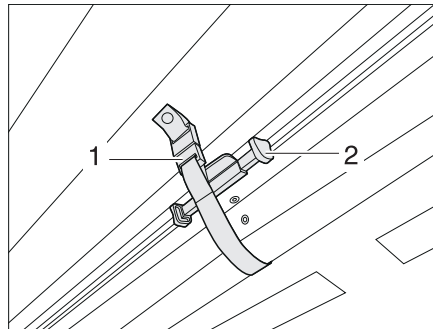
- Borgen:*
- Schuif de vouwverduisteringen voor de zijramen aan de bestuurders- en passagierszijde met de grepen (Afb. 13,2) onder de afdekkingen en borg deze met de klittenbandlussen (Afb. 13,1 en Afb. 13,3). De vouwverduistering is vergrendeld.

4

Voor het rijden

4.9.2 Vouwverduistering voor de voorruit

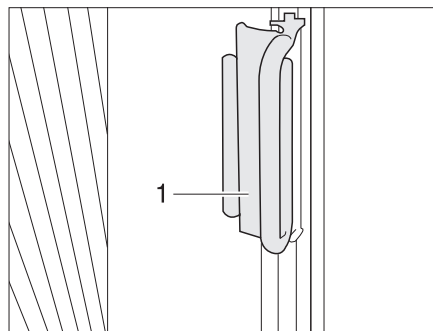
Variant 1

Afb. 14 Borgen vouwverduistering voorruit

- Borgen:*
- Schuif de vouwverduistering voor de voorruit met de greep (Afb. 14,2) omhoog tot deze vastklikt. Borg deze met de lus (Afb. 14,1). De vouwverduistering is vergrendeld.

Variant 2

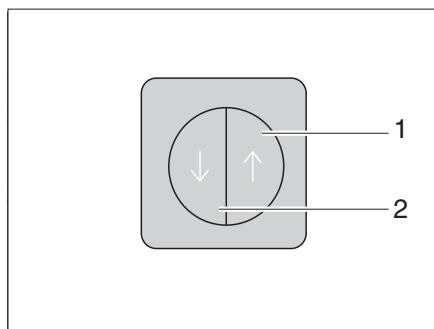

Afb. 15 Greep vouwverduistering voorruit

- Borgen:*
- Schuif de vouwverduisteringen voor de voorruit met de grepen (Afb. 15,1) onder de afdekkingen aan de A-stijlen en haak de greep vast op de afdekking. De vouwverduistering is vergrendeld.

4 Voor het rijden

4.10 Centrale vergrendeling keukenblok

Afb. 16 Schakelaar voor centrale vergrendeling van het keukenblok

Het keukenblok is voorzien van een centrale vergrendeling. De luiken en laden van het keukenblok kunnen met de schakelaar (Afb. 16) handmatig worden vergrendeld en ontgrendeld.

- Vergrendelen* ■ Druk op de schakelaar (Afb. 16,2). Luiken en laden van het keukenblok zijn vergrendeld.
- Ontgrendelen* ■ Druk op de schakelaar (Afb. 16,1). Luiken en laden van het keukenblok zijn ontgrendeld.

Terwijl de motor loopt

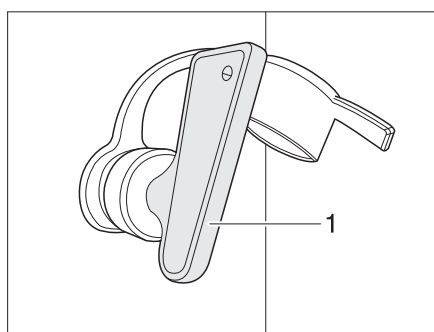
Wanneer de motor van het voertuig wordt gestart, wordt de centrale vergrendeling automatisch geactiveerd. Tijdens het rijden kan de centrale vergrendeling met de schakelaar worden gedeactiveerd. Na loslaten van de schakelaar en sluiten van het geopende compartiment wordt dit weer vergrendeld.

- ▷ Wanneer een luik of een lade bij het starten van de motor van het voertuig nog open is, wordt dit bij het sluiten automatisch vergrendeld.

Terwijl de motor niet loopt

Wanneer het voertuig zonder motor wordt verplaatst, bv. tijdens slepen of verladen, moet vooraf met draaiende motor de accuscheider (Afb. 17,1) worden uitgeschakeld. Alleen op deze manier kan de vergrendeling van luiken en laden worden geopend.

Afb. 17 Accuscheider

4 Voor het rijden

4.11 Sneeuwkettingen

- ▷ Sneeuwkettingen alleen monteren, als de afstand tussen banden en voertuig-carrosserie ten minste 50 mm bedraagt.
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.
- ▷ Montagevoorschrift van de producent van de sneeuwkettingen in acht nemen.
- ▷ Alleen sneeuwkettingen gebruiken die door de fabrikant zijn vrijgegeven.
- ▷ Bij voertuigen op basis van IVECO: gebruik uitsluitend door IVECO vrijgegeven sneeuwkettingen.
- ▷ Geen sneeuwkettingen op aluminiumvelgen aanbrengen.

- ▷ Als de aandrijf-as van het voertuig dubbele banden heeft (2 banden naast elkaar), de sneeuwkettingen rond de buitenste banden aanbrengen.
- ▷ Bij voertuigen van het I-model mogen uitsluitend fijnschalmige sneeuwkettingen worden gebruikt.

Het gebruik van sneeuwkettingen is onderworpen aan de bepalingen van de afzonderlijke landen.

- Sneeuwkettingen altijd rond de aandrijfwielen aanbrengen.
- De spanning van de sneeuwkettingen controleren na enige meters te hebben gereden.

4.12 Verkeersveiligheid

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.

Voor het begin van de rit de checklist doornemen:

Basisvoertuig

Nr.	Controles	Gecontroleerd
1	Alle voertuigpapieren zijn aan boord	
2	Banden zijn in goede staat. Wanneer een reservewiel of bandenpechset aanwezig is: controleren.	
3	Voertuigverlichting, rem- en achteruitrijlichten functioneren	
4	Oliepeil van motor, transmissie en servostuur gecontroleerd	
5	Koelvloeistof en ruitenwisservloeistof gevuld	
6	Remmen functioneren	
7	Remmen reageren gelijkmatig	
8	Voertuig blijft tijdens het remmen in het spoor	

Woonopbouw buiten

9	Markies volledig opgerold	
10	Dak sneeuw- en ijsvrij (in de winter)	
11	Buitenaansluitingen afgekoppeld en leidingen opgeborgen	
12	Externe steunen verwijderd	

4

Voor het rijden

Nr.	Controles	Gecontroleerd
13	Aangebouwde hefsteunen ingeklapt en bevestigd	
14	Wielkeggen verwijderd en opgeborgen	
15	Opstap ingeklapt (letten op waarschuwingstoon)	
16	Service luiken gesloten en vergrendeld	
17	Ingang deur gesloten	
18	Totale hoogte van het voertuig, incl. beladen dakdrager vastgesteld en genoteerd. Informatie m.b.t. de hoogte in de bestuurderscabine binnen handbereik bewaren	

Woonopbouw binnen

19	Ramen en dakluiken gesloten en vergrendeld	
20	Televisie in TV-kast bevestigd of van de drager verwijderd en veilig opgeborgen	
21	TV-antenne ingetrokken (voorzover ingebouwd)	
22	Losse delen opgeborgen of bevestigd	
23	Open bergruimtes opgeruimd	
24	In de dakkast van de voortentverlichting geen gaspatronen of andere licht ontvlambare materialen opgeslagen	
25	Koelkastdeur vergrendeld	
26	Koelkast omgeschakeld op 12-V-gebruik	
27	Alle schuiflades en luiken gesloten	
28	Woonruimte- en schuifdeuren vergrendeld	
29	Neerlaatbaar hefbed vergrendeld	
30	Draaistoelvergrendeling voor bestuurdersstoel en passagiersstoel vergrendeld	
31	Kinderzitjes gemonteerd op zitplaatsen met driepuntsgordels	
32	Verduisteringen in de bestuurderscabine geopend en vergrendeld	

Gasinstallatie

33	Gasflessen in de gaskast tegen verdraaien vastbinden	
34	Beschermkap op gasfles aangebracht	
35	Hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkranen gesloten	

Elektrische installatie

36	<p>Accuspanning van de start- en woonruimteaccu (zie hoofdstuk 9) controleren. Wordt er op het paneel een te lage accuspanning getoond, dan moet de betreffende accu worden bijgeladen. Let op de instructies in hoofdstuk 9</p> <p> ▷ Begin de reis met volledig opgeladen startaccu en woonruimteaccu.</p>	
----	---	--

5 Tijdens de rit

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het rijden met de camper.

De instructies hebben betrekking op:

- de rijsnelheid
- de remmen
- de veiligheidsgordels
- de stoelen inclusief hoofdsteunen
- de rugleuningverstelling van de zitbank
- de opstelling van de zitplaatsen
- de strengblokkering
- de elektrische raamschakelaars
- de elektrisch instelbare buitenspiegels
- de vouwverduisteringen in de bestuurderscabine
- de lessenaar
- de motorkap
- het ruitenwischerreservoir
- de controle van het oliepeil
- het tanken

5.1 Rijden met de camper

- ▶ Het basisvoertuig betreft een kleine vrachtwagen. Rijstijl dienovereenkomstig aanpassen.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Op de zitplaatsen, waaraan een veiligheidsgordel gemonteerd is, tijdens de rit altijd de veiligheidsgordel omdoen.
- ▶ Nooit tijdens de rit de veiligheidsgordel losmaken.
- ▶ Meerrijdende personen moeten op hun plaatsen blijven zitten.
- ▶ De deurvergrendeling mag niet geopend worden.
- ▶ Remmen met schokken vermijden.
- ▶ Bij gebruik van een navigatietoestel het reisdoel alleen wijzigen als het voertuig staat. Daarom een parkeerplaats of een veilige stopplaats opzoeken, als het reisdoel moet worden gewijzigd.
- ▶ Tijdens de rit via de monitor van het navigatietoestel geen DVD afspelen.

- ▷ Op slechte wegen langzaam rijden.
- ▷ Voorzichtig rijden bij het oprijden op veerboten, bij het oversteken van onefenheden en bij het achteruitrijden. Grotere voertuigen kunnen omwille van hun relatief lange overhang uitzwenken en onder ongunstige omstandigheden "aan de grond zitten". Daarbij kunnen de onderkant of delen die daar zijn aangebouwd, beschadigd worden.

- ▷ Als deze aanwijzingen niet opgevolgd worden en daardoor een ongeluk of schade ontstaat, aanvaardt de fabrikant geen aansprakelijkheid.
- ▷ De in hoofdstuk 3 beschreven veiligheidsinstructies moeten worden nageleefd.
- ▷ Als in het voertuig een achteruitrijcamera is ingebouwd, schakelt de camera bij het schakelen in de achteruitversnelling automatisch aan.

5 Tijdens de rit

5.2 Rijsnelheid

- ▶ Het voertuig is met een krachtige motor uitgerust. Zo staan in moeilijke verkeerssituaties voldoende reserves ter beschikking. Het hoge vermogen maakt een hoge eindsnelheid mogelijk en vereist zeer goede rijcapaciteiten.
- ▶ Het voertuig is zeer gevoelig voor wind. Bijzonder gevaar levert plotseling optredende zijwind.
- ▶ Ongelijkmatige of eenzijdige belading verandert het rijgedrag.
- ▶ Op onbekende wegen kunnen moeilijke verhoudingen van de rijbanen heersen en verrassende verkeerssituaties optreden. Pas daarom voor uw eigen veiligheid de rijsnelheid telkens aan de verkeerssituatie en de omgeving aan.
- ▶ De nationale wettelijke snelheidsbeperkingen aanhouden.

5.3 Remmen

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

- ▶ Hard remmen vermijden. Bij hard remmen, waarbij de wielen blokkeren, slijten de banden sneller en onregelmatig. Dit vermindert het rijcomfort. De banden kunnen zelfs onbruikbaar worden.

Voor het begin van iedere rit

Voor iedere rit door test-remmen controleren:

- Functioneren de remmen?
- Reageren de remmen gelijkmatig?
- Blijft het voertuig tijdens het remmen in het spoor?

5.4 Veiligheidsgordels

Het voertuig is in de woonruimte bij de zitplaatsen, waar volgens de wet een veiligheidsgordel is voorgeschreven, met automatische driepuntsgordels uitgerust. Voor het dragen van gordels gelden de van toepassing zijnde nationale bepalingen.

- ▶ Voor de rit de gordels omdoen en tijdens de rit omlaten.
- ▶ Gordels niet beschadigen of klemmen. Laat beschadigde veiligheidsgordels vervangen door een geautoriseerde werkplaats.
- ▶ De gordelbevestigingen, het oprolautomatisme en de gordel sloten niet wijzigen.
- ▶ Schroefverbinding van de veiligheidsgordels van tijd tot tijd controleren op vastzitten.
- ▶ Iedere veiligheidsgordel alleen gebruiken voor **een** volwassen persoon.
- ▶ Voorwerpen niet samen met een persoon vastbinden.
- ▶ Veiligheidsgordels zijn niet toereikend voor personen met een lichaamslengte van minder dan 150 cm. In dat geval extra voorzieningen gebruiken. Letten op keuringscertificaat.
- ▶ Kinderzitjes alleen op zitplaatsen met in de fabriek gemonteerde driepuntsgordels aanbrengen.

5 Tijdens de rit

- ▶ Gebruikte veiligheidsgordels na een ongeluk (laten) vervangen.
- ▶ Tijdens de rit de rugleuning van de stoel niet al te ver naar achter leunen. De werking van de veiligheidsgordel is anders niet meer gegarandeerd.

5.4.1 Veiligheidsgordel juist dragen

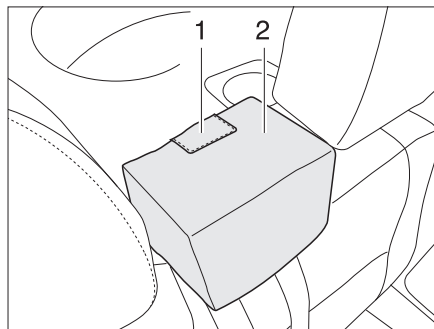
- ▶ De gordel niet verdraaien. De gordel moet plat tegen het lichaam liggen.
- ▶ Voor het dragen van de veiligheidsgordel een correcte zithouding aannemen.

De veiligheidsgordel zit goed wanneer er bij de schouder tussen lichaam en veiligheidsgordel nog ruimte is voor een vuist.

5.4.2 Veiligheidsgordel correct instellen

- ▶ De veiligheidsgordels zijn niet bij alle modellen instelbaar.

Afb. 18 Veiligheidsgordel zitbank

De veiligheidsgordel voor het rijden zo instellen, dat de schoudergordel tussen hals en schoudergewricht loopt.

Gordelgeleiding naar beneden verstellen:

- De gordelstang (Afb. 18,2) met beide handen krachtig naar beneden drukken en loslaten.
De gordelstang blijft op de gewenste hoogte staan.

Gordelgeleiding naar boven verstellen:

- Op het gemarkeerde deel (Afb. 18,1) van het kussen drukken.
De vergrendeling laat los. De gordelstang beweegt naar boven.
- Wanneer de gewenste hoogte is bereikt, het gemarkeerde deel loslaten.
De gordelstang blijft op de gewenste hoogte staan.

5 Tijdens de rit

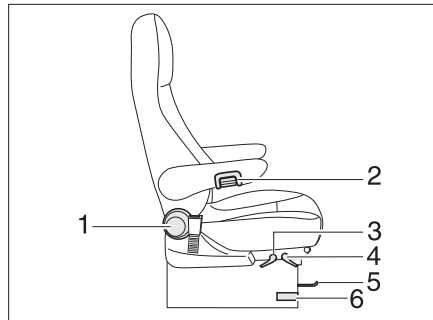
5.5 Bestuurdersstoel en passagiersstoel

- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen.
- ▶ De stoelen tijdens de rit in de rijrichting vergrendeld laten en niet verdraaien.

- ▷ De bestuurdersstoel en de passagiersstoel zijn, al naargelang het model en de uitvoeringsvariant, een bestanddeel van het basisvoertuig. In dit geval is het instellen van de stoelen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

- 1 Knop voor het ontgrendelen en verstellen van de rugleuning
- 2 Verstelling van de armleuningen
- 3 Hendel voor het verstellen van de zithoogte
- 4 Hendel voor het verstellen van de zithoek
- 5 Beugel voor de lengteverstelling
- 6 Ontgrendeling draaimechanisme

Afb. 19 Bestuurders- en passagiersstoel

Stoelen in rijpositie draaien

De draairichting is naar believen. Een vergrendeling van de stoelen is alleen mogelijk in de rijrichting.

- Beide armleuningen omhoogzetten.
- De bestuurders-/passagiersstoel naar achteren of in de middelste stand schuiven.
- De stoel in de rijrichting draaien en vergrendelen.

- ▷ Het draaien van de stoelen in opgesteld voertuig is in hoofdstuk 7 beschreven.
- ▷ De stoelen voor het draaien helemaal naar onderen brengen. De stoelen kunnen anders niet gedraaid worden.

Armleuningen instellen

De armleuningen kunnen traploos in hoogte worden veresteld.

- Kartelknop (Afb. 19,2) tegen de klok (van voren gezien) in draaien. Daardoor wordt de arretering van de armleuning losgemaakt.
- Armleuning in de gewenste stand brengen.
- Kartelknop tot de aanslag met de klok mee draaien.

Juiste zitpositie instellen

Bestuurdersstoel en passagiersstoel kunnen in positie veresteld worden. De daarvoor noodzakelijke grepen bevinden zich aan de linkerkant, aan de voorkant of aan de rechterkant van de stoel.

- Aan de greep (Afb. 19,1) trekken. De stoel kan naar voor of naar achter worden verschoven.
- De kartelknop (Afb. 19,4) draaien. De hoek van de rugleuning kan worden veresteld.
- Trek de hendel (Afb. 19,4) omhoog. De hoek van zitvlak en rugleuning kan worden ingesteld.

5

Tijdens de rit

Zithoogte instellen

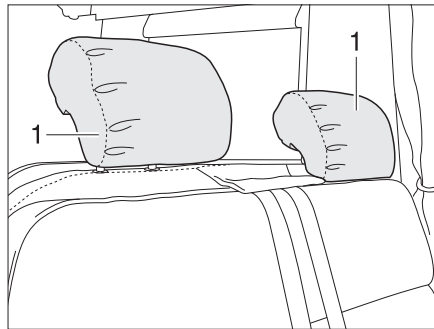
Afhankelijk van de uitvoering kan de stoel traploos in de hoogte versteld worden.

- Hendel (Afb. 19,3) naar boven trekken.
- Stoel ontlasten of belasten. De stoel loopt naar boven of naar beneden.
- Hendel loslaten als de gewenste positie bereikt is. De stoel wordt vergrendeld.

5.6 Hoofdsteunen

- ▷ De hoofdsteunen zijn niet bij alle modellen instelbaar.

Afb. 20 Hoofdsteun zitbank

Hoofdsteunen (Afb. 20,1) voor het begin van de rit zo instellen, dat het achterhoofd ongeveer op oorhoogte wordt ondersteund. De hoofdsteunen met de hand naar boven trekken of naar beneden drukken.

5.7 Opstelling van de zitplaatsen

- ▷ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen. Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▷ Tijdens het rijden is het verboden op de langzitbanken te zitten.
- ▷ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.

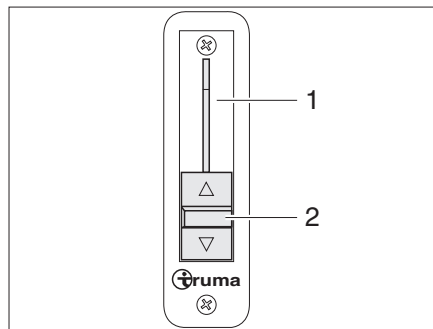

Afb. 21 Symbool Zitplaats

Zitplaatsen die tijdens de rit kunnen worden gebruikt, zijn voorzien van een sticker (Afb. 21).

5 Tijdens de rit

5.8 Strengblokkering (I-model)

Afb. 22 Strengblokkering

De schuifregelaar (Afb. 22,2) voor de strengblokkering (Afb. 22,1) bevindt zich linksbuiten op het dashboard.

Met de schuifregelaar wordt de interieurverwarming aan de verwarming van het voertuig gekoppeld. Daarmee wordt bij stilstand de voorruit van het voertuig verwarmd.

Tijdens het rijden de strengblokkering sluiten (schuifregelaar helemaal naar beneden schuiven), zodat voor de voor- en zijruiten de volledige capaciteit van het voertuig beschikbaar is.

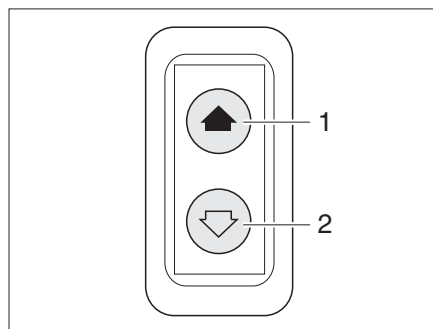
Sluit de strengblokkering.

- Schuif de hendel (Afb. 22,2) helemaal omlaag. De strengblokkering is gesloten.

5.9 Elektrische raamschakelaars (I-model)

- ▶ Ongecontroleerd sluiten van het raam kan tot kneusverwondingen leiden.
- ▶ Ook bij kortstondig verlaten van het voertuig de sleutel uit het stuurslot trekken. Anders kunnen kinderen de raamschakelaar bedienen en zich verwonden aan het raam.

Afb. 23 Schakelaar voor elektrische raamschakelaar

Het voertuig is aan de bestuurderskant uitgerust met een elektrische raamschakelaar (Afb. 23).

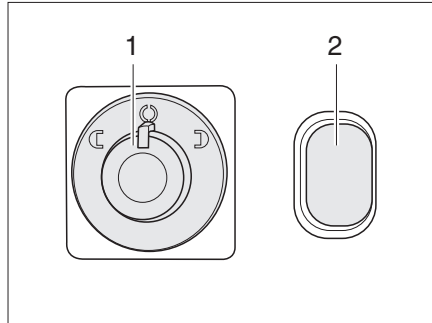
Openen: ■ Schakelaar aan de onderkant indrukken (Afb. 23,2).

Sluiten: ■ Schakelaar aan de bovenkant indrukken (Afb. 23,1).

5 Tijdens de rit

5.10 Elektrisch instelbare buitenspiegels (I-model)

Al naargelang de uitvoering is het voertuig met twee elektrisch instelbare en verwarmbare buitenspiegels uitgerust. De schakelaars voor de buitenspiegelingstelling en voor de spiegelverwarming bevinden zich op het dashboard.

Afb. 24 Schakelaar voor elektrisch instelbare buitenspiegels en spiegelverwarming

- Instellen:*
- De spiegel die moet worden ingesteld, kiezen. Daarvoor de draaischakelaar (Afb. 24,1) naar links of rechts draaien.
 - De spiegel door indrukken van de schakelaar (Afb. 24,1) naar de betreffende richting instellen.

- Verwarming inschakelen:*
- De schakelaar (Afb. 24,2) indrukken. Het controlelicht in de schakelaar geeft het gebruik aan.

5 Tijdens de rit

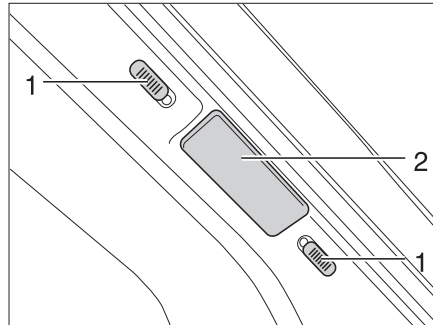
5.11 Vouwverduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam

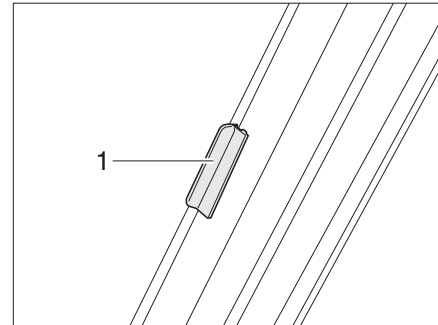
▶ Tijdens de rit moeten de vouwverduisteringen voor de voorruit, het bestuurders- en passagiersraam geopend, vergrendeld en geborgd zijn.

▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

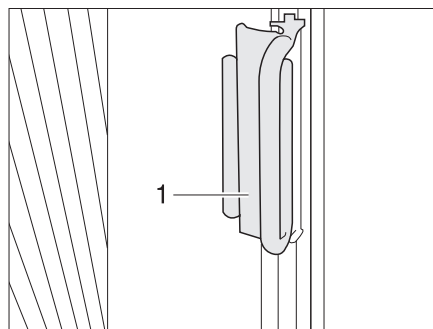
Afb. 25 Vergrendeling vouwverduistering voorruit

Afb. 26 Vergrendeling vouwverduistering voorruit (I-model)

Vouwverduistering voorruit vastmaken:

- De beide helften van de vouwverduistering voor de voorruit bij de greep (Afb. 25,2 en Afb. 26,1) tot de aanslag naar buiten schuiven.
- De vergrendelingsknoppen (Afb. 25,1) naar beneden resp. naar boven schuiven. Als de rode punt zichtbaar is, is de vergrendeling open.

Afb. 27 Vergrendeling vouwverduisteringen bestuurders-/passagiersraam

Vouwverduistering bestuurders-/passagiersraam vastmaken:

- De vouwverduisteringen voor het bestuurdersraam en het passagiersraam met de greep (Afb. 27,1) op de houder schuiven. De vouwverduistering is vergrendeld.

5 Tijdens de rit

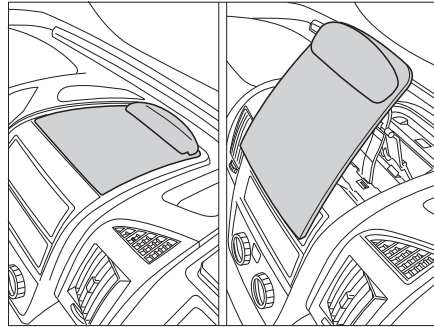
5.12 Lessenaar

- ▶ Tijdens de rit moet de lessenaar altijd gesloten zijn.

- ▶ Als er een passagiersairbag aanwezig is, dan is de lessenaar vergrendeld en kan deze niet worden opgesteld.

Afb. 28 Lessenaar

De camper is al naargelang het model met een lessenaar (Afb. 28) uitgerust.

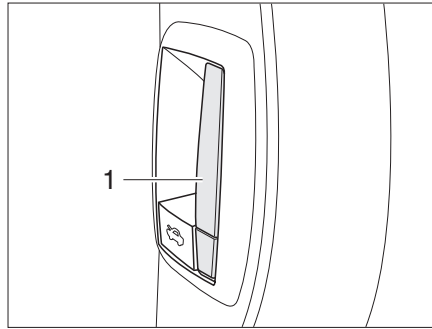
5.13 Motorkap

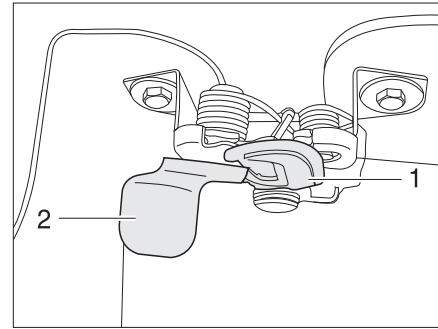
- ▶ Bij geopende motorkap bestaat verwondingsgevaar in de motorruimte.
- ▶ Ook als de motor reeds langere tijd geleden werd uitgeschakeld, kan deze nog heet zijn. Verbrandingsgevaar!
- ▶ Niet in de motorruimte werken terwijl de motor draait.
- ▶ De motorkap moet tijdens de rit vast gesloten en vergrendeld zijn. Na het sluiten controleren, of de vergrendeling is vergrendeld. Daarvoor aan de motorkap trekken.

5 Tijdens de rit

5.13.1 I-model

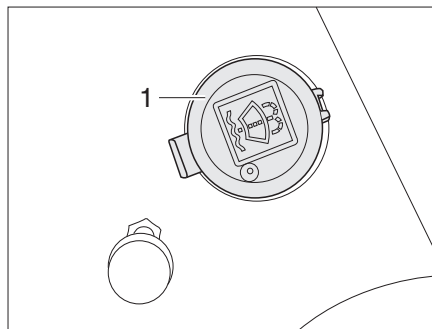
Afb. 29 Ontgrendelingsgreep motorkap binnen

Afb. 30 Ontgrendelingsgreep motorkap buiten

- Openen:*
- Trek aan de hendel (Afb. 29,1) op het dashboard aan de linkerkant van het voertuig. De motorkap opent tot de aanslag van de beveiligingshaak.
 - Met een hand onder de motorkap grijpen en de beveiligingshaak (Afb. 30,1) bedienen. Daarvoor achter de plaat (Afb. 30,2) grijpen en de plaat naar voren trekken.
 - De motorkap in een beweging naar voren en naar boven brengen.
- Sluiten:*
- De motorkap in een beweging omlaag en naar achteren brengen tot de kliksluiting hoorbaar vastklikt.
 - Controleren of de motorkap veilig is vergrendeld. Daarvoor aan de motorkap trekken.

5.14 Ruitenwisservloeistof vullen (I-model)

Afb. 31 Vulopening vloeistofreservoir

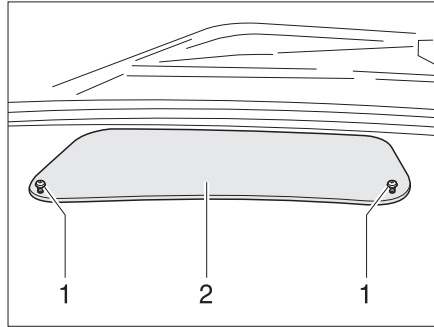
- Motorkap ontgrendelen en openen.
- De dop (Afb. 31,1) van de vulopening van het vloeistofreservoir verwijderen.
- Vloeistof langzaam vullen.
- De dop op de vulopening van het vloeistofreservoir indrukken.

5 Tijdens de rit

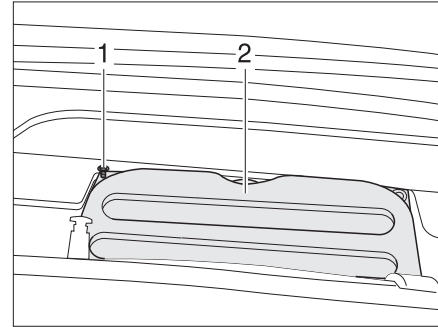
5.15 Koelwater bijvullen

- ▶ Laat de koelvloeistof voor het openen van het koelsysteem afkoelen. Gevaar voor verbranding!
- ▶ Laat het koelsysteem voor het openen afkoelen. Wanneer het koelsysteem heet is, staat het onder hoge druk. Verwondingsgevaar!

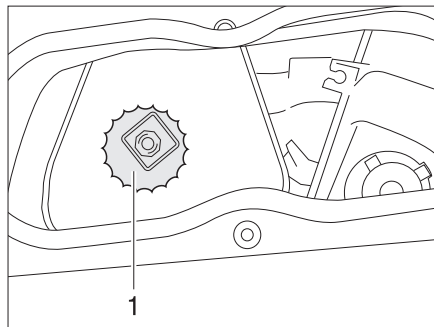

Afb. 32 Afdekking op het dashboard

Afb. 33 Afdekking naar de motorruimte

- Maak de twee schroeven (Afb. 32,1) los en verwijder de afdekking (Afb. 32,2).
- Draai de zes inbusschroeven (Afb. 33,1) los en verwijder deze samen met de ringen.
- Afdekking (Afb. 33,2) wegnemen.

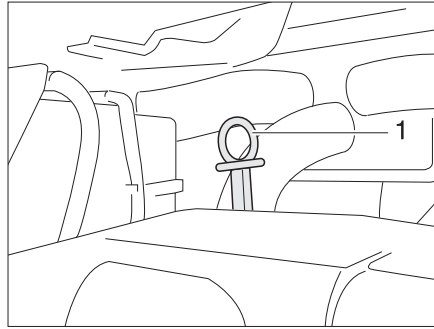

Afb. 34 Deksel op de koelwaterbuffertank

- Open voorzichtig het deksel (Afb. 34,1) en laat de druk ontsnappen.
- Verwijder het deksel en vul met een geschikt hulpmiddel (b.v. een fles) koelwater bij.
- Draai het deksel (Afb. 34,1) weer op de koelwaterbuffertank.
- Draai beide afdekkingen (Afb. 33,2 en Afb. 32,2) weer vast.

5 Tijdens de rit

5.16 Oliepeil controleren (I-model)

Afb. 35 Olie-meetstaf (I-model)

De olie-meetstaf (Afb. 35,1) bevindt zich in de motorruimte, achter de voorste dwarsligger. De olie-meetstaf is rood gemarkeerd.

5.17 Diesel tanken

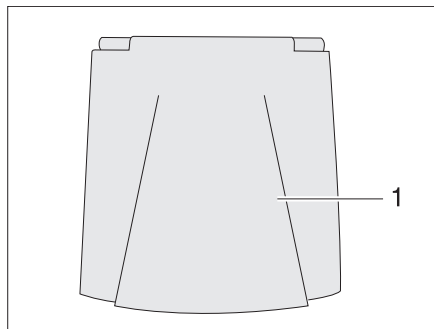

- ▶ Bij het tanken, op veerponten of in de garage, mag geen apparaat (bijv. verwarming of koelkast) in werking zijn, wanneer het met open vlam wordt gebruikt. Explosiegevaar!
- ▶ De afsluitdeksels van de brandstofvulopening en de drinkwatervulopening zien er bij sommige modellen bijna hetzelfde uit. Voor het vullen van de tank beslist het kenmerk controleren.

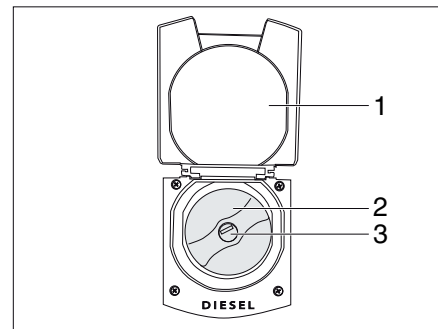

- ▶ De brandstofvulopening is gekenmerkt met het opschrift "Diesel".

De brandstofvulopening bevindt zich buiten aan het voertuig, vooran links. Deze is met een klep afgedekt.

Afb. 36 Klep van de brandstofvulopening

Afb. 37 Geopende klep met brandstofvulopening

- Openen:
- Open de klep (Afb. 36,1).
 - Sleutel in cilinderslot (Afb. 36,3) steken en tegen de klok in draaien.
 - Afsluitdeksel verwijderen (Afb. 36,2).

5 Tijdens de rit

- Sluiten:*
- Afsluitdeksel op de brandstofvulopening plaatsen.
 - Sleutel met de klok mee draaien.
 - De sleutel eruit trekken.
 - Controleren, of de afsluitdeksel vast op de brandstofvulopening zit.
 - Sluit de klep (Afb. 37,1).

5 Tijdens de rit

6

Camper opstellen

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het opstellen van het voertuig.

De instructies hebben betrekking op:

- de handrem
- de opstap
- de wielkeggen
- de bediening van de steunen
- de 230-V-aansluiting
- de koelkast
- de markies
- de satellietinstallatie

- ▷ Het voertuig zo horizontaal mogelijk neerzetten. Het voertuig beveiligen tegen weggrollen.
- ▷ Dieren (vooral muizen) kunnen binnen in de wagen aanzienlijke schade veroorzaken. Om dit te vermijden, het voertuig na het opstellen regelmatig op schade of sporen van dieren inspecteren.

6.1 Handrem

Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.

- ▷ Bij vorstgevaar af en toe de handrem eraf doen en weer aantrekken. Zo wordt vastvriezen of vastroesten voorkomen. Voor het loszetten van de handrem het voertuig tegen weggrollen beveiligen.

6.2 Opstap

Voor het uitstappen uit het voertuig de opstap helemaal uitklappen.

6.3 Wielkeggen

Wanneer het voertuig wordt geparkeerd op een helling of nabij een niveauverschil, moeten wielkeggen worden gebruikt. De wielkeggen worden standaard meegeleverd.

6.4 Steunen

6.4.1 Algemene instructies

- ▷ De aangebouwde steunen niet als wagenkrik gebruiken. De steunen dienen alleen voor de stabilisatie van het geparkeerde voertuig tegen het inveren van de achteras.
- ▷ Bij het neerzetten van het voertuig erop letten dat de steunen gelijkmatig worden belast.
- ▷ De steunen voor het weggrijden tot de aanslag naar boven draaien, volledig inklappen en vergrendelen.

- ▷ Bij een zachte of doorbuigende ondergrond een grote plaat onder de steunen leggen om te voorkomen dat ze in de grond wegzakken.

6

Camper opstellen

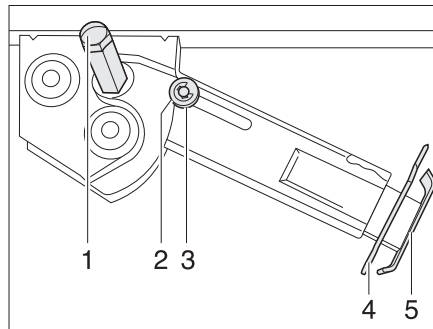
6.4.2 Hefsteunen (AL-KO)

- ▷ Al naargelang het model beschikt de zeskant over een gewricht waarmee de steeksleutel vanuit een betere positie gedraaid kan worden.

Opdat een foutloze werking is gegarandeerd, de binnenbuizen van de hefsteunen regelmatig reinigen en invetten.

Afhankelijk van het model zijn de hefsteunen in de lengte verstelbaar.

Afb. 38 Hefsteun

Uitklappen:

- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 38,1) plaatsen en draaien tot de hefsteun loodrecht naar beneden staat.
- Splitpen (Afb. 38,4) uit de steunvoetverlenging (Afb. 38,5) trekken.
- Het steunvoetverlenging tot de gewenste lengte uitschuiven.
- Splitpen in de voetverlenging steken.
- Aan de zeskant draaien, tot de hefsteun helemaal op de grond rust en het voertuig horizontaal staat.

Inklappen:

- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 38,1) plaatsen en draaien tot de hefsteun weer los komt van de grond.
- Splitpen (Afb. 38,4) uit de steunvoetverlenging (Afb. 38,5) trekken.
- Steunvoetverlenging (Afb. 38,5) helemaal inschuiven en splitpen (Afb. 38,4) in het gat in de steunvoetverlenging steken.
- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 38,1) zetten en draaien tot de hefsteun naar boven gedraaid en de geleideschijf (Afb. 38,2) in de uitsparing (Afb. 38,2) geschoven is.

- ▷ Voor het begin van de rit het volgende in acht nemen: Zijn alle hefsteunen volledig ingeschoven, alle steunvoetverlengingen helemaal ingeschoven en met de splitpen vergrendeld?

6.5 230-V-aansluiting

Het voertuig kan op een 230-V-voorziening worden aangesloten (zie hoofdstuk 9).

6 Camper opstellen

6.6 Koelkast

6.6.1 Absorberkoelkast

De koelkast kan uitsluitend op 12 V worden gebruikt wanneer de motor van het voertuig draait. Schakel de koelkast om naar 230 V-bedrijf of gasbedrijf wanneer de motor uit staat.

6.6.2 Compressorkoelkast

De koelkast werkt uitsluitend op 12 V.

6.7 Markies

- ▷ Rol bij harde wind, harde regen of sneeuwval de markies in.
- ▷ Kort bij lichte regenval één van de steunpoten in zodat het water kan aflopen.
- ▷ Haal de markiezen uitsluitend op wanneer het doek droog is. Wanneer de markies worden ingerold, terwijl het doek nat is, moet de markies zo snel mogelijk weer worden uitgerold om het doek te drogen.
- ▷ Verwijder voor het inrollen bladeren en grof vuil van de markies.

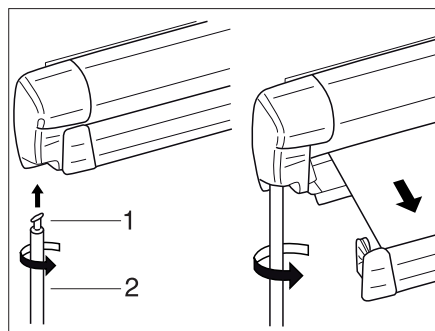

- ▷ Gebruik de markies uitsluiten als zonwering.
- ▷ Neem tevens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.
- ▷ De draaistang van de markies bevindt zich aan de achterzijde.

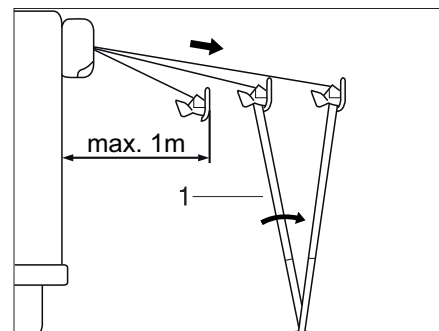
Voordelen van de markies

De voordelen van de markies zijn:

- De markies geeft schaduw.
- De markies creëert een overdekte ruimte en vergroot daarmee de beschikbare ruimte.
- Het voertuig krijgt een huiselijkere uitstraling.

Afb. 39 Markies

Afb. 40 Markies opstellen

Markies opstellen:

- Hang de haak (Afb. 39,1) van de draaistang (Afb. 39,2) in het aandrijfvoeg en draai deze 90°.
- Houdt de draaistang met één hand bovenaan vast en met de andere hand aan de draaibare handgreep onder.
- Draai de draaistang tegen de klok in en rol de markies max. 1 m uit.
- Klap de steunpoten (Afb. 40,1) uit en zet deze op de grond.
- Rol de markies verder uit.
- Span de markies met behulp van de steunpoten.

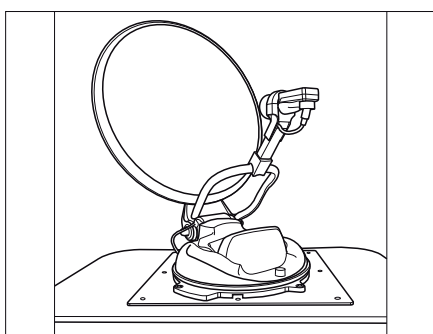
6 Camper opstellen

- Zet de steunpoten met haringen vast op de grond.
- Draai de draaistang 90° en verwijder deze.

Markies inrollen:

- Hang de haak van de draaistang in het aandrijfhoog en draai deze 90°.
- Verwijder de haringen van de steunpoten.
- Houdt de draaistang met één hand bovenaan vast en met de andere hand aan de draaibare handgreep onder.
- Draai de draaistang met de klok mee en rol de markies in tot ca. 1 m.
- Klap de steunpoten in.
- Rol de markies volledig in.
- Draai de draaistang 90° en verwijder deze.

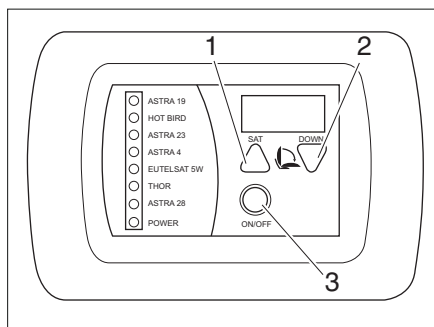
6.8 Satellietinstallatie

Afb. 41 Satellietinstallatie Teleco

- ▷ Klap de satellietinstallatie weer in voordat u gaat rijden.
- ▷ Klap de satellietinstallatie bij slecht weer en veel wind in om stormschade te voorkomen.

Afb. 42 Bedieningspaneel menu verbruikers

Satellietinstallatie inschakelen en uitklappen:

- Schakel de satellietinstallatie in met de ON/OFF-toets (Afb. 42,3).
- Druk meerdere keren op de SAT-toets (Afb. 42,1) om een satelliet te selecteren en het zoeken daarnaar te starten.
De satellietinstallatie klap uit en zoekt automatisch de ingestelde satelliet.
- De overige bediening vindt plaats via de afstandsbediening (neem de handleiding van de fabrikant in acht).

6

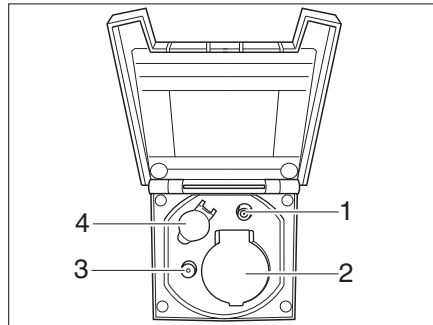
Camper opstellen

Satellietinstallatie inklappen
en uitschakelen:

- Druk op de Down-toets (Afb. 42,2) om de satellietinstallatie in te klappen. De satellietinstallatie wordt ingeklapt.
- Druk op de ON/OFF-toets (Afb. 42,3). De satellietinstallatie wordt ingeklapt en de TV uitgeschakeld.

6.9 Kabelaansluiting

Afhankelijk van het model kan het voertuig zijn voorzien van een kabelaansluiting. Deze bevindt zich aan de buitenzijde van het voertuig.

- 1 SAT-aansluiting
- 2 Elektrische aansluiting
- 3 TV-aansluiting
- 4 12 V-aansluiting

Afb. 43 Kabelaansluiting

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk vindt u aanwijzingen voor het wonen in het voertuig.

De aanwijzingen betreffen met name:

- het openen en sluiten van deuren en serviceluisen
- het ventileren van het voertuig
- het openen en sluiten van ramen en rolgordijnen
- het openen en sluiten van de dakluisen
- het draaien van de stoelen
- het veranderen van de tafelbladen
- het ombouwen van tafels
- het bedienen van de centrale vergrendeling van het keukenblok
- het positioneren van de televisie
- het instellen van alle lampen
- de lichtsakelaars
- het vergroten van zitgroepen
- het gebruik van de bedden

7.1 Deuren

▶ Alleen met vergrendelde deuren rijden.

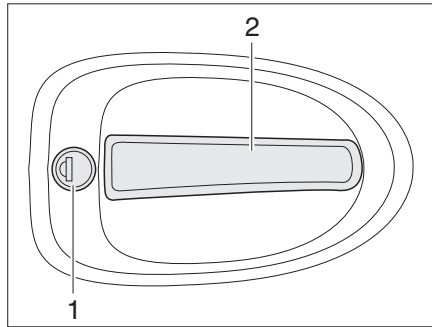

- ▷ Het vergrendelen van de deuren kan verhinderen, dat de deuren vanzelf open gaan, bijv. bij een ongeval.
- ▷ Vergrendelde deuren verhinderen tevens het ongewenste binnendringen van buitenaf, bijv. als u voor een verkeerslicht stopt. Door vergrendelde deuren kunnen echter hulpverleners in noodgeval het interieur van het voertuig moeilijk bereiken.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de deuren vergrendelen.
- ▷ Al naargelang het model zijn de sloten van de bestuurdersdeur en de passagiersdeur onderdeel van het basisvoertuig. In dit geval is het openen en sluiten van de bestuurdersdeur en de passagiersdeur in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

7

Wonen

7.1.1 Ingangsdeur, buiten

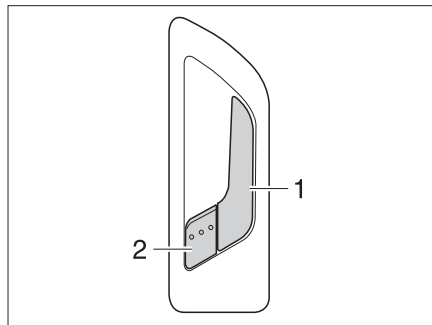

Afb. 44 Deurslot ingangsdeur, buiten

- Openen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 44,1) steken en draaien, tot het deurslot is ontgrendeld.
 - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.
 - Aan de deurgreep (Afb. 44,2) trekken. De deur is geopend.

- Vergrendelen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 44,1) steken en draaien, tot het deurslot is vergrendeld.
 - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.

7.1.2 Ingangsdeur, binnen (met veiligheidshendel)

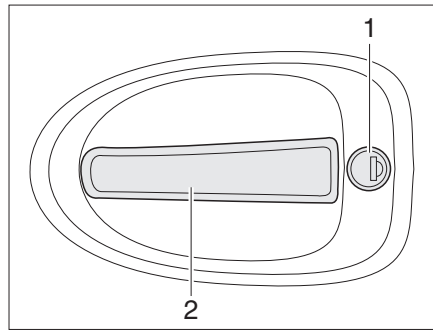

Afb. 45 Deurslot ingangsdeur, binnen

- Openen:**
- Aan de greep (Afb. 45,1) trekken. Het deurslot wordt ontgrendeld. De veiligheidshendel (Afb. 45,2) springt er automatisch uit.

- Vergrendelen:**
- De veiligheidshendel (Afb. 45,2) indrukken.

7.1.3 Bestuurdersdeur, buiten

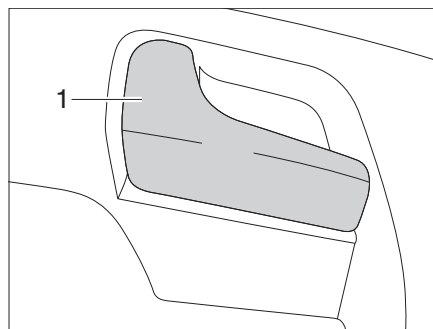

Afb. 46 Deurslot bestuurdersdeur, buiten

- Openen:*
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 46,1) steken en draaien, tot het deurslot is ontgrendeld.
 - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.
 - Aan de deurgreep (Afb. 46,2) trekken. De deur is geopend.

- Vergrendelen:*
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 46,1) steken en draaien, tot het deurslot is vergrendeld.
 - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.

7.1.4 Bestuurdersportier, binnen (zonder vergrendeling)

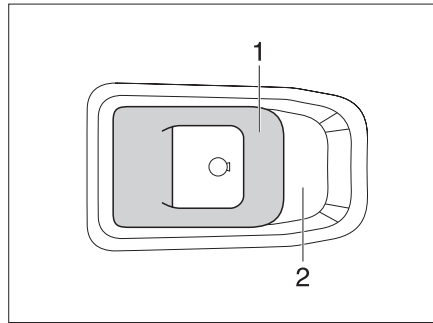
Afb. 47 Deurslot bestuurdersportier, binnen

- Trek aan de greep (Afb. 47,1). Het deurslot wordt ontgrendeld.

7

Wonen

7.1.5 Bestuurdersportier, binnen (met vergrendeling)

Afb. 48 Deurslot toegangsdeur, binnen

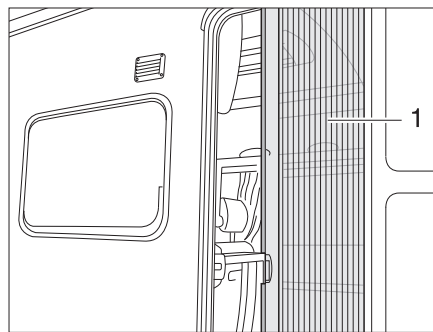
Openen: ■ Trek aan de greep (Afb. 48,1).

Vergrendelen: ■ Druk de greep (Afb. 48,1) in de greepkom (Afb. 48,2).

7.1.6 Hor bij de toegangsdeur

▷ De hor helemaal openen voordat de ingangsdeur wordt gesloten.

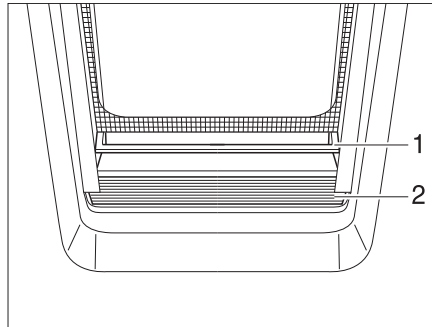
Afb. 49 Hor

Sluiten: ■ Hor aan de lijst (Afb. 49,1) volledig eruit trekken.

Openen: ■ Hor aan de lijst (Afb. 49,1) in de uitgangspositie terugschuiven.

7.1.7 Raam toegangsdeur (variant 1)

In de ingangsdeur is een raam met een vouwverduistering geïntegreerd.

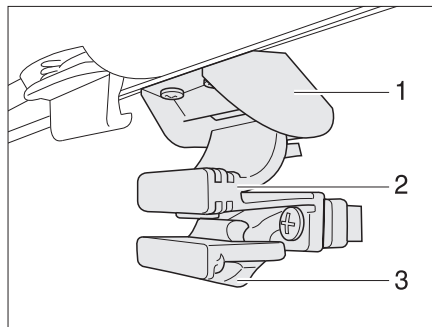

Afb. 50 Vouwverduistering

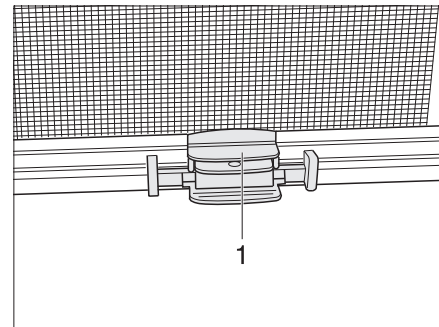
- Sluiten:**
- De vouwverduistering (Afb. 50,2) in het midden van de greeplijst (Afb. 50,1) vastpakken, van onder naar boven trekken en op de gewenste hoogte loslaten. De vouwverduistering blijft in deze hoogte staan.
- Openen:**
- De vouwverduistering in het midden van de greeplijst vasthouden en naar beneden schuiven.

7.1.8 Raam toegangsdeur (variant 2)

In de toegangsdeur is een raam met rolhor en verduisteringsrolgordijn geïntegreerd.

Afb. 51 Raam in de toegangsdeur

Afb. 52 Rolgordijn

- Raam openen:**
- Druk de borging (Afb. 51,3) naar achteren.
 - Druk de greep (Afb. 51,2) samen en schuif het raam omlaag.
- Raam sluiten:**
- Schuif het raam omhoog tot de greep (Afb. 51,2) in de vergrendeling (Afb. 51,1) vastklikt.

Rolhor Om de rolhor te sluiten en te openen:

- Sluiten:**
- Pak de afsluitstaaf (Afb. 52,1) van de rolhor in het midden vast en leid deze naar de afsluitstaaf van het verduisteringsrolgordijn.
 - Laat de grendel vastklikken.
 - Verstel rolhor en rolgordijn traploos door de afsluitstaven te verschuiven.
- Openen:**
- Pak de afsluitstaaf (Afb. 52,1) van de rolhor vast en druk op de grendel.
 - Leid de afsluitstaaf van de rolhor helemaal terug naar de rand van het frame.

7

Wonen

7.2 Serviceluiken

- ▷ Voor het begin van de rit alle serviceluiken sluiten en de sloten van de luiken vergrendelen.
- ▷ Voor het openen en sluiten van het serviceluik alle sloten openen of sluiten die aan het serviceluik zijn aangebouwd.

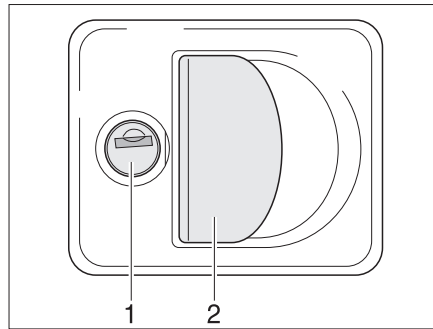
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig alle serviceluiken sluiten.

De op het voertuig aangebrachte serviceluiken zijn met uniforme cilindersloten uitgevoerd. Daarom kunnen met één sleutel alle sloten worden geopend.

7.2.1 Klepslot met greepkom

- ▷ Voor het openen van het serviceluik alle slotgrepen tegelijk uittrekken die aan het serviceluik zijn aangebouwd.

Afb. 53 Klepslot met greepkom

- Openen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 53,1) steken en een kwartslag draaien. Het klepslot is ontgrendeld.
 - De sleutel eruit trekken.
 - Aan de slotgreep (Afb. 53,2) trekken. Het serviceluik is geopend.
- Sluiten:**
- Serviceluik volledig sluiten.
 - Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien. Het klepslot is vergrendeld.
 - De sleutel eruit trekken.

7

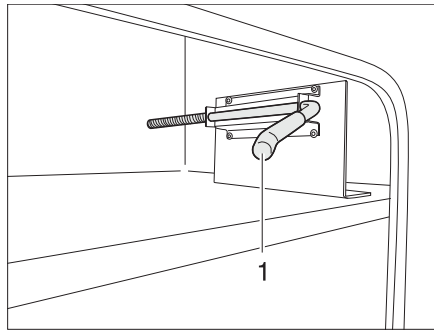
Wonen

7.2.2 Serviceluiken vastzetten

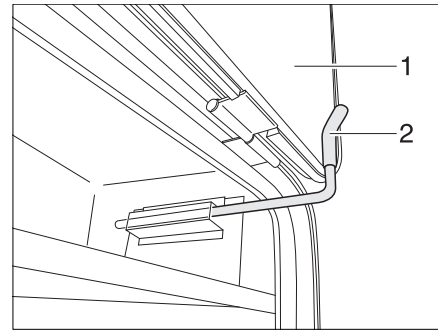
Variant 1 Sommige serviceluiken zijn voorzien van een veiligheidshaak waarmee het luik in geopende stand kan worden vastgezet.

► Zorg dat bij het openen en vastzetten van het luik de veiligheidshaak goed zit. Gevaar voor letsel door een dichtvallend luik!

Afb. 54 Veiligheidshaak serviceluik, uitgangsspositie

Afb. 55 Veiligheidshaak serviceluik, vastzetpositie

- Vastzetten**
- Open het serviceluik (Afb. 55,1) en klap dit omhoog tegen de wand van het voertuig.
 - Houd het serviceluik met een hand in deze stand vast.
 - Trek met de andere hand de veiligheidshaak (Afb. 54,1) uit.
 - Draai de veiligheidshaak (Afb. 55,2) omhoog en zet het serviceluik (Afb. 55,1) ermee vast.
- Sluiten**
- Houd het serviceluik tegen.
 - Trek aan de veiligheidshaak (Afb. 55,2) en draai deze omlaag.
 - Schuif de veiligheidshaak voorzichtig terug in de uitgangsspositie (Afb. 54,1).
 - Klap het serviceluik omlaag en sluit het.

7

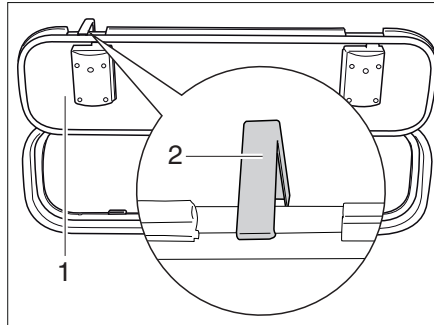
Wonen

Variant 2

Sommige serviceluiken zijn voorzien van een veiligheidshaak aan de buitenzijde van het voertuig waarmee het luik in geopende stand kan worden vastgezet.

- ▶ Zorg dat bij het openen en vastzetten van het luik de veiligheidshaak goed zit. Gevaar voor letsel door een dichtvallend luik!

Afb. 56 Veiligheidshaak serviceluik

Vastzetten

- Open het serviceluik (Afb. 56,1) en draai de veiligheidshaak (Afb. 56,2) op de wand van het voertuig omhoog.
- Open het serviceluik helemaal omhoog en zet de veiligheidshaak vast.

Sluiten

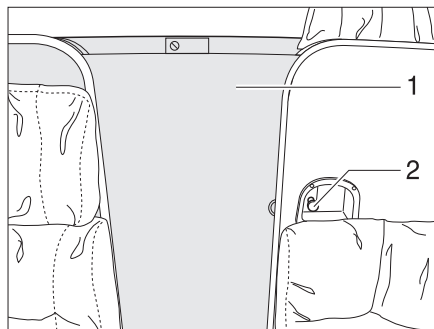
- Houd het serviceluik tegen.
- Druk de veiligheidshaak (Afb. 56,2) omhoog.
- Klap het serviceluik omlaag en sluit het.

7.3 Afscherming bestuurderscabine

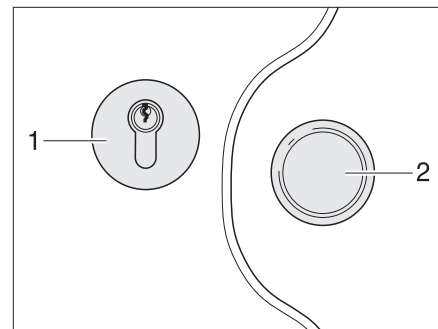
Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van een afscherming van de bestuurderscabine.

- ▷ Rijd uitsluitend met vastgezette deur.

Afb. 57 Afscherming bestuurderscabine

Afb. 58 Slot cabine

Slot woonruimtezijde

Om de afscherming van de bestuurderscabine te sluiten en te openen:

Sluiten:

- Ontgrendel de deur (Afb. 57,1) en schuif deze dicht.
- Draai de greep (Afb. 57,2) tegen de klok in tot de deur is vergrendeld.

7

Wonen

- Openen:**
- Draai de greep (Afb. 57,2) met de klok mee tot de deur is ontgrendeld.
 - Schuif de deur (Afb. 57,1) open en zet deze vast.

Slot cabinezijde Om de afscherming van de bestuurderscabine te sluiten en te openen:

- Sluiten:**
- Ontgrendel de deur (Afb. 57,1) en schuif deze aan de greep (Afb. 58,2) dicht.
 - Steek de sleutel in het cilinderslot (Afb. 58,1) en draai deze met de klok mee tot de deur is vergrendeld.

- Openen:**
- Steek de sleutel in het cilinderslot en draai deze tegen de klok in.
 - Schuif de deur open en zet deze vast.

7.4 Ventileren

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de zuurstof voortdurend worden verversd. Met het oog hierop zijn in het voertuig kunstmatige ventilatieopeningen (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilators of vloerventilators) ingebouwd. Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikkingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.

- ▷ Bij bepaalde weersomstandigheden kan ondanks toereikende ventilatie condenswater ontstaan aan metalen voorwerpen (bijv. schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig).
- ▷ Bij opengewerkte plaatsen (bijv. paddestoeldakventilatoren, dakluikranden, contactdozen, vulopeningen, luiken enz.) kunnen bijkomende koudebruggen ontstaan.

Condenswater

Door regelmatig en doelgericht ventileren voor een continue luchtverversing zorgen. Alleen op deze manier wordt verhinderd, dat zich bij koeler weer condenswater en als gevolg daarvan schimmel vormt. Als verwarming, luchtverdeling en ventilatie op elkaar zijn afgestemd, kan in koele seizoenen een aangenaam woonklimaat worden gecreëerd. Om tocht te vermijden de luchtuitstroomopeningen op het dashboard sluiten en de luchtverdeling van het basisvoertuig op circulatielucht zetten.

Het voertuig bij langere stilstand af en toe goed doorluchten, met name in de zomer, omdat er warmteophoping mogelijk is. Daarbij niet alleen het interieur, maar ook de van buitenaf toegankelijke opbergruimten ventileren. Wanneer het voertuig in een gesloten ruimte is ondergebracht (bijv. garage), ook de staanplaats ventileren. Optredend condenswater kan schimmelvorming tot gevolg hebben.

7 Wonen

7.5 Ramen

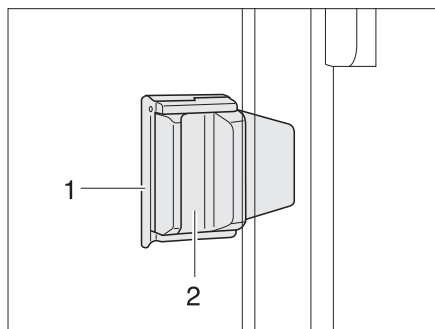

- ▷ De ramen zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. Verduisteringsrollo's en rolhorren springen na het losmaken van de vergrendeling door trekkracht automatisch terug in de uitgangspositie. Om het trekmechanisme niet te beschadigen het verduisteringsrollo of rolhor vasthouden en langzaam in de uitgangspositie terugbrengen. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ Als het verduisteringsrollo resp. de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteopbouw tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en de vensterruit optreden. Het raam kan beschadigd worden. Daarom bij sterke zonnestraling het verduisteringsrollo/de vouwverduistering maar voor 2/3 sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit de ramen sluiten.
- ▷ Al naargelang het weer de ramen zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.
- ▷ Voor het openen en sluiten van het uitzetbaar raam dienen alle vergrendelingshendels die aan het uitzetbaar raam zijn gemonteerd geopend of gesloten te worden.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de ramen sluiten.
- ▷ Binnen in het dubbele plexiglasraam kan zich bij sterke temperatuurverschillen of extreme weersomstandigheden een lichte aanslag van condenswater vormen. Het raam is zo geconstrueerd dat condenswater bij een stijgende buitentemperatuur gemakkelijk kan verdampen. Voor beschadiging van het dubbele plexiglasraam door condenswater hoeft men niet te vrezen.

7.5.1 Schuifraam met vergrendeling (variant 1)

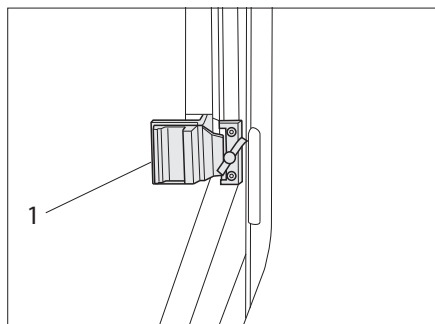
Afb. 59 Schuifraam met schuifvergrendeling

- Openen:**
- Vergrendeling (Afb. 59,1) eruit trekken.
 - Greep (Afb. 59,2) indrukken en gelijktijdig naar voren of naar achteren schuiven.
 - Raamhelft tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Raam sluiten tot aan de aanslag.
 - Vergrendeling indrukken.

7

Wonen

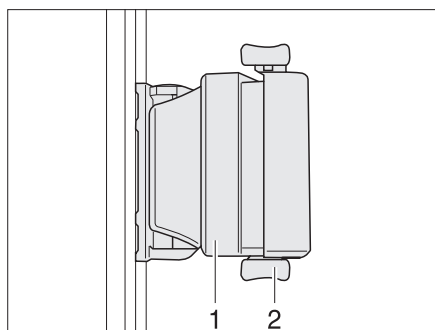
7.5.2 Schuifraam met vergrendeling (variant 2)

Afb. 60 Schuifraam met schuifvergrendeling

- Openen:**
- Draai de vergrendelingsknop (Afb. 60,1) in de verticale stand.
 - Greep (Afb. 60,2) indrukken en gelijktijdig naar voren of naar achteren schuiven.
 - Raamhelft tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Raam sluiten tot aan de aanslag.
 - Draai de vergrendelingsknop in de horizontale stand.

7.5.3 Schuifraam met vergrendeling (variant 2)

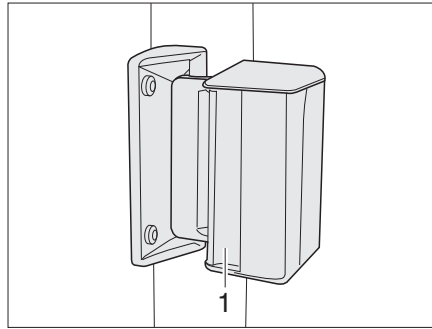
Afb. 61 Schuifraam met schuifvergrendeling

- Openen:**
- Draai de vergrendelingsknop (Afb. 61,1) in de verticale stand.
 - Greep (Afb. 61,2) indrukken en gelijktijdig naar voren of naar achteren schuiven.
 - Raamhelft tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Raam sluiten tot aan de aanslag.
 - Draai de vergrendelingsknop in de horizontale stand.

7

Wonen

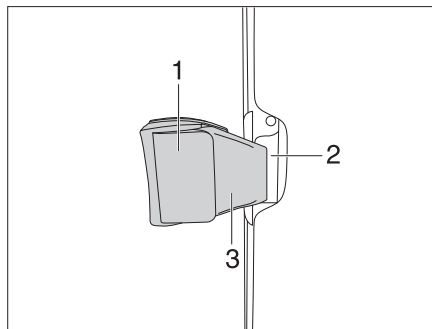
7.5.4 Schuifraam zonder vergrendeling (variant 1)

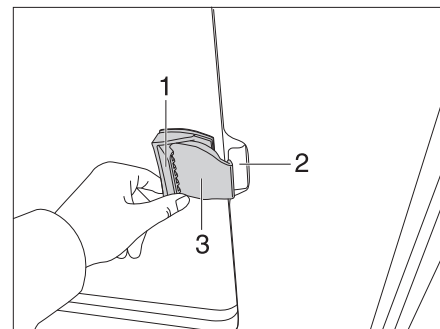
Afb. 62 Schuifraam

- Openen:**
- Greep (Afb. 62,1) indrukken en gelijktijdig naar voren of achteren schuiven of trekken.
 - Raamhelft tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Raam tot de aanslag sluiten en de greep vergrendelen.

7.5.5 Schuifraam zonder vergrendeling (variant 2)

Afb. 63 Schuifraam zonder vergrendeling

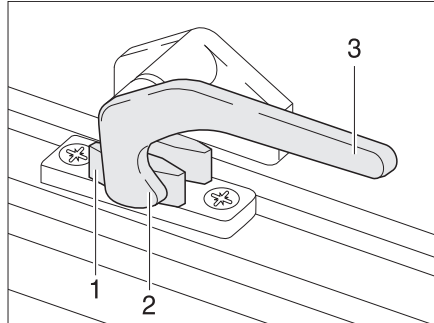
Afb. 64 Schuifraam zonder vergrendeling

- Openen:**
- Trek aan de greepklep (Afb. 64,1) en schuif of trek tegelijkertijd de greep naar voren.
 - Raamhelft tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Sluit het raam helemaal en laat de greep vastklikken.

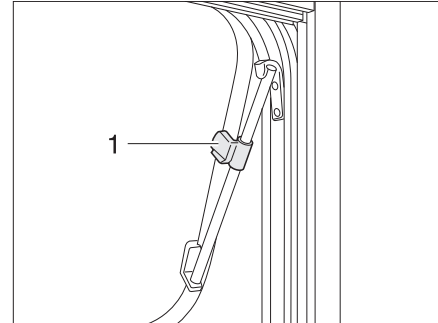
7.5.6 Uitzetbaar raam met draaibare uitzetters

- Bij het openzetten van de uitzetbare ramen erop letten dat er geen vervormingen optreden. Uitzetbare ramen gelijkmatig openen en sluiten.

Afb. 65 Vergrendelingshendel in stand "gesloten"

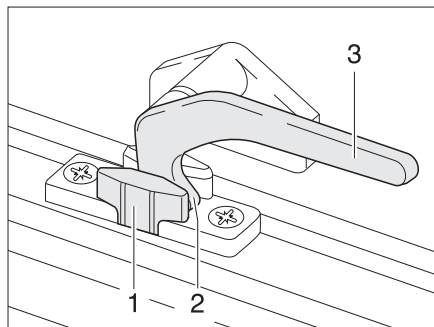

Afb. 66 Uitzetbaar raam met draaibare uitzetters, geopend

- Openen:**
- De vergrendelingshendel (Afb. 65,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.
 - Uitzetbaar raam tot de gewenste stand openen en met kartelknop (Afb. 66,1) vastzetten.

Het uitzetbaar raam blijft vergrendeld in de gewenste stand.

- Sluiten:**
- Kartelknop (Afb. 66,1) draaien tot bevestiging los is.
 - Het uitzetbaar raam sluiten.
 - De vergrendelingshendel (Afb. 65,3) een kwartslag naar het raamkozijn draaien. De vergrendelingsneus (Afb. 65,2) ligt aan de binnenzijde van de raamvergrendeling (Afb. 65,1).

Afb. 67 Vergrendelingshendel in stand "continue ventilatie"

Continue ventilatie

Met de vergrendelingshendel kan het uitzetbaar raam in twee verschillende standen worden gezet:

- In stand "continue ventilatie" (Afb. 67)
- In stand "vast afgesloten" (Afb. 65)

Om het uitzetbaar raam in de stand "continue ventilatie" te brengen:

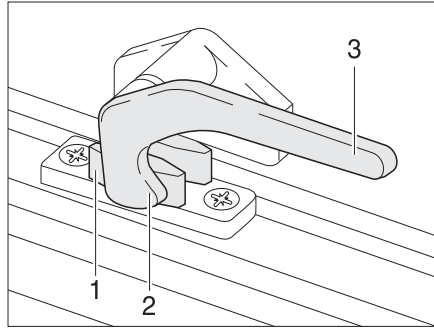
- De vergrendelingshendel (Afb. 67,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.
- Uitzetbaar raam licht naar buiten duwen.
- De vergrendelingshendel weer teruggedraaien. De vergrendelingsneus (Afb. 67,2) daarbij in de uitsparing van de raamvergrendeling (Afb. 67,1) schuiven.

Het uitzetbare raam mag tijdens de rit niet in de stand "continue ventilatie" staan. Bij regen kan er spatwater in de woonruimte binnendringen, als het uitzetbare raam in de stand "continue ventilatie" staat. Daarom de uitzetbare ramen volledig sluiten.

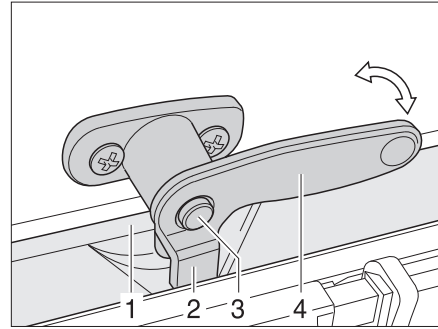
7.5.7 Uitzetbaar raam met automatische uitzetters

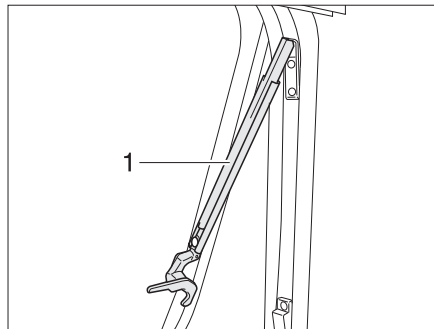
- ▷ Het raam helemaal openen om de vergrendeling op te heffen. Als de vergrendeling niet opgeheven en het raam toch gesloten wordt, kan het raam wegens de grote tegendruk breken.
- ▷ Bij het openzetten van de uitzetbare ramen erop letten dat er geen vervormingen optreden. Uitzetbare ramen gelijkmatig openen en sluiten.
- ▷ Wanneer de vergrendelingshendel is voorzien van een vergrendelingsknop moet deze elke keer dat de vergrendelingshendel wordt bediend worden ingedrukt.

Afb. 68 Vergrendelingshendel in stand "gesloten"

Afb. 69 Vergrendelingshendel met vergrendelingsknop in stand "gesloten"

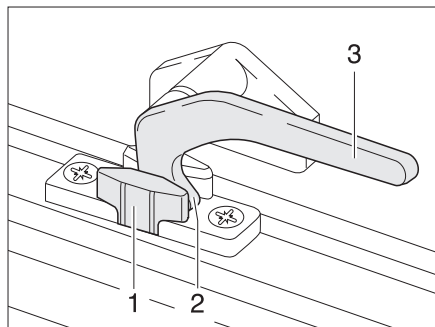

Afb. 70 Uitzetbaar raam met automatische uitzetters, geopend

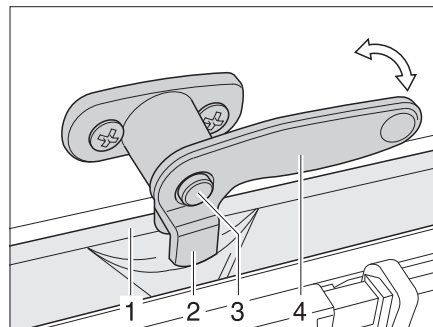
- Openen:*
- Druk, indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 69,3) in en houd deze ingedrukt.
 - De vergrendelingshendel (Afb. 68,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.
 - Uitzetbaar raam tot de gewenste vergrendelstand openen. De automatische uitzetter (Afb. 70,1) vergrendelt automatisch.

Het uitzetbaar raam blijft vergrendeld in de gewenste stand.

- Sluiten:*
- Uitzetbaar raam zover uitzetten, tot de vergrendeling is opgeheven.
 - Het uitzetbaar raam sluiten.
 - Druk, indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 69,3) in en houd deze ingedrukt.
 - De vergrendelingshendel (Afb. 68,3) een kwartslag naar het raamkozijn draaien. De vergrendelingsneus (Afb. 68,2) ligt aan de binnenzijde van de raamvergrendeling (Afb. 68,1).

Afb. 71 Vergrendelingshendel in stand "continue ventilatie"

Afb. 72 Vergrendelingshendel met vergrendelingsknop in stand "continue ventilatie"

Continue ventilatie

Met de vergrendelingshendel kan het uitzetbaar raam in twee verschillende standen worden gezet:

- In stand "continue ventilatie" (Afb. 71)
- In stand "vast afgesloten" (Afb. 68).

Om het uitzetbaar raam in de stand "continue ventilatie" te brengen:

- Druk, indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 69,3) in en houd deze ingedrukt.
- De vergrendelingshendel (Afb. 71,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.
- Het uitzetbaar raam licht naar buiten duwen.
- Druk, indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 69,3) in en houd deze ingedrukt.
- De vergrendelingshendel een kwartslag naar het raamkozijn draaien. De vergrendelingsneus (Afb. 71,2) daarbij in de uitsparing van de raamvergrendeling (Afb. 71,1) schuiven.
- Evt. ervoor zorgen, dat de vergrendelingsknop niet is ingedrukt, maar de vergrendelingshendel borgt.

Het uitzetbare raam mag tijdens de rit niet in de stand "continue ventilatie" staan. Bij regen kan er spatwater in de woonruimte binnendringen, als het uitzetbare raam in de stand "continue ventilatie" staat. Daarom de uitzetbare ramen volledig sluiten.

7

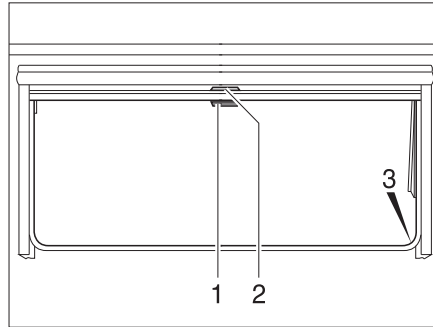
Wonen

7.5.8 Verduisteringsrollo en rolhor

- ▷ De rolgordijnen voor het begin van de rit openen. Als de rolgordijnen gesloten zijn, kan de veeras door de schokken worden beschadigd.

De ramen zijn uitgerust met verduisteringsrollo en rolhor. Verduisteringsrollo en rolhor zijn los van elkaar bedienbaar.

Afb. 73 Uitzetbaar raam

Verduisteringsrollo

Het verduisteringsrollo bevindt zich in de rolgordijnbehuizing bovenaan.

- Sluiten:*
- Verduisteringsrollo aan de greep (Afb. 73,2) naar beneden trekken. Als het verduisteringsrollo helemaal wordt gesloten, het verduisteringsrollo aan beide kanten aan het raamkozijn in de vergrendeling (Afb. 73,3) hangen.
- Openen:*
- Als het verduisteringsrollo helemaal is gesloten: De greep (Afb. 73,2) naar beneden drukken en de greep daarbij licht naar binnen trekken. Het verduisteringsrollo uit de vergrendeling links en rechts aan het raamkozijn nemen.
 - Als het verduisteringsrollo zich in een tussenstand bevindt: De greep (Afb. 73,2) lichtjes naar beneden trekken tot het rolgordijn uit de vergrendeling komt.
 - Verduisteringsrollo aan de greep langzaam terug laten lopen.

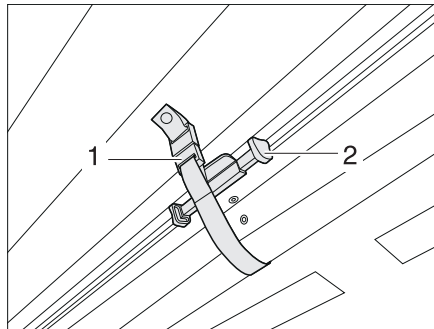
Rolhor

De rolhor bevindt zich in de rolgordijnbehuizing bovenaan.

- Sluiten:*
- Rolhor aan de greep (Afb. 73,1) naar beneden trekken en aan beide zijden van het raamkozijn in de vergrendeling (Afb. 73,3) hangen.
- Openen:*
- Greep (Afb. 73,1) naar beneden drukken en de greep daarbij licht naar binnen trekken. De rolhor uit de vergrendelingen links en rechts aan het raamkozijn nemen.
 - Rolhor met de greep langzaam terugschuiven.

7.5.9 Vouwverduistering voor de voorruit

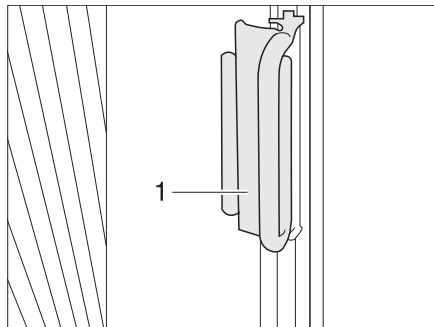
Variant 1

Afb. 74 Vouwverduistering voor de voorruit

- Sluiten:**
- Maak de sluiting van de lus (Afb. 74,1) van de vouwverduistering los.
 - Druk op de greep van de vouwverduistering de vergrendeling (Afb. 74,2) samen en trek deze tot de gewenste hoogte omlaag.
- Openen:**
- Schuif de vouwverduisteringen voorzichtig aan de greep omhoog tot de vergrendeling (Afb. 74,2) vastklikt
 - Borg de vouwverduistering met de lus (Afb. 74,1).

Variant 2

Afb. 75 Greep vouwverduistering voor de voorruit

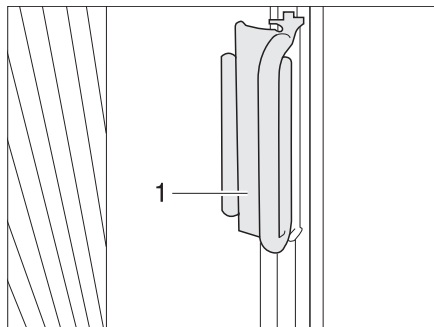
- Sluiten:**
- Pak de vouwverduisteringen aan beide zijden van de voorruit elk aan de greep (Afb. 74,2) vast en trek deze voorzichtig naar het midden van de voorruit tot de magneetsluiting de vouwverduistering gesloten houdt.
- Openen:**
- Schuif de vouwverduisteringen aan de greep voorzichtig terug onder de afdekking aan de A-stijlen.
 - Schuif de greep op de houder. De vouwverduistering is vergrendeld.

7

Wonen

7.5.10 Vouwverduistering zijraam bestuurders- en passagierszijde

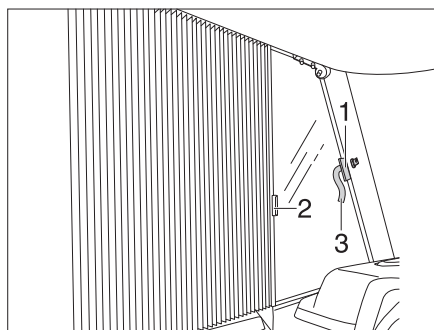
Variant 1

Afb. 76 Vouwverduistering voor zijramen aan bestuurders- en passagierszijde

- Sluiten:**
- Pak de vouwverduisteringen aan de greep (Afb. 76,1) vast en trek deze voorzichtig naar voren tot de magneetsluiting de vouwverduistering gesloten houdt.
- Openen:**
- Schuif de vouwverduisteringen aan de greep voorzichtig terug onder de afdekking.
 - Schuif de greep (Afb. 76,2) op de houder. De vouwverduistering is vergrendeld.

Variant 2

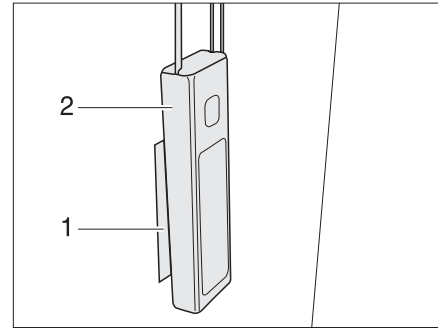
Afb. 77 Vouwverduistering voor zijramen aan bestuurders- en passagierszijde

- Sluiten:**
- Open het klittenband van de lussen (Afb. 77,3) aan beide zijden.
 - Pak de vouwverduistering achtereenvolgens aan de grepen (Afb. 77,1 en 2) vast en trek ze voorzichtig naar elkaar toe tot de magneetsluiting de vouwverduistering gesloten houdt.
- Openen:**
- Schuif de vouwverduisteringen aan de grepen (Afb. 77,1 en 2) voorzichtig terug.
 - Borg de vouwverduistering met het klittenband van de lus (Afb. 77,3).

7.5.11 Ophaalgordijnen

Afb. 78 Ophaalgordijn

Afb. 79 Snoergewicht

Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van ophaalgordijnen.

Rolgordijn ophalen:

- Trek het snoergewicht (Afb. 78,1) omlaag. Het rolgordijn wordt door de banden omhoog getrokken en opgevouwen.
- Druk het snoergewicht (Afb. 79,2) op het klittenband (Afb. 79,1).

Rolgordijn neerlaten:

- Haal het snoergewicht (Afb. 79,2) los van het klittenband (Afb. 79,1).
- Leid het snoergewicht langzaam omhoog. De afsluitstaaf trekt het rolgordijn omlaag.

7.6 Dakluiken

Afhankelijk van het model zijn in het voertuig dakluiken met of zonder kunstmatige ventilatie ingebouwd. Als er een dakluik zonder kunstmatige ventilatie is ingebouwd, vindt de ventilatie plaats met de paddestoeldakventilatoren.

- ▶ De ventilatieopeningen van de kunstmatige ventilatie altijd open houden. Kunstmatige ventilatieopeningen nooit afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren.

- ▷ De dakluiken zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. Verduisteringsrollo en rolhor springen na het losmaken van de vergrendeling door trekkracht automatisch terug in de uitgangspositie. Om het trekmechanisme niet te beschadigen het verduisteringsrollo of rolhor vasthouden en langzaam in de uitgangspositie terugbrengen. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ Als het verduisteringsrollo resp. de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteopbouw tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en het dakluik optreden. Het dakluik kan beschadigd worden. Daarom bij sterke zonnestraling het verduisteringsrollo/de vouwverduistering maar voor 2/3 sluiten. Het dakluik iets openen of in ventilatiestand brengen.
- ▷ Al naargelang het weer de dakluiken zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.
- ▷ Niet op de dakluiken gaan staan.

7

Wonen

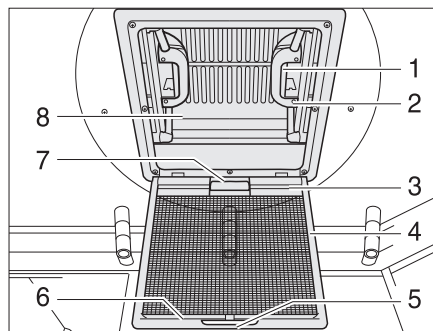

- ▷ Voor het begin van de rit de dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit de vergrendeling van de dakluiken controleren.
- ▷ Voor het begin van de rit de verduisteringsrollo's en de vouwverduisteringen openen.
- ▷ De dichtingen van de dakluiken minstens 1 x per jaar met talk inwrijven.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de dakluiken sluiten.

7.6.1 Dakluik met kliksluiting

Afb. 80 Dakluik met kliksluiting

Het dakluik kan aan één of beide kanten omhoog worden gezet. Afhankelijk van de uitvoering is het dakluik voorzien van een verduisteringsrolgordijn.

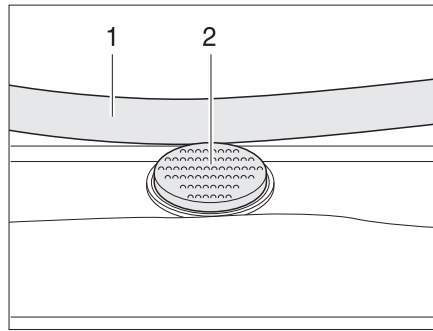
- Openen:**
- Aan de greep (Afb. 80,5) trekken.
 - Hor (Afb. 80,4) naar beneden klappen.
 - Druk de kliksluiting (Afb. 80,1) naar de binnenzijde van het dakluik (Afb. 80,8). Tegelijkertijd met de greep (Afb. 80,2) het dakluik naar boven drukken.
 - Hor (Afb. 80,4) naar boven schuiven, tot deze vastklikt.
- Sluiten:**
- Aan de greep (Afb. 80,5) trekken.
 - Hor (Afb. 80,4) naar beneden klappen.
 - Trek het dakluik (Afb. 80,8) aan de beide handgrepen (Afb. 80,2) krachtig omlaag tot beide kliksluitingen (Afb. 80,1) zijn vastgeklikt.
 - Hor (Afb. 80,4) naar boven schuiven, tot deze vastklikt.

Verduisteringsrolgordijn

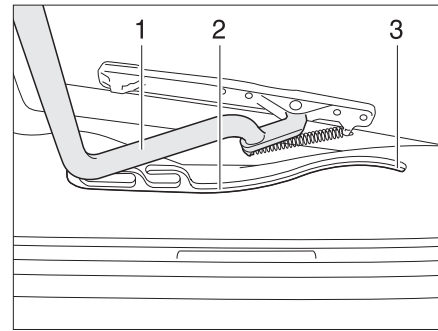
Om het verduisteringsrolgordijn te sluiten en te openen:

- Sluiten:**
- Trek aan de handgreep (Afb. 80,7) van het verduisteringsrolgordijn en hang het haakprofiel (Afb. 80,3) in het houderprofiel (Afb. 80,6) van de hor.
- Openen:**
- Maak het haakprofiel (Afb. 80,3) los van het houderprofiel (Afb. 80,6) en leidt het verduisteringsrolgordijn langzaam terug.

7.6.2 Heki-dakluik (mini en midi)

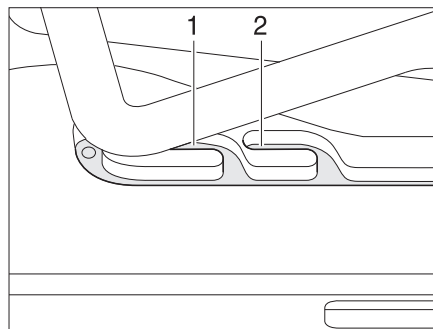
Afb. 81 Vergrendelingsknop aan het Heki-dakluik

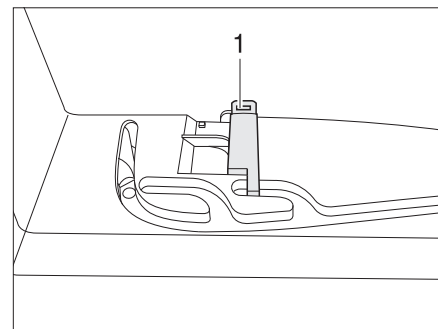
Afb. 82 Heki-dakluik, geleiding

Het Heki-dakluik wordt aan één kant omhoog gezet.

- Openen:**
- De vergrendelingsknop (Afb. 81,2) indrukken en de beugel (Afb. 81,1) met beide handen naar beneden trekken.
 - De beugel (Afb. 82,1) in de geleidingen (Afb. 82,2) tot in de achterste positie (Afb. 82,3) trekken.
- Sluiten:**
- De beugel (Afb. 82,1) met beide handen licht naar boven drukken.
 - De beugel in de geleidingen terugschuiven.
 - De beugel met beide handen naar boven drukken, tot de beugel boven de vergrendelingsknop (Afb. 81,2) ligt.

Afb. 83 Heki-dakluik in ventilatiestand

Afb. 84 Vergrendeling ventilatiestand

Ventilatiestand

Het Heki-dakluik kan in twee ventilatiestanden worden gezet: Stand voor slecht weer (Afb. 83,1) en middelste stand (Afb. 83,2). Al naargelang het model kan het dakluik in de middelste stand met de grendel (Afb. 84,1) vergrendeld worden.

- De vergrendelingsknop (Afb. 81,2) indrukken en de beugel (Afb. 81,1) met beide handen naar beneden trekken.
- De beugel in de geleidingen (Afb. 82,2) tot de gewenste stand trekken.
- De beugel licht naar boven drukken en in de gekozen geleiding (Afb. 83,1 of 2) schuiven en evt. vergrendelen.

Vouwverduistering

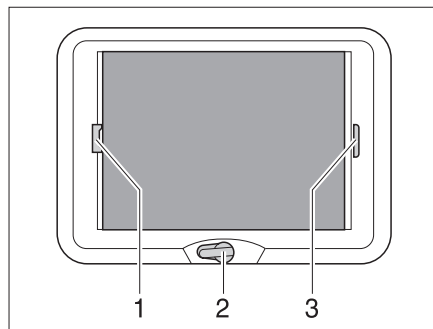
Om de vouwverduistering te sluiten en te openen:

- Sluiten:* ■ De vouwverduistering aan de greep uittrekken en in gewenste stand loslaten. De vouwverduistering blijft in deze positie staan.
- Openen:* ■ De vouwverduistering aan de greep langzaam in uitgangspositie schuiven.

Hor

Om de hor te sluiten en te openen:

- Sluiten:* ■ De hor met de greep naar de tegenoverliggende greep van de vouwverduistering trekken.
- Openen:* ■ De greep aan de hor achteraan indrukken. De vergrendeling wordt ontgrendeld.
- De hor met de greep langzaam terugschuiven.

7.6.3 Draaidakluik

Afb. 85 Draaidakluik

Het draaidakluik kan met de handslinger worden geopend.

- Openen:* ■ De handslinger (Afb. 85,2) draaien, tot er weerstand merkbaar is (max. openingshoek 70°).
- Sluiten:* ■ De handslinger draaien, tot het draaidakluik is gesloten. Na nog twee of drie omwentelingen kan het draaidakluik worden vergrendeld.
- De vergrendeling controleren. Daarvoor met de hand tegen het plexiglas drukken.

Vouwverduistering

De vouwverduistering kan op een willekeurige hoogte worden gesloten. Als de vouwverduistering met de hor is vergrendeld, wordt bij het sluiten van de vouwverduistering de hor meegeleid.

- Sluiten:* ■ De vouwverduistering aan de greep (Afb. 85,3) trekken en in gewenste stand loslaten. De vouwverduistering blijft in deze positie staan.
- Openen:* ■ De vouwverduistering aan de greep langzaam in uitgangspositie schuiven.

7 Wonen

Hor Als de hor met de vouwverduistering is vergrendeld, wordt bij het sluiten van de hor de vouwverduistering meegeleid.

Sluiten: ■ De hor bij de greep (Afb. 85,1) naar de tegenoverliggende greep van de vouwverduistering (Afb. 85,3) trekken en vergrendelen.

Openen: ■ De greep van de hor (Afb. 85,1) achteraan naar boven drukken en de hor van de vouwverduistering (Afb. 85,3) losmaken.
■ De hor aan de greep langzaam in uitgangspositie schuiven.

7.7 Stoelen draaien

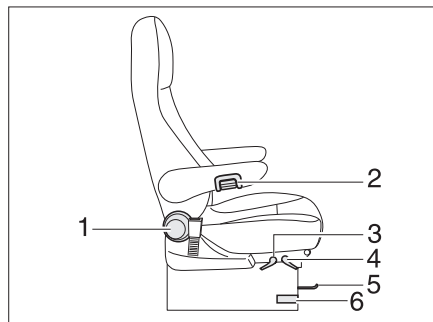

► Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen. Tijdens de rit moeten de draaibare stoelen in de rijrichting vergrendeld blijven.

- ▷ Het instellen van de zitpositie en de armleuningen is in hoofdstuk 5 beschreven.
- ▷ De stoelen voor het draaien helemaal naar onderen brengen. De stoelen kunnen anders niet gedraaid worden.

De hendel voor het draaien van de stoel bevindt zich afhankelijk van het model aan de voor- of zijkant van de stoel.

Afb. 86 Bestuurders- en passagiersstoel

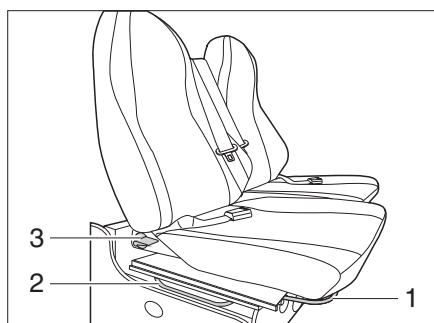
Draaien: ■ Bij bestuurders-/passagiersstoel beide armleuningen omhoogzetten.
■ De bestuurders-/passagiersstoel naar achteren of in de middelste stand schuiven.
■ De hendel voor het draaien van de stoel indrukken of trekken (Afb. 86,6). De stoel wordt uit de vergrendeling gehaald.

De draairichting is naar believen. Een vergrendeling van de stoelen is alleen mogelijk in de rijrichting.

7 Wonen

7.8 Zitbank en losse stoelen

Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van verstelbare losse stoelen.

- 1 Verstelling in de lengte
- 2 Dwarsverstelling
- 3 Rugleuningverstelling

Afb. 87 Zitbank en losse stoelen

Juiste zitpositie instellen

► De rugleuning staat onder sterke veerspanning. Als de rugleuning geen weerstand ondergaat, schiet de rugleuning na het ontgrendelen naar voren.

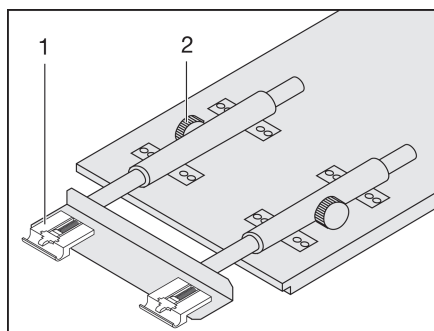
- Aan de greep (Afb. 87,1) trekken. De stoel kan naar voor of naar achter worden verschoven.
- Aan de greep (Afb. 87,3) trekken. De hoek van de rugleuning kan worden ver-
steld.
- Aan de greep (Afb. 87,2) trekken. De stoel kan dwars op de rijrichting worden
versteld.

7.9 Tafels

7.9.1 Hangtafel met scharnier-steunpoot

► Al naargelang het model worden verschillende tafelbladverlengingen en scharnier-steunpoten gebruikt. De tafel kan daarom van de hier afgebeelde vorm afwijken. Het principe van de ombouw is echter bij alle tafels hetzelfde.

Afb. 88 Hangtafel vergroten

Het tafelblad van de hangtafel kan door het inleggen van een tafelbladverlenging worden vergroot.

Vergroten:

- De kartelschroeven (Afb. 88,2) losdraaien.
- Het tafelblad vooraan licht optillen en tot aan de aanslag uittrekken. De tafel-
bladverlenging (Afb. 88,1) is helemaal uitgeschoven.
- De tafel neerzetten.

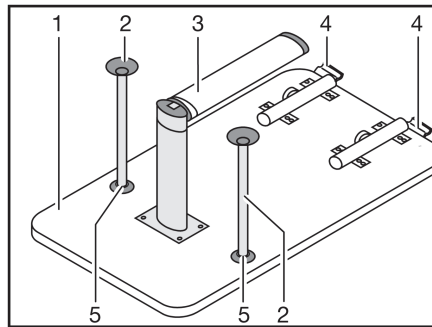
7

Wonen

- De tafelbladverlenging in de tafelerlenging leggen.
- Het tafelblad vooraan licht optillen en tot aan de aanslag terugschuiven.
- De kartelschroeven vastdraaien.

Verkleinen:

- De kartelschroeven (Afb. 88,2) losdraaien.
- Het tafelblad vooraan licht optillen en uittrekken.
- De tafelbladverlenging verwijderen en veilig opbergen.
- Het tafelblad vooraan licht optillen en tot aan de aanslag terugschuiven. De tafelbladverlenging (Afb. 88,1) is helemaal ingeschoven.
- De tafel neerzetten.
- De kartelschroeven vastdraaien.

Afb. 89 Bed-onderstel

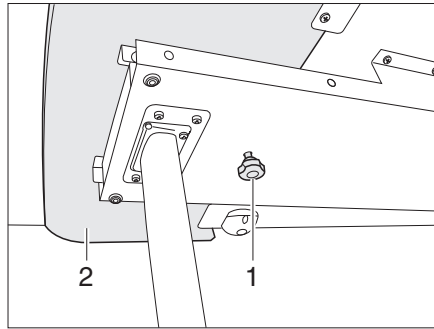
De tafel kan door de scharnier-steunpoot als bed-onderstel worden gebruikt.

Ombouw tot bed-onderstel:

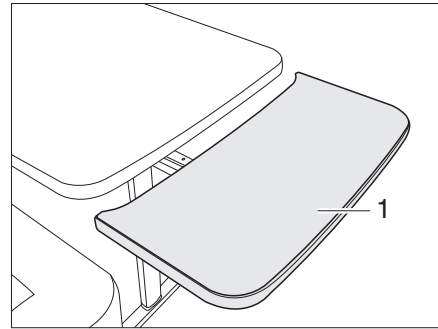
- Het tafelblad (Afb. 89,1) vooraan ca. 45° optillen.
- Het onderste deel van de scharnier-steunpoot (Afb. 89,3) 90° omklappen. Hier-voor al naargelang het model het onderste gedeelte van de scharnier-steunpoot naar onderen trekken of de ontgrendelingsknop indrukken.
- Op de vergrendeling (Afb. 89,4) de ontgrendelingsknop indrukken.
- Het tafelblad ca. 45° naar boven zwenken en de tafel uit de houder nemen.
- Afhankelijk van het model de beide extra steunpoten (Afb. 89,2) in de houders (Afb. 89,5) aan de onderkant van het tafelblad steken.
- De tafel in de onderste houder plaatsen en vergrendelen.

7.9.2 Hangtafel (barzitgroep)

Het aflegvlak van de hangtafel kan door het uittrekken van de tafelbladverlenging vergroot worden.

Afb. 90 Vergrendeling van de tafelbladverlenging

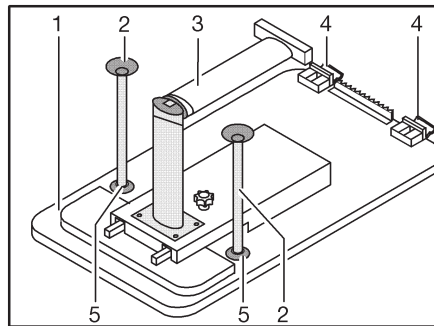

Afb. 91 Tafelbladverlenging

- Vergroten:**
- Kartelschroef (Afb. 90,1) losdraaien.
 - Tafelbladverlenging (Afb. 90,2) tot aan de aanslag uittrekken (Afb. 91).
 - Tafelbladverlenging (Afb. 91,1) met een boog naar boven leiden. De tafelbladverlenging ligt gelijk tegen het tafelblad.

- Verkleinen:**
- Tafelbladverlenging (Afb. 91,1) tot aan de aanslag van het tafelblad wegtrekken en tegen de weerstand van de sluitveren naar beneden drukken. De tafelbladverlenging loopt in een boog naar beneden (Afb. 91).
 - Tafelbladverlenging er tot aan de aanslag inschuiven.
 - Kartelschroef (Afb. 90,1) vastdraaien.

De tafel kan door de scharnier-steunpoot als bed-onderstel worden gebruikt.

Afb. 92 Bed-onderstel

- Ombouw tot bed-onderstel:**
- Tafelblad (Afb. 92,1) vooraan licht optillen.
 - Tafelpoot (Afb. 92,3) bij het gewricht ontgrendelen en inklappen.
 - Tafelblad ca. 45° naar boven zwenken en uit de houders (Afb. 92,4) uit de bovenste houderrail hangen.
 - Afhankelijk van het model de beide extra steunpoten (Afb. 92,2) in de houders (Afb. 92,5) aan de onderkant van het tafelblad steken.
 - Hangtafel in de onderste houderrail haken en op het gewricht van de tafelpoot leggen.

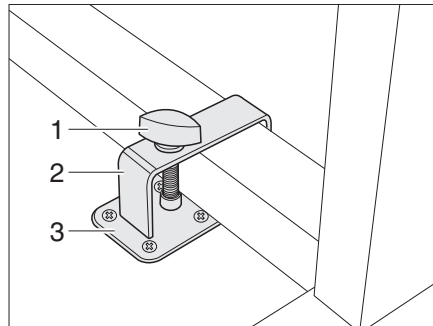
7

Wonen

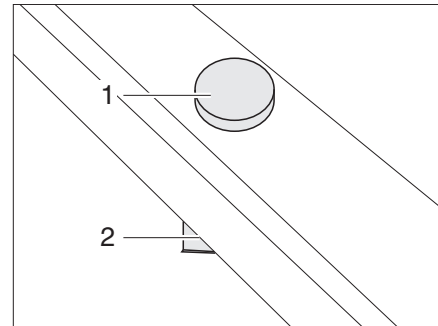
7.9.3 Zwenktafel van de ronde zitgroep

► De zwenktafel voor het begin van de rit verkleinen en vergrendelen.

Afb. 93 Vergrendeling zwenktafel met beugel

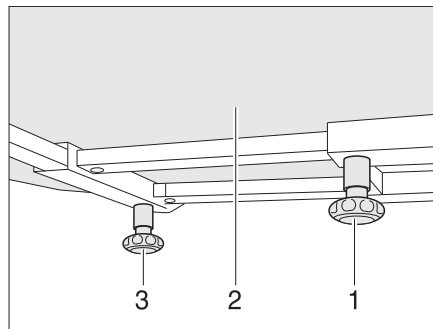

Afb. 94 Vergrendeling zwenktafel zonder beugel

- Vergrendelen:*
- De zwenktafel naast de houder (Afb. 93,3) of op de houder (Afb. 94,2) zetten.
 - De beugel (Afb. 93,2) met de borgschroef (Afb. 93,1) over de tafelpoot leggen.
 - De beugel en evt. de zwenktafel zo verschuiven, dat de borgschroef (Afb. 93,1 resp. Afb. 94,1) in de houder (Afb. 93,3 resp. Afb. 94,2) kan worden geschroefd.
 - De borgschroef in de houder schroeven en goed vasttrekken.

7.9.4 Vaste tafel (tafelblad verschuifbaar)

Het tafelblad van de vaste tafel kan in de lengte en breedte worden verschoven.

Afb. 95 Vaste tafel

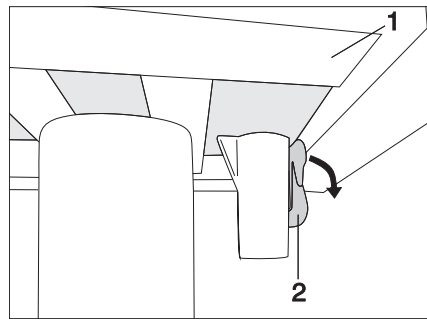
- In de lengte verschuiven:*
- Kartelschroef (Afb. 95,1) losdraaien.
 - Tafelblad (Afb. 95,2) naar de gewenste positie verschuiven.
 - Kartelschroef weer vastdraaien.

- In de breedte verschuiven:*
- Kartelschroef (Afb. 95,3) losdraaien.
 - Tafelblad (Afb. 95,2) naar de gewenste positie verschuiven.
 - Kartelschroef weer vastdraaien.

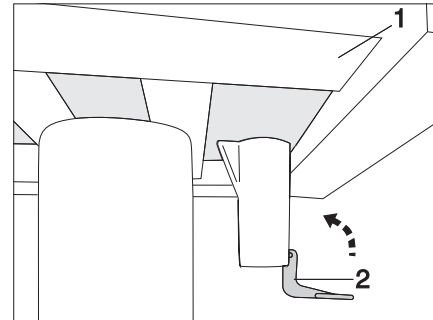
De vaste tafel kan niet als bed-onderstel worden gebruikt.

7.9.5 Éénkolomstafel (tafelblad verschuifbaar)

Het tafelblad van de éénkolomstafel kan in dwarsrichting worden verschoven.

Afb. 96 Vergrendeling éénkolomstafel (vergrendeld)

Afb. 97 Vergrendeling éénkolomstafel (ontgrendeld)

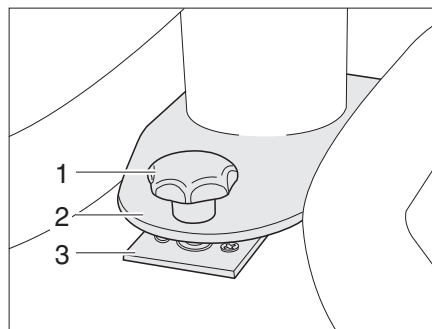
Tafelblad verschuiven:

- Druk de vergrendelingshendel (Afb. 96,2) omlaag.
- Schuif het tafelblad (Afb. 96,1) naar de gewenste positie.
- Druk de vergrendelingshendel (Afb. 96,2) weer omhoog.

7.9.6 Vaste tafel

- ▶ De vaste tafel voor het begin van de rit vergrendelen.

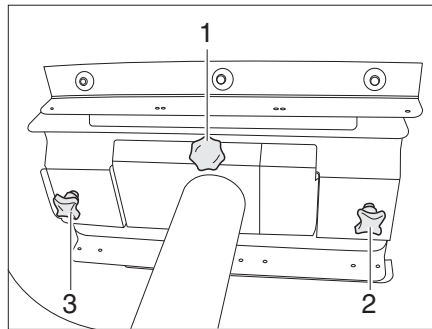
Afb. 98 Vergrendeling vaste tafel

Vergrendelen:

- De vaste tafel met de geperforeerde plaat (Afb. 98,2) op de houder (Afb. 98,3) zetten.
- De vaste tafel zo verschuiven, dat de borgschroef (Afb. 98,1) in de houder (Afb. 98,3) kan worden geschroefd.
- De borgschroef in de houder schroeven en goed vasttrekken.

7

Wonen

Afb. 99 Vaste tafel (aanzicht van onder)

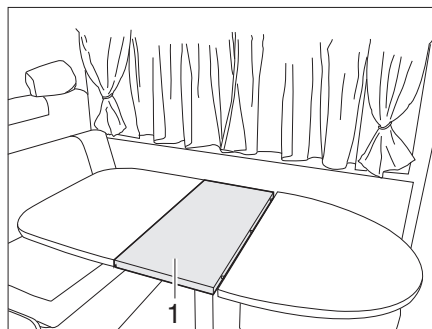
Het tafelblad van de vaste tafel kan in de lengte worden verschoven of naar de zijkant worden geklapt.

In de lengte verschuiven:

- Bevestigingsschroeven (Afb. 99,2 en 3) losdraaien.
- Tafelblad verschuiven.
- Tafelblad met de bevestigingsschroeven vastzetten.

Tafelblad naar de zijkant klappen:

- Bevestigingsschroef (Afb. 99,1) helemaal eruit draaien.
- Tafelblad naar de zijkant klappen.

Afb. 100 Vaste tafel vergroten

Afhankelijk van het model kan het tafelblad van de vaste tafel worden vergroot.

Vergroten:

- De kartelschroeven (Afb. 99,2 en 3) losdraaien.
- Het tafelblad uit elkaar trekken.
- De tafelbladverlenging (Afb. 100,1) plaatsen.
- Het tafelblad weer samenschuiven.
- De kartelschroeven vastdraaien.

Verkleinen:

- De kartelschroeven (Afb. 99,2 en 3) losdraaien.
- Het tafelblad uit elkaar trekken.
- De tafelbladverlenging (Afb. 100,1) verwijderen en veilig opbergen.
- Het tafelblad weer samenschuiven.
- De kartelschroeven vastdraaien.

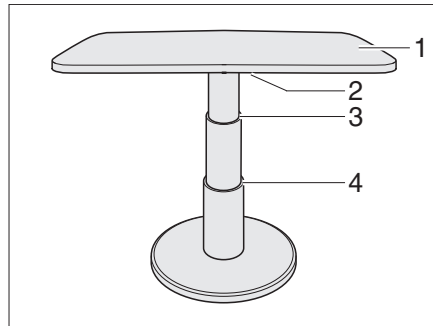
7

Wonen

7.9.7 Heftafel van de ronde zitgroep

- ▷ De heftafel is niet aan de vloer bevestigd. Voor het rijden de heftafel tot de bovenste aanslag neerlaten en met de meegeleverde gordels aan de zitbanken bevestigen.

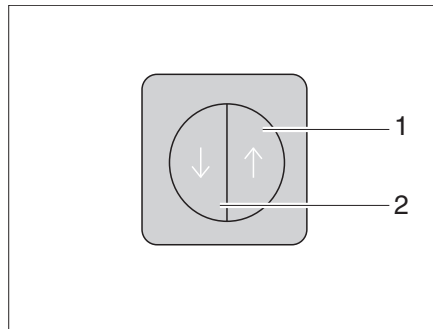
Afb. 101 Heftafel van de ronde zitgroep

De heftafel kan door zijn hefmechanisme als bed-onderstel worden gebruikt.

Ombouw tot bed-onderstel:

- De vergrendelingshendel (Afb. 101,2) naar links zwenken. De vergrendeling is open.
- Het tafelblad (Afb. 101,1) in het midden tot de gewenste aanslag (Afb. 101,3 of 4) naar beneden drukken en gedrukt houden.
- De vergrendelingshendel (Afb. 101,2) naar rechts zwenken. De heftafel is vergrendeld.

7.10 Centrale vergrendeling keukenblok

Afb. 102 Schakelaar voor centrale vergrendeling van het keukenblok

Het keukenblok is voorzien van een centrale vergrendeling. De luiken en laden van het keukenblok kunnen met de schakelaar (Afb. 102) handmatig worden vergrendeld en ontgrendeld.

Vergrendelen

- Druk op de schakelaar (Afb. 102,2). Luiken en laden van het keukenblok zijn vergrendeld.

Ontgrendelen

- Druk op de schakelaar (Afb. 102,1). Luiken en laden van het keukenblok zijn ontgrendeld.

7

Wonen

7.11

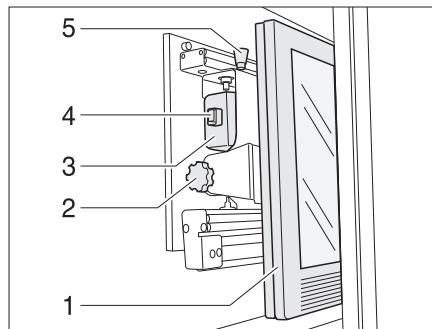
Televisie

- ▶ Voor het begin van de rit de televisie van de drager verwijderen en veilig opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TV-kast is ingebouwd: TV-kast sluiten.
- ▶ Voor het begin van iedere rit controleren of de antenne zich in de parkeerstand bevindt. Gevaar voor ongevallen!

Flatscreen in de TV-kast

De flatscreen is in de TV-kast aan een uitschuifdeel bevestigd.

Afb. 103 TV-kast

Televisieconsole naar voor trekken:

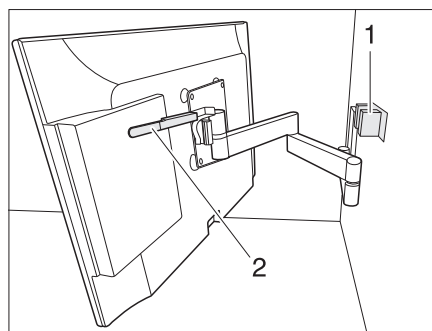
- De ontgrendelingsknop (Afb. 103,5) indrukken en de houder voor flatscreen bij de greep (Afb. 103,4) tot de aanslag naar voren trekken.

Televisieconsole draaien:

- Aan de ontgrendelingsknop (Afb. 103,1) trekken en het flatscreen (Afb. 103,2) in de gewenste positie draaien.
- Kartelschroef (Afb. 103,3) losdraaien.
- Gewenste helling van de flatscreen instellen en kartelschroef weer vastdraaien.

Flatscreen met scharnierarm

De flatscreen is aan een scharnierarm bevestigd.

Afb. 104 Houder met scharnierarm

Flatscreen met scharnierarm positioneren:

- Druk de hendel (Afb. 104,2) omlaag om de flatscreen uit de vergrendeling (Afb. 104,1) los te maken. Laat de hendel los.
- Zwenk de flatscreen in de gewenste stand.
- Flatscreen met beide handen bij de bovenste en onderste rand vastpakken en de gewenste hellingshoek instellen.

7

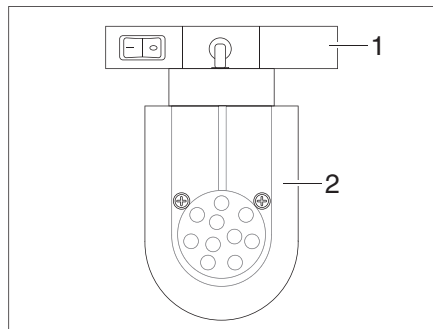
Wonen

7.12 Lampen

- ▶ Gloeilampen en lamphouders kunnen zeer heet worden.
- ▶ Laat gloeilampen en lamphouders afkoelen voordat u deze aanraakt.
- ▶ Wanneer een lamp is ingeschakeld of nog heet is, moet de veiligheidsafstand tot brandbare voorwerpen als stores en gordijnen ten minste 30 cm bedragen. Brandgevaar!

Afhankelijk van het model is de verlichting voorzien van halogeen-, spaar- of LED-lampen. Zie voor aanwijzingen voor het vervangen van lampen en zo nodig batterijen hoofdstuk 13.

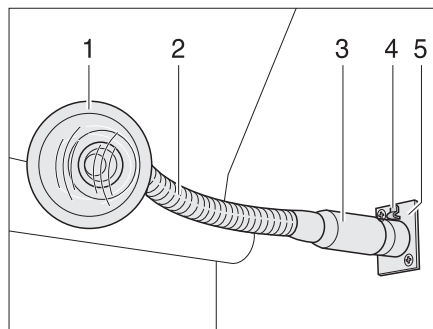
Afb. 105 Spot (voorbeeld)

Spot verstellen:

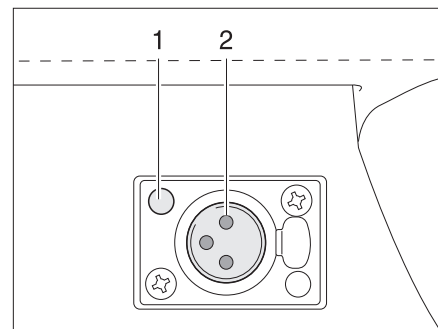
- Pak de behuizing (Afb. 105,1) vast verdraai deze over 45°.
- Verwijder de spotlight (Afb. 105,2) uit de rail.
- Steek de spotlight (Afb. 105,2) op de gewenste positie op de rail en verdraai deze over 45°.

7.12.1 Stekkerlamp

De stekkerlampen kunnen in de daarvoor bedoelde contactdozen worden gestoken. De contactdozen zijn verdeel over het voertuig.

Afb. 106 Contactdoos met ingestoken lamp

Afb. 107 Contactdoos

Stekkerlamp verwijderen:

- Pak de voet van de stekkerlamp (Afb. 106,3) vast.
- Druk op de ontgrendelingsknop (Afb. 106,4).
- Trek de stekkerlamp (Afb. 106,1) uit de contactdoos (Afb. 106,5).

Stekkerlamp insteken:

- Steek de stekker in de voet van de stekkerlamp in de contactdoos (Afb. 107,1) tot deze hoorbaar vastklikt. Let daarbij op de positie van de contacten (Afb. 107,2).

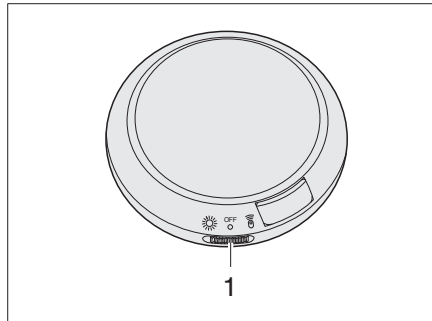
7

Wonen

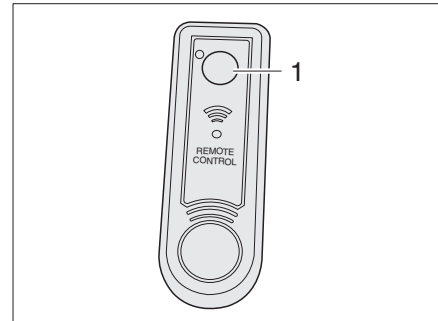
Stekkerlamp zwenken:

- Pak de stekkerlamp vast aan de "zwanenhals" (Afb. 106,2) (voor zover aanwezig) of aan de behuizing en zwenk deze.

7.12.2 Lamp in het vouwdak

Afb. 108 Lamp in het vouwdak

Afb. 109 Afstandsbediening lamp vouwdak

Lamp inschakelen: ■ Schuif de schakelaar (Afb. 108,1) naar links.

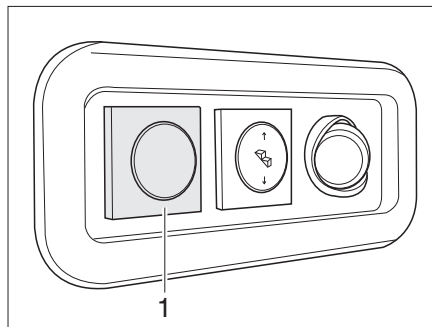
Lamp uitschakelen: ■ Schuif de schakelaar (Afb. 108,1) naar het midden.

Met afstandsbediening in- en uitschakelen: ■ Schuif de schakelaar (Afb. 108,1) naar rechts.
■ Druk op de knop (Afb. 109,1) om de lamp in of uit te schakelen.

7.13 Lichtschakelaar

- ▷ Al naargelang het model zijn de lichtschakelaars op verschillende plaatsen ondergebracht. De lichtschakelaars bevinden zich direct bij de betreffende lamp of in diens lichtbereik, bijv. in de buurt van de zitgroep.

Afb. 110 Lichtschakelaar verlichting ingang

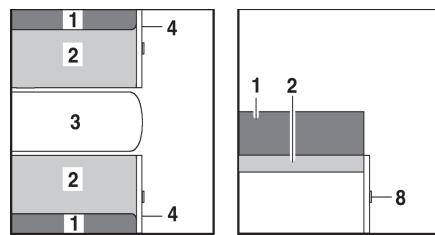
Afhankelijk van het model zit de lichtschakelaar voor de ingang onderaan in het ingangsbereik (Afb. 110,1).

7

Wonen

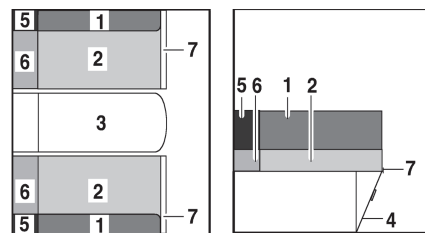
7.14 Zitgroep vergroten

7.14.1 Middelste zitgroep vergroten

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Klep
- 5 Extra kussen
- 6 Extra kussen
- 7 Zitbankverlenging
- 8 Greep

Afb. 111 Voor het vergroten

Afb. 112 Na het vergroten

- Tafel (Afb. 111,3) vergroten (zie sectie 7.9).
- Aan greep (Afb. 111,8) trekken en klep (Afb. 111,4) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 112,7) omhoog klappen en met klep (Afb. 112,4) vastzetten.
- De rugkussens (Afb. 112,1) en de zitkussens (Afb. 112,2) over de zitbankverlenging trekken.
- De extra kussens (Afb. 112,6) tussen de zitkussens en de buitenwand leggen.
- De extra kussens (Afb. 112,5) tussen de rugkussens en de buitenwand leggen.

7

Wonen

7.15 Bedden

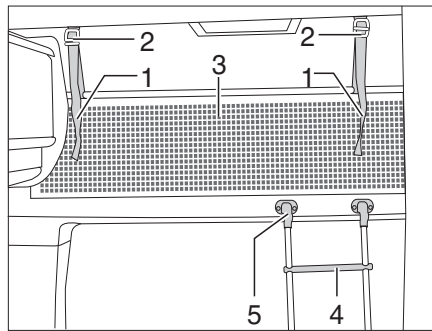
7.15.1 Alkoofbed

- ▶ Het alkoofbed met maximaal 200 kg belasten.
- ▶ Het alkoofbed alleen gebruiken als het veiligheidsnet is gespannen.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het alkoofbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet van het alkoofbed kunnen vallen.
- ▶ Voor kinderen passende, afzonderlijke kinderbedden of reiswiegen gebruiken.

- ▶ Het alkoofbed niet zonder matras gebruiken. Het kunststof vormdeel kan breken!

Afb. 113 Alkoofbed

Bedladder Om in het alkoofbed te klimmen de standaard bijgevoegde bedladder (Afb. 113,4) gebruiken.

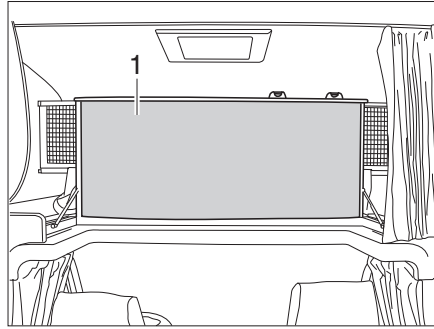
Vasthaken: ■ De ladder met de bomen in de houder (Afb. 113,5) aan de alkoofafscherming hangen.

Veiligheidsnet Het veiligheidsnet (Afb. 113,3) is standaard opgeborgen tussen de matras en de lattenbodem. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds personen in de alkoof bevinden.

Opspannen: ■ De omsnoeringsbanden (Afb. 113,1) in de houders aan het plafond (Afb. 113,2) vastklikken.

Klapmechanisme

Afhankelijk van het model kan het alkoofbed omhoog worden geklapt. Daardoor wordt de doorgang van de bestuurderscabine naar de woonruimte vergemakkelijkt.

Afb. 114 Alkoofbed, omhoog geklapt

- Omhoog klappen:*
- Open zo nodig de afscherming van de bestuurderscabine (zie paragraaf 7.3).
 - Matras voor optillen en op de plaat leggen.
 - Alkoofbed (Afb. 114,1) vooraan omhoog klappen. Het alkoofbed wordt door middel van gasdrukveren in de bovenste stand gehouden.
- Omlaag klappen:*
- Alkoofbed naar beneden trekken.
 - Matras indien nodig achter de plaat drukken.

7

Wonen

7.15.2 Hefbed (I-model)

- ▶ Het hefbed met maximaal 200 kg belasten.
- ▶ Het hefbed mag niet als bagageruimte worden gebruikt. Alleen het voor twee personen noodzakelijke beddengoed erin bewaren.
- ▶ Borg voor het rijden het hefbed zo nodig met de veiligheidsriem tegen het dak. Trek de veiligheidsriem stevig aan.
- ▶ Gebruik het hefbed uitsluitend wanneer het helemaal omlaag is gezet en het veiligheidsnet is opgespannen.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het hefbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet uit het hefbed kunnen vallen.
- ▶ Voor kinderen passende, afzonderlijke kinderbedden of reiswiegen gebruiken.
- ▶ De leeslampen aan de onderkant van het hefbed uitschakelen, als het hefbed wordt neergelaten. Brandgevaar!
- ▶ De leeslampen in het hefbed uitschakelen, als het hefbed naar boven wordt geschoven. Brandgevaar!
- ▶ Al naargelang het model van de stoel staat de rugleuning onder sterke veerspanning. Als bij deze stoelen de rugleuning geen weerstand ondergaat, schiet de rugleuning na het ontgrendelen naar voren.
- ▶ Beweeg het hefbed uitsluitend wanneer het onbelast is.

- ▷ Let er bij het omhoog klappen van het hefbed op, dat het beddengoed niet tegen de gordijnen aan de zijkanten aanzit. Daardoor kunnen de gordijnen tussen de stangen bekneld raken en beschadigen of vies worden.

Voorbereiding van de bestuurderscabine

De bestuurdersstoel en de passagiersstoel moeten, al naargelang de uitvoering, voor het neerlaten van het hefbed verschillend worden ingesteld.

Variant 1

De zitplaatsen van de middelste zitgroep die tegen de rijrichting zijn afgesteld, zijn **niet** met hoofdsteunen uitgerust (**geen** veiligheidspakket).

- De bestuurdersstoel en de passagiersstoel in rijrichting draaien, vergrendelen en naar achteren schuiven.
- De rugleuning naar achteren klappen.
- De verduistering in de bestuurderscabine sluiten.

Variant 2

De zitplaatsen van de middelste zitgroep die tegen de rijrichting in zijn afgesteld, zijn met hoofdsteunen uitgerust (veiligheidspakket). De hoofdsteunen aan bestuurdersstoel en passagiersstoel kunnen worden verwijderd.

- De hoofdsteunen afnemen.
- De bestuurdersstoel in rijrichting draaien, vergrendelen en naar achteren schuiven.
- De rugleuning van de bestuurdersstoel naar achteren klappen.
- De passagiersstoel naar voren schuiven en de rugleuning helemaal naar achteren klappen.
- De passagiersstoel zo ver tegen de rijrichting in draaien dat het hefbed kan worden neergelaten.
- De verduistering in de bestuurderscabine sluiten.

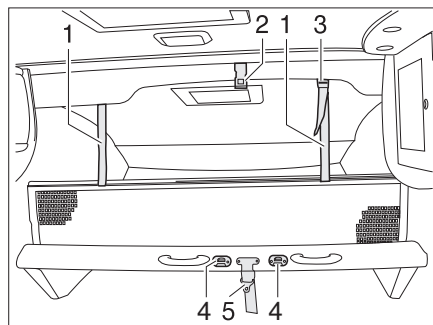
Variante 3 De zitplaatsen van de middelste zitgroep die tegen de rijrichting in zijn afgesteld, zijn met hoofddeunen uitgerust (veiligheidspakket). De hoofddeunen aan bestuurdersstoel en passagiersstoel kunnen **niet** worden verwijderd.

- De bestuurdersstoel en de passagiersstoel naar voren schuiven en de rugleuning helemaal naar achteren klappen.
- De bestuurdersstoel en de passagiersstoel zo ver tegen de rijrichting in draaien dat het hefbed volledig kan worden neergelaten.
- De verduistering in de bestuurderscabine sluiten.

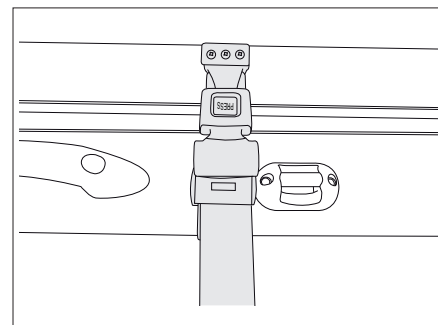
Variante 4 De leuningen van de bestuurdersstoel en de passagiersstoel moeten voor het neerlaten van het hefbed naar voren zijn geklapt.

- Draai bestuurdersstoel en passagiersstoel in de rijrichting, vergrendel ze en schuif ze naar achteren.
- Ontgrendel de rugleuning en klap deze helemaal naar voren.
- Verduistering in de bestuurderscabine sluiten.

Handmatig hefbed (variant 1)

Afb. 115 Handmatig hefbed

Afb. 116 Veiligheidsriem hefbed handmatig

Hefbed neerlaten:

- De leeslampen aan de onderkant van het hefbed uitschakelen.
- Op de sluiting van de veiligheidsriem.
- Het hefbed met beide handen in een boog naar beneden trekken tot het hoorbaar vergrendelt.

Hefbed naar boven klappen:

- De leeslampen aan het plafond boven het hefbed uitschakelen.
- De riemen van het veiligheidsnet losmaken en het veiligheidsnet onder de matras leggen.
- Het hefbed met beide handen naar boven drukken.
- Het hefbed met de veiligheidsriem (Afb. 115,5) aan het dak (Afb. 115,2) bevestigen.

Bedladder Om in het hefbed te klimmen, de standaard bijgevoegde bedladder gebruiken.

Vasthaken:

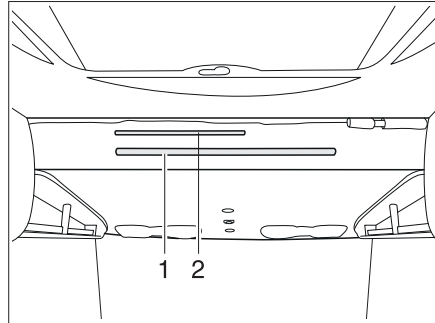
- Hang de bedladder met beide beugels in de klemhaken (Afb. 115,4) van het hefbed.

Veiligheidsnet

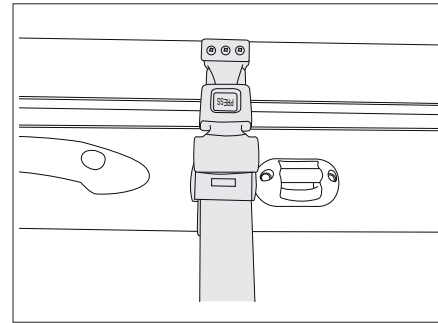
Het veiligheidsnet is standaard opgeborgen tussen matras en lattenbodern. Span het veiligheidsnet pas wanneer de personen zich al in de alkoof bevinden.

Opspannen:

- De omsnoeringsbanden (Afb. 115,1) in de houders aan het plafond (Afb. 115,2) vastklikken.

Handmatig hefbed (variant 2)

Afb. 117 Handmatig hefbed

Afb. 118 Veiligheidsriem hefbed handmatig

Hefbed laten zakken:

- Schakel de leeslampen aan de onderzijde van het hefbed uit.
- Op de sluiting van de veiligheidsriem.
- Trek de greephendel (Afb. 117,2) omlaag om het hefbed te ontgrendelen.
- Trek het hefbed met beide handen aan de greepstang (Afb. 117,1) in een boog omlaag tot het hoorbaar vastklikt.

Hefbed omhoog klappen:

- Schakel de leeslampen aan het plafond boven het hefbed uit.
- Maak de riemen van het veiligheidsnet los en leg het net onder de matras.
- Druk het hefbed met beide handen aan de greepstang omhoog tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt.
- Borg het hefbed met de veiligheidsriem tegen het dak (Afb. 118).

Bedladder

Gebruik de standaard meegeleverde bedladder om op het hefbed te klimmen.

Vasthaken:

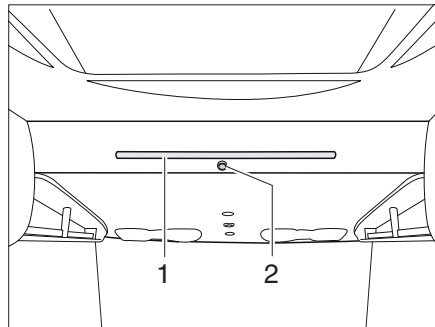
- Hang de bedladder met beide beugels in de greepstang (Afb. 117,1) van het hefbed.

Veiligheidsnet

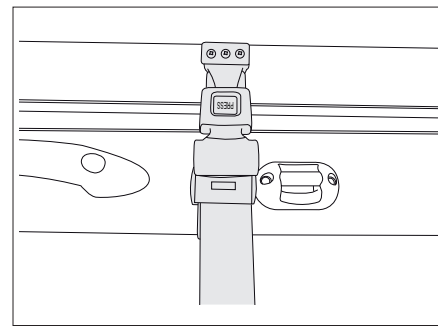
Het veiligheidsnet is standaard opgeborgen tussen matras en lattenbodern. Span het veiligheidsnet pas wanneer de personen zich al in de alkoof bevinden.

Opspannen:

- De omsnoeringsbanden (Afb. 113,1) in de houders aan het plafond (Afb. 113,2) vastklikken.

**Handmatig hefbed
(variant 3)**

Afb. 119 Hubbett manuell

Afb. 120 Sicherungsgurt Hubbett manuell

Hefbed laten zakken:

- Schakel de leeslampen aan de onderzijde van het hefbed uit.
- Op de sluiting van de veiligheidsriem.
- Trek aan de vergrendelingsknop (Afb. 119, 2) om het hefbed te ontgrendelen.
- Trek het hefbed met beide handen aan de greepstang (Afb. 119,1) in een boog omlaag tot het hoorbaar vastklikt.

Hefbed omhoog klappen:

- Schakel de leeslampen aan het plafond boven het hefbed uit.
- Maak de riemen van het veiligheidsnet los en leg het net onder de matras.
- Druk het hefbed met beide handen aan de greepstang omhoog tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt.
- Borg het hefbed met de veiligheidsriem tegen het dak (Afb. 120).

Bedladder

Gebruik de standaard meegeleverde bedladder om op het hefbed te klimmen.

Vasthaken:

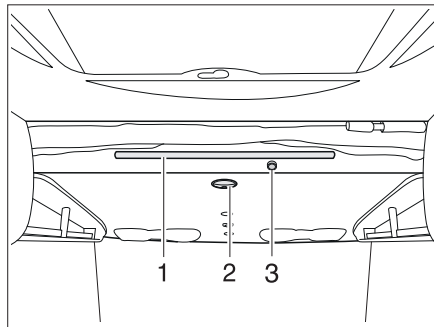
- Hang de bedladder met beide beugels in de greepstang (Afb. 119,1) van het hefbed.

Veiligheidsnet

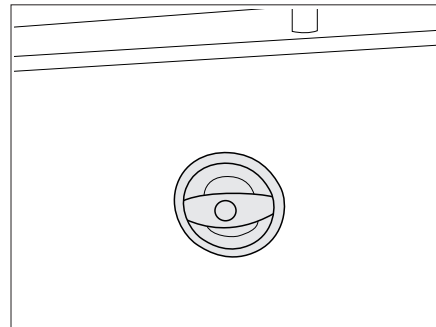
Het veiligheidsnet is standaard opgeborgen tussen matras en lattenbodemp. Span het veiligheidsnet pas wanneer de personen zich al in de alkoof bevinden.

Opspannen:

- De omsnoeringsbanden (Afb. 113,1) in de houders aan het plafond (Afb. 113,2) vastklikken.

Handmatig hefbed met uittrekbare lattenbodem

Afb. 121 Handmatig hefbed

Afb. 122 Greep hefbed

Hefbed laten zakken:

- Schakel de leeslampen aan de onderzijde van het hefbed uit.
- Draai de zwarte greep (Afb. 121,2 en Afb. 122) aan de onderzijde van het bed om de vergrendeling te openen.
- Trek het hefbed met beide handen aan de greepstang (Afb. 121,1) in een boog omlaag tot het hoorbaar vastklikt.
- Druk op de knop aan de voorzijde van het hefbed (Afb. 121,3) om de uittrekbare lattenbodem te ontgrendelen.
- Trek met beide handen aan de greepstang (Afb. 121,1) om het bedoppervlak te vergroten.
- Bevestig het veiligheidsnet met de riemen aan het plafond.

Hefbed omhoog klappen:

- Schakel de leeslampen aan het plafond boven het hefbed uit.
- Maak de riemen van het veiligheidsnet los en leg het net onder de matras.
- Het hefbed met beide handen naar boven drukken.

Bedladder

Gebruik de standaard meegeleverde bedladder om op het hefbed te klimmen.

Vasthaken:

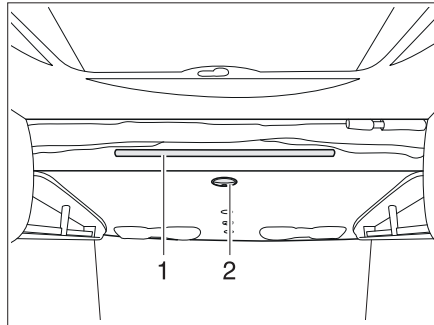
- Hang de bedladder met beide beugels in de greep van het hefbed.

Veiligheidsnet

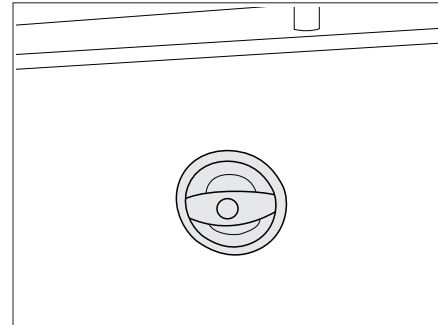
Het veiligheidsnet is standaard opgeborgen tussen matras en lattenbodem. Span het veiligheidsnet pas wanneer de personen zich al in de alkoof bevinden.

Opspannen:

- Klik de riemen vast in de houders aan het plafond.

**Elektrisch hefbed
(variant 1)**

Afb. 123 Elektrisch hefbed

Afb. 124 Handgreep hefbed elektrisch

Hefbed laten zakken:

- Schakel de leeslampen aan de onderzijde van het hefbed uit.
- Draai de handgreep (Afb. 123,2) aan de onderzijde van het hefbed.
- Het hefbed zakt automatisch omlaag.

Hefbed omhoog klappen:

- Schakel de leeslampen aan het plafond boven het hefbed uit.
- Maak de riemen van het veiligheidsnet los en leg het net onder de matras.
- Draai de handgreep aan de onderzijde van het hefbed.
- Het hefbed klapt automatisch omhoog.

Bedladder

Gebruik de standaard meegeleverde ladder om op het hefbed te klimmen.

- Hang de bedladder met beide beugels in de stang (Afb. 123,1) van het hefbed.

Veiligheidsnet

Het veiligheidsnet is standaard opgeborgen tussen de matras en de lattenbodem. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds personen in het hefbed bevinden.

Opspannen:

- De omsnoeringsbanden (Afb. 115,1) in de houders (Afb. 115,3) aan het plafond vastklikken.

7

Wonen

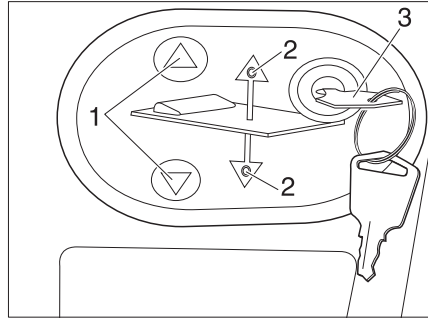
Elektrisch hefbed (variant 2)

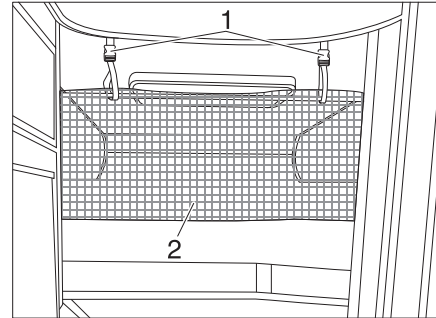
- ▶ Nadat het hefbed zijn positie heeft bereikt, moet de sleutel van het bedieningspaneel worden verwijderd.
- ▶ Let erop, dat zich bij het bewegen van het hefbed geen personen op of onder het hefbed bevinden.

- ▷ Breng de valbeveiliging aan.

Afb. 125 Bedieningspaneel voor elektrisch hefbed

Afb. 126 Veiligheidsnet

Hefbed laten zakken of opheffen:

- Steek de sleutel (Afb. 125, 3) in het bedieningspaneel (Afb. 125, 2).
- Druk op toets of (Afb. 125, 1) en houdt deze ingedrukt. De betreffende LED (Afb. 125, 2) brandt en het hefbed gaat omlaag of omhoog.
- Laat toets of (Afb. 125, 1) weer los zodra de gewenste positie is bereikt. De betreffende LED (Afb. 125, 2) gaat uit.
- Verwijder de sleutel (Afb. 125, 3).

Veiligheidsnet

Het veiligheidsnet (Afb. 126, 2) is standaard opgeborgen tussen matras en lattenbodem. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds een persoon in het bed bevindt.

Opspannen:

- Klik de riemen (Afb. 1261) vast in de houders aan het plafond.

7

Wonen

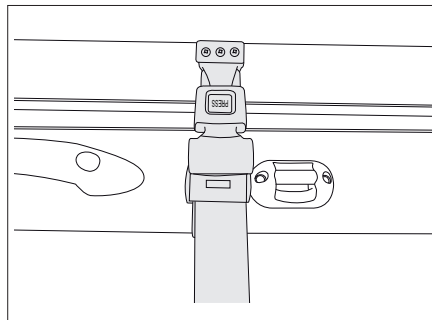
7.15.3 Hefbed (T-model)

- ▶ Het hefbed met maximaal 200 kg belasten.
- ▶ Het hefbed mag niet als bagageruimte worden gebruikt. Alleen het voor twee personen noodzakelijke beddengoed erin bewaren.
- ▶ Voor begin van de rit het hefbed beveiligen. Hiervoor het hefbed vergrendelen.
- ▶ Gebruik het hefbed uitsluitend wanneer het helemaal omlaag is gezet en het veiligheidsnet is opgespannen.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het hefbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet uit het hefbed kunnen vallen.
- ▶ Voor kinderen passende, afzonderlijke kinderbedden of reiswiegen gebruiken.
- ▶ De leeslampen aan de onderkant van het hefbed uitschakelen, als het hefbed wordt neergelaten. Brandgevaar!
- ▶ De leeslampen in het hefbed uitschakelen, als het hefbed naar boven wordt geschoven. Brandgevaar!

- ▶ Let er bij het omhoog klappen van het hefbed op, dat het beddengoed niet tegen de gordijnen aan de zijkanten aanzit. Daardoor kunnen de gordijnen tussen de stangen bekneld raken en beschadigen of vies worden.

Afb. 127 Veiligheidsriem

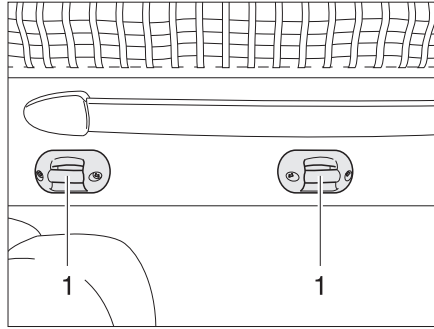
Het hefbed bevindt zich boven de voorste zitgroep.

Hefbed openen:

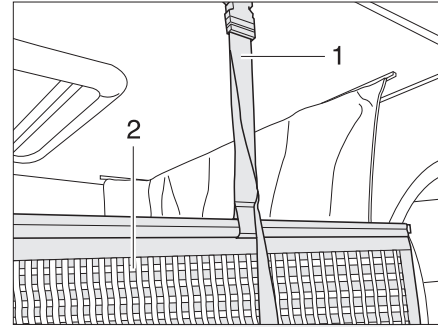
- Schakel de leeslampen aan de onderzijde van het hefbed uit.
- Maak de veiligheidsriem (Afb. 127) los.
- Trek het hefbed met beide handen helemaal omlaag.

Hefbed sluiten:

- Schakel de leeslampen in het hefbed uit.
- Maak de riemen van het veiligheidsnet los en leg het net onder de matras.
- Druk het hefbed met beide handen helemaal omhoog.
- Breng de veiligheidsriem (Afb. 127) aan.

Afb. 128 Houder bedladder

Afb. 129 Houder veiligheidsnet

Bedladder Om in het hefbed te klimmen, de standaard bijgevoegde bedladder gebruiken.

- Hang de bedladder met beide beugels in de klemhaken (Afb. 128,1) van het hefbed.

Veiligheidsnet Het veiligheidsnet (Afb. 129,2) met de riem is onder het matras opgeborgen. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds personen in het hefbed bevinden.

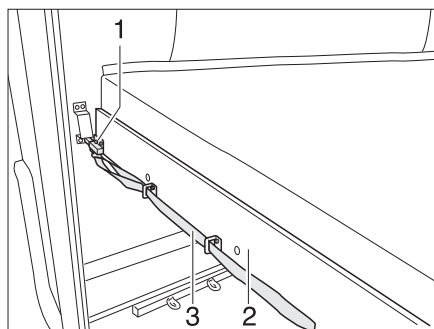
Opspannen: ■ Klik de riemen (Afb. 129,1) vast in de houders aan het plafond.

7.15.4 Stapelbed

- ▶ Het stapelbed met maximaal 100 kg belasten.
- ▶ Het stapelbed alleen gebruiken als het veiligheidsnet is gespannen.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het stapelbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet van het stapelbed kunnen vallen.
- ▶ Voor kinderen passende, afzonderlijke kinderbedden of reiswiegen gebruiken.

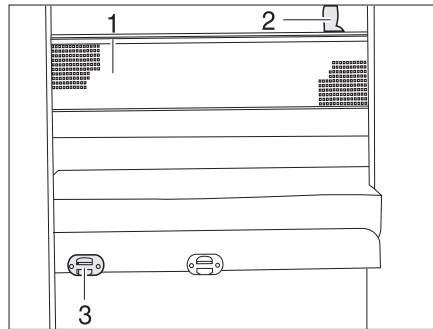
Al naargelang van het model is het achterste gedeelte van een stapelbed voorzien. Het stapelbed kan ook als garage achter worden gebruikt.

Afb. 130 Stapelbed (achter)

*Stapelbed voor de garage
achter ombouwen:*

- Aan de lus (Afb. 130,3) trekken en de grendel (Afb. 130,1) losmaken.
- De lattenbodern (Afb. 130,2) met de matras naar voren trekken, tot deze vastklikt.

Afb. 131 Veiligheidsnet

Bedladder Voor het opgaan van het bovenste bed de standaard meegeleverde bedladder gebruiken.

Vasthaken: ■ De bedladder met de bomen in de houder (Afb. 131,3) aan de afscherming hangen.

Veiligheidsnet Het veiligheidsnet (Afb. 131,1) is standaard opgeborgen tussen de matras en de lattenbodem. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds een persoon in de alkoof bevindt.

Opspannen: ■ De omsnoeringsbanden (Afb. 131,2) in de houders aan het plafond vastklikken.

7.15.5 Stapelbed (zijde)

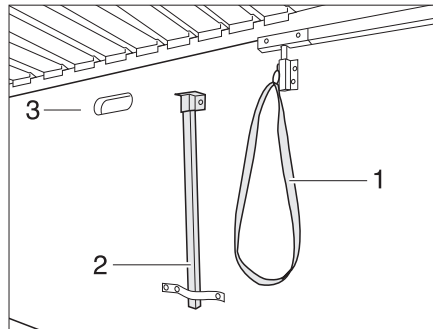

- ▶ Gebruik het stapelbed uitsluiten met opgespannen veiligheidsnet of valbeveiliging (afhankelijk van het model).
- ▶ Het stapelbed met maximaal 100 kg belasten.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het stapelbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet van het stapelbed kunnen vallen.
- ▶ Gebruik voor kinderen geschikte, aparte kinderbedden of reiswiegen.

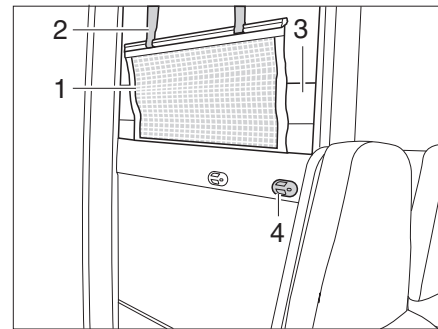

- ▷ Voor het ombouwen van het stapelbed tot een opslagplaats, de matras van het onderste bed wegnemen en in het bovenste bed leggen.

Al naargelang van het model is het zijgedeelte van een stapelbed voorzien. Het stapelbed kan ook als opslagplaats worden gebruikt.

Afb. 132 Steun en ontgrendeling

Afb. 133 Stapelbed (zijde)

Opslagplaats tot een stapelbed ombouwen:

- Serviceluisen openen en steunpoot (Afb. 132,2) onder het bed openklappen.
- Aan lus (Afb. 132,1) trekken en bed (Afb. 132,3) naar beneden kantelen.
- Matras (Afb. 133,3) van het bovenste bed nemen en op het onderste bed leggen.

Bedladder

Voor het opgaan van het bovenste bed de standaard meegeleverde bedladder gebruiken.

Vasthaken:

- De bedladder met de bomen in de houder (Afb. 133,4) aan de afscherming hangen.

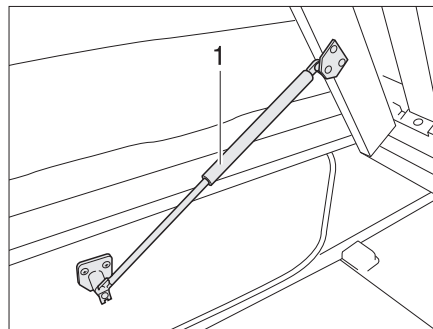
Veiligheidsnet

Het veiligheidsnet (Afb. 133,1) is standaard opgeborgen tussen de matras en de lattenbodemplaat. Het veiligheidsnet pas opspannen, als er zich reeds personen in de alkoof bevinden.

Opspannen:

- De omsnoeringsbanden (Afb. 133,2) in de houders aan het plafond vastklikken.

7.15.6 Vast bed (gasdrukveer)

Afb. 134 Vast bed

Onder het bed bevindt zich een opbergruimte. Voor het inruimen of uitruimen van de opbergruimte van binnen in het voertuig de lattenbodemplaat naar boven klappen.

Openen:

- Matras voor optillen en op de plaat leggen.
- Lattenbodemplaat optillen. De gasdrukveren (Afb. 134,1) houden de lattenbodemplaat in de geopende stand.

Sluiten:

- Lattenbodemplaat tegen de weerstand van de gasdrukveren naar beneden duwen.
- Matras indien nodig achter de plaat drukken.

7

Wonen

7.15.7 Bed in het slaapdak

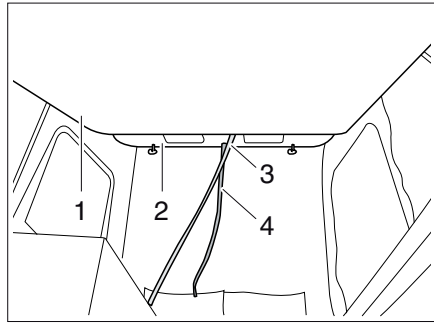
Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van een slaapdak.

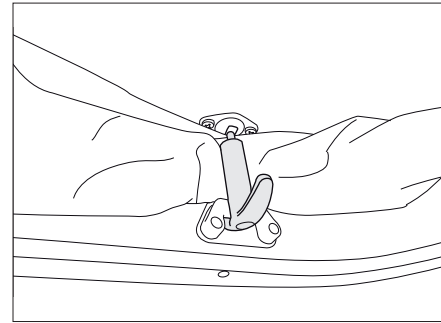
- ▶ Belast het bed in het slaapdak met maximaal 200 kg.
- ▶ Klap voor het rijden het slaapdak in.
- ▶ Gebruik het bed in het slaapdak uitsluitend wanneer de valbeveiligingen zijn aangebracht.
- ▶ Laat kleine kinderen nooit zonder toezicht.
- ▶ Let er in het bijzonder bij kleine kinderen jonger dan 6 jaar altijd goed op dat zij niet uit het bed kunnen vallen.
- ▶ Schakel de leeslampen in het slaapdak uit wanneer het slaapdak wordt ingeklapt. Brandgevaar!

- ▶ Breng de valbeveiligingen aan wanneer de personen zich al in het slaapdak bevinden.

Afb. 135 Bed in het slaapdak

Afb. 136 Borging slaapdak

- Openen:**
- Maak de borgingen (Afb. 136) los door er aan te trekken.
 - Druk het slaapdak (Afb. 135,2) met beide handen aan de handgrepen omhoog.
 - Trek de matras (Afb. 135,1) aan de trekvoorziening (Afb. 135,3) omlaag tot deze hoorbaar vastklikt.
- Sluiten:**
- Sluit de elastieken in het slaapdak zodat de stoffen balgen niet bekneld komen te zitten.
 - Druk de matras (Afb. 135,1) omhoog.
 - Trek het slaapdak aan de trekvoorziening (Afb. 135,4) omlaag.
 - Trek de borgingen (Afb. 136) iets omlaag en haak ze vast.

- ▶ Wanneer het slaapdak wordt ingeklapt: let erop, dat de valbeveiligingen en de stoffen balgen niet bekneld komen te zitten.

7

Wonen

7.16 Zitgroepen ombouwen om te slapen

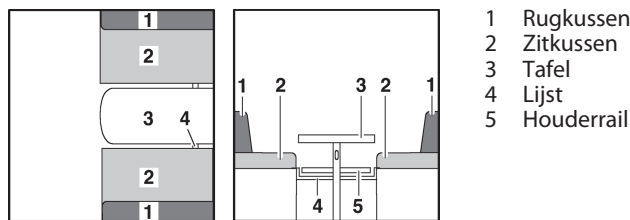

- ▶ Bij een ongeval, bij een noodstop of op oneffen wegen kunnen extra kussens met verstevigde onderkant door het voertuig worden geslingerd en inzittenden in het voertuig verwonden. Voor het rijden de extra kussens veilig opbergen of borgen met de daarvoor bestemde riemen.

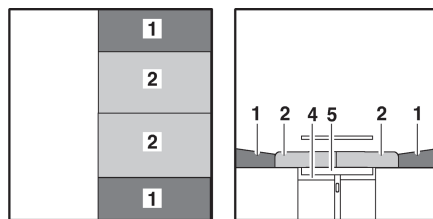

- ▷ Al naargelang het model, kan de zitgroep van de hier weergegeven zitgroep afwijken in vorm en positie.
- ▷ Al naargelang het model moet bovendien een meegeleverd extra kussen tussen de zitkussens worden gelegd.

7.16.1 Middelste zitgroep

Afb. 137 Voor de ombouw

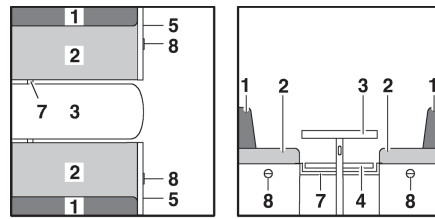
Afb. 138 Na de ombouw

- Tafel (Afb. 137,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Afhankelijk van het model de lijst (Afb. 137,4) aanbrengen of naar binnen trekken. De lijst is correct aangebracht als deze het tafelblad ca. 15 - 20 cm achter de tafelpoot ondersteunt.
- De zitkussens (Afb. 138,2) naar het midden trekken.
- De rugkussens (Afb. 138,1) tussen de zitkussens en de wand leggen.

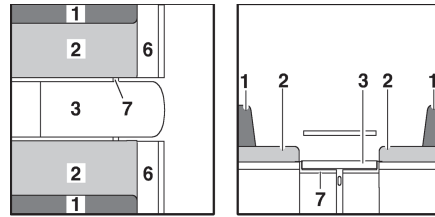
- ▷ Al naargelang het model moet er op de plaats van het tweede rugkussen (Afb. 138,1) een extra kussen ingelegd worden.

7.16.2 Middelste zitgroep met verlenging

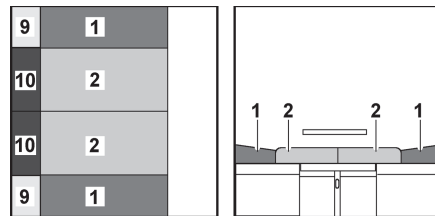

Afb. 139 Voor de ombouw

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Houderrail
- 5 Klep
- 6 Zitbankverlenging
- 7 Lijst
- 8 Greep
- 9 Extra kussen
- 10 Extra kussen

Afb. 140 Tijdens de ombouw

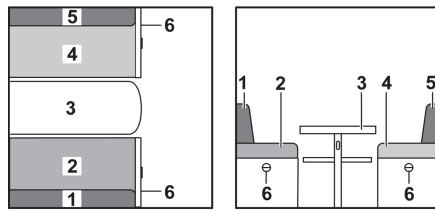
Afb. 141 Na de ombouw

- Tafel (Afb. 139,3) vergroten en tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Lijst (Afb. 139,7) aanbrengen of naar binnen trekken. De lijst is correct aangebracht als deze het tafelblad ca. 15 - 20 cm achter de tafelpoot ondersteunt.
- Aan greep (Afb. 139,8) trekken en klep (Afb. 139,5) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 140,6) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- De zitkussens (Afb. 141,2) naar voren en in het midden trekken.
- De rugkussens (Afb. 141,1) tussen de zitkussens en de wand leggen.
- De extra kussens (Afb. 141,9) tussen de rugkussens en de wand leggen.
- De extra kussens (Afb. 141,10) tussen de zitkussens en de wand leggen.

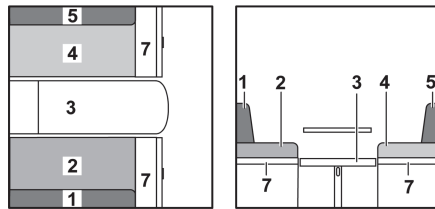
- ▷ Al naargelang het model moeten op de plaats van het tweede rugkussen (Afb. 141,1) en het tweede extra kussen (Afb. 141,9) twee kleine extra kussens worden ingelegd.

7.16.3 Tegenoverliggende zitgroep met verlenging

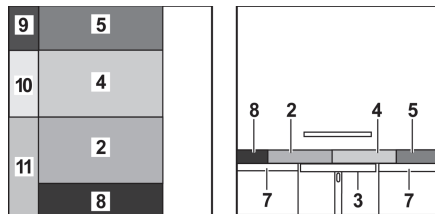

Afb. 142 Voor de ombouw

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Zitkussen
- 5 Rugkussen
- 6 Klep
- 7 Zitbankverlenging
- 8 Extra kussen
- 9 Extra kussen
- 10 Extra kussen
- 11 Extra kussen

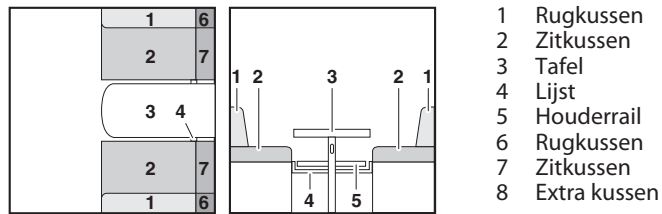
Afb. 143 Tijdens de ombouw

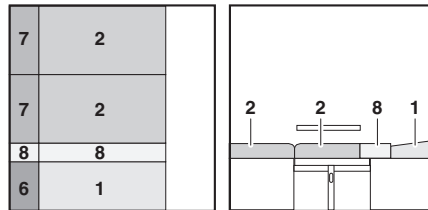
Afb. 144 Na de ombouw

- Tafel (Afb. 142,3) vergroten en tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Het rugkussen (Afb. 142,1) verwijderen en terzijde leggen.
- Aan greep trekken en klep (Afb. 142,6) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 143,7) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- De zitkussens (Afb. 144,2 en 4) naar voren en in het midden trekken.
- Het rugkussen (Afb. 144,5) tussen het zitkussen en de wand leggen.
- Het extra kussen (Afb. 144,8) tussen het zitkussen en de wand leggen.
- De extra kussens (Afb. 144,9, 10 en 11) tussen de kussens op de tafel en de zitplaat en wand leggen.

7.16.4 Tegenoverliggende zitgroep met stootwandmat

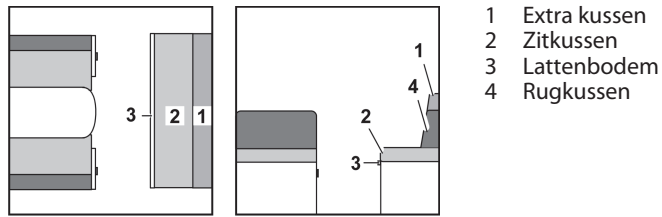
Afb. 145 Voor de ombouw

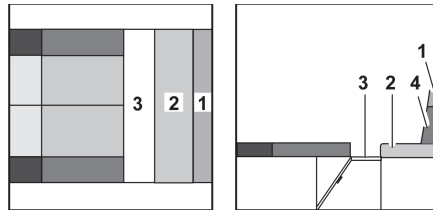
Afb. 146 Na de ombouw

- Bouw de tafel (Afb. 145,3) om tot bedonderstel (zie paragraaf 7.9).
- Lijst (Afb. 145,4) aanbrengen of naar binnen trekken. De lijst is correct aangebracht wanneer deze het tafelblad ca. 15 - 20 cm achter de tafelpoot ondersteunt.
- Trek de zitkussens (Afb. 146,2 en 7) naar het midden, zodat deze aansluiten aan de andere zitkussens.
- Klap het rugkussen (Afb. 146,1) om en leg het op de zitbank.
- Klap het rugkussen (Afb. 146,1) om en leg het naast het andere rugkussen op de zitbank.
- Leg de extra kussens (Afb. 146,8) in de spleet tussen de zitkussens en de rugkussens.

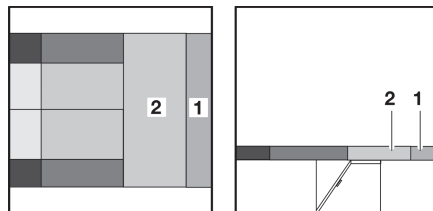
7.16.5 Middelste zitgroep met langzitbank

Afb. 147 Voor de ombouw

Afb. 148 Tijdens de ombouw

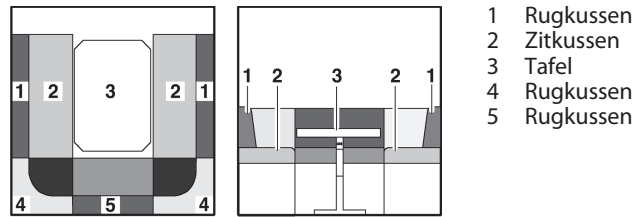

Afb. 149 Na de ombouw

- Middelste zitgroep ombouwen om te slapen (zie sectie 7.16.2).
 - Lattenbodem (Afb. 148,3) uittrekken.
 - Het zitkussen (Afb. 149,2) naar de middelste zitgroep trekken.
 - Het extra kussen (Afb. 149,1) van het rugkussen (Afb. 148,4) aftrekken. Het extra kussen is met klitteband aan het rugkussen bevestigd en kan er gemakkelijk van worden losgemaakt.
 - Het rugkussen terzijde leggen.
 - Het extra kussen tussen de zitkussens en de buitenwand leggen.
- ▷ Bij het model A 5831 moet op de langzitbank achter de passagiesstoel nog een klein extra kussen gelegd worden.

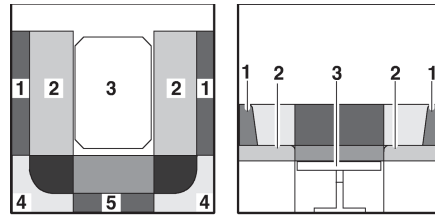

7.16.6 Ronde zitgroep (zonder lattenbodem)

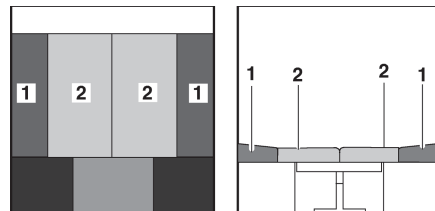

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Rugkussen
- 5 Rugkussen

Afb. 150 Voor de ombouw

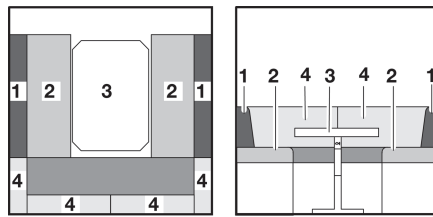
Afb. 151 Tijdens de ombouw

Afb. 152 Na de ombouw

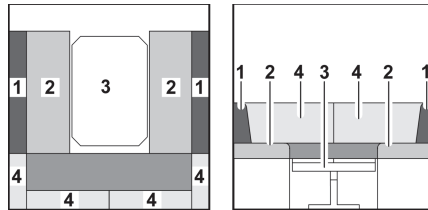
- Tafel (Afb. 150,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- De zitkussens (Afb. 151,2) naar het midden trekken.
- De rugkussens (Afb. 151,1) tussen de zitkussens en de buitenwand leggen.
- De rugkussens (Afb. 151,4 en 5) verwijderen en terzijde leggen.

7.16.7 Ronde zitgroep

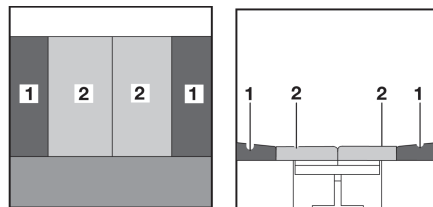

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Rugkussen

Afb. 153 Voor de ombouw

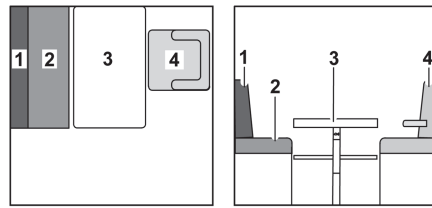
Afb. 154 Tijdens de ombouw

Afb. 155 Na de ombouw

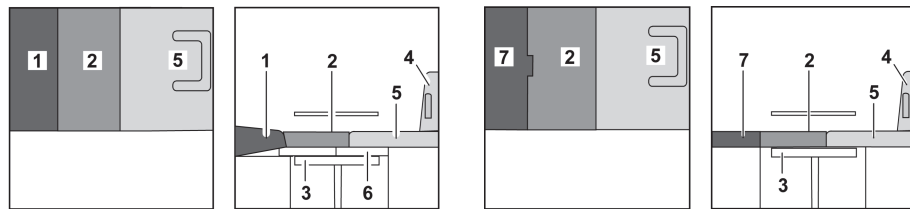
- Tafel (Afb. 153,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- De zitkussens (Afb. 154,2) naar het midden trekken.
- De rugkussens (Afb. 154,1) tussen de zitkussens en de buitenwand leggen.
- De rugkussens (Afb. 154,4) verwijderen en terzijde leggen.

7.16.8 Zitbank voor

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Bestuurdersstoel
- 5 Extra kussen
- 6 Onderlegger voor noodbed
- 7 Extra kussen

Afb. 156 Voor de ombouw

Afb. 157 Na de ombouw (variant 1)

Afb. 158 Na de ombouw (variant 2)

- ▷ Wanneer er sportstoelen in het voertuig zijn gemonteerd: Voor het plaatsen van het extra kussen een stoelwig op de bestuurdersstoel leggen.

- Bestuurdersstoel (Afb. 156,4) draaien en volledig naar voren schuiven.
- Tafel (Afb. 156,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).

Variant 1

- Als het voertuig over een onderlegger voor een noodbed (Afb. 157,6) beschikt, het rugkussen (Afb. 156,1) en het zitkussen (Afb. 156,2) verwijderen en terzijde leggen.
- Afhankelijk van het model de meegeleverde onderlegger voor het noodbed (Afb. 157,6) op de tafel leggen. De voorste rand van de onderlegger voor het noodbed daarbij direct tegen de bestuurdersstoel of de steunbalk aan de bestuurderscabine leggen.
- Het extra kussen (Afb. 157,5) op de bestuurdersstoel leggen.
- Het zitkussen (Afb. 157,2) op de tafel leggen.
- Het rugkussen (Afb. 157,1) tussen het zitkussen en de achterwand leggen. Letten op de wigvorm.

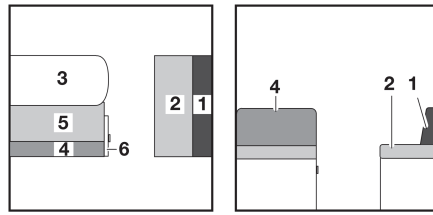
Variant 2

- Het extra kussen (Afb. 158,5) op de bestuurdersstoel leggen.
- Het zitkussen (Afb. 158,2) op de tafel leggen.
- Het extra kussen (Afb. 158,7) tussen het zitkussen en de achterwand leggen.

Beide varianten

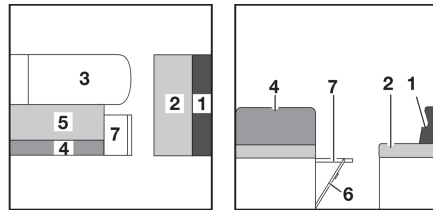
- Bestuurdersstoel (Afb. 157,4 of Afb. 158,4) weer naar achteren schuiven.

7.16.9 Zitbank voor met langszitbank

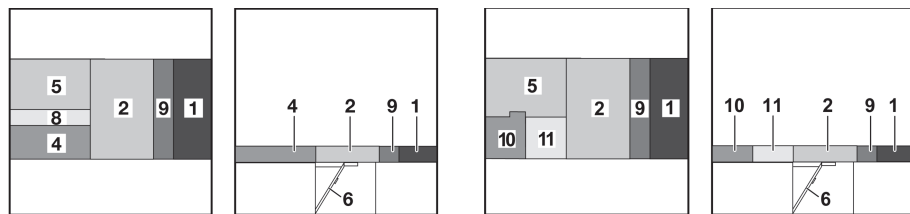

Afb. 159 Voor de ombouw

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Rugkussen
- 5 Zitkussen
- 6 Klep
- 7 Zitbankverlenging
- 8 Extra kussen
- 9 Extra kussen
- 10 Extra kussen
- 11 Extra kussen

Afb. 160 Tijdens de ombouw

Afb. 161 Na de ombouw (variant 1)

Afb. 162 Na de ombouw (variant 2)

- Tafel (Afb. 159,3) vergroten en tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Aan greep trekken en klep (Afb. 159,6) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 160,7) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- Het zitkussen (Afb. 160,2) van de langszitbank naar het midden trekken.
- Het rugkussen (Afb. 160,1) van de langszitbank tussen het zitkussen en de wand leggen.
- Het zitkussen (Afb. 160,5) naar voren op de tafel trekken.

Variant 1

- Het rugkussen (Afb. 161,4) omklappen en naar het midden trekken.
- Het extra kussen (Afb. 161,8) tussen het rugkussen (Afb. 161,4) en het zitkussen (Afb. 161,5) leggen.

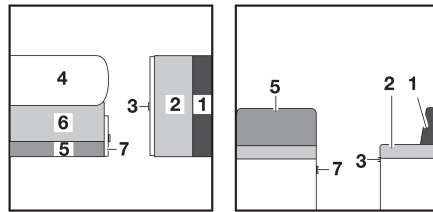
Variant 2

- Het rugkussen (Afb. 160,4) verwijderen en terzijde leggen.
- De extra kussens (Afb. 162,10 en 11) tussen het zitkussen (Afb. 162,5) en de wand leggen.

Beide varianten

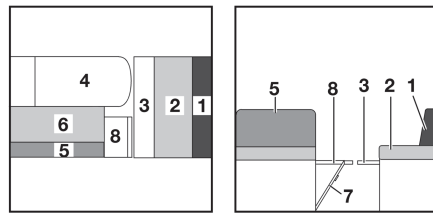
- Het extra kussen (Afb. 161,9 of Afb. 162,9) tussen het rugkussen (Afb. 161,1 of Afb. 162,1) en het zitkussen (Afb. 161,2 of Afb. 162,2) leggen.

7.16.10 Zitbank voor met langzitbank (uitschuifbaar)

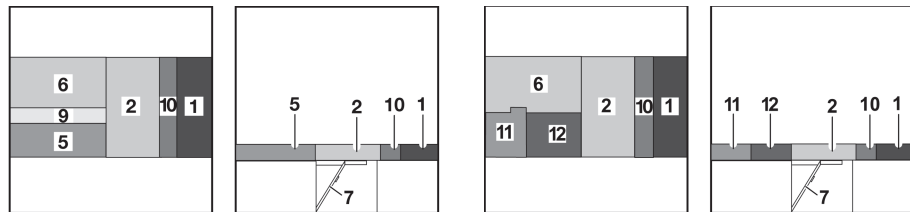

Afb. 163 Voor de ombouw

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Bedkast-verlenging
- 4 Tafel
- 5 Rugkussen
- 6 Zitkussen
- 7 Klep
- 8 Zitbankverlenging
- 9 Extra kussen
- 10 Extra kussen
- 11 Extra kussen
- 12 Extra kussen

Afb. 164 Tijdens de ombouw

Afb. 165 Na de ombouw (variant 1)

Afb. 166 Na de ombouw (variant 2)

- Tafel (Afb. 163,4) vergroten en tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Aan greep trekken en klep (Afb. 163,7) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 164,8) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- Bedkast-verlenging (Afb. 164,3) uittrekken.
- Het zitkussen (Afb. 164,2) van de langzitbank naar het midden trekken.
- Het rugkussen (Afb. 164,1) van de langzitbank tussen het zitkussen en de wand leggen.
- Het zitkussen (Afb. 164,6) naar voren op de tafel trekken.

Variant 1

- Het rugkussen (Afb. 165,5) omklappen en naar het midden trekken.
- Het extra kussen (Afb. 165,9) tussen het rugkussen (Afb. 165,5) en het zitkussen (Afb. 165,6) leggen.

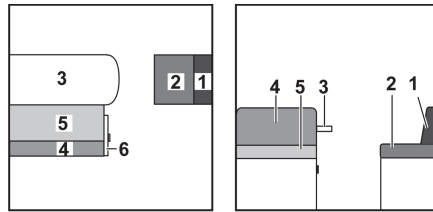
Variant 2

- Het rugkussen (Afb. 164,5) verwijderen en terzijde leggen.
- De extra kussens (Afb. 166,11 en 12) tussen het zitkussen (Afb. 166,6) en de achterwand leggen.

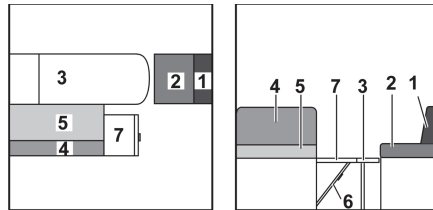
Beide varianten

- Het extra kussen (Afb. 165,10 of Afb. 166,10) tussen het rugkussen (Afb. 165,1 of Afb. 166,1) en het zitkussen (Afb. 165,2 of Afb. 166,2) leggen.

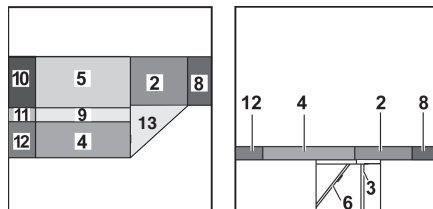
7.16.11 Zitbank voor met langszit

Afb. 167 Voor de ombouw

Afb. 168 Tijdens de ombouw

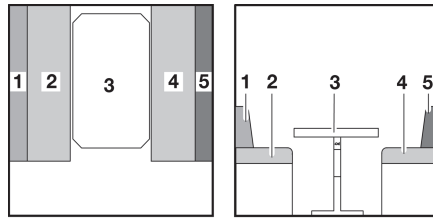

Afb. 169 Na de ombouw

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Rugkussen
- 5 Zitkussen
- 6 Klep
- 7 Zitbankverlenging
- 8 Extra kussen
- 9 Extra kussen
- 10 Extra kussen
- 11 Extra kussen
- 12 Extra kussen
- 13 Extra kussen (speciale modellen)

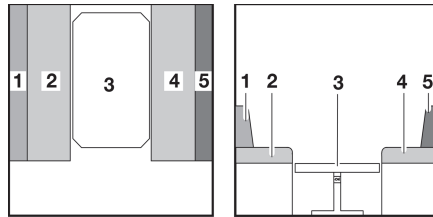
- Tafel (Afb. 167,3) vergroten en de vergrote hangtafel tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Aan greep trekken en klep (Afb. 167,6) openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 168,7) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- Het rugkussen van de langszit (Afb. 168,1) verwijderen en terzijde leggen.
- Het zitkussen van de langszit (Afb. 168,2) naar voren trekken tot aan de tafel.
- Het extra kussen (Afb. 169,8) tussen het zitkussen van de langszit en de achterwand leggen.
- Het zitkussen van de zitbank (Afb. 168,5) naar voren op de tafel trekken.
- Het rugkussen van de zitbank (Afb. 168,4) omklappen en op de zitbankverlenging trekken.
- Het extra kussen (Afb. 168,9) tussen het zitkussen en het rugkussen leggen.
- Het extra kussens (Afb. 168,10, 11 en 12) tussen de zijwand en de kussens op op de tafel en de zitplaat leggen.

7.16.12 Boegzitgroep

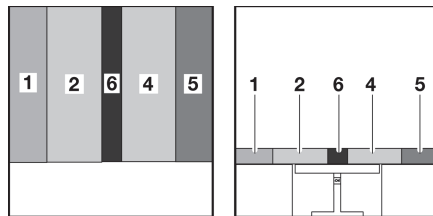

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Zitkussen
- 5 Rugkussen
- 6 Extra kussen

Afb. 170 Voor de ombouw

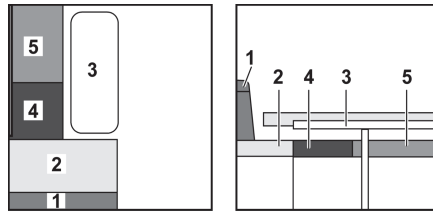
Afb. 171 Tijdens de ombouw

Afb. 172 Na de ombouw

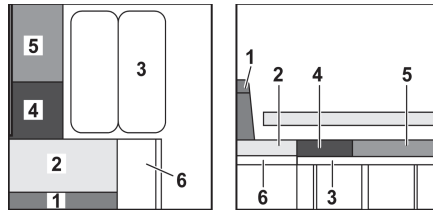
- Tafel (Afb. 170,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- De zitkussens (Afb. 171,2 en 4) naar het midden trekken.
- De rugkussens (Afb. 171,1 en 5) tussen de zitkussens en de buitenwand leggen.
- Het extra kussen (Afb. 172,6) tussen de zitkussens (Afb. 172,2 en 4) leggen.

7.16.13 L-zitgroep

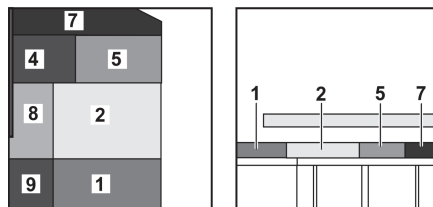

- 1 Rugkussen
- 2 Zitkussen
- 3 Tafel
- 4 Zitkussen
- 5 Zitkussen
- 6 Zitbankverlenging
- 7 Extra kussen
- 8 Extra kussen
- 9 Extra kussen

Afb. 173 Voor de ombouw

Afb. 174 Tijdens de ombouw

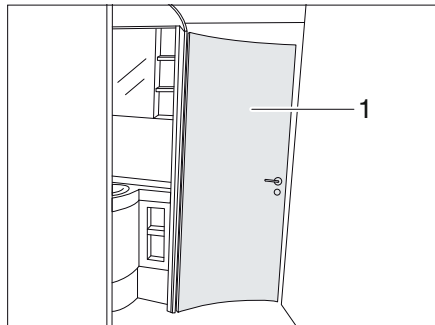

Afb. 175 Na de ombouw

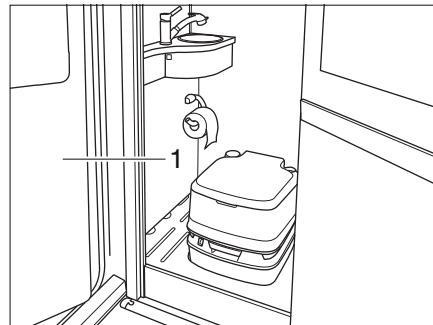
- Bestuurdersstoel draaien en volledig naar boven schuiven.
- Tafel (Afb. 173,3) in bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.9).
- Tafelplaat opklappen en steunen.
- Aan de greep trekken en klep van de zitbankverlenging openen.
- Zitbankverlenging (Afb. 174,6) omhoogklappen en met klep vastzetten.
- Het extra kussen (Afb. 175,7) op de tafel leggen.
- De zitkussens (Afb. 175,4 en 5) achter het extra kussen op de tafel leggen.
- Het zitkussen (Afb. 175,2) naar voren trekken.
- Het rugkussen (Afb. 175,1) tussen het zitkussen en de achterwand leggen.
- De extra kussens (Afb. 175,8 en 9) tussen de zijwand en de kussens op op de tafel en de zitplaat leggen.
- Bestuurdersstoel als tegendruk weer naar achteren schuiven.

7.17 Badkamer

De deur van het toilet (Afb. 176,1) kan afhankelijk van de uitrusting in 1-3 verschillende openingshoeken worden vastgezet om een badkamer te vormen. Afhankelijk van de geselecteerde openingshoek worden verschillende deelruimten met elkaar verbonden.

Afb. 176 Badkamer

Afb. 177 Badkamer EVAN

Mogelijkheden om de ruimte op te delen

Met de deur kan

- het toiletgedeelte worden afgesloten.
- het toilet- en douchegebied worden verbonden.
- het toilet- en douchegebied en de kledingkast worden verbonden.

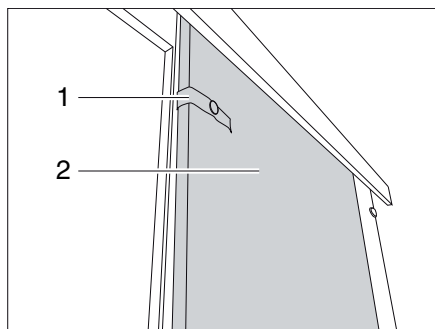
7.18 Afscheiding slaapruijnte

Afhankelijk van het model kan de slaapruijnte achterin met een vouwgordijn of een schuifdeur worden afgescheiden.

- ▷ Schuifdeuren resp. vouwgordijnen kunnen tijdens het rijden ongecontroleerd dichtvallen. Er kan materiële schade optreden. Borg de afscheiding van de slaapruijnte voor het rijden met de veiligheidsriem.

7.18.1 Schuifdeur

Afb. 178 Schuifdeur

Schuifdeur sluiten:

- Maak de veiligheidsriem (Afb. 178,1) los.
- Trek de schuifdeur (Afb. 178,2) dicht.

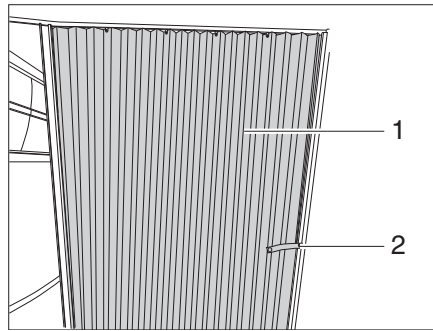
Schuifdeur openen:

- Trek de schuifdeur (Afb. 178,2) open.
- Bevestig de schuifdeur met de veiligheidsriem (Afb. 178,1).

7

Wonen

7.18.2 Vouwgordijn

Afb. 179 Vouwgordijn

- Gordijn sluiten:*
- Maak de veiligheidsriem (Afb. 179,2) los.
 - Trek het vouwgordijn (Afb. 179,1) dicht.
- Gordijn openen:*
- Trek het vouwgordijn (Afb. 179,1) open.
 - Bevestig het vouwgordijn met de veiligheidsriem (Afb. 179,2).

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de gasinstallatie van het voertuig.

De instructies hebben betrekking op:

- de veiligheid
- het gasverbruik
- het wisselen van gasflessen
- de gasafsluitkranen
- de slangbreukbeveiliging
- de externe gasaansluiting
- de automatische omschakelinstallatie

De bediening van de op gas werkende apparaten van het voertuig is in hoofdstuk 10 beschreven.

8.1 Algemeen

- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerponten of in de garage, mag geen apparaat (bijv. verwarming of koelkast) in werking zijn, wanneer het met open vlam wordt gebruikt. Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een apparaat met open vlam wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar moet na 10 jaar worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Gaskooktoestel of gasbakoven niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.
- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.

8

Gasinstallatie

- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot -42 °C, butaangas daarentegen slechts tot 0 °C. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaangas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gasslang op de aansluiting van de gasflessen regelmatig op dichtheid controleren. De gasslang mag geen scheurtjes vertonen en niet poreus zijn. De gasslang uiterlijk 10 jaar na productiedatum in een erkende werkplaats laten vervangen. De gebruiker van de gasinstallatie moet voor de vervanging zorgen.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.
- ▶ De gaskast niet als opbergruimte gebruiken, omdat er geen vocht kan binnendringen.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas (bijv. gasgrill) aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuïs moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuïs mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

8.2 Gasflessen

- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gasslang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gasslang van de gasfles wordt verwijderd.
- ▶ Gasdrukregelaar of gasslang op de gasfles alleen met de hand aansluiten. Geen gereedschap gebruiken.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.
- ▶ Bij temperaturen onder 5 °C ijsbestrijdingsinstallatie (Eis-Ex) voor gasdrukregelaar gebruiken.

8

Gasinstallatie

- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. Campinggasflessen met ingebouwd terugslagventiel (blauwe flessen met een inhoud van max. 2,5 resp. 3 kg) mogen in uitzonderingsgevallen met een veiligheidsventiel worden gebruikt.
- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

- ▷ Bij een aantal modellen bevindt de gaskast zich direct naast de ingang deur. Bij deze modellen de gaskast alleen openen als de ingang deur gesloten is. Gevaar voor beschadiging.

- ▷ Schroefverbindingen van de gasdrukregelaar hebben linkse schroefdraad.
- ▷ Voor apparaten op gas moet de gasdruk tot 30 mbar worden gereduceerd.
- ▷ De niet-verstelbare gasdrukregelaar direct op het flesventiel aansluiten met veiligheidsventiel.
De gasdrukregelaar reduceert de gasdruk van de gasfles tot de bedrijfsdruk van de gastoestellen.
- ▷ Voor het vullen en aansluiten van de gasflessen in Europa levert de toebereidende handel de betreffende Euro-vulsets c.q. Euro-flessensets.
- ▷ Informatie bij de handelspartners of het servicepunt.
- ▷ Informatie over de gasvoorziening in Europa vindt u in hoofdstuk 18.

8.3 Gasverbruik

- ▷ De gegevens over het gasverbruik van de afzonderlijke gastoestellen zijn doorsnee richtwaarden.

Verbruikers	Gasverbruik in gram/uur
Verwarming	Ca. 170 - 490 g/h
Kooktoestel, per kookplaat	Ca. 140 - 165 g/h
Koelkast	Ca. 18 g/h

Voorbeeld

Een volle 11 kg gasfles is voldoende om:

- 3 dagen lang op een pit te koken,
- 22 uren lang op vol vermogen te verwarmen of
- 25 dagen lang te koelen.

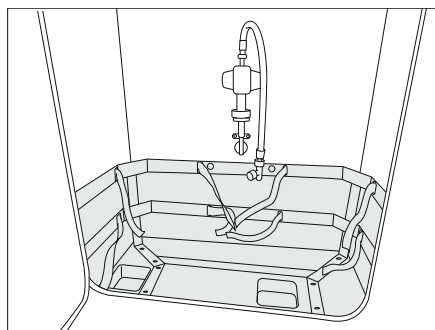
8

Gasinstallatie

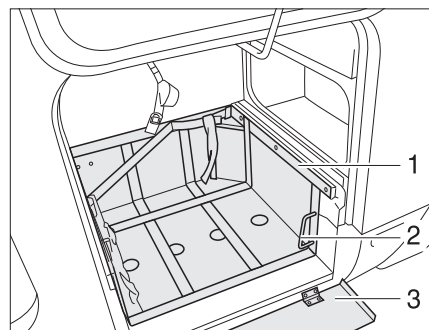
8.4 Gasflessen vervangen

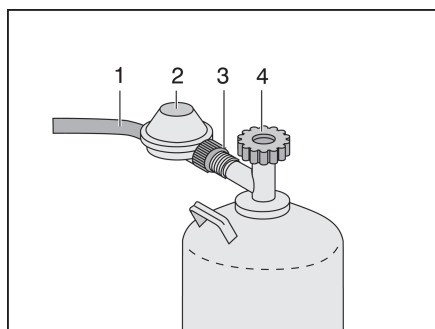
- ▶ Bij het vervangen van de gasflessen niet roken en geen open vuur ontsteken.
- ▶ Na het vervangen van gasflessen controleren of er bij de aansluitpunten geen gas uitloopt. Daarvoor de aansluiting met lekzoek-spray inspuiten. De toeberehandel biedt deze middelen aan.

Afb. 180 Gaskast

Afb. 181 Gaskast, met uittrekbare slede

Afb. 182 Aansluiting gasfles

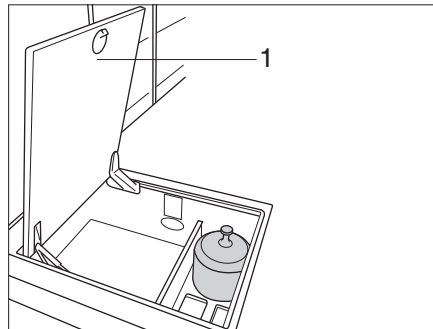
Afhankelijk van de modeluitvoering is de gasfleshouder in de gaskast uittrekbaar:

- Servicelukkig voor gaskast openen (zie sectie 7.2).
- Als er een beschermingsplaat aanwezig is, de beschermingsplaat (Afb. 181,1) omlaagklappen.
- De slede (Afb. 181,3) via de greep (Afb. 181,2) ontgrendelen.
- Slede (Afb. 181,3) tot de aanslag uittrekken.
- Greep (Afb. 181,2) terugdraaien.
- Hoofdafsluitkraan (Afb. 182,4) op de gasfles sluiten. Let op de richting van de pijl.
- Gasdrukregelaar (Afb. 182,2) vasthouden en kartelmoer (Afb. 182,3) openen (linkse schroefdraad).
- Gasdrukregelaar met gaslang (Afb. 182,1) van de gasfles verwijderen.
- Bevestigingsriemen losmaken en gasfles uitnemen.
- Gevulde gasfles in de gaskast zetten.
- Gasfles met de bevestigingsriemen bevestigen.
- Gasdrukregelaar (Afb. 182,2) met gaslang (Afb. 182,1) op de gasfles aanbrengen en kartelmoer (Afb. 182,3) met de hand vastdraaien (linkse schroefdraad).
- De slede (Afb. 181,3) via de greep (Afb. 181,2) ontgrendelen.

- Slede (Afb. 181,3) tot de aanslag inschuiven en de greep (Afb. 181,2) terugdraaien.
- Als er een beschermingsplaat aanwezig is, de beschermingsplaat (Afb. 181,1) omhoogklappen.
- Serviceluis sluiten (zie sectie 7.2).

8.4.1 Gasfles in het voertuig vervangen

Afhankelijk van de uitrusting van het voertuig kan de gaskast zich ook in het voertuig bevinden.

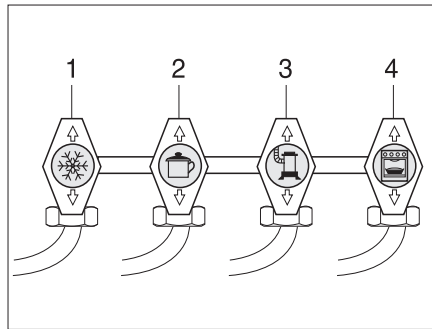
Afb. 183 Symbolen van de gasafsluitkranen

- Open het luik (Afb. 183,1) in de vloer van het voertuig.
- Hoofdafsluitkraan (Afb. 182,4) op de gasfles sluiten. Let op de richting van de pijl.
- Houd de gasdrukregelaar (Afb. 182,2) vast en draai de kartelmoer (Afb. 182,3) los (linkse draad).
- Gasdrukregelaar met gaslang (Afb. 182,1) van de gasfles verwijderen.
- Bevestigingsriemen losmaken en gasfles uitnemen.
- Gevulde gasfles in de gaskast zetten.
- Gasfles met de bevestigingsriemen bevestigen.
- Houd de gasdrukregelaar (Afb. 182,2) met de gaslang (Afb. 182,1) tegen de gasfles en draai de kartelmoer (Afb. 182,3) met de hand vast (linkse draad).
- Sluit het luik (Afb. 183,1) in de vloer van het voertuig.

8

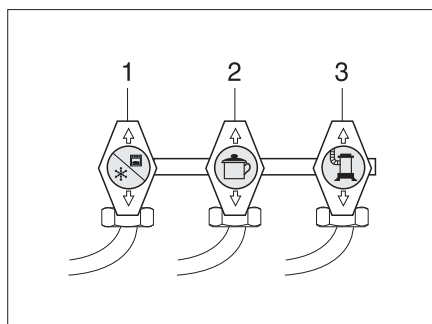
Gasinstallatie

8.5 Gasafsluitkranen

- 1 Koelkast
- 2 Kookplaat
- 3 Verwarming/boiler
- 4 Bakoven

Afb. 184 Symbolen van de gasafsluitkranen

- 1 Koelkast/oven
- 2 Kooktoestel
- 3 Verwarming/boiler

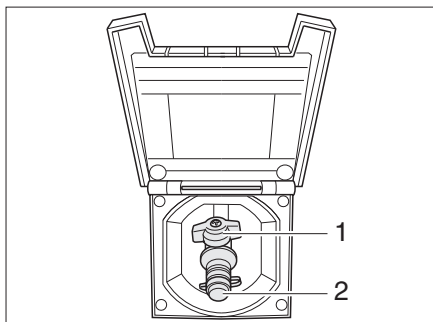
Afb. 185 Symbolen op de gasafsluitkranen alternatief

In het voertuig is voor ieder gastoestel een gasafsluitkraan (Afb. 184) ingebouwd. De gasafsluitkranen bevinden zich bij het kookfront.

8.6 Externe gasaansluiting

- ▶ Als de externe gasaansluiting niet wordt gebruikt, altijd de gasafsluitkraan sluiten.
- ▶ Op de externe gasaansluiting alleen gasverbruikers aansluiten die de passende adapter hebben.
- ▶ Alleen externe gasverbruikers aansluiten die zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Erop letten dat na het aansluiten en na het openen van de gasafsluitkraan geen gas uit het aansluitpunt ontsnapt. Als de externe gasaansluiting niet dicht is, stroomt gas in de open lucht. Onmiddellijk de gasafsluitkraan en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. De externe gasaansluiting door een geautoriseerde werkplaats laten nakijken.
- ▶ Tijdens het aansluiten van een externe gasverbruiker mag er zich geen open vuur in de buurt van de externe gasaansluiting bevinden.
- ▶ De externe gasaansluiting niet voor het bijvullen van de gasflessen gebruiken. De aanwijzingsstickers op de externe gasaansluiting in acht nemen.

Afb. 186 Externe gasaansluiting, gasafsluitkraan gesloten

De externe gasaansluiting (Afb. 186) bevindt zich, afhankelijk van het model, aan de achterkant of aan de linker of rechter zijde van het voertuig.

- Extern gastoestel op het aansluitpunt (Afb. 186,2) aansluiten.
- De gasafsluitkraan (Afb. 186,1) openen.

8.7 Omschakelinstallatie DuoControl CS

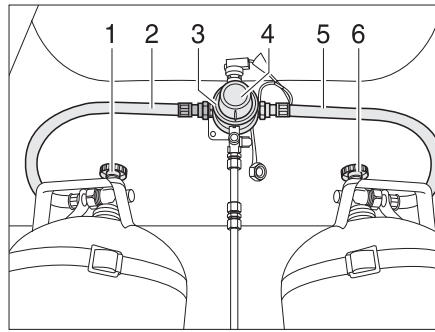

- ▶ De omschakelinstallatie niet gebruiken in gesloten ruimtes.
- ▶ Tijdens het rijden mag de gasinstallatie uitsluitend worden gebruikt met crashsensor en geschikte hogedrukslangen met slangbreukbeveiliging. Explosiegevaar!

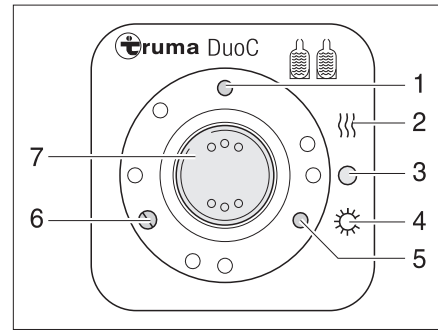

- ▶ Wanneer het voertuig is uitgerust met een paneel uit de DT-serie en de bediening van de omschakelinstallatie via dit paneel plaatsvindt, vervalt het bedieningspaneel.
- ▶ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

De DuoControl is een automatische omschakelinstallatie met afstandsindicatie voor een tweeflessen-gasinstallatie. De DuoControl-omschakelinstallatie schakelt automatisch de gastoevoer om van de bedrijfsfles naar de reservefles, als de bedrijfsfles leeg of niet meer bedrijfsklaar is. Daarbij kunnen de gasverbruikers aanblijven. De DuoControl-omschakelinstallatie is geschikt voor alle in de handel verkrijgbare gasflessen van 3 kg tot 33 kg.

Afb. 187 DuoControl-omschakelinstallatie

Afb. 188 Bedieningspaneel

Constructie van de installatie

De DuoControl-omschakelinstallatie bestaat uit een omschakelventiel (Afb. 187,3) en het bedieningspaneel (Afb. 188). Het omschakelventiel is tussen de gaslangen (Afb. 187,2 en 5) gemonteerd. Met de draaiknop (Afb. 187,4) op het omschakelventiel kan worden bepaald welke gasfles als bedrijfsfles en welke gasfles als reservefles wordt gebruikt.

Het omschakelventiel is met de regelaar-ijsbestrijdingsinstallatie Eis-Ex uitgerust. Zo worden storingen van de gasinstallatie in de winter vermeden.

Aan het bedieningspaneel (Afb. 188) kunnen alleen de elektrische functies worden geschakeld. De hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 187,1 en 6) moeten handmatig worden geopend.

Het omschakelventiel waarborgt een constante gasdruk, om het even welke gasfles gas levert. De twee controlelichten op het bedieningspaneel geven de vulstand van de bedrijfsfles aan. Wanneer het groene controlelicht (Afb. 188,6) brandt, is de bedrijfsfles vol. Wanneer het rode controlelicht (Afb. 188,5) brandt, is de bedrijfsfles leeg. De gasvoorziening vindt dan plaats via de reservefles.

Gebruikswijzen

De DuoControl-omschakelinstallatie heeft twee gebruikswijzen:

- Wintergebruik "Aan en Verwarmen"
- Zomergebruik "Aan"

In gebruik nemen:

- De hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 187,1 en 6) openen.
- Met de draaiknop (Afb. 187,4) op het omschakelventiel (Afb. 187,3) de gasfles kiezen waaruit als eerste gas genomen moet worden (bedrijfsfles). De draaiknop altijd tot aanslag draaien.
- Op het bedieningspaneel (Afb. 188) de DuoControl-omschakelinstallatie inschakelen. Daarvoor de wipschakelaar (Afb. 188,7) op wintergebruik "Aan en Verwarmen" (Afb. 188,2) of op zomergebruik "Aan" (Afb. 188,4) zetten. Het omschakelventiel is nu ontvlucht. Het gele controlelicht (Afb. 188,1) brandt wanneer wintergebruik wordt gekozen en de regelaar-ijsbestrijdingsinstallatie is ingeschakeld.

Uitschakelen:

- De wipschakelaar (Afb. 188,7) op "O" (Afb. 188,3) zetten. Het gele controlelicht (Afb. 188,1) gaat uit.
- De hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 187,1 en 6) sluiten.

Afstandsindicatie

De controlelichten op het bedieningspaneel (Afb. 188,5 en 6) signaleren binnen in het voertuig of de bedrijfsfles bedrijfsklaar is.

Gasflessen vervangen

Wanneer het groene controlelicht (Afb. 188,6) tijdens het bedrijf uitgaat en het rode controlelicht (Afb. 188,5) gaat branden, is de als bedrijfsfles gekozen gasfles leeg en moet deze worden vervangen. De reservefles voorziet de gasverbruikers verder van gas.

- ▶ Bij het vervangen van de gasflessen niet roken en geen open vuur ontsteken.

Gasflessen vervangen:

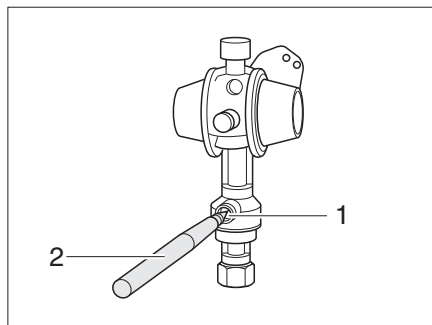
- De hoofdafsluitkraan op de lege gasfles sluiten.
- De gaslang van de gasfles schroeven.
- De volle gasfles aan de gaslang aansluiten.
- De hoofdafsluitkraan op de gasfles openen.
- De draaiknop op het omschakelventiel met een halve slag zo instellen, dat de zojuist vervangen gasfles als reservefles dient.
- Druk op de knop van de slangbreukbeveiliging op de hogedrukslang om deze te activeren.
- Druk zo nodig op de resetknop op de crashsensor.

Crashsensor

De crashsensor beschermt tegen onbedoeld vrijkomen van gas. Bij een ongeval (vanaf een botssnelheid van ca. 15 km/h) of bij te sterk overhellen van het voertuig wordt de gastoevoer automatisch onderbroken.

- ▷ Uitsluitend wanneer het voertuig is voorzien van een crashsensor en geschikte hogedrukslangen met slangbreukbeveiliging mag tijdens het rijden de woonruimteverwarming worden gebruikt.
- ▷ Neem tevens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Afb. 189 Crashsensor

Wanneer de crashsensor is geactiveerd, moet deze handmatig worden ontgrendeld.

Ontgrendelen:

- Druk met een stift (Afb. 189,2) de ontgrendelingsknop (Afb. 189,1) enkele seconden in.

8

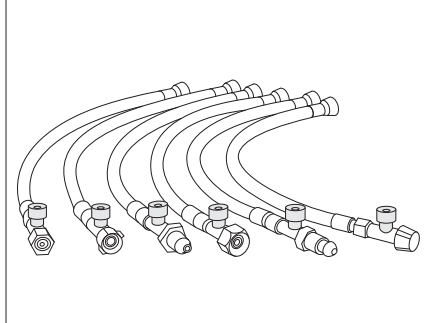
Gasinstallatie

Slangbreukbeveiliging

De slangbreukbeveiliging beschermt tegen het vrijkomen van gas bij een defect of het lostrekken van de hogedrukslang.

- ▷ Gebruik een passende hogedrukslang met slangbreukbeveiliging en een landspecifieke aansluiting voor de gasfles.

Afb. 190 Hogedrukslangen met slangbreukbeveiliging (landspecifieke varianten)

Na het vervangen van de gasfles moet de slangbreukbeveiliging worden geactiveerd.

- Activeren: ■ Druk krachtig op de groene knop op de hogedrukslang (Afb. 190).

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de elektrische installatie van het voertuig. De instructies hebben betrekking op:

- de veiligheid
- verklaringen van begrippen met betrekking tot de accu
- het 12-V-boordnet
- de woonruimteaccu
- het laden van de accu's
- de inverter
- het extra laadapparaat
- het elektroblok
- het paneel
- het 230-V-boordnet
- de aansluiting op de 230-V-voorziening
- de zekeringenindeling

De bediening van de op elektriciteit werkende apparaten van de woonopbouw is in hoofdstuk 10 beschreven.

9.1 Algemene veiligheidsinstructies

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
 - ▶ Alle elektrische apparaten (bijv. mobiele telefoons, zend-ontvangapparaten, televisies of DVD-spelers), die naderhand in de camper zijn ingebouwd en tijdens de rit in gebruik zijn, moeten bepaalde kenmerken hebben: Dit zijn het CE-kenmerk, de EMC-keuring (elektromagnetische compatibiliteit) en de "E1"-keuring.
- Alleen zo is een goed functioneren van het voertuig tijdens de rit gegarandeerd. Anders is het mogelijk, dat de airbag wordt geactiveerd of de boordelektronica wordt gestoord.

Het voertuig biedt tijdens onweer een veilig onderkomen (Faraday-kooi). Voor de zekerheid echter de 230-V-aansluiting ontkoppelen en de antennes induwen ter bescherming van de elektrische apparaten.

9.2 Begrippen

- Rustspanning** De rustspanning is de spanning van de accu in rusttoestand, d.w.z. er wordt geen stroom opgenomen en de accu niet geladen.
- Ruststroom** Sommige elektrische verbruikers, zoals bijv. klok en controlelichten hebben continu elektrische stroom nodig; deze worden daarom ook wel als stille verbruikers aangeduid. Deze ruststroom stroomt ook bij uitgeschakelde 12-V-voorziening.
- Diepontlading** Diepontlading van de accu dreigt wanneer een accu door ingeschakelde verbruikers en door ruststroom volledig wordt ontladen.

- ▶ Diepontlading is schadelijk voor de accu.

Capaciteit

Als capaciteit wordt de hoeveelheid elektriciteit aangeduid, die een accu kan opnemen.

De capaciteit van een accu wordt in ampère-uren (Ah) aangegeven. Als een accu een capaciteit van 80 Ah heeft, kan de accu 80 uur lang een stroom van 1 A of 40 uur lang 2 A geven.

Externe invloeden zoals temperatuur veranderen het opnamevermogen van de accu.

9.3 12-V-boordnet

- ▷ Om **alle** elektrische 12-V-verbruikers van de spanningsvoorziening te scheiden, de woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet. Daartoe al naar gelang het model de schakelaar op het elektroblok bedienen of de accu-scheiding op het paneel activeren.
- ▷ De radio in de bestuurderscabine en de standverwarming zijn in de fabriek via een aparte zekering aangesloten op de woonruimteaccu. Wanneer de woonruimteaccu via de accu-scheidingsschakelaar van het elektroblok of de accu-scheiding op het paneel gescheiden is van het boordnet, blijven deze apparaten bedrijfsklaar.

Als het voertuig niet op de 230-V-voorziening is aangesloten of als de 230-V-voorziening is uitgeschakeld, voedt de woonruimteaccu de woonruimte met 12 V gelijkspanning. De woonruimteaccu heeft slechts een begrensde energievoorraad. Daarom elektrische verbruikers zoals bijvoorbeeld radio of lampen niet gedurende een langere periode zonder 230-V-voorziening gebruiken.

Bij verwarming wordt de circulatieluchtventilator door een thermostaatregelaar in- en uitgeschakeld. Daardoor wordt de woonruimteaccu belast, als er geen 230-V-voorziening is aangesloten.

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen.

De 12-V-voorziening kan op het paneel door de hoofdschakelaar 12 V worden onderbroken. Afhankelijk van de modeluitvoering blijven verwarming, basisverlichting/opstap en reserve 4 of alleen de elektrische opstap verder werken. De koelkast wordt alleen dan met 12 V gebruikt, als de voertuigmotor draait. Daardoor wordt een snelle ontlading van de woonruimteaccu voorkomen.

9

Elektrische installatie

9.3.1 Woonruimteaccu

- ▶ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's gebruiken die overeenkomen met de minimale capaciteit van het laadapparaat. De afzonderlijke gebruiksaanwijzing van het laadapparaat in acht nemen. Accu's met te geringe capaciteit verhitten bij het laden te sterk. Explosiegevaar!
- ▶ Op de wandcontactdozen van het 12 V-boordnet kunnen apparaten met maximaal 10 A worden aangesloten. Brandgevaar!

- ▷ Voor het opladen van de woonruimteaccu de daarvoor bestemde laadmodule in het elektroblok gebruiken. Bij externe oplading een gangbaar laadapparaat gebruiken, dat geschikt is voor het accutype en de capaciteit van de accu van de woonruimte.
- ▷ Alleen aan de reis beginnen met een volgeladen woonruimteaccu. Laad de woonruimteaccu daarom voor vertrek ten minste 24 uur op.
- ▷ Tijdens de reis iedere gelegenheid om de woonruimteaccu op te laden benutten.
- ▷ Laad de woonruimteaccu na de reis ten minste 24 uur op.
- ▷ Laad de woonruimteaccu voor het tijdelijk buiten bedrijf stellen ten minste 24 uur op en bij een langere periode van stilstand 48 uur.
- ▷ Onderbreek het elektrische circuit bij perioden van stilstand langer dan 24 uur.
- ▷ Koppel bij langere perioden van stilstand (4 weken en langer) de woonruimteaccu los van het 12 V-boordnet en laad deze regelmatig bij (ten minste elke 12 weken gedurende 24 uur opladen).
- ▷ Sla in de winter de opgeladen accu koel en vorstvrij op en laad deze elke 12 weken bij.
- ▷ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's van dezelfde bouwwijze gebruiken.
- ▷ Schakel voor het af- en aankoppelen van de accu de motor uit en schakel de 230 V-voorziening, de 12 V-voorziening en alle verbruikers uit. Gevaar voor kortsluiting!
- ▷ Bedien de ontsteking niet wanneer de startaccu of de woonruimteaccu zijn losgekoppeld. Gevaar voor kortsluiting!
- ▷ De onderhoudsinstructies en gebruiksaanwijzing van de accuproducent in acht nemen.

- ▷ De accu is onderhoudsvrij. Onderhoudsvrij betekent:
De zuurstand hoeft niet gecontroleerd te worden.
De accupolen hoeven niet ingevet te worden.
Er hoeft geen gedestilleerd water bijgevoerd te worden.
Ook een onderhoudsvrije accu moet doorlopend worden bijgeladen.

Inbouwplaats

De woonruimteaccu is afhankelijk van het model onder de bestuurdersstoel, onder de passagiersstoel of in de zitbank achter de passagiersstoel ingebouwd.

Ontlading

Door de ruststroom, die sommige elektrische verbruikers permanent verbruiken, wordt de woonruimteaccu ontladen.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.
- ▷ Accu tijdig opladen.

Elektrische installatie

De zelfontlading van de accu is afhankelijk van de temperatuur. Bij 20 tot 25 °C bedraagt het zelfontladingspercentage ca. 3 % van de capaciteit/maand. Bij stijgende temperaturen neemt het zelfontladingspercentage toe: Bij 35 °C bedraagt het zelfontladingspercentage ca. 20 % van de capaciteit/maand.

Bij lage buitentemperaturen verliest de accu aan capaciteit.

Een oude accu beschikt niet meer over de volle capaciteit.

Hoe meer elektrische verbruikers ingeschakeld zijn, des te sneller is de energievoorraad van de woonruimteaccu verbruikt.

- ▷ Verbruikers zoals veiligheids-/aftapventiel, laadapparaat, zonneregelaar, paneel en dergelijke nemen ca. 20 mA tot 65 mA stroom van de accucapaciteit, ook als de hoofdschakelaar 12 V is uitgeschakeld. Daarom de woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet, als het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt.
- ▷ Verbruikers zoals de autoradio of het navigatiesysteem mogen niet langere tijd worden gebruikt in de standby-stand. Zet de schakelaar voor de autoradio op "0". Het navigatiesysteem kan met een schakelaar op het apparaat zelf worden uitgeschakeld. Neem ook de modelspecifieke informatie in de gebruiksaanwijzing van de apparaten in acht.

Tweede woonruimteaccu

Afhankelijk van het model kan een tweede woonruimteaccu worden geïnstalleerd om de beschikbare accucapaciteit te vergroten.

- ▷ Ombouwwerkzaamheden aan de accu-installatie mogen uitsluitend door een geautoriseerde dealer worden uitgevoerd.
- ▷ Bij installatie van een tweede woonruimteaccu moeten beide gebruikte accu's van hetzelfde fabricaat, type en leeftijd zijn.
- ▷ Bij installatie van een tweede accu of een accumodel met een grotere capaciteit wordt de laadtijd overeenkomstig langer (b.v. de dubbele laadtijd bij installatie van een tweede accu).

9.4 Woonruimteaccu en startaccu laden

- ▶ Accuzuur in de accu is giftig en bijtend. Ieder contact met de huid of de ogen vermijden.
- ▶ Bij het laden met een extern laadapparaat bestaat explosiegevaar. Accu alleen in goed geventileerde ruimtes en ver verwijderd van open vuur of mogelijke vonkbronnen laden.
- ▶ Om de woonruimteaccu of startaccu op te laden met een extern laadapparaat de accu altijd uit het voertuig bouwen.

- ▷ Accukabels niet op de verkeerde polen aansluiten.
- ▷ Het contact niet bedienen als de startaccu of de woonruimteaccu losgekoppeld zijn. Kortsluitingsgevaar!
- ▷ Voor het los- en vastklemmen van de accu de voertuigmotor uitschakelen, de 230-V- en de 12-V-voorziening alsmede alle verbruikers uitschakelen. Kortsluitingsgevaar!
- ▷ Voor het laden van de accu controleren of het externe laadapparaat voor het accutype geschikt is.
- ▷ De gebruiksaanwijzingen van het basisvoertuig en het laadapparaat in acht nemen.
- ▷ Bij overlading wordt de woonruimteaccu onherstelbaar beschadigd.

De startaccu kan alleen met een extern laadapparaat vol geladen worden.

Bij 230-V-voorziening ontvangt de startaccu door het elektroblok uitsluitend een druppellading. Ook tijdens het rijden is een volledig laden van de startaccu door de voertuigdynamo niet mogelijk.

9.4.1 Laden met 230-V-voorziening

Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

9.4.2 Laden met voertuigmotor

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door een relais in het elektroblok van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De laadtoestand van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

9.4.3 Laden met een extern laadapparaat

Bij het laden van de woonruimteaccu en de startaccu met een extern laadapparaat als volgt te werk gaan:

- De voertuigmotor afzetten.
- Hoofdschakelaar 12 V op het paneel uitschakelen. Het controlelicht gaat uit.
- De woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet.
- De netstekker van het elektroblok loskoppelen.
- Alle gasverbruikers uitschakelen, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.
- Bij het afklemmen van de accupolen bestaat kortsluitingsgevaar. Daarom van de woonruimteaccu of de startaccu eerst de minpool en vervolgens de pluspool afklemmen.
- De woonruimteaccu of startaccu uit het voertuig bouwen.
- Controleren, of het externe laadapparaat is uitgeschakeld.
- Het externe laadapparaat aan de woonruimteaccu of de startaccu klemmen. Letten op de poling: Eerst de pooltang "+" aan de pluspool van de accu klemmen, vervolgens de pooltang "-" aan de minpool van de accu klemmen.
- Extern laadapparaat inschakelen.
- Informatie over de laadduur van de accu ontleen aan de gebruiksaanwijzing van het aangebrachte laadapparaat.
- Informatie over de sterkte van de accu vindt u op de accu.
- Extern laadapparaat in omgekeerde volgorde losklemmen.

9 Elektrische installatie

9.5 Inverter

▷ Dek de ventilatieopeningen niet af. Gevaar voor oververhitting!

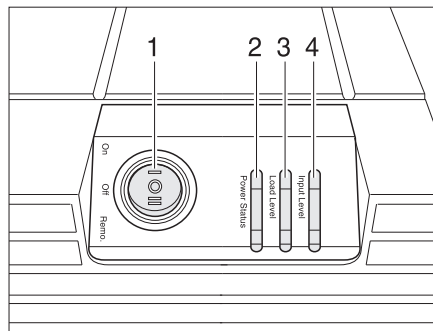

▷ Neem tevens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

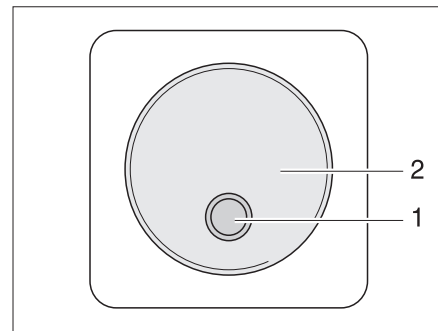
Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van een inverter.

De inverter voedt de 230 V-wandcontactdozen. Wanneer het voertuig niet op de 230 V-voorziening is aangesloten, dient de aangesloten accu als voeding.

De accu heeft een beperkte energie-inhoud. Daarom elektrische verbruikers niet gedurende een langere periode zonder 230-V-voorziening gebruiken.

Afb. 191 Weergaven en bedieningselementen

Afb. 192 Externe schakelaar

De inverter kan met de hoofdschakelaar (Afb. 191,1) in twee bedrijfstoestanden worden geschakeld:

- I "On" = Apparaat is permanent ingeschakeld.
- II "Remo." = Apparaat kan met de externe schakelaar (Afb. 192,1) worden in- en uitgeschakeld.

De LED's op de inverter geven de bedrijfstoestand "Power Status" (Afb. 191,2), de belasting "Load Level" (Afb. 191,3) en het spanningsbereik "Input Level" (Afb. 191,4) aan.

De externe schakelaar voor de inverter (Afb. 192) bevindt zich in het voertuig, bijvoorbeeld bij de ingang. De schakelaar is gemarkeerd met de tekst "Wechselrichter" (Inverter). De LED (Afb. 192,1) geeft de bedrijfstoestand van de inverter aan.

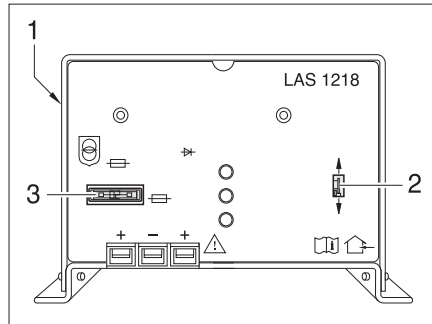
9

Elektrische installatie

9.6 Extra laadapparaat

- ▷ Dek de ventilatieopeningen niet af. Gevaar voor oververhitting!

- 1 Netschakelaar (aan de achterzijde)
- 2 Schakelaar accukeuze ("Blei-Säure/Blei-Gel" (lood-zuur/lood-gel))
- 3 Borging

Afb. 193 Extra laadapparaat

Het extra laadapparaat (Afb. 193) ondersteunt de laadcapaciteit van het elektroblok. Schakel het extra laadapparaat daarom niet uit.

Inbouwplaats

Het extra laadapparaat is naast het elektroblok gemonteerd.

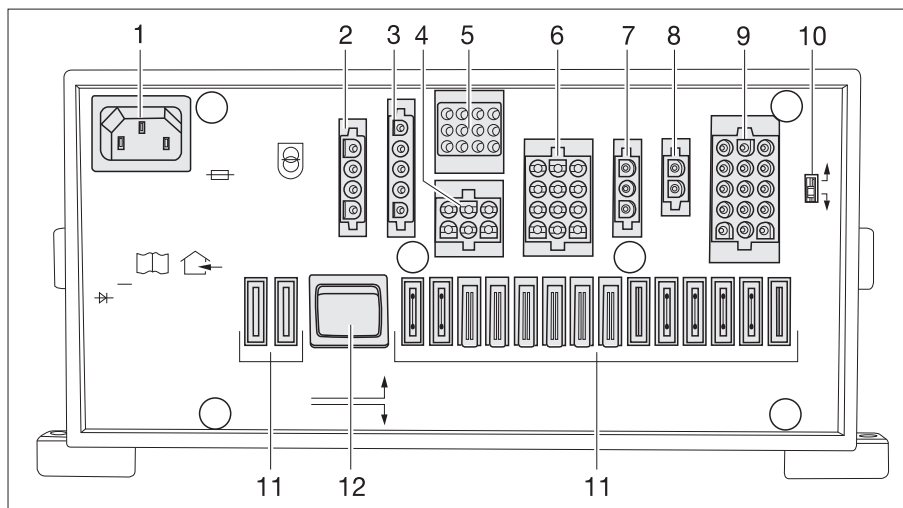
9.7 Elektroblok (EBL 99)

- ▷ Ventilatiesleuven niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!

- ▷ Afhankelijk van het model zijn niet altijd alle stekkerplaatsen voor zekeringen uitgerust.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 194 Elektroblok (EBL 99)

- 1 Netaansluitdoos 230 V~
- 2 Uitgang: Blok 1 - koelkast
- 3 Ingang: Blok 2 - stuurleidingen, dynamo D+
- 4 Uitgang: Blok 4 - verwarming, veiligheids-/aftapventiel, basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap
- 5 Uitgang: Blok 3 - paneel
- 6 Uitgang: Blok 5 - Indicatie zonnecel op boordcomputer (voorzover aanwezig), reserve 2, reserve 3, reserve 4
- 7 Uitgang: Blok 6 - zonneregelaar (voorzover aanwezig)
- 8 Uitgang: Blok 7 - extra laadapparaat
- 9 Uitgang: Blok 8 - verbruikerscircuit 1, verbruikerscircuit 2, TV, waterpomp, reserve 1, reserve 5, reserve 6
- 10 Schakelaar accukeuze ("Blei-Säure/Blei-Gel" (lood-zuur/lood-gel))
- 11 Zekeringen
- 12 Accu-scheidingsschakelaar ("Batterie Ein/Aus" (accu Aan/Uit))

Taken Het elektroblok heeft de volgende taken:

- Het elektroblok laadt de woonruimteaccu. De startaccu krijgt via het elektroblok alleen een druppellading.
- Het elektroblok bewaakt de spanning van de woonruimteaccu.
- Het elektroblok verdeelt de stroom naar de 12-V-stroomcircuits en beveiligt deze. Aan de contactdozen kunnen apparaten met maximaal 10 A worden aangesloten.
- Het elektroblok bevat aansluitingen voor een zonneregelaar, een extra laadapparaat alsmede verdere besturings- en bewakingsfuncties.
- Het elektroblok scheidt de startaccu elektrisch van de woonruimteaccu als de voertuigmotor is uitgeschakeld. Zo kunnen de 12-V-verbruikers van de woonruimte de startaccu niet ontladen.

Het elektroblok functioneert alleen in combinatie met een paneel.

Als het elektroblok sterk wordt belast, reduceert het ingebouwde laadapparaat de laadstroom. Zo beschermt het laadapparaat zich tegen oververhitting. Het elektroblok wordt bijv. sterk belast als een lege woonruimteaccu wordt geladen, daarnaast elektrische verbruikers zijn ingeschakeld en de omgevingstemperatuur hoog is.

Inbouwplaats

Afhankelijk van het model bevindt het elektroblok zich in de stoelconsole onder de bestuurdersstoel of de passagiersstoel.

9

Elektrische installatie

9.7.1 Accu-scheidingsschakelaar

- ▷ Bij het uitschakelen van de accu-scheidingsschakelaar gaat het veiligheids-/aftapventiel open. Het water stroomt uit de boiler. Als de accu-scheidingsschakelaar weer is ingeschakeld, het veiligheids-/aftapventiel van de boiler met de hand sluiten.
- ▷ Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem bovendien uitschakelen. De koelkast schakelt anders om op gasgebruik.
- ▷ Nadat de accu-scheidingsschakelaar weer werd ingeschakeld: basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap, verwarming en reserve 4 weer in gebruik nemen (afhankelijk van de modeluitvoering). Daarvoor de hoofdschakelaar 12 V kort inschakelen. Dit geldt ook als de woonruimteaccu losgekoppeld en weer aangeklemd werd.

De accu-scheidingsschakelaar schakelt alle 12-V-verbruikers in de woonruimte, ook het veiligheids-/aftapventiel, uit. Daardoor wordt een langzame ontleding van de woonruimteaccu vermeden als het voertuig gedurende langere tijd niet wordt gebruikt (bijv. tijdelijke stilstand).

De accu's kunnen verder door het elektroblok worden geladen, ook als de accu-scheidingsschakelaar is uitgeschakeld.

In-/uitschakelen:

- Accu-scheidingsschakelaar boven indrukken: Accu Aan ("Batterie Ein").
- Accu-scheidingsschakelaar beneden indrukken: Accu Uit ("Batterie Aus").

9.7.2 Accu-keuzeschakelaar

- ▶ Als de accu-keuzeschakelaar verkeerd is ingesteld, kan zich knalgas vormen. Explosiegevaar!

- ▷ Door een verkeerde stand van de accu-keuzeschakelaar kan de woonruimteaccu beschadigd worden.
- ▷ De fabrieksinstelling van de accu-keuzeschakelaar niet veranderen.

Met de accu-keuzeschakelaar kan de laadmodule in het elektroblok worden ingesteld op het type woonruimteaccu ("lood-gel" of "lood-zuur") dat in het voertuig is ingebouwd.

9

Elektrische installatie

9.7.3 Accubewaking

- ▷ Een ontladen woonruimteaccu zo snel mogelijk weer volledig laden.

De accubewaking in het elektroblok bewaakt de spanning in de woonruimteaccu. Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit met uitzondering van het veiligheids-/aftapventiel. Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem schakelt om op gasgebruik.

Maatregelen:

- Alle elektrische verbruikers die niet strikt noodzakelijk zijn met hun schakelaar uitschakelen.
- Indien nodig met de hoofdschakelaar 12 V de 12-V-voorziening voor kortstondig bedrijf inschakelen. Dit is echter alleen mogelijk, wanneer de accuspanning boven 11 V ligt. Ligt de spanning daaronder, kan de 12-V-voorziening pas weer worden ingeschakeld als de woonruimteaccu werd opgeladen.

9.7.4 Acculading

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door een relais in het elektroblok van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De laadtoestand van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

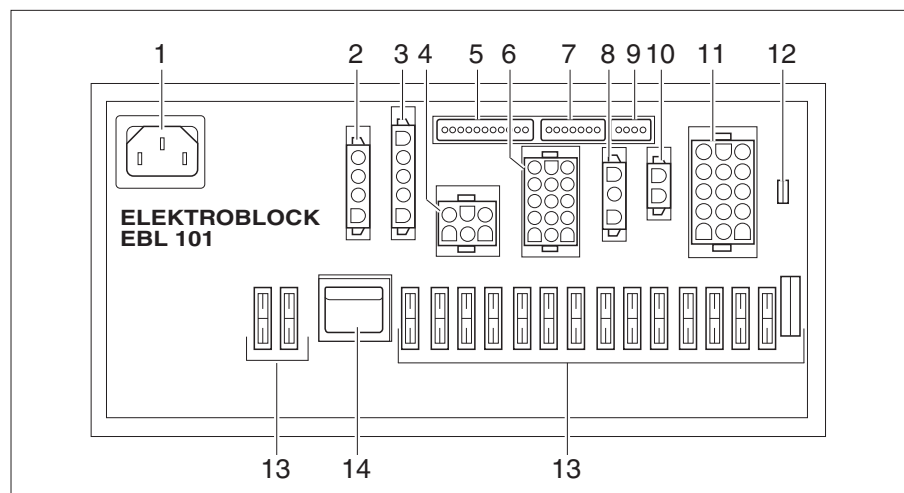
9

Elektrische installatie**9.8 Elektroblok (EBL 101)**

- ▷ Ventilatiesleuven niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!

- ▷ Afhankelijk van het model zijn niet altijd alle stekkerplaatsen voor zekeringen uitgerust.
- ▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 195 Elektroblok (EBL 101)

- 1 Netaansluitdoos 230 V~
- 2 Aansluitingen blok 1: Koelkast
- 3 Aansluitingen blok 2: Dynamo D+, sensor-/stuurleidingen, koelkastvoeding
- 4 Aansluitingen blok 4: Verwarming, veiligheids-/aftapventiel, basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap
- 5 Aansluitingen blok 3: Paneel
- 6 Aansluitingen blok 5: Reserve 2, reserve 3, reserve 4
- 7 Aansluitingen blok 9: Paneel
- 8 Aansluitingen blok 6: Zonneregelaar (voorzover aanwezig)
- 9 Aansluitingen blok 10: Indicatie zonnecel op boordcomputer (voorzover aanwezig)
- 10 Aansluitingen blok 7: Extra laadapparaat
- 11 Aansluitingen blok 8: Verbruikerscircuit 1, verbruikerscircuit 2, TV, waterpomp, reserve 1, reserve 5, reserve 6
- 12 Schakelaar accukeuze: "Blei-Säure/Blei-Gel" (lood-zuur/lood-gel)
- 13 Zekeringen
- 14 Accu-scheidingschakelaar: "Batterie Ein/Aus" (accu Aan/Uit)

Taken Het elektroblok heeft de volgende taken:

- Het elektroblok laadt de woonruimteaccu. De startaccu krijgt via het elektroblok alleen een druppellading.
- Het elektroblok bewaakt de spanning van de woonruimteaccu.
- Het elektroblok verdeelt de stroom naar de 12-V-stroomcircuits en beveiligt deze. Aan de contactdozen kunnen apparaten met maximaal 10 A worden aangesloten.
- Het elektroblok bevat aansluitingen voor een zonneregelaar en een extra laadapparaat alsmede verdere besturings- en bewakingsfuncties.
- Het elektroblok scheidt de startaccu elektrisch van de woonruimteaccu als de voertuigmotor is uitgeschakeld. Zo kunnen de 12-V-verbruikers van de woonruimte de startaccu niet ontladen.

Het elektroblok functioneert alleen in combinatie met een paneel.

Als het elektroblok sterk wordt belast, reduceert het ingebouwde laadapparaat de laadstroom. Zo beschermt het laadapparaat zich tegen oververhitting. Het elektroblok wordt bijv. sterk belast als een lege woonruimteaccu wordt geladen, daarnaast elektrische verbruikers zijn ingeschakeld en de omgevingstemperatuur hoog is.

Inbouwplaats

Afhankelijk van het model is het elektroblok (Afb. 195) in de stoelconsole onder de bestuurdersstoel of de passagiersstoel ingebouwd.

9.8.1 Accu-scheidingsschakelaar

- ▷ Bij het uitschakelen van de accu-scheidingsschakelaar gaat het veiligheids-/aftapventiel open. Het water stroomt uit de boiler. Als de accu-scheidingsschakelaar weer is ingeschakeld, het veiligheids-/aftapventiel van de boiler met de hand sluiten.
- ▷ Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem bovendien uitschakelen. De koelkast schakelt anders om op gasgebruik.
- ▷ Nadat de accu-scheidingsschakelaar weer werd ingeschakeld: basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap, verwarming en reserve 4 weer in gebruik nemen (afhankelijk van de modeluitvoering). Daarvoor de hoofdschakelaar 12 V kort inschakelen. Dit geldt ook als de woonruimteaccu losgekoppeld en weer aangeklemd werd.

De accu-scheidingsschakelaar schakelt alle 12-V-verbruikers in de woonruimte, ook het veiligheids-/aftapventiel, uit. Daardoor wordt een langzame ontleding van de woonruimteaccu vermeden als het voertuig gedurende langere tijd niet wordt gebruikt (bijv. tijdelijke stilstand).

De accu's kunnen verder door het elektroblok worden geladen, ook als de accu-scheidingsschakelaar is uitgeschakeld.

In-/uitschakelen:

- Accu-scheidingsschakelaar boven indrukken: Accu Aan ("Batterie Ein").
- Accu-scheidingsschakelaar beneden indrukken: Accu Uit ("Batterie Aus").

9.8.2 Accu-keuzeschakelaar

- ▶ Als de accu-keuzeschakelaar verkeerd is ingesteld, kan zich knalgas vormen. Explosiegevaar!

- ▷ Door een verkeerde stand van de accu-keuzeschakelaar kan de woonruimteaccu beschadigd worden.
- ▷ De fabrieksinstelling van de accu-keuzeschakelaar niet veranderen.

Met de accu-keuzeschakelaar kan de laadmodule in het elektroblok worden ingesteld op het type woonruimteaccu ("lood-gel" of "lood-zuur") dat in het voertuig is ingebouwd.

9

Elektrische installatie

9.8.3 Accubewaking

- ▷ Een ontladen woonruimteaccu zo snel mogelijk weer volledig laden.

De accubewaking in het elektroblok bewaakt de spanning in de woonruimteaccu. Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit met uitzondering van het veiligheids-/aftapventiel. Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem schakelt om op gasgebruik.

Maatregelen:

- Alle elektrische verbruikers die niet strikt noodzakelijk zijn met hun schakelaar uitschakelen.
- Indien nodig met de hoofdschakelaar 12 V de 12-V-voorziening voor kortstondig bedrijf inschakelen. Dit is echter alleen mogelijk, wanneer de accuspanning boven 11 V ligt. Ligt de spanning daaronder, kan de 12-V-voorziening pas weer worden ingeschakeld als de woonruimteaccu werd opgeladen.

9.8.4 Acculading

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door een relais in het elektroblok van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De laadtoestand van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

9

Elektrische installatie

9.9 Elektroblok (EBL 220)

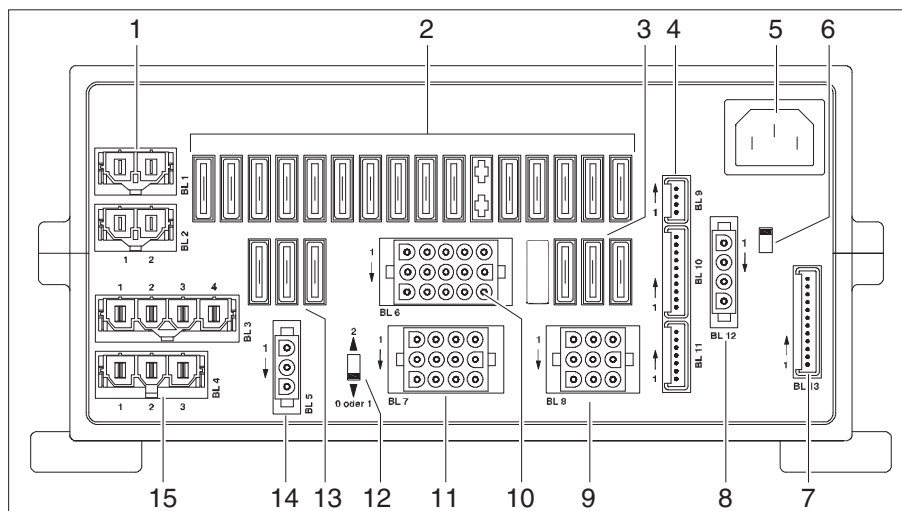

▷ Dek de ventilatieopeningen niet af. Gevaar voor oververhitting!

▷ Afhankelijk van het model zijn niet altijd alle insteekplaatsen voor zekeringen in gebruik.

▷ Zie voor verdere informatie de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 196 Elektroblok (EBL 101)

- 1 Aansluitingen blok 1 en 2: Extra laadapparaat
- 2 Zekeringen
- 3 Zekeringen
- 4 Aansluitingen blok 9: Zonnepaneelregelaar (voor zover aanwezig), uitsluitend LRS
Aansluitingen blok 10: Hoofdaansluitingen
Aansluitingen blok 11: ST-paneel
- 5 Netaansluitdoos 230 V~
- 6 Accu-scheidingsschakelaar: Accu Aan/Uit 4
- 7 Aansluitingen blok 13: DT/LT-paneel
- 8 Aansluitingen blok 12: Woongedeelte accusensor, D+
- 9 Aansluitingen blok 8: Vorstbeveiligingsklep, gasalarm, opstap, TV, antenne
- 10 Aansluitingen blok 6: Verwarming, reserve 1, reserve 2, verbruikcircuit 1, verbruikcircuit 2, verbruikcircuit 3, pomp, D+
- 11 Aansluitingen blok 7: Markies, D+, verbruikcircuit 4, verbruikcircuit 5, tankverwarming, VT-lamp
- 12 Schakelaar: Aantal extra apparaten
- 13 Zekeringen
- 14 Accu-scheidingsschakelaar: Zonnepaneelregelaar (voor zover aanwezig), uitsluitend LR
- 15 Aansluitingen blok 4
Aansluitingen blok 3: Koelkast, inklapbaar bed

Taken Het elektroblok heeft de volgende taken:

- Het elektroblok laadt de woonruimteaccu. De startaccu krijgt via het elektroblok alleen een druppellading.
- Het elektroblok bewaakt de spanning van de woonruimteaccu.
- Het elektroblok verdeelt de stroom naar de 12-V-stroomcircuits en beveiligt deze. Aan de contactdozen kunnen apparaten met maximaal 10 A worden aangesloten.

Elektrische installatie

- Het elektroblok bevat aansluitingen voor een zonneregelaar en een extra laadapparaat alsmede verdere besturings- en bewakingsfuncties.
- Het elektroblok scheidt de startaccu elektrisch van de woonruimteaccu als de voertuigmotor is uitgeschakeld. Zo kunnen de 12-V-verbruikers van de woonruimte de startaccu niet ontladen.

Het elektroblok functioneert alleen in combinatie met een paneel.

Als het elektroblok sterk wordt belast, reduceert het ingebouwde laadapparaat de laadstroom. Zo beschermt het laadapparaat zich tegen oververhitting. Het elektroblok wordt bijv. sterk belast als een lege woonruimteaccu wordt geladen, daarnaast elektrische verbruikers zijn ingeschakeld en de omgevingstemperatuur hoog is.

Inbouwplaats

Afhankelijk van het model is het elektroblok (Afb. 195) in de stoelconsole onder de bestuurdersstoel of de passagiersstoel ingebouwd.

9.9.1 Accu-scheidingsschakelaar

- ▷ Bij het uitschakelen van de accu-scheidingsschakelaar gaat het veiligheids-/aftapventiel open. Het water stroomt uit de boiler. Als de accu-scheidingsschakelaar weer is ingeschakeld, het veiligheids-/aftapventiel van de boiler met de hand sluiten.
- ▷ Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem bovendien uitschakelen. De koelkast schakelt anders om op gasgebruik.
- ▷ Nadat de accu-scheidingsschakelaar weer werd ingeschakeld: basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap, verwarming en reserve 4 weer in gebruik nemen (afhankelijk van de modeluitvoering). Daarvoor de hoofdschakelaar 12 V kort inschakelen. Dit geldt ook als de woonruimteaccu losgekoppeld en weer aangeklemd werd.

De accu-scheidingsschakelaar schakelt alle 12-V-verbruikers in de woonruimte, ook het veiligheids-/aftapventiel, uit. Daardoor wordt een langzame ontlading van de woonruimteaccu vermeden als het voertuig gedurende langere tijd niet wordt gebruikt (bijv. tijdelijke stilstand).

De accu's kunnen verder door het elektroblok worden geladen, ook als de accu-scheidingsschakelaar is uitgeschakeld.

In-/uitschakelen:

- Accu-scheidingsschakelaar boven indrukken: Accu Aan ("Batterie Ein").
- Accu-scheidingsschakelaar beneden indrukken: Accu Uit ("Batterie Aus").

9.9.2 Accu-keuzeschakelaar

- ▶ Als de accu-keuzeschakelaar verkeerd is ingesteld, kan zich knalgas vormen. Explosiegevaar!

- ▷ Door een verkeerde stand van de accu-keuzeschakelaar kan de woonruimteaccu beschadigd worden.
- ▷ De fabrieksinstelling van de accu-keuzeschakelaar niet veranderen.

Met de accu-keuzeschakelaar kan de laadmodule in het elektroblok worden ingesteld op het type woonruimteaccu ("lood-gel" of "lood-zuur") dat in het voertuig is ingebouwd.

9

Elektrische installatie

9.9.3 Accubewaking

- ▷ Een ontladen woonruimteaccu zo snel mogelijk weer volledig laden.

De accubewaking in het elektroblok bewaakt de spanning in de woonruimteaccu. Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit met uitzondering van het veiligheids-/aftapventiel. Een koelkast met een automatisch energiekeuze-systeem schakelt om op gasgebruik.

Maatregelen:

- Alle elektrische verbruikers die niet strikt noodzakelijk zijn met hun schakelaar uitschakelen.
- Indien nodig met de hoofdschakelaar 12 V de 12-V-voorziening voor kortstondig bedrijf inschakelen. Dit is echter alleen mogelijk, wanneer de accuspanning boven 11 V ligt. Ligt de spanning daaronder, kan de 12-V-voorziening pas weer worden ingeschakeld als de woonruimteaccu werd opgeladen.

9.9.4 Acculading

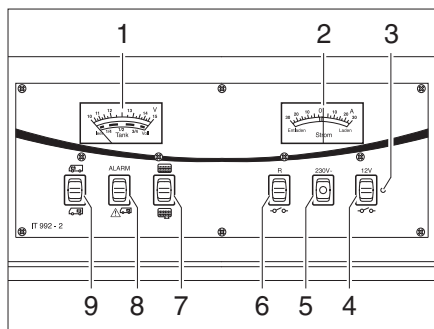
Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door een relais in het elektroblok van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De laadtoestand van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

9 Elektrische installatie

9.10 Paneel IT 992

- 1 Indicatie-instrument V/tank
- 2 Indicatie-instrument stroom
- 3 12-V-controlelicht
- 4 Hoofdschakelaar 12 V
- 5 230-V-controlelicht
- 6 Wipschakelaar voor circulatiepomp
- 7 Wipschakelaar voor peil in de watertank of afvalwatertank
- 8 Waarschuwinglicht ALARM voor woonruimteaccu
- 9 Wipschakelaar voor accu spanning van de startaccu en woonruimteaccu

Afb. 197 Paneel IT 992

9.10.1 Indicatie-instrument V/tank voor accu spanning en water- of afvalwaterhoeveelheid

Accu spanning

Met het indicatie-instrument V/tank kan de accu spanning van de startaccu of de woonruimteaccu worden getoond.

Bij het indicatie-instrument V/tank (Afb. 197,1) letten op de bovenste schaalverdeling. Het indicatie-instrument wordt automatisch verlicht, zodra een schakelaar wordt ingedrukt.

Indicaties:

- Wipschakelaar (Afb. 197,9) boven indrukken "☺": De accu spanning van de startaccu wordt getoond.
- Wipschakelaar (Afb. 197,9) beneden indrukken "☹": De accu spanning van de woonruimteaccu wordt getoond.

De volgende tabellen helpen u de op paneel IT 992 getoonde accu spanning van de woonruimteaccu juist te interpreteren.

Diepontlading dreigt (accu-alarm)

Accu spanning (waarden bij lopende werking)	Rijden (voertuig rijdt, geen 230-V-aansluiting)	Accugebruik (voertuig staat stil, geen 230-V-aansluiting)	Netgebruik (voertuig staat stil, 230-V-aansluiting)
11 V of minder ¹⁾	12-V-boordnet overbelast	Indien verbruikers uitgeschakeld: Accu leeg	12-V-boordnet overbelast
	Accu wordt door de dynamo niet geladen, regelaar van de dynamo defect	Indien verbruikers ingeschakeld: Accu overbelast	Accu wordt door het elektroblok niet geladen, elektroblok defect
11,1 V tot 13,2 V	12-V-boordnet overbelast ²⁾	Normaal bereik	12-V-boordnet overbelast ²⁾
	Accu wordt door de dynamo niet geladen, regelaar van de dynamo defect		Accu wordt door het elektroblok niet geladen, elektroblok defect

9

Elektrische installatie

Accuspanning (waarden bij lopende werking)	Rijden (voertuig rijdt, geen 230-V-aansluiting)	Accugebruik (voertuig staat stil, geen 230-V-aansluiting)	Netgebruik (voertuig staat stil, 230-V-aansluiting)
13,3 V tot 13,7 V	Accu wordt geladen (hoofdlading)	Treedt slechts kortdurend na het laden op	Accu wordt geladen (hoofdlading)
13,8 V tot 14,4 V	Accu wordt geladen (druppellading)	–	Accu wordt geladen (druppellading)
Meer dan 14,5 V	Accu wordt overladen, regelaar van de dynamo defect	–	Accu wordt overladen, elektroblok defect

- 1) Accubewaking schakelt alle verbruikers uit (bij 10,5 V).
- 2) Indien de spanning dit bereik meerdere uren niet overschrijdt.

Waarden voor rustspanning	Laadtoestand van de accu
Minder dan 11 V	Diepontladen
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Meer dan 12,8 V	Vol

- ▷ Langere diepontlading beschadigt de accu onherstelbaar.

Waterhoeveelheid/ afvalwaterhoeveelheid

Met het indicatie-instrument V/tank kan de waterhoeveelheid of de afvalwaterhoeveelheid worden getoond.

Bij het indicatie-instrument V/tank (Afb. 197,1) letten op de onderste schaalverdeling. Het indicatie-instrument wordt automatisch verlicht, zodra een schakelaar wordt ingedrukt.

Indicaties:

- Wipschakelaar (Afb. 197,7) boven indrukken : De waterhoeveelheid wordt getoond.
 - Wipschakelaar (Afb. 197,7) beneden indrukken : De afvalwaterhoeveelheid wordt getoond.
- ▷ Tankpeil slechts kort aflezen. Als de indicatie langere tijd ingeschakeld blijft, kunnen de meetvoelers beschadigd raken.

9

Elektrische installatie

9.10.2 Accu-alarm voor woonruimteaccu

Het rode waarschuwingslicht ALARM (Afb. 197,8) knippert zodra de spanning van de woonruimteaccu (meting bij lopende werking) minder dan 11 V bedraagt en daardoor diepontlading dreigt op te treden.

- ▷ Bij accu-alarm verbruikers uitschakelen en woonruimteaccu laden, ofwel door te rijden of door aansluiting op een 230-V-voorziening.
- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.

- ▷ Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit met uitzondering van het veiligheids-/aftapventiel.

9.10.3 Indicatie-instrument stroom voor laad-/ontlaadstroom van de woonruimteaccu

Het indicatie-instrument stroom (Afb. 197,2) toont voortdurend de actuele accus-troom aan. Het indicatie-instrument wordt automatisch verlicht, zodra een schake-laar wordt ingedrukt.

- Rode gedeelte "Ontladen": Accu wordt met de getoonde ontladstroom tussen 0...30 A ontladen.
- Indicatie "0": Geen lading of ontlading van de accu.
- Groene gedeelte "Laden": Accu wordt met de getoonde laadstroom tussen 0...30 A geladen.

Instructies voor laad-/ontlaadstroomindicatie

Indicatie	Rijden (voertuig rijdt, geen 230-V-aan- sluiting)	Accugebruik (voertuig staat stil, geen 230-V- aansluiting)	Netgebruik (voertuig staat stil, 230-V-aan- sluiting)
Rode gedeelte (ontlaadstroom)	Geen lading! Te veel verbruikers ingeschakeld of dy- namo defect	Verbruikers zijn in- geschakeld Accu wordt ontla- den	Geen lading! Er zijn teveel ver- bruikers ingescha- keld
0 A (er staat geen stroom op)	Accu vol of bijna vol ¹⁾	Verbruikers zijn uit- geschakeld	Accu vol of bijna vol ²⁾
Groene gedeelte (laadstroom)	Accu wordt gela- den (tot 30 A mo- gelijk)	Accu wordt gela- den (alleen bij zon- ne-energie mogelijk)	Accu wordt gela- den (maximaal 16 A mogelijk; met extra laadapparaat 32 A)

¹⁾ Als de indicatie uit het groene gedeelte tegen 0 ligt en alle verbruikers (behalve koelkast) zijn uitgeschakeld.

²⁾ Als de indicatie uit het groene gedeelte tegen 0 ligt en alle verbruikers zijn uitgeschakeld.

9

Elektrische installatie

9.10.4 Hoofdschakelaar 12 V

De hoofdschakelaar 12 V (Afb. 197,4) schakelt het paneel en de 12-V-voorziening van de woonruimte aan en uit.

Uitzondering: Afhankelijk van het model blijven veiligheids-/aftapventielen, verwarming, basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik), opstap en reserve bedrijfsklaar.

Inschakelen: ■ Wipschakelaar (Afb. 197,4) boven indrukken " ": De 12-V-voorziening van de woonruimte is ingeschakeld. Het controlelicht (Afb. 197,3) licht groen op.

Uitschakelen: ■ Wipschakelaar (Afb. 197,4) beneden indrukken " ": De 12-V-voorziening van de woonruimte is uitgeschakeld. Het controlelicht (Afb. 197,3) gaat uit.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig de hoofdschakelaar 12 V uitschakelen. Zo kan een onnodige ontlading van de woonruimteaccu worden vermeden.
- ▷ Verbruikers zoals veiligheids-/aftapventiel, laadapparaat, zonneregelaar, paneel en dergelijke nemen ca. 20 mA tot 65 mA stroom van de accucapaciteit, ook als de hoofdschakelaar 12 V is uitgeschakeld. Daarom de woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet, als het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt.

9.10.5 12-V-controlelicht

Het 12-V-controlelicht (Afb. 197,3) licht op, als de hoofdschakelaar 12 V (Afb. 197,4) is ingeschakeld.

9.10.6 230-V-controlelicht

Het gele 230-V-controlelicht (Afb. 197,5) licht op, als aan de ingang van het elektroblok netspanning aanwezig is.

9.10.7 Schakelaar voor circulatiepomp

Inschakelen: ■ Wipschakelaar (Afb. 197,6) bovenaan indrukken: de circulatiepomp is ingeschakeld.

Uitschakelen: ■ Wipschakelaar (Afb. 197,6) onderaan indrukken " ": de circulatiepomp is uitgeschakeld.

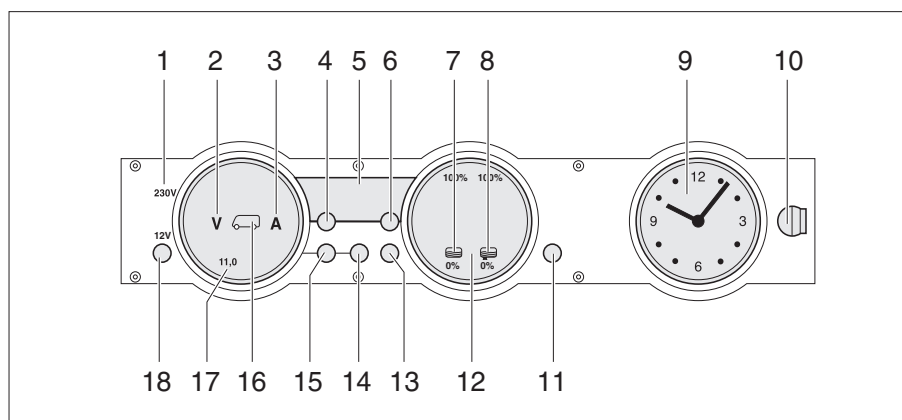
9

Elektrische installatie

9.11 Paneel MP 20-T

- ▷ De lichtsterkte van de lichtdioden (LED's) en van de symbolen past zich automatisch aan de omgevingshelderheid aan.
- ▷ De weergaven kunnen alleen opgeroepen worden als de 12-V-voeding ingeschakeld is.
- ▷ Zodra een toets ingedrukt wordt, wordt het weergave-instrument automatisch verlicht. 20 seconden na het laatste indrukken van een toets gaat de indicatie uit.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 198 Paneel MP 20-T

- 1 230-V-controlelicht
- 2 Symbool volt
- 3 Symbool ampère
- 4 Toets binnenruimtetemperatuur
- 5 Digitale indicatie
- 6 Toets buitentemperatuur
- 7 Symbool watertank
- 8 Symbool afvalwatertank
- 9 Weergave-instrument klok
- 10 Vergrendeling
- 11 Toets reserve
- 12 Weergave-instrument tanks
- 13 Toets tanks
- 14 Toets woonruimteaccu
- 15 Toets startaccu
- 16 Symbool startaccu en woonruimteaccu
- 17 Weergave-instrument accu's
- 18 Toets 12-V-voorziening (hoofdschakelaar 12 V)

9.11.1 230-V-controlelicht

Het 230-V-controlelicht (Afb. 198,1) licht op, als aan de ingang van het elektroblok netspanning aanwezig is.

9

Elektrische installatie

9.11.2 Hoofdschakelaar 12 V

De hoofdschakelaar 12 V (Afb. 198,18) schakelt het paneel en de 12-V-voorziening van de woonruimte aan en uit.

Uitzondering: Verwarming, veiligheids-/aftapventiel, basisverlichting (verlichting in het ingangsbereik) en opstap blijven bedrijfsklaar.

Inschakelen:

- Toets "12 V" (Afb. 198,18) kort indrukken. De 12-V-voorziening van de woonruimte is ingeschakeld. De controle-indicatie "12 V" brandt.
- ▷ Als na het inschakelen de LED "11,0" van de voltindicatie en het symbool volt "V" (Afb. 198,2) in het weergave-instrument accu's (Afb. 198,17) knipperen, dan is de spanning van de woonruimteaccu te gering. Accu laden.
- ▷ Als na het inschakelen de controle-indicatie "12 V", het symbool woonruimteaccu (Afb. 198,16) en het symbool volt "V" (Afb. 198,2) drie keer knipperen, dan is de accuscheiding geactiveerd. Accuscheiding deactiveren.

Uitschakelen:

- Toets "12 V" (Afb. 198,18) kort indrukken. De 12-V-voorziening van de woonruimte is uitgeschakeld. De controle-indicatie "12 V" gaat uit.

*Accuscheiding activeren
(elektroblok zonder
accuscheidingschakelaar):*

- 12-V-voorziening uitschakelen.
- Toets woonruimteaccu (Afb. 198,14) indrukken en ca. 10 seconden lang ingedrukt houden. De symbolen volt "V" (Afb. 198,2) en ampère "A" (Afb. 198,3) knipperen drie keer. De woonruimteaccu is losgekoppeld van het 12-V-boordnet.

*Accuscheiding deactiveren
(elektroblok zonder
accuscheidingschakelaar):*

- Toets "12 V" (Afb. 198,18) indrukken en ca. 5 seconden lang ingedrukt houden. Het symbool volt "V" (Afb. 198,2) knippert drie keer. De woonruimteaccu is met het 12-V-boordnet verbonden. De controle-indicatie brandt na ca. 2 seconden.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig de hoofdschakelaar 12 V uitschakelen. Zo kan een onnodige ontlading van de woonruimteaccu worden vermeden.
- ▷ Verbruikers zoals veiligheids-/aftapventiel, laadapparaat, zonneregelaar, paneel en dergelijke nemen ca. 20 mA tot 65 mA stroom van de accucapaciteit, ook als de hoofdschakelaar 12 V is uitgeschakeld. Daarom de woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet, als het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt.

9.11.3 Weergave-instrument accu's

Met het weergave-instrument accu's kunnen de spanning en de lading/ontlading van de woonruimteaccu of de spanning van de startaccu weergegeven worden.

Indicaties:

- Toets woonruimteaccu (Afb. 198,14) indrukken. Het symbool volt "V" (Afb. 198,2) brandt. Het symbool ampère "A" brandt afhankelijk van de lading of ontlading in het wit of in het rood. De accuspanning en de stroom van de woonruimteaccu worden via de LED's in het weergave-instrument getoond.
- Toets startaccu (Afb. 198,15) indrukken. Het symbool volt "V" (Afb. 198,2) brandt. De accuspanning van de startaccu wordt via de LED's in het weergave-instrument getoond.

De volgende tabellen helpen u de op het paneel getoonde toestanden juist te interpreteren.

Voltindicatie (blauw)

1 LED	2 LED	3 LED	4 LED	5 LED	6 LED	7 LED	8 LED
< 11,0 V	11,5 V	12,0 V	12,2 V	12,5 V	12,7 V	13,0 V	> 13,5 V

9

Elektrische installatie

Diepontlading dreigt
(accu-alarm)

Accuspanning (waarden bij lopende werking)	Rijden (voertuig rijdt, geen 230-V-aansluiting)	Accugebruik (voertuig staat stil, geen 230-V-aansluiting)	Netgebruik (voertuig staat stil, 230-V-aansluiting)
11 V of minder ¹⁾	12-V-boordnet overbelast	Indien verbruikers uitgeschakeld: Accu leeg	12-V-boordnet overbelast
	Accu wordt door de dynamo niet geladen, regelaar van de dynamo defect	Indien verbruikers ingeschakeld: Accu overbelast	Accu wordt door het elektroblok niet geladen, elektroblok defect
11,5 V tot 13 V	12-V-boordnet overbelast ²⁾	Normaal bereik	12-V-boordnet overbelast ²⁾
	Accu wordt door de dynamo niet geladen, regelaar van de dynamo defect		Accu wordt door het elektroblok niet geladen, elektroblok defect
Meer dan 13,5 V	Accu wordt geladen (hoofdlading)	Treedt slechts kortdurend na het laden op	Accu wordt geladen (hoofdlading)

¹⁾ Accubewaking schakelt alle verbruikers uit (bij 10,5 V).

²⁾ Indien de spanning dit bereik meerdere uren niet overschrijdt.

Waarden voor rustspanning	Laadtoestand van de accu
Minder dan 11 V	Diepontladen
12,0 V	0 % (ontladen)
12,2 V	25 %
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Meer dan 12,8 V	Vol

▷ Langere diepontlading beschadigt de accu onherstelbaar.

Ampère-indicatie
(blauw)

1 LED	2 LED	3 LED	4 LED	5 LED	6 LED	7 LED	8 LED
Ontlading met:				Lading met:			
> 30 A	> 10 A	> 3 A	> 1 A	Ca. 0 A	> 1 A	> 3 A	> 10 A

Weergavewaarde stroom	Toestand van het systeem	Symbool ampère "A"
-30 A tot -10 A	Accu wordt momenteel sterk ontladen	Brandt rood
-10 A tot -1 A	Accu wordt momenteel ontladen	Brandt wit
0 A	Accustroom is gering of 0 A	Brandt wit
+1 A tot +10 A	Accu wordt momenteel geladen	Brandt wit

9

Elektrische installatie

9.11.4 Weergave-instrument tank

Met het weergave-instrument tank kunnen de hoeveelheid water en de hoeveelheid afvalwater weergegeven worden.

Indicaties:

- Toets tanks (Afb. 198,13) indrukken. De symbolen watertank (Afb. 198,7) en afvalwatertank (Afb. 198,8) branden. Het vulpeil van de watertanks (linker schaal) en van de afvalwatertank (rechter schaal) wordt via de LED's in het weergave-instrument weergegeven.

De volgende tabel helpt u het op het paneel getoonde vulpeil juist te interpreteren.

**Niveauaanduiding
(blauw)**

1 LED	2 LED	3 LED	4 LED	5 LED	6 LED	7 LED	8 LED
25 %		50 %		75 %		100 %	

9.11.5 Alarmen

- ▷ De alarmfuncties zijn alleen bij het opvragen van de betreffende indicatie actief. Regelmatig controles uitvoeren.
- ▷ Controles het best 's morgens uitvoeren voor de 12-V-verbruikers ingeschakeld worden.

Accu-alarm

Het symbool volt "V" (Afb. 198,2) en de LED "11,0" knipperen zodra de spanning van de accu 11 V (meting bij lopend bedrijf) onderschrijdt en hierdoor diepontlading dreigt op te treden.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.

- ▷ Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit met uitzondering van het veiligheids-/aftapventiel.

Maatregelen:

- Bij accu-alarm verbruikers uitschakelen en accu laden, ofwel door te rijden of door aansluiting op een 230-V-voorziening.

Tankalarm

Het symbool watertank (Afb. 198,7) of het symbool afvalwatertank (Afb. 198,8) knippert als de watertank leeg of de afvalwatertank vol is.

- ▷ Als bij het oproepen van het vulpeil bovenop het tanksymbool de LED's van de schaal knipperen, is er een sensorfout. Tanksensoren reinigen.

Maatregelen:

- Watertank vullen of afvalwatertank leegmaken.

9

Elektrische installatie

9.11.6 Temperatuuraanduiding

Via de digitale weergave (Afb. 198,5) kunnen de binnen- en buitentemperatuur weergegeven worden.

- Indicaties:*
- Toets binnentemperatuur " (Afb. 198,4) indrukken. De binnentemperatuur wordt getoond.
 - Toets buitentemperatuur " (Afb. 198,6) indrukken. De buitentemperatuur wordt getoond.

9.11.7 Weergave-instrument klok

Het weergave-instrument klok (Afb. 198,9) geeft de tijd aan. De klok heeft een eigen batterij is is niet op het 12-V-boordnet aangesloten.

Als de batterij vervangen moet worden of als de klok ingesteld moet worden, de klok eraf nemen.

- Klok afnemen:*
- Vergrendeling (Afb. 198,10) een kwartslag draaien. De vergrendeling is ontgrendeld.
 - Klok naar voren toe afnemen.

- Klok aanbrengen:*
- Klok inzetten.
 - Vergrendeling (Afb. 198,10) lichtjes indrukken en een kwartslag draaien.
 - Vergrendeling aan de klok controleren door er lichtjes aan te trekken.

9.11.8 Schakelaar voor tankverwarming

Met de toets "Res" (Afb. 198,11) kan de tankverwarming in- en uitgeschakeld worden.

- Inschakelen:*
- Toets reserve "Res" (Afb. 198,11) indrukken. Het symbool "Res" brandt.

- Uitschakelen:*
- Toets reserve "Res" (Afb. 198,11) indrukken. Het symbool "Res" gaat uit.

- ▷ De schakeltoestand wordt bij het uitschakelen van de 12-V-voeding opgeslagen. Dat betekent: Als de tankverwarming bij het uitschakelen van de 12-V-voeding ingeschakeld was, dan is deze ook na het herinschakelen van de 12-V-voeding ingeschakeld.

9

Elektrische installatie

9.12 230-V-boordnet

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.

Het 230-V-boordnet verzorgt:

- de contactdozen met randaarde voor apparaten met maximaal 16 A
- de koelkast
- het elektroblok
- de klimaatregeling

De elektrische verbruikers, die op het 12-V-boordnet van de woonruimte aangesloten zijn, worden door de woonruimteaccu van spanning voorzien.

Het voertuig zo vaak mogelijk op een externe 230-V-voorziening aansluiten. Daarbij laadt de laadmodule in het elektroblok automatisch de woonruimteaccu. Bovendien wordt de startaccu met een druppellading geladen.

9.12.1 230-V-aansluiting

- ▶ De externe 230-V-voorziening moet beveiligd zijn met een aardlekschakelaar (FI-schakelaar, 30 mA).

- ▶ Voor de aansluitpunten op campings (campingverdelers) zijn uiterst gevoelige aardlekschakelaars (FI-schakelaars, 30 mA) voorgeschreven.

Het voertuig kan op een externe 230-V-voorziening worden aangesloten. De kabel mag een lengte van max. 25 m hebben.

9.12.2 Voedingskabel voor externe 230-V-aansluiting

- ▶ De kabel volledig van de kabelhaspel afwikkelen om oververhitting te vermijden. Brandgevaar!

Voedingskabel

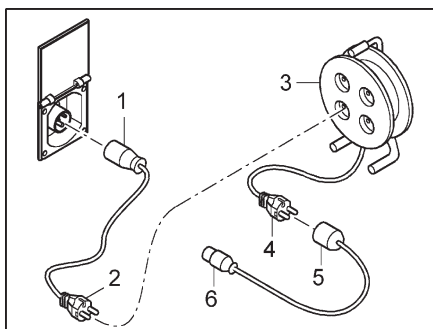
- Drieadrig (3 x 2,5 mm²) flexibel snoer met rubber mantel
- Max. 25 m lengte
- 1 stekker met randaarde
- 1 aansluitkoppeling met randaarde (steekvoorzieningen conform EN 60309)

9

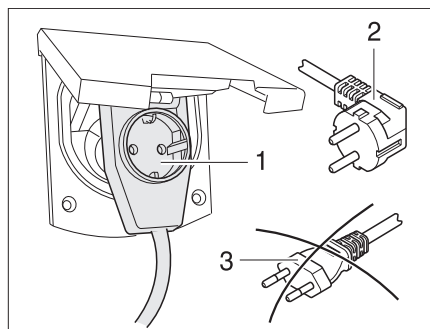
Elektrische installatie

Aansluitmogelijkheden

Wij adviseren als voedingskabel een CEE-verbindingkabel met CEE-stekker en CEE-koppeling. Als deze aansluitmogelijkheid niet mogelijk is, adviseren wij de volgende combinatie met een randaardestekker:

Afb. 199 Aansluitmogelijkheden 230-V-aansluiting

Afb. 200 Aansluiting aan een hoekkoppeling met contactdoos

- Adapterkabel:
CEE 17 aansluitkoppeling met randaarde (Afb. 199,1) – stekker met randaarde (Afb. 199,2)
- Kabelhaspel:
Contactdoos met randaarde (Afb. 199,3) – stekker met randaarde (Afb. 199,4)
- Adapterkabel:
Aansluitkoppeling met randaarde (Afb. 199,5) – CEE 17 stekker met randaarde (Afb. 199,6)

- Bij gebruik van een CEE 17 hoekkoppeling met een aan de achterkant ingebouwde contactdoos (Afb. 200,1) alleen een rubberen en verzegelde IP 44 stekker met randaarde (Afb. 200,2) gebruiken. Geen stekker zonder randaarde (Afb. 200,3) gebruiken. Gevaar voor een stroomschok!

Al naar gelang de uitvoering is het luik voor de 230-V-aansluiting gemerkt met het symbool "⚡".

Voedingskabel aansluiten:

- Serviceluik openen.
 - Al naar gelang de uitvoering de afdekking naar boven kantelen.
 - Stekker insteken.
- ▷ Al naar gelang de uitvoering de stekker voor het uittrekken ontgrendelen.

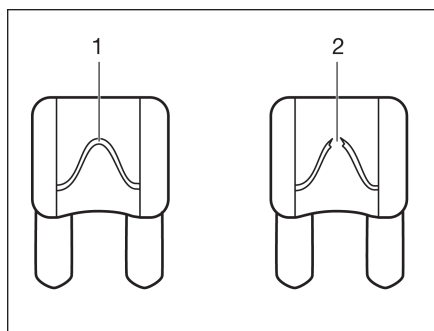
9.13 Zekeringen

- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Vervang defecte zekeringen uitsluitend wanneer de stroomvoorziening is uitgeschakeld. Gevaar voor een elektrische schok!
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren. Brandgevaar!

9.13.1 Zekeringen 12 V

- ▶ Bepaal voor het vervangen van zekeringen waarde en kleur van de betreffende zekering. Gebruik bij het vervangen uitsluitend zekeringen van dezelfde waarde als de zekeringen die af fabriek zijn gemonteerd.

De verbruikers die in de woonruimte op de 12-V-voorziening zijn aangesloten, zijn beveiligd door aparte zekeringen. De zekeringen zijn op verschillende inbouwplaatsen in het voertuig toegankelijk.

- 1 Onbeschadigd zekeringselement
- 2 Onderbroken zekeringselement

Afb. 201 Zekering 12 V

Een intacte 12-V-zekering is aan het onbeschadigde zekeringselement (Afb. 201,1) zichtbaar. Als het zekeringselement onderbroken is (Afb. 201,2) de zekering vervangen.

Zekeringen voor de startaccu

De zekeringen zijn in de buurt van de startaccu of in de buurt van het elektroblok ingebouwd.

Bij voertuigen op Fiat-chassis zijn de zekeringen in de buurt van het elektroblok in de console van de bestuurdersstoel ingebouwd.

9

Elektrische installatie

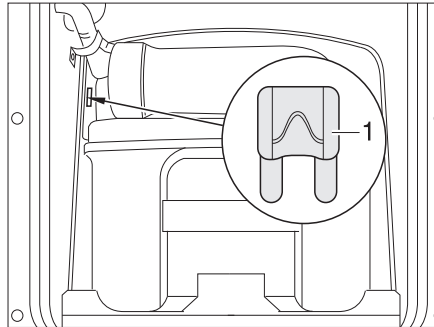
Zekeringen aan de woonruimteaccu

De zekeringen zijn in de buurt van de woonruimteaccu of in de bestuurderscabine voor de bestuurdersstoel ingebouwd.

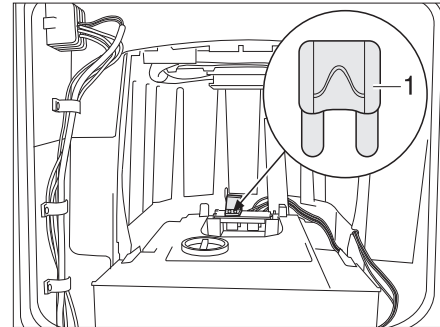
Bij voertuigen op Fiat-chassis zijn de zekeringen in de console van de passagiersstoel ingebouwd.

Zekering van het Thetford-toilet (zwenkbaar toilet)

De zekering bevindt zich in het behuizingsframe van de Thetford-cassette.

Afb. 202 Zekering van het Thetford-toilet

Afb. 203 Zekering van het Thetford-toilet (alternatief)

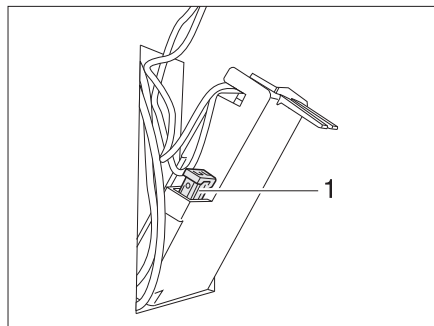
1 Platte zekering 3 A/violet

Vervangen:

- Het luik voor de Thetford-cassette buiten aan het voertuig openen.
- De Thetford-cassette er volledig uittrekken.
- De zekering (Afb. 202,1 resp. Afb. 203,1) vervangen.

Zekering van het Thetford-toilet (vast bank)

De zekering bevindt zich in het behuizingsframe van de Thetford-cassette.

Afb. 204 Zekering van het Thetford-toilet

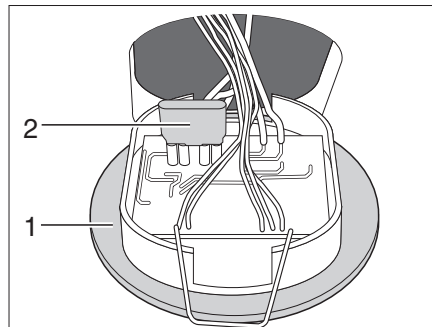
1 Platte zekering 3 A/violet

Vervangen:

- Het luik voor de Thetford-cassette buiten aan het voertuig openen.
- De Thetford-cassette verwijderen en het luik in de behuizingswand naar buiten klappen.
- De zekering (Afb. 204,1) vervangen.

Zekering van het Dometic-toilet

De zekering bevindt zich op de achterkant van het bedieningsgedeelte van het toilet.

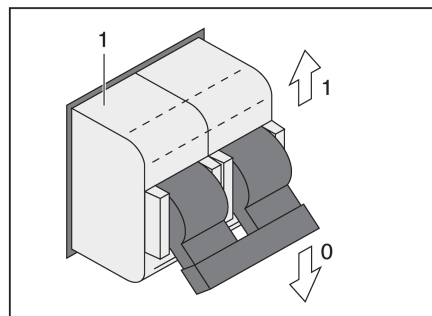
- 1 Bedieningsgedeelte
- 2 Platte zekering 7,5 A/bruin

Afb. 205 Zekering van het toilet

- Vervangen:**
- Bedieningsgedeelte voor het toilet (Afb. 205,1) met een hiervoor geschikt gereedschap optillen en uit de wand trekken.
 - De zekering (Afb. 205,2) vervangen.

9.13.2 Zekering 230 V

Afhankelijk van model en extra apparaten kan het aantal zekeringautomaten verschillend zijn.

Afb. 206 230-V-beveiligingsautomaat

De 230-V-aansluiting is door een of meer tweepolige beveiligingsautomaten (Afb. 206) beveiligd.

Inbouwplaats

Afhankelijk van het model bevindt de zekeringautomaat zich in de kledingkast, in de garage of onder een afdekking achterin (onder de lattenbodem).

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de inbouwapparatuur van het voertuig. De instructies hebben alleen betrekking op de bediening van de inbouwapparatuur.

Verdere informatie over de inbouwapparatuur kunt u in de gebruiksaanwijzingen van de inbouwapparatuur vinden, die apart bij het voertuig zijn meegeleverd.

De instructies hebben betrekking op:

- de verwarming
- de klimaatregeling
- de boiler
- het gaskooktoestel
- de gasbakoven
- de magnetron
- de afzuigkap
- de koelkast
- de klimaatregeling
- de stofzuiger

10.1 Algemeen

- ▷ De warmtewisselaar van de heteluchtverwarming Truma moet na 30 jaar worden vervangen. De warmtewisselaar van de warmwaterverwarming Alde moet na 10 jaar worden vervangen. Alleen de fabrikant van de verwarming of een erkende werkplaats mag de warmtewisselaar vervangen. De gebruiker van de verwarming moet voor de vervanging zorgen.
- ▷ De warmtewisselaar van de warmwaterverwarming Alde moet na 10 jaar worden vervangen. De warmtewisselaar mag uitsluitend door de fabrikant van de verwarming of een geautoriseerd garagebedrijf worden vervangen. De gebruiker van de verwarming moet voor de vervanging zorgen.
- ▷ Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor verwarmingsapparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. Deze reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd.

- ▷ Nadere informatie kan worden ontleend aan de aparte gebruiksaanwijzing van het betreffende inbouwapparaat.

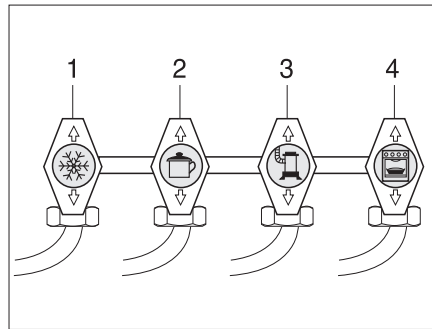
10

Inbouwapparatuur

In het voertuig zijn al naargelang uitvoering de inbouwapparaten verwarming, boiler, kookplaat, koelkast en klimaatregeling ingebouwd.

In deze gebruiksaanwijzing worden alleen de bediening en de bijzonderheden van de inbouwapparatuur beschreven.

Voor ingebruikname van een op gas werkend inbouwapparaat de hoofdafsluitkraan op de gasfles en de desbetreffende gasafsluitkraan openen.

- 1 Koelkast
- 2 Kookplaat
- 3 Verwarming/boiler
- 4 Bakoven

Afb. 207 Symbolen van de gasafsluitkranen

10.2 Verwarming

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage de verwarming nooit in gasgebruik laten werken. Explosiegevaar!
- ▶ In gesloten ruimtes (bijv. garages) de verwarming nooit op gas laten werken. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!

Eerste ingebruikname

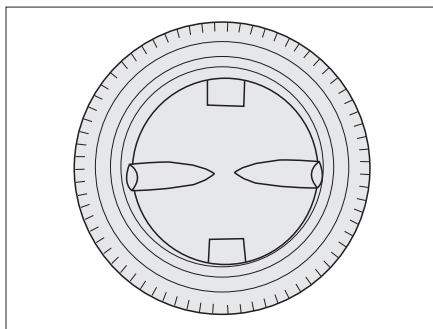
Bij de eerste ingebruikname van de verwarming treedt er kortstondig een lichte rook- en geurhinder op. Onmiddellijk de verwarming met de bedieningsschakelaar op de hoogste stand zetten. Ramen en deuren openen en goed ventileren. Rook en geur verdwijnen na korte tijd vanzelf.

10.2.1 Modeluitvoeringen met gasafvoerschoorsteen aan de rechter voertuigkant

- ▶ Als de voortent is opgebouwd en de verwarming in gasgebruik is ingeschakeld, kunnen de afvoergassen van de verwarming zich ophopen in de ruimte van de voortent. Verstikkingsgevaar! Zorgen voor een toereikende ventilatie.

10.2.2 Juist verwarmen

Afb. 208 Luchtuitstroomopening

Verdeling van de hete lucht

In het voertuig zijn verschillende luchtuitstroomopeningen (Afb. 208) aangebracht. Buizen leiden de warme lucht naar de luchtuitstroomopeningen. De luchtuitstroomopeningen zo draaien, dat de warme lucht daar naar buiten gaat, waar het gewenst is. Om tocht te vermijden de luchtuitstroomopeningen op het dashboard sluiten en de luchtverdeling van het basisvoertuig op circulatielucht zetten.

Instelling van de luchtuitstroomopeningen

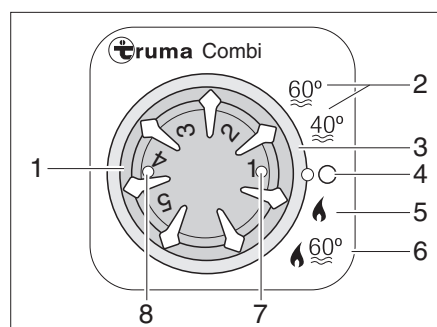
- Helemaal geopend: Volle warme luchtstroom
- Half of slechts gedeeltelijk geopend: Verminderde warme luchtstroom

Als er 5 luchtuitstroomopeningen volledig zijn geopend, dan komt er bij elke opening minder warme lucht naar buiten. Als er echter slechts 3 luchtuitstroomopeningen zijn geopend, dan stroomt uit elke opening meer warme lucht.

10.2.3 Heteluchtverwarming Truma Combi

- ▷ Maak het volledige verwarmingssysteem leeg wanneer de verwarming bij gevaar voor bevriezing buiten bedrijf is.
- ▷ Gebruik de ruimte boven en achter de verwarming niet als opbergruimte.

Afb. 209 Bedieningseenheid voor verwarming/boiler

- 1 Temperatuurdraaiknop
- 2 Zomergebruik watertemperatuur 40 °C of 60 °C
- 3 Draaischakelaar
- 4 Uit
- 5 Wintergebruik "Verwarming zonder boiler"
- 6 Wintergebruik "Verwarming en boiler"
- 7 Controlelamp groen: brandt = "Verwarming in bedrijf" knippert = "Naloop voor verlaging van de temperatuur van het apparaat is actief"
- 8 Controlelamp geel/rood: brandt geel = "Boiler opwarmfase" knippert/brandt rood = "Storing"

Bedrijfsstanden

De verwarming heeft twee bedrijfsstanden:

- Wintergebruik
- Zomergebruik

Het voertuig kan uitsluitend in de bedrijfsstand "Winter" worden verwarmd. In de bedrijfsstand "Zomer" wordt alleen het water in de boiler verwarmd. Verwarming van het voertuig is in deze bedrijfsstand niet mogelijk.

Bedrijfsstand selecteren:

- Stel de bedrijfsstand in met de draaischakelaar (Afb. 209,3).

De voeding van de verwarming kan niet met de 12 V-hoofdschakelaar worden onderbroken.

Wintergebruik

De verwarming selecteert afhankelijk van de ingestelde verwarmingsstand zelf de benodigde branderstand. In de bedrijfsstand "Verwarming en boiler" (Afb. 209,6) wordt ook het water in de boiler verwarmd. De verwarming kan in de bedrijfsstand "Verwarming zonder boiler" (Afb. 209,5) met een lege boiler worden gebruikt.

Inschakelen:

- Open de hoofdafsluitkraan van de gasfles en de gasafsluitkraan "Verwarming/boiler".
- Zet de temperatuurdraaiknop (Afb. 209,1) op de bedieningseenheid op de gewenste verwarmingsstand.
- Zet de draaischakelaar (Afb. 209,3) op wintergebruik "Verwarming zonder boiler" (Afb. 209,5) of op wintergebruik "Verwarming en boiler" (Afb. 209,6).

De groene controlelamp (Afb. 209,7) brandt.

De circulatieluchtventilator schakelt automatisch in wanneer de verwarming in bedrijf wordt genomen.

Uitschakelen:

- Zet de draaischakelaar (Afb. 209,3) op "O" (Afb. 209,4).
- Sluit de gasafsluitkraan "Verwarming/boiler" en de hoofdafsluitkraan van de gasfles.

Na het uitschakelen van de verwarming kan de circulatieluchtventilator nalopen om de restwarmte te benutten.

Zomergebruik

Verwarming van het voertuig is in de bedrijfsstand "Zomer" niet mogelijk. In deze bedrijfsstand wordt alleen het water in de boiler verwarmd.

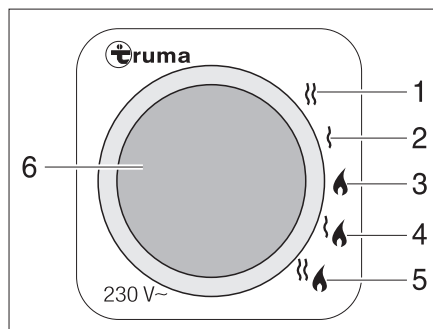

- ▷ Zie voor meer informatie de aparte gebruiksaanwijzing "Gasverwarming".
- ▷ Zie voor meer informatie over de bediening van de boiler de paragraaf "Boiler".

Variante: Verwarming met gas- en 230-V-elektragebruik

- ▷ Het 230-V-elektragebruik is alleen mogelijk, als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ De capaciteitsstand bij het 230-V-elektragebruik zo kiezen dat deze met de beveiliging van de 230-V-aansluiting overeenkomt (900 W bij 3,9-A-zekering, 1800 W bij 7,8-A-zekering).
- ▷ Als de verwarming bij het bedieningspaneel op zomergebruik is gezet en de energiekeuzeschakelaar op gemengd gebruik wordt gezet, werkt de verwarming toch alleen in het 230-V-gebruik. De gasbrander wordt niet ingeschakeld.

- 1 230-V-elektragebruik (1800 W)
- 2 230-V-elektragebruik (900 W)
- 3 Gasgebruik
- 4 Gas- en 230-V-elektragebruik (900 W)
- 5 Gas- en 230-V-elektragebruik (1800 W)
- 6 Geel controlelicht "230-V-elektragebruik"

Afb. 210 Energiekeuzeschakelaar voor verwarming/boiler

De verwarming kan met de volgende energiesoorten worden gebruikt:

- Gasgebruik (Afb. 210,3)
- 230-V-elektragebruik met de capaciteitsstanden 900 W (Afb. 210,2) of 1800 W (Afb. 210,1)
- Gasgebruik en 230-V-elektragebruik (gemengd gebruik) met de capaciteitsstanden 900 W (Afb. 210,4) of 1800 W (Afb. 210,5)

De combinatie gasgebruik en 230-V-elektragebruik verkort de opwarmtijd (alleen mogelijk als de verwarming bij het bedieningspaneel (Afb. 209) op wintergebruik is gezet).

Als het 230-V-elektragebruik is gekozen, brandt het gele controlelicht (Afb. 210,6).

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Gasverwarming".
- ▷ Verdere informatie voor de bediening van de boiler zie sectie "Boiler".

10.2.4 Warmwaterverwarming Alde

- ▷ Warmwaterverwarming nooit zonder verwarmingsvloeistof gebruiken. Letten op instructies uit hoofdstuk 13.
- ▷ Nooit gaten in de vloer boren. Daardoor kunnen de warmwaterbuizen beschadigd raken.
- ▷ De ruimte boven en achter de verwarming niet als opbergruimte gebruiken.
- ▷ Sluit kisten niet volledig af door deze te vol te beladen omdat er anders geen convectie meer mogelijk is voor de verwarmingen. De warme lucht wordt daarvoor minder goed verdeeld.

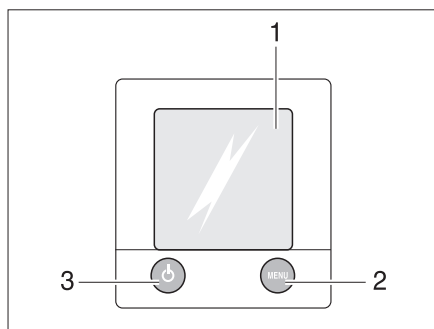
- ▷ Als de warmwaterverwarming in gebruik is, moet altijd de circulatiepomp aangeschakeld zijn.
- ▷ Na het eerste verwarmen adviseren wij om het verwarmingssysteem te ont-luchten en het glycolgehalte te controleren. Letten op instructies uit hoofdstuk 13.
- ▷ Als de verwarming wordt ingeschakeld, start deze met de als laatste gebruikte instellingen.
- ▷ Meer informatie vindt u in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Zie voor het onderhoud de instructies in hoofdstuk 13.
- ▷ Verdere informatie voor de bediening van de boiler zie sectie "Boiler".

De warmwaterverwarming is onder in de kledingkast ingebouwd.

Bedieningspaneel

Het bedieningspaneel bestaat uit twee gedeeltes:

- Display (touchscreen)
- Bedieningstoetsen

- 1 Display (touchscreen)
- 2 Toets "Menu"
- 3 Toets "Aan/uit"

Afb. 211 Bedieningspaneel voor warmwaterverwarming

- ▷ Als er geen toets wordt ingedrukt, schakelt het bedieningspaneel na twee minuten automatisch in ruststand.
- ▷ Wijzigingen aan de instellingen worden na 10 seconden automatisch opgeslagen.

Bedieningstoetsen

De bedieningstoetsen hebben de volgende functies:

Pos. in Afb. 211	Toets	Functie
2	MENU	Instelmenu openen
3		Verwarming activeren

Display

Het display (Afb. 211,1) is als contactvlak (touchscreen) ontworpen. Het aanraken van symbolen roept de bijbehorende functie op.

Startscherm

Na het inschakelen van de verwarming verschijnt het startscherm op het display. Het startscherm bevat de volgende informatie:

Symbol	Betekenis
	Dit symbool verschijnt als de circulatiepomp geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als een omschakelinstallatie voor gasflessen geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als een spanning van 230 V aan de verwarming voorhanden is
	Naast dit symbool wordt de binnentemperatuur weergegeven
	Naast dit symbool wordt de buitentemperatuur weergegeven voor zover een buitensensor gemonteerd is

Instelmenu

De toets "MENU" roept het instelmenu op. De betekenis van de verschillende symbolen is in de volgende tabel beschreven.

Via de symbolen "+" of "-" kunnen waarden verhoogd of verlaagd worden.

Symbol	Betekenis
	Gewenste temperatuur van +5 tot +30 °C instellen
	Watertemperatuur in de boiler instellen
	Verwarmingsvermogen in het elektragebruik instellen
	Functie "Verwarmen in het gasgebruik" activeren
	Vrijschakelmenu voor de gereedschapmenu's oproepen

Verwarming naar standaardinstelling resetten:

- Toets "MENU" 15 seconden ingedrukt houden.

Gereedschapmenu's

Via de gereedschapmenu's kunnen de verschillende functies van de verwarming opgeroepen en ingesteld worden. De pijlsymbolen dienen voor het wisselen tussen de menu's. De betekenis van de verschillende functies is in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant beschreven.

Pompsnelheid instellen:

- Toets "MENU" indrukken.
- Op het symbool "" drukken.
- Op het symbool "" drukken.
- Met de pijl omlaag bladeren.
- Op het symbool "" drukken.
- Toets "+" indrukken tot het gewenste niveau is bereikt.
- Met de toets "OK" de invoer bevestigen.

Gebruikswijze instellen

De warmwaterverwarming kan met de volgende energiebronnen worden gebruikt:

- Gasgebruik
- 230-V-elektragebruik
- Gas- en 230-V-elektragebruik

De gebruikswijze wordt via het bedieningspaneel geselecteerd.

Gasgebruik kiezen:

- Toets "On" naast het symbool " " indrukken. Het gasgebruik wordt geactiveerd.

230-V-elektragebruik kiezen:

- Toets "+" naast het symbool " " indrukken tot het gewenste verwarmingsvermogen bereikt is.

- ▷ De capaciteitsstand bij het 230-V-elektragebruik zo kiezen dat deze met de beveiliging van de 230-V-aansluiting overeenkomt:

Stand 1 (1050 W) bij 6 A

Stand 2 (2100 W) bij 10 A

Stand 3 (3150 W) bij 16 A

10

Inbouwapparatuur

Gas- en 230-V-elektragebruik kiezen:

- Op het bedieningspaneel zowel gasgebruik als 230-V-elektragebruik selecteren.
- ▷ Wanneer gas- en 230-V-elektragebruik wordt geselecteerd en het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, werkt de warmwaterverwarming in eerste instantie alleen met 230-V-elektragebruik. Pas als de verwarmingscapaciteit niet meer voldoende is, wordt het gasgebruik automatisch ingeschakeld.
- ▷ Het gasgebruik is alleen mogelijk als de hoofdafsluitkraan op de gasfles en de gasafsluitkraan geopend zijn.
- ▷ Het 230-V-elektragebruik is alleen mogelijk, als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten.

Als de verwarming wordt ingeschakeld, start deze met de als laatste ingestelde gebruikswijze.

Verwarming inschakelen:

- Toets "" indrukken. Het startscherm verschijnt op het display. De verwarming start automatisch.

Verwarming uitschakelen:

- Toets "" indrukken. De verwarming schakelt uit.

Schakelaar voor waterpomp

De schakelaar voor de waterpomp bevindt zich onder de bestuurdersstoel.

- ▷ Het in- en uitschakelen geldt uitsluitend voor IVECO-voertuigen.

Inschakelen:

- Wipschakelaar bovenaan indrukken: de waterpomp is ingeschakeld.

Uitschakelen:

- Wipschakelaar onderaan indrukken "": de waterpomp is uitgeschakeld.

Warmtewisselaar Alde

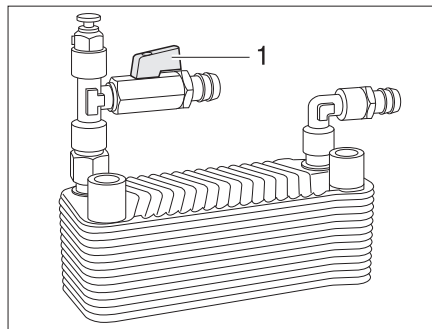
- ▷ De warmtewisselaar functioneert alleen als de voertuigmotor draait.
- ▷ Als de warmtewisselaar niet wordt gebruikt (bijv. in de zomer), de warmtewisselaar met de afsluitkraan afsluiten.

Met de warmtewisselaar kan de woonruimte van het voertuig tijdens de rit worden verwarmd, zonder de warmwaterverwarming van de woonruimte in gebruik te nemen.

De warmtewisselaar is op het koelcircuit van de voertuigmotor aangesloten en heeft zo dezelfde functie als de verwarming van het voertuig.

De verwarmingscapaciteit wordt via de verwarmingsregeling van de woonruimte ingesteld.

De afsluitkraan voor de warmtewisselaar bevindt zich direct aan de warmtewisselaar.

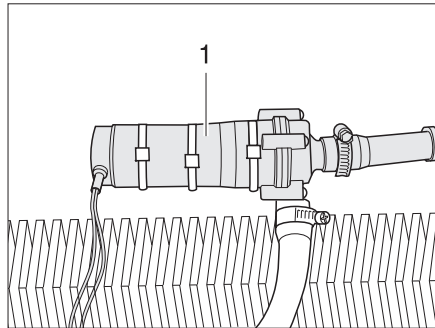
Afb. 212 Warmtewisselaar Alde

- Aanzetten:** ■ Greep (Afb. 212,1) van de afsluitkraan parallel aan de buisleiding zetten.
- Afsluiten:** ■ Greep (Afb. 212,1) van de afsluitkraan dwars op de buisleiding zetten.

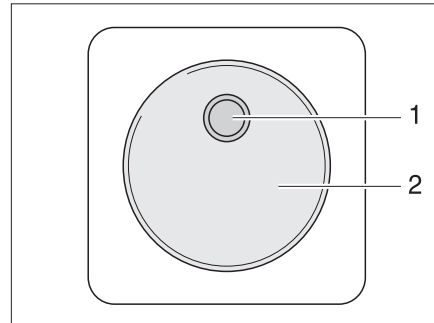
Extra circulatiepomp Alde

- ▷ De extra circulatiepomp functioneert alleen als de warmtewisselaar is ingebouwd en ingeschakeld en de warmwaterverwarming werkt.

Afb. 213 Extra circulatiepomp

Afb. 214 Bedieningsschakelaar extra circulatiepomp

Via de extra circulatiepomp (Afb. 213,1) kan de motor van het voertuig bij stilstand worden verwarmd.

De extra circulatiepomp is op het koelcircuit van de voertuigmotor aangesloten en heeft zo dezelfde functie als een motorverwarming.

De schakelaar (Afb. 214,2) voor de extra circulatiepomp bevindt zich naast het bedieningspaneel van de warmwaterverwarming. Het gele controlelicht (Afb. 214,1) brandt als de pomp in gebruik is.

Toerental van de circulatiepomp instellen

- ▷ Stand 2 = normale stand
- ▷ Stand 5 = ontluchten

Capaciteit instellen:

- De stelschroef van de pomp op stand 2 zetten.
- Om de pomp te ontlichten de stelschroef op stand 5 zetten.

230-V-circulatiepomp

Afhankelijk van de uitrusting heeft de warmwaterverwarming een extra 230-V-circulatiepomp.

Als het voertuig aan de 230-V-voorziening is aangesloten, kan naar het grotere vermogen van de 230-V-circulatiepomp worden omgeschakeld.

Het omschakelen tussen de 12-V-circulatiepomp en de 230-V-circulatiepomp verloopt via het bedieningspaneel van de warmwaterverwarming.

10.2.5 Dieselverwarming Webasto

Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van een dieselverwarming.

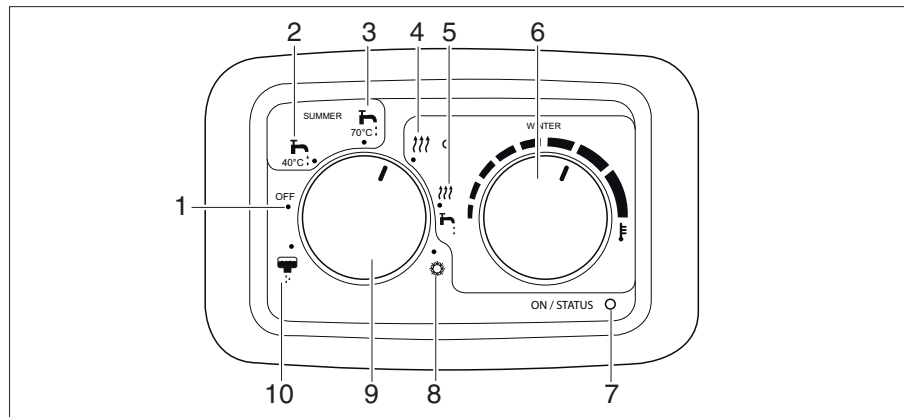
- ▷ Bij nieuwe verwarmingstoestellen kan bij het eerste gebruik een lichte reuk optreden.
- ▷ Bij continu bedrijf op lage standen wordt aanbevolen het verwarmingstoestel ca. één keer per maand gedurende 15 min op vol vermogen te zetten om mogelijke afzettingen in de brander weg te branden.
- ▷ Interieur- en/of warmwaterverwarming tijdens het rijden is mogelijk en toegestaan.

10

Inbouwapparatuur

- ▷ Tijdens het rijden onder koude omgevingsomstandigheden moet de diesilverwarming in het programma winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding staan om de waterleidingen te beschermen tegen vorst.
- ▷ Maak bij gevaar voor bevriezing altijd de boiler leeg.
- ▷ Zie voor meer informatie over de bediening van de boiler de paragraaf "Boiler".
- ▷ Zie voor verdere informatie de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 215 Bedieningspaneel Webasto diesilverwarming

- 1 Uit
- 2 Zomerstand, watertemperatuur 40°
- 3 Zomerstand, watertemperatuur 70°
- 4 Winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding
- 5 Winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding
- 6 Binnentemperatuurkeuzeschakelaar
- 7 Vermogensweergave/ storingsmelding (groen/rood)
- 8 Vorstbeveiligingsstand
- 9 Bedrijfskeuzeschakelaar
- 10 Legen boiler

Bedrijfsstanden

De verwarming heeft drie bedrijfsstanden:

- Zomerstand
- Winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding
- Winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding

Het voertuig kan uitsluitend in de bedrijfsstand "Winter" worden verwarmd. In de bedrijfsstand "Zomer" wordt alleen het water in de boiler verwarmd. Verwarming van het voertuig is in deze bedrijfsstand niet mogelijk.

Zomerstand (alleen warm water)

Het verwarmingstoestel wordt gebruikt voor de bereiding van warm drinkwater. Het water wordt opgewarmd en op een temperatuur van 40 °C of 70 °C gehouden. De heteluchtventilator voor verwarming van het interieur is niet geactiveerd. Wanneer de watertemperatuur onder een bepaalde waarde komt, wordt de brander opnieuw gestart. De weergave (Afb. 215,7) op het bedieningspaneel brandt groen zolang het toestel is ingeschakeld.

Inschakelen:

- ▷ De boiler moet zijn gevuld met water.
- Stel de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) in op zomerstand, watertemperatuur 40 °C (Afb. 215,2) of 70 °C (Afb. 215,3).

De vermogensweergave (Afb. 215,7) brandt groen en de weergave op de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) brandt rood.

Uitschakelen:

- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op "Off" (Afb. 215,1).

Winterstand (verwarmen zonder warmwaterbereiding)

De gewenste binnentemperatuur kan met de temperatuurkeuzeschakelaar worden ingesteld (5 tot 35 °C). Wanneer de ingestelde binnentemperatuur is bereikt, regelt het verwarmingstoestel omlaag.

- ▷ Wanneer de boiler is gevuld, wordt het water automatisch meeverwarmd.
- ▷ Het water kan afhankelijk van de verwarmingscapaciteit en -duur een temperatuur van 80 °C bereiken.

Inschakelen:

- Zet de binnentemperatuurkeuzeschakelaar (Afb. 215,6) op de gewenste thermostaatinstelling voor de binnentemperatuur.
- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding (Afb. 215,4).

De vermogensweergave (Afb. 215,7) brandt groen en de weergaven op de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) en de binnentemperatuurkeuzeschakelaar branden rood.

Uitschakelen:

- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op "Off" (Afb. 215,1).

Winterstand (verwarmen met warmwaterbereiding)

Het toestel wordt gebruikt voor verwarming van het interieur en voor de bereiding van warm water. Het vermogen wordt stapsgewijs door het verwarmingstoestel gereduceerd, tot de binnentemperatuur is bereikt. Wanneer de binnentemperatuur is bereikt, maar de watertemperatuur nog te laag is, schakelt de hoofdventilator uit en wordt het water verder opgewarmd tot een temperatuur van 70 °C.

- ▷ De boiler moet zijn gevuld met water.
- ▷ Het water kan afhankelijk van de verwarmingscapaciteit en -duur een temperatuur van 80 °C bereiken.

Inschakelen:

- Zet de binnentemperatuurkeuzeschakelaar (Afb. 215,6) op de gewenste thermostaatinstelling voor de binnentemperatuur.
- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding (Afb. 215,4).

De vermogensweergave (Afb. 215,7) brandt groen en de weergaven op de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) en de binnentemperatuurkeuzeschakelaar branden rood.

Uitschakelen:

- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op "Off" (Afb. 215,1).

Controlefunctie: Geen water

Wanneer de boiler geen water bevat en de winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding wordt geselecteerd, wordt op het bedieningsapparaat een waarschuwing gegeven. De groene LED naast winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding (Afb. 215,4) begint te knipperen.

- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding (Afb. 215,4).
- Vul zo nodig de boiler met water.

10

Inbouwapparatuur

10.2.6 Extra warmtewisselaar Arizona

▶ De extra warmtewisselaar niet aan tankstations gebruiken. Explosiegevaar!

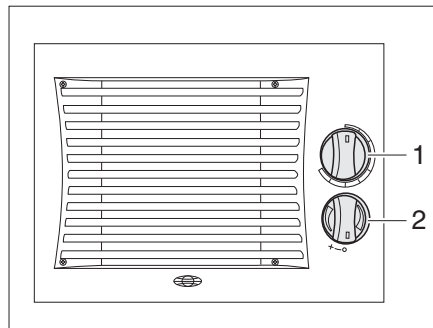

- ▷ De ventilator aan de extra warmtewisselaar kan als ventilatie worden gebruikt.
- ▷ De verwarmingscapaciteit wordt traploos ingesteld.

De extra warmtewisselaar is ingebouwd in de zitkist.

Met de extra warmtewisselaar kan de woonruimte van het voertuig tijdens de rit extra worden verwarmd.

De extra warmtewisselaar is in het verwarmingscircuit van het basisvoertuig geïntegreerd en daarom alleen in gebruik als de voertuigmotor draait.

Afb. 216 Bedieningselementen extra warmtewisselaar

- Inschakelen:**
- De draairegelaar (Afb. 216,1) van de doorstromingsregelaar tot de gewenste positie draaien. Het watercircuit is open.
 - De ventilatorschakelaar (Afb. 216,2) van de circulatieluchtventilator met de klok mee draaien.
- Uitschakelen:**
- De ventilatorschakelaar (Afb. 216,2) op "O" draaien.
 - De draairegelaar (Afb. 216,1) van de doorstromingsregelaar volledig terugdraaien.

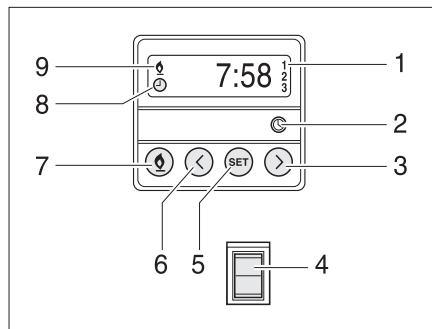
10.2.7 Standverwarming

- ▶ De standverwarming niet gebruiken in gesloten ruimten. Verstikkingsgevaar!
- ▶ De standverwarming niet gebruiken op tankstations. Explosiegevaar!

Met de standverwarming kunnen het interieur en de motor worden verwarmd. De verwarming van de motor kan worden uitgeschakeld.

De standverwarming kan handmatig of door een tijdschakeling in- en uitgeschakeld worden. Het tijdstip waarop de verwarming moet aanslaan kan nauwkeurig worden ingesteld, variërend van 1 minuut tot 24 uur. De programmering van 3 schakeltijden is mogelijk, hiervan kan er echter slechts een worden geactiveerd. De maximale inschakelduur bedraagt 60 minuten.

Afb. 217 Bedieningspaneel voor standverwarming

- Handmatig inschakelen:*
- Toets (Afb. 217,7) indrukken. De verwarming wordt door het symbool (Afb. 217,9) getoond. De ventilator wordt pas ingeschakeld bij een koelwatertemperatuur van 30 °C.
- Handmatig uitschakelen:*
- Toets (Afb. 217,7) indrukken. Het symbool (Afb. 217,9) gaat uit.
- Motorverwarming inschakelen:*
- Schakelaar (Afb. 217,4) beneden indrukken. Motor wordt voorverwarmd. De ventilator wordt meteen ingeschakeld.
- Motorverwarming uitschakelen:*
- Schakelaar (Afb. 217,4) boven indrukken. Motor blijft koud.
- Tijd instellen:*
- Toets (Afb. 217,2) indrukken. De tijdsinstelling wordt door het symbool (Afb. 217,8) getoond.
 - Met de toetsen (Afb. 217,3 en 6) de tijd instellen.
- Begin verwarming programmeren:*
- Toets (Afb. 217,5) indrukken.
 - Binnen 10 seconden met de toetsen (Afb. 217,3 en 6) de inschakeltijd instellen.
- Geprogrammeerde inschakeltijd selecteren:*
- Toets (Afb. 217,5) indrukken tot het gewenste programmanummer (Afb. 217,1) op het display verschijnt.

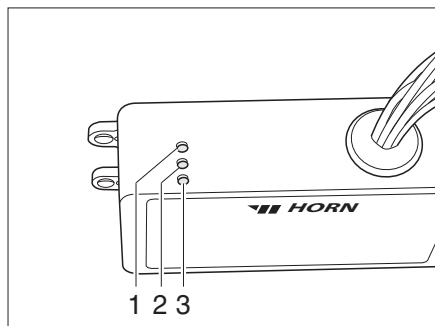
10.2.8 Verwarming voor afvalwatertank en afvalwaterleidingen (Winter-Comfort-pakket)

- ▶ Neem het batterijverbruik in acht! Gebruik van de verwarming voor afvalwatertank en waterafvoerleidingen is zonder externe stroomvoorziening slechts begrensd mogelijk.

Om bevrozen van de waterafvoerinstallatie te voorkomen, kunnen de afvalwatertank en de waterafvoerleidingen elektrisch worden verwarmd.

Als de verwarming ingeschakeld is, bewaken temperatuursensoren de temperatuur bij de afvalwatertank en de afvalwaterleidingen. Als de temperatuur onder de 5 °C komt, worden de verwarmingselementen ingeschakeld en de afvalwatertank en afvalwaterleidingen verwarmd. Als de temperatuur boven een bepaalde waarde komt, worden de verwarmingselementen weer uitgeschakeld.

Afb. 218 Regelapparaat

Het regelapparaat (Afb. 218) is in de kledingkast aangebracht. De controlelichten op het regelapparaat hebben de volgende betekenis:

- Controlelicht (Afb. 218,2) licht groen op: Regeling is bedrijfsklaar.
- Controlelicht (Afb. 218,1) licht rood op: Afvalwatertank wordt verwarmd.
- Controlelicht (Afb. 218,3) licht rood op: Afvalwaterleidingen worden verwarmd.

Gebruik voor het in- en uitschakelen de reserveschakelaar voor de afvalwatertankverwarming op het bedieningspaneel.

10.2.9 Elektrische vloerverwarming

- ▶ Bij modellen met elektrische vloerverwarming mogen in geen geval gaten in de vloer geboord of schroeven ingedraaid worden. Let op met puntige voorwerpen. Gevaar voor een stroomschok of kortsluiting door beschadiging van een verwarmingsdraad.

- ▶ De regelaar niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!

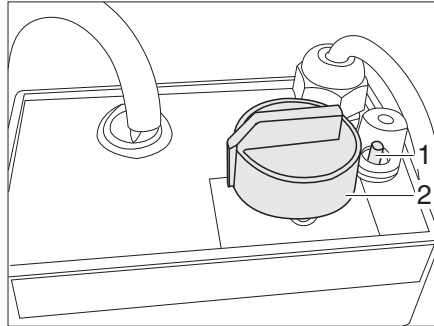
- ▶ De elektrische vloerverwarming werkt alleen als het voertuig aan de 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▶ De capaciteit van de elektrische vloerverwarming is niet voldoende om de woonruimte te verwarmen.

De regelaar voor de elektrische vloerverwarming is in de kledingkast ingebouwd.

Standen

De elektrische vloerverwarming heeft vier standen:

- 0 "Uit"
- 20 V "Lage verwarmingsstand"
- 22 V "Middelste verwarmingsstand"
- 24 V "Hoogste verwarmingsstand"

Afb. 219 Regelaar voor de elektrische vloerverwarming

- Inschakelen:*
- Het voertuig op de 230-V-voorziening aansluiten (zie sectie 9.12.1).
 - De draairegelaar (Afb. 219,2) in de gewenste verwarmingsstand draaien.

- Uitschakelen:*
- De draairegelaar (Afb. 219,2) op de stand "0" zetten.

Na het uitschakelen blijft de vloer nog een tijdje warm door restwarmte.

Als de regelaar overbelast wordt, spreekt de overbelastingsbeveiliging aan. De pen (Afb. 219,1) springt eruit.

- Overbelastingsbeveiliging inschakelen:*
- De pen (Afb. 219,1) aan de overbelastingsbeveiliging indrukken als de regelaar is afgekoeld.

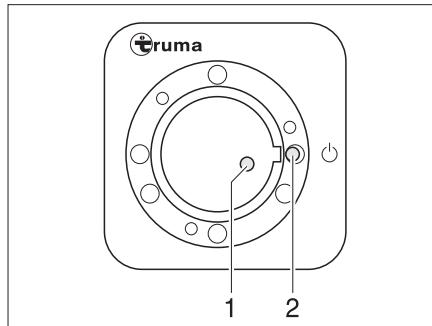
10 Inbouwapparatuur

10.3 Klimaatregeling

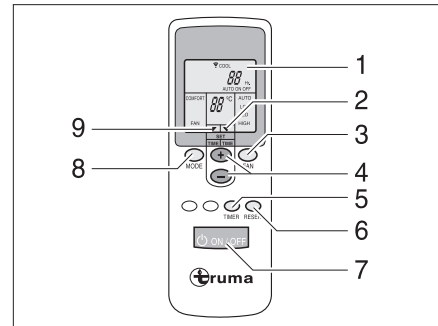
10.3.1 Klimaatregeling (Truma)

- ▷ De klimaatregeling is uitsluitend ingebouwd in voertuigen met dubbele bodem.
- ▷ De klimaatregeling is alleen actief, als het voertuig op een 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ De externe 230-V-voorziening moet met tenminste 3 A zijn beveiligd. Anders is een reglementair gebruik van de klimaatregeling niet mogelijk.

Afb. 220 Ontvanger

Afb. 221 Afstandsbediening

De afstandsbediening (Afb. 221) en de ontvanger (Afb. 220) voor de klimaatregeling bevindt zich in de keuken.

Voor het uitvoeren van de aparte schakelcommando's de afstandsbediening altijd op de ontvanger richten.

Inschakelen:

- Voertuig aan de 230-V-voorziening aansluiten. De klimaatregeling is bedrijfsklaar.
- Aan de schakelaar (Afb. 221,7) de afstandsbediening inschakelen. Het groene controlelicht (Afb. 220,1) geeft het koelbedrijf weer.
- De gewenste gebruikswijze met de toets (Afb. 221,8) instellen.
 - "FAN": Alleen ventilatie zonder koeling.
 - "COMFORT": Koeling. Het vermogen van de ventilator en de ruimtetemperatuur kunnen individueel worden ingesteld. Het groene controlelicht in de ontvanger signaleert het gebruik van de compressor en daarmee het koelbedrijf.
- Indien nodig met de toetsen (Afb. 221,3 en 4) het gewenste vermogen van de ventilator en de ruimtetemperatuur instellen. De pijl (Afb. 221,9) geeft de geselecteerde instelmodus weer.

Als de op de afstandsbediening ingestelde temperatuur bereikt is, gaat het groene controlelicht uit, de compressor schakelt uit en de circulatieluchtventilator draait verder.

- ▷ Op de ontvanger bevindt zich een extra toetsschakelaar (Afb. 220,2) waarmee de klimaatregeling ook zonder afstandsbediening kan worden uit- of ingeschakeld. Als de klimaatregeling via deze toetsschakelaar wordt ingeschakeld, dan wordt automatisch de laatste op de afstandsbediening ingestelde gebruikswijze geselecteerd.

Uitschakelen:

- Voor het uitschakelen de toets (Afb. 221,7) op de afstandsbediening opnieuw indrukken.
- ▷ Tijdens het koelen ontstaat condens op de verdamper. Stel het voertuig zo op, dat het horizontaal staat. Zo kan optredende condens weglopen. Neem de aparte gebruiksaanwijzing van de klimaatregeling in acht.
- ▷ Droog de verdamper door de klimaatregeling ca. 5 tot 10 minuten op de standen "FAN" en "HIGH" te zetten om bacteriegroei in de condens te voorkomen.

Timer

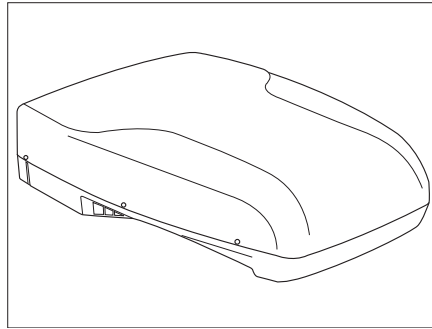
Met de geïntegreerde schakelklok kan de klimaatregeling vanaf de actuele tijd tot max. 15 uur van tevoren automatisch worden in- of uitgeschakeld. Een voorprogrammering op een bepaalde tijd is niet mogelijk.

- Voor het programmeren de klimaatregeling met de toets (Afb. 221,7) op de afstandsbediening inschakelen.
- Met de toetsen (Afb. 221,8, 3 en 4) de gewenste gebruikswijze en ruimtetemperatuur instellen.
- Met de toets (Afb. 221,5) de gewenste functie (Afb. 221,1) selecteren:
 - "ON": Inschakelen
 - "OFF": Uitschakelen
- Met de toetsen (Afb. 221,4) de gewenste schakeltijd kiezen (1 tot 15 uur). De pijl (Afb. 221,2) knippert en geeft de instelmodus weer.
- Als "ON" (Inschakelen) is geselecteerd, moet de klimaatregeling na het instellen met de afstandsbediening weer worden uitgeschakeld. Het controlelicht in de ontvanger knippert en bevestigt de programmering.
- Als "OFF" (Uitschakelen) is geselecteerd, knippert het controlelicht in de ontvanger en bevestigt de programmering. De klimaatregeling met de afstandsbediening **niet uitschakelen**.

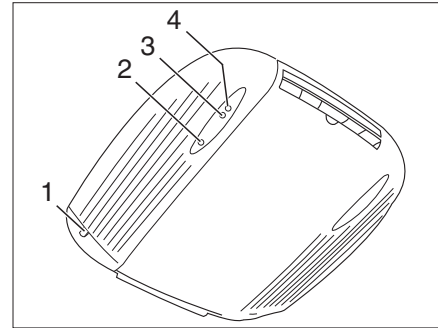

- ▷ Voor het sparen van de accu's in de afstandsbediening kan na de "OFF"-programmering de infraroodzender met de hand afgedekt en vervolgens de afstandsbediening worden uitgeschakeld. Zo wordt er geen signaal naar de ontvanger overgebracht en blijft de programmering bestaan.
- ▷ Met de toets (Afb. 221,6) worden de instellingen van de afstandsbediening meermaals naar de ontvanger gezonden.
- ▷ Verdere informatie ontlenuen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

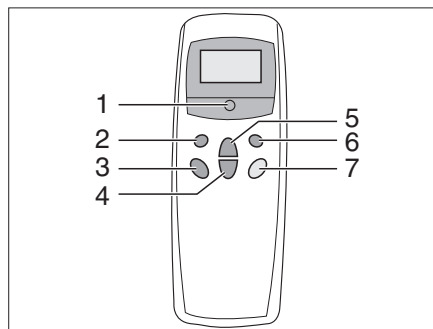
10.3.2 Klimaatregeling (Teleco)

Afb. 222 Dakaanzicht

Afb. 223 Binnenaanzicht

Afb. 224 Afstandsbediening

De klimaatregeling is op het dak van het voertuig aangebracht. De afstandsbediening (Afb. 224) voor de klimaatregeling bevindt zich in de keuken.

Inschakelen:

- Voertuig op de 230-V-voorziening aansluiten. De klimaatregeling is bedrijfsklaar. De rode LED (Afb. 223,2) brandt.
- Met de schakelaar (Afb. 224,5) de afstandsbediening inschakelen.
- De gewenste gebruikswijze met de toets (Afb. 224,1) instellen. Het groene controlelicht (Afb. 223,3) geeft koeling aan, het rode controlelicht (Afb. 223,4) verwarming.
 - "KOELING"
 - "AUTOMATISCH"
 - "VERWARMING"
- Indien nodig met de toetsen (Afb. 224,3 en 4) de gewenste ventilatorcapaciteit en ruimtetemperatuur instellen.

Uitschakelen:

- Om uit te schakelen de toets (Afb. 224,5) op de afstandsbediening opnieuw indrukken.

10 Inbouwapparatuur

10.4 Boiler

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage de boiler nooit op gas laten werken. Explosiegevaar!
- ▶ In gesloten ruimtes (bijv. garages) de boiler nooit op gas laten werken. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ Het water in de boiler kan tot 65 °C worden verwarmd. Gevaar voor brandwonden!

- ▷ Boiler nooit aanzetten zonder waterinhoud.
- ▷ Boiler bij vorstgevaar leegmaken, als de boiler niet in gebruik is.
- ▷ Boiler uitsluitend met maximale temperatuurinstelling gebruiken als er veel warm water nodig is. Hierdoor wordt de boiler beschermd tegen verkalking.

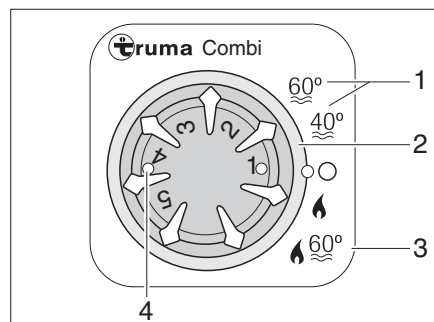
- ▷ Dethleffs adviseert het water uit de boiler niet als drinkwater te gebruiken.

10.4.1 Modeluitvoeringen met gasafvoerschoorsteen aan de rechter voertuigkant

- ▶ Als de voortent is opgebouwd en de boiler in gasgebruik is ingeschakeld, kunnen de afvoergassen van de boiler zich ophopen in de ruimte van de voortent. Verstikkingsgevaar! Zorgen voor een toereikende ventilatie.

10.4.2 Boiler Truma Combi

- 1 Zomergebruik watertemperatuur 40 °C of 60 °C
- 2 Draaischakelaar
- 3 Wintergebruik "Verwarming en boiler"
- 4 Controlelamp geel/rood:
brandt geel = "Boiler opwarmfase"
knippert/brandt rood = "Storing"

Afb. 225 Bedieningseenheid voor verwarming/boiler

De boiler is geïntegreerd in de verwarming en is gasgestookt. De boiler wordt ingeschakeld op de bedieningseenheid (Afb. 225) met de draaischakelaar (Afb. 225,2).

Bij wintergebruik "Verwarming en boiler" (Afb. 225,3) wordt bij het inschakelen van de verwarming automatisch ook het water in de boiler verwarmd. Wanneer de verwarming bij het bereiken van de gewenste kamertemperatuur uitschakelt, verwarmt de boiler door tot de ingestelde watertemperatuur is bereikt.

Bij zomergebruik (Afb. 225,1) wordt uitsluitend het water in de boiler tot 40 °C of 60 °C verwarmd. Het water wordt in ca. 25 minuten tot 60 °C verwarmd. De gele controlelamp (Afb. 225,4) brandt tijdens de opwarmfase van de boiler.

De voeding voor het toestel kan niet met de 12 V-hoofdschakelaar worden onderbroken. Bij een storing gaat de rode controlelamp (Afb. 225,4) op de bedienings-eenheid branden (zie hoofdstuk 16).

Veiligheids-/aftapventiel

De boiler is voorzien van een veiligheids-/aftapventiel (Afb. 226). Het veiligheids-/aftapventiel voorkomt dat het water in de boiler bevriest wanneer bij vorst de verwarming niet is ingeschakeld.

Bij gevaar voor bevriezing (ca. 3 °C omgevingstemperatuur) wordt het water bij overdruk pulsgewijs via een aftapaansluiting afgevoerd.

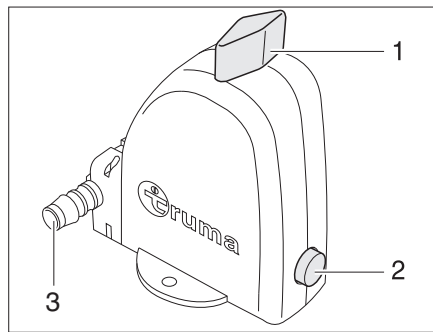
Pas wanneer de omgevingstemperatuur zich in het vorstvrije gebied bevindt (ca. 7 °C omgevingstemperatuur), sluit het veiligheids-/aftapventiel weer.

- ▷ Open het veiligheids-/aftapventiel en maak de boiler leeg wanneer het voertuig lange tijd niet wordt gebruikt.
- ▷ De waterpomp en de waterarmaturen worden niet door het veiligheids-/aftapventiel beschermd tegen bevriezing.

- ▷ De aftapaansluiting (Afb. 226,3) van het veiligheids-/aftapventiel moet altijd vrij zijn van vuil (bv. bladeren, ijs).
- ▷ Het veiligheids-/aftapventiel kan ook handmatig worden gesloten.

Afb. 226 Veiligheids-/aftapventiel van de boiler - Stand bedrijf

Wintergebruik

Bij wintergebruik is in de schakelaarstand "Verwarming en boiler" de boiler reeds uitgeschakeld.

Zomergebruik

Bij zomergebruik kan het water tot 40 °C of 60 °C worden verwarmd.

Inschakelen:

- Open de hoofdafsluitkraan van de gasfles en de gasafsluitkraan "Verwarming/boiler".
- Zet op de bedieningseenheid (Afb. 225) de draaischakelaar (Afb. 225,2) op "Zomergebruik" (Afb. 225,1).

De gele controlelamp (Afb. 225,4) brandt tijdens de opwarmfase. Bij het bereiken van de ingestelde watertemperatuur is de opwarmfase beëindigd en gaat de gele controlelamp uit.

Uitschakelen:

- Zet op de bedieningseenheid (Afb. 225) de draaischakelaar (Afb. 225,2) op "O".
- Sluit de gasafsluitkraan "Verwarming/boiler" en de hoofdafsluitkraan van de gasfles.

Boiler vullen/leegmaken

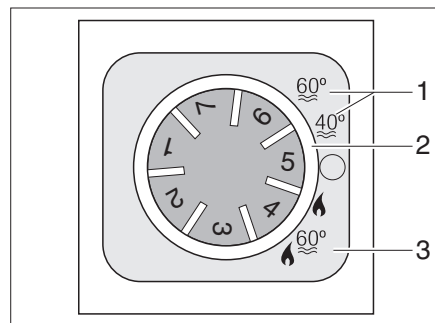
De boiler wordt vanuit de watertank gevuld met water.

Boiler met water vullen:

- Schakel de 12 V-voeding op het bedieningspaneel in.
- Sluit het veiligheids-/aftapventiel. Draai daarvoor de draaiknop (Afb. 226,1) dwars op het veiligheids-/aftapventiel en druk de drukknop (Afb. 226,2) in.
- Zet alle waterkranen op "Warm" en open deze. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Houd de waterkranen open tot het water er zonder lucht uitstroomt. Alleen zo kan worden gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Sluit alle waterkranen.

Boiler leegmaken:

- Zet op de bedieningseenheid (Afb. 223) de draaischakelaar (Afb. 225,2) op "O".
 - Open het veiligheids-/aftapventiel. Draai daarvoor de draaiknop (Afb. 226,1) parallel aan het veiligheids-/aftapventiel. De drukknop (Afb. 226,2) springt uit. De boiler wordt via de aftapaansluiting (Afb. 226,3) van het veiligheids-/aftapventiel naar buiten toe geleegd.
 - Controleer dat al het water uit de boiler loopt (ca. 10 liter).
- ▷ Zie voor meer informatie de aparte gebruiksaanwijzing "Boiler".

10.4.3 Boiler Trumatic C

- 1 Zomergebruik watertemperatuur 40 °C of 60 °C
- 2 Draaischakelaar
- 3 Wintergebruik "Verwarming en boiler"

Afb. 227 Bedieningspaneel voor verwarming/boiler

De boiler is in de verwarming geïntegreerd en wordt met gas (gasgebruik) resp. met gas en/of stroom (gas- en 230-V-elektragebruik) gebruikt. De boiler wordt ingeschakeld op het bedieningspaneel (Afb. 227) met de draaischakelaar (Afb. 227,2). Op de energiekeuzeschakelaar (Afb. 229) wordt de energiesoort ingesteld (gas- en 230-V-elektragebruik).

Bij wintergebruik "Verwarming en boiler" (Afb. 227,3) wordt bij het aanzetten van de verwarming automatisch ook het water in de boiler verhit. Als de verwarming bij het bereiken van de gewenste ruimtetemperatuur uitschakelt, dan verhit de boiler verder tot de watertemperatuur is bereikt.

Bij zomergebruik (Afb. 227,1) wordt alleen het water in de boiler tot 40 °C of 60 °C verwarmd. Het water wordt in ca. 1 uur tot 60 °C verhit. Het gele controlelicht licht op tijdens de opwarmfase van de boiler.

De spanning voor het apparaat en het veiligheids-/aftapventiel kan niet met de hoofdschakelaar 12 V worden onderbroken. Al naargelang het model licht bij storing het rode controlelicht op het bedieningspaneel voor verwarming/boiler Trumatic C op (zie hoofdstuk 16).

Veiligheids-/aftapventiel

De boiler is uitgerust met een veiligheids-/aftapventiel (Afb. 228). Het veiligheids-/aftapventiel voorkomt, dat het water in de boiler bevriest als bij vorst de verwarming niet is ingeschakeld.

Bij gevaar voor bevriezing (ca. 3 °C omgevingstemperatuur) wordt het water bij overdruk pulsgewijs via een aftapaansluiting afgevoerd.

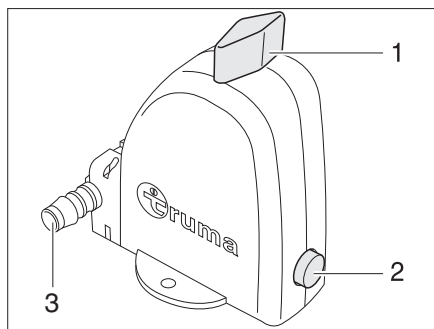
Pas wanneer de omgevingstemperatuur zich in het vorstvrije gebied bevindt (ca. 7 °C omgevingstemperatuur), sluit het veiligheids-/aftapventiel weer.

- ▷ Bij gesloten veiligheids-/aftapventiel vloeit er een geringe elektrische stroom, die de woonruimteaccu extra belast. Daarom de accuspanning dagelijks controleren op het paneel. Als de accuspanning onder de 10,8 V daalt, kan de werking van het veiligheids-/aftapventiel niet meer worden gegarandeerd.
- ▷ Open het veiligheids-/aftapventiel en maak de boiler leeg wanneer het voertuig lange tijd niet wordt gebruikt.
- ▷ De waterpomp en de waterarmaturen worden niet door het veiligheids-/aftapventiel beschermd tegen bevriezing.

- ▷ De aftapaansluiting (Afb. 228,3) van het veiligheids-/aftapventiel moet altijd vrij zijn van vuil (bv. bladeren, ijs).
- ▷ Het veiligheids-/aftapventiel kan ook handmatig worden gesloten.

Afb. 228 Veiligheids-/aftapventiel van de boiler - Stand bedrijf

Variant:
Boiler met gasgebruik

De boiler werkt alleen op gas.

Wintergebruik

Bij wintergebruik is in de schakelaarstand "Verwarming en boiler" de boiler reeds uitgeschakeld.

Zomergebruik

Bij zomergebruik kan het water tot 40 °C of 60 °C worden verwarmd.

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en de gasafsluitkraan "Verwarming/Boiler" openen.
- Op het bedieningspaneel (Afb. 227) de draaischakelaar (Afb. 227,2) op "Zomergebruik" (Afb. 227,1) zetten.

Het gele controlelicht licht op tijdens de opwarmfase. Bij het bereiken van de ingestelde watertemperatuur is de opwarmfase beëindigd en het gele controlelicht gaat uit.

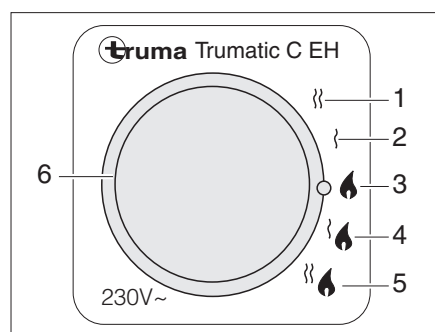
Uitschakelen:

- Op het bedieningspaneel (Afb. 227) de draaischakelaar (Afb. 227,2) op "O" zetten.
- Gasafsluitkraan "Verwarming/boiler" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

Variante:
**Boiler met gas- en 230-V-
 elektragebruik**

- ▷ Het 230-V-elektragebruik is alleen mogelijk, als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ De capaciteitsstand bij het 230-V-elektragebruik zo kiezen dat deze met de beveiliging van de 230-V-aansluiting overeenkomt (900 W bij 3,9-A-zekering, 1800 W bij 7,8-A-zekering).
- ▷ Als de boiler bij het bedieningspaneel op zomergebruik is gezet en de energiekeuzeschakelaar op gemengd gebruik wordt gezet, werkt de boiler toch alleen in het 230-V-gebruik. De gasbrander wordt niet ingeschakeld.

- 1 230-V-elektragebruik (1800 W)
- 2 230-V-elektragebruik (900 W)
- 3 Gasgebruik
- 4 Gas- en 230-V-elektragebruik (900 W)
- 5 Gas- en 230-V-elektragebruik (1800 W)
- 6 Geel controlelicht "230-V-elektragebruik"

Afb. 229 Energiekeuzeschakelaar voor verwarming/boiler

De boiler kan met verschillende energiesoorten worden gebruikt:

- Gasgebruik (Afb. 229,3)
- 230-V-elektragebruik met de capaciteitsstanden 900 W (Afb. 229,2) of 1800 W (Afb. 229,1)
- Gasgebruik en 230-V-elektragebruik (gemengd gebruik) met de capaciteitsstanden 900 W (Afb. 229,4) of 1800 W (Afb. 229,5)

De combinatie gasgebruik en 230-V-elektragebruik verkort de opwarmtijd (alleen mogelijk als de boiler bij het bedieningspaneel (Afb. 227) op wintergebruik is gezet).

Als het 230-V-elektragebruik is gekozen, brandt het gele controlelicht (Afb. 229,6).

Boiler vullen/leegmaken

De boiler wordt uit de watertank van water voorzien.

Boiler met water vullen:

- Schakel de 12 V-voeding op het bedieningspaneel in.
- Controleer dat de draaischakelaar (Afb. 228,1) in de stand "Bedrijf" staat en is vergrendeld.
- Druk op de drukknop (Afb. 228,2); het aftapventiel is gesloten.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen sluiten.

Boiler leegmaken:

- Op het bedieningspaneel (Afb. 227) de draaischakelaar (Afb. 227,2) op "O" zetten.
- Draai daarvoor de draaischakelaar 180° tot deze vergrendelt. De drukknop springt uit. De boiler wordt via de aftapaansluiting naar buiten toe geleegd).
- Controleren, of het water uit de boiler volledig wegloopt (ca. 12,5 liter).

- ▷ Door de zuigende werking kan een deel van de watervoorraad uit de leidingen en de watertank weglopen. De waterinstallatie wordt echter niet volledig geleegd.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Boiler".

10.4.4 Boiler Alde

Veiligheids-/aftapventiel

De boiler is uitgerust met een veiligheids-/aftapventiel (Afb. 230). Het veiligheids-/aftapventiel voorkomt, dat het water in de boiler bevroert als bij vorst de verwarming niet is ingeschakeld.

Bij gevaar voor bevriezing (ca. 3 °C omgevingstemperatuur) wordt het water bij overdruk pulsgewijs via een aftapaansluiting afgevoerd.

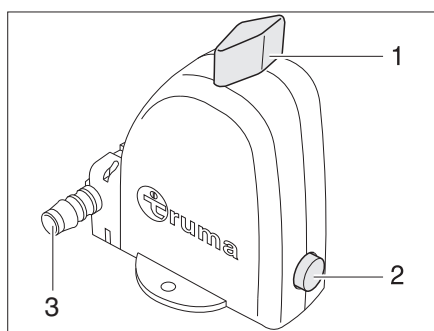
Pas wanneer de omgevingstemperatuur zich in het vorstvrije gebied bevindt (ca. 7 °C omgevingstemperatuur), sluit het veiligheids-/aftapventiel weer.

- ▷ Bij gesloten veiligheids-/aftapventiel vloeit er een geringe elektrische stroom, die de woonruimteaccu extra belast. Daarom de accuspanning dagelijks controleren op het paneel. Als de accuspanning onder de 10,8 V daalt, kan de werking van het veiligheids-/aftapventiel niet meer worden gegarandeerd.
- ▷ Open het veiligheids-/aftapventiel en maak de boiler leeg wanneer het voertuig lange tijd niet wordt gebruikt.
- ▷ De waterpomp en de waterarmaturen worden niet door het veiligheids-/aftapventiel beschermd tegen bevriezing.

- ▷ De aftapaansluiting (Afb. 230,3) van het veiligheids-/aftapventiel moet altijd vrij zijn van vuil (bv. bladeren, ijs).
- ▷ Het veiligheids-/aftapventiel kan ook handmatig worden gesloten.

Afb. 230 Veiligheids-/aftapventiel van de boiler - Stand bedrijf

Boiler inschakelen/ uitschakelen

De boiler is in de warmwaterverwarming geïntegreerd. Een afzonderlijke bediening is niet mogelijk. Voor de bediening van de warmwaterverwarming zie sectie 10.2.4.

Boiler vullen/leegmaken

De boiler wordt uit de watertank van water voorzien.

Boiler met water vullen:

- Schakel de 12 V-voeding op het bedieningspaneel in.
- Controleer dat de draaischakelaar (Afb. 230,1) in de stand "Bedrijf" staat en is vergrendeld.
- Druk op de drukknop (Afb. 230,2); het aftapventiel is gesloten.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbelletjes uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen sluiten.

Boiler leegmaken:

- Boiler uitschakelen.
 - Alle waterkranen openzetten en in de middelste stand zetten.
 - Draai daarvoor de draaischakelaar 180° tot deze vergrendelt. De drukknop springt uit. De boiler wordt via de aftapaansluiting naar buiten toe geleegd).
 - Controleren, of het water uit de boiler volledig wegloopt (ca. 12,5 liter).
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10.4.5 Boiler Webasto

- ▷ Zie voor informatie over het bedieningspaneel het hoofdstuk "Verwarming"
- ▷ Maak bij gevaar voor bevriezing altijd de boiler leeg.

De boiler is geïntegreerd in de verwarming en is dieselestookt.

In de winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding wordt bij het inschakelen van de verwarming automatisch ook het water in de boiler verwarmd. Wanneer de verwarming bij het bereiken van de gewenste kamertemperatuur uitschakelt, verwarmt de boiler door tot de ingestelde watertemperatuur is bereikt.

In de zomerstand wordt uitsluitend het water in de boiler tot 40 °C of 70 °C verwarmd.

Boiler vullen/leegmaken

Boiler met water vullen:

- ▷ Vul de tank uitsluitend met drinkwater en voorkom dat vuil en zand in het watersysteem terechtkomen.
- Vul de boiler bij een omgevingstemperatuur van ten minste 6 °C met water of selecteer zomerstand 40 °C / 70 °C of winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding. Dat zorgt ervoor dat het elektrische veiligheids-/aftapventiel niet opent.
- Zet alle waterkranen op "Warm" en open deze. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Houd de waterkranen open tot het water er zonder lucht uitstroomt. Alleen zo kan worden gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Sluit alle waterkranen.

Vorst

Diverse functies beschermen het watersysteem tegen vorst.

- ▷ Zowel het aftappen van het water uit de boiler als de vorstbeveiligingsstand beschermen het verwarmingstoestel en de boiler tegen vorst. Door variaties in de installatie kunnen niet alle waterleidingen van het voertuig worden beschermd tegen bevriezing. Wanneer het voertuig wordt gestald, moet een plaats worden geselecteerd die goed beschermd is tegen lage temperaturen of moet al het water uit het systeem worden afgetapt, incl. uit alle leidingen en slangen.
- Tap al het water handmatig af bij gevaar voor bevriezing en wanneer het voertuig gedurende langere tijd wordt gestald.
- De boiler wordt automatisch geleegd wanneer is vergeten deze handmatig af te tappen.
- Wanneer het watersysteem niet automatisch wordt geleegd en het interieur niet wordt verwarmd, kan de vorstbeveiligingsstand worden geselecteerd.

Boiler handmatig aftappen

- ▷ Om te kunnen controleren of al het water uit de boiler is afgetapt, moet het water in een container worden opgevangen (ca. 10 liter).
- ▷ Al het water uit het voertuig moet via een hiervoor bedoelde afvoervoorziening worden afgevoerd.
- ▷ Het aftappen kan worden afgebroken door de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) nogmaals gedurende ten minste 5 seconden in de stand boiler aftappen (Afb. 215,10) te houden en vervolgens los te laten.
- Onderbreek de elektrische aansluiting voor de waterpompen van het voertuig.
- Open alle warmwaterkranen in het voertuig (zet mengkranen of eenhendelkranen op "warm").
- Houd de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) min. 5 seconden in de stand boiler aftappen (Afb. 215,10). Het elektrische veiligheids-/aftapventiel wordt gedurende ca. 90 minuten geopend. Tijdens het aftappen knipperen alle groene symbolen op het bedieningselement en de rode weergave op de bedrijfskeuzeschakelaar.

Boiler automatisch aftappen

Het elektrische veiligheids-/aftapventiel wordt elektrisch geopend. Wanneer de temperatuur van het elektrische veiligheids-/aftapventiel lager is dan 6 °C, kan de waterinhoud van de boiler automatisch worden afgetapt.

- ▷ De 12 V-voeding moet zijn aangesloten.
- ▷ Het aftappen kan worden afgebroken door de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) nogmaals gedurende ten minste 5 seconden in de stand boiler aftappen (Afb. 215,10) te houden en vervolgens los te laten.
- ▷ De afvoer van het elektrische veiligheids-/aftapventiel moet te allen tijde vrij worden gehouden (vrij van vuil, ijs, bladeren, enz.).

Deze functie is geactiveerd wanneer:

- het toestel is uitgeschakeld.
- in de winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding gedurende een bepaalde tijd de verwarming niet wordt ingeschakeld.
- de accucapaciteit onvoldoende is.
- een storing actief is.

Tijdens het aftappen knipperen alle groene symbolen op het bedieningselement en de rode weergave op de bedrijfskeuzeschakelaar.

Vorstbeveiligingsstand

Deze bedrijfsstand is een veiligheidsvoorziening uitsluitend voor het verwarmingstoestel. De watercircuits binnen en buiten het voertuig worden daarbij niet beschermd tegen bevriezing.

Het verwarmingstoestel werkt zoals in de winterstand, verwarmen met warmwaterbereiding, echter met lagere lucht- en watertemperatuurwaarden.

- ▷ Bij gevaar voor bevriezing moet het voertuig worden gestald op een vorstvrije locatie of moet het water worden afgetapt.
- ▷ In de vorstbeveiligingsstand wordt diesel en elektriciteit verbruikt. Er moet daarom voor worden gezorgd, dat er voldoende diesel in de tank zit en dat de accu is opgeladen. Dit moet regelmatig worden gecontroleerd.
- Zet de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) op de vorstbeveiligingsstand (Afb. 215,8). De vermogensweergave (Afb. 215,7) brandt groen en de weergave op de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) brandt rood.

10.5 Kookplaat

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Gaskooktoestel of gasbakoven niet voor het verwarmen gebruiken.
- ▶ Voor het hanteren van hete pannen en dergelijke voorwerpen ovenwanten of pannenlappen gebruiken. Verwondingsgevaar!

10.5.1 Gaskooktoestel

- ▶ Tijdens het inschakelen en als het gaskooktoestel wordt gebruikt, mogen er geen brandbare of licht ontvlambare voorwerpen zoals theedoeken, servetten enz. in de buurt van het gaskooktoestel zijn. Brandgevaar!
- ▶ Bij aansteken moet het ontstekingsproces zichtbaar zijn en mogen er nog geen pannen neergezet worden.
- ▶ De afdekking van het gaskooktoestel wordt al naargelang het model door veerkracht dichtgetrokken. Bij het sluiten bestaat verwondingsgevaar!

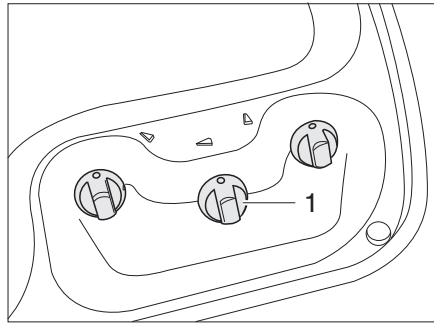
- ▷ De glazen afdekking van het gaskooktoestel niet als kookveld gebruiken.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel niet sluiten als het gaskooktoestel wordt gebruikt.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel niet belasten wanneer deze gesloten is.
- ▷ Geen hete pannen op de afdekking van het gaskooktoestel zetten.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel na het koken zolang de branders warmte afgeven open laten staan. De glasplaat kan anders barsten.
- ▷ Plaats geen hete voorwerpen zoals bijvoorbeeld pannen op de afdekking van het aanrecht. De kunststof kan daardoor vervormen.

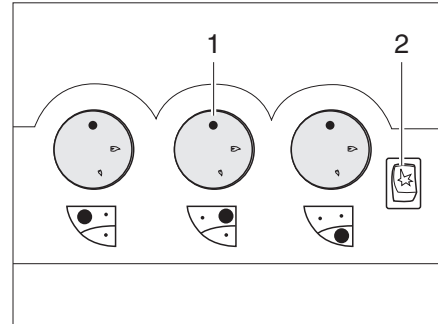
- ▷ Alleen pannen gebruiken waarvan de diameter geschikt is voor het rooster van de brander van het gaskooktoestel.
- ▷ Als de vlam uitgaat, blokkeert het ontstekingsbeveiligingsventiel automatisch de gastoevoer.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Inbouwgas-kooktoestel".

Het keukenblok van het voertuig is voorzien van een 2- of 3-pits gaskooktoestel. Het kooktoestel kan afhankelijk van het model zijn voorzien van een elektronische ontsteking.

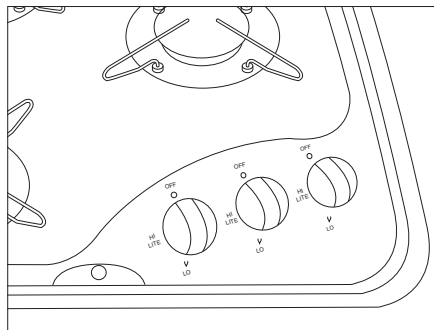
Afhankelijk van het model zitten de bedieningselementen voor het gaskooktoestel op het bedieningspaneel of direct op het kooktoestel.

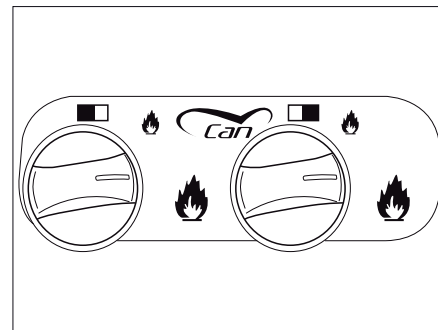
Afb. 231 Bedieningselementen voor gas-kooktoestel (variant 1)

Afb. 232 Bedieningselementen voor gas-kooktoestel (variant 2)

Afb. 233 Bedieningselementen voor gas-kooktoestel (variant 3)

Afb. 234 Bedieningselementen voor gas-kooktoestel (variant 4)

Inschakelen:

- Open de hoofdafsluitkraan van de gasfles en de gasafsluitkraan "Kooktoestel".
- Open de afdekking van het gaskooktoestel.
- Draai de draairegelaar (Afb. 231,1 of Afb. 232,1) van de gewenste pit naar de ontstekingsstand (grote vlam).
- Druk de draairegelaar in en houd deze ingedrukt.
- Wanneer het gaskooktoestel is voorzien van een ontstekingsautomaat: de vonk wordt automatisch opgewekt door te drukken op de draairegelaar.
- Wanneer het kooktoestel is voorzien van een ontstekingsknop (Afb. 232,2): Maak een vonk door te drukken op de ontstekingsknop.
- Wanneer het kooktoestel niet is voorzien van een ontstekingsknop: Ontsteek de pit met een gasaansteker, een lucifer of een andere geschikte ontstekingsbron.
- Als de vlam brandt, de draairegelaar nog 10 tot 15 seconden ingedrukt houden tot het ontstekingsbeveiligingsventiel de gastoevoer open houdt.
- Draairegelaar loslaten en in de gewenste instelling draaien.
- Als het aansteken niet is gelukt, de procedure vanaf het begin herhalen.

Uitschakelen:

- Draairegelaar in 0-stand draaien. De vlam dooft.
- Gasafsluitkraan "Kookplaat" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

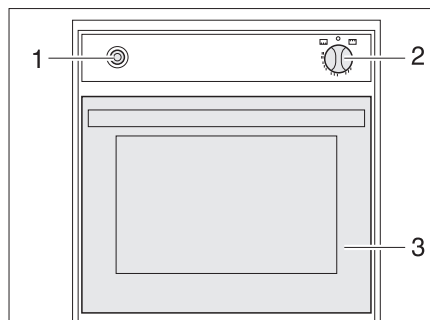
10.5.2 Gasbakoven (Spinflo)

- ▶ Houd de ventilatieopeningen van de gasoven altijd vrij.
- ▶ Bij gebruik van de bakoven mogen geen brandbare voorwerpen in de buurt van de gasbakoven aanwezig zijn.
- ▶ De bakovenklep moet tijdens het gebruik geopend blijven.
- ▶ Als het aansteken niet is gelukt, de procedure vanaf het begin herhalen. Zonodig controleren of gas en/of stroom in de gasbakoven ontbreken.
- ▶ Als de gasbakoven toch niet functioneert, de gasafsluitkraan sluiten en het servicepunt inlichten.
- ▶ Wanneer de brander per abuis uitgaat, schakel dan de oven uit en laat de brander ten minste 1 minuut uitgeschakeld. Pas daarna opnieuw ontsteken.
- ▶ Trek bij het grillen de hittebescherming uit en houd de klep helemaal open.

- ▷ Zet voor het eerste gebruik de gasoven zonder inhoud gedurende 30 minuten op de hoogste temperatuur.
- ▷ Als de vlam uitgaat, blokkeert het ontstekingsbeveiligingsventiel automatisch de gastoevoer.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Gasbakoven".

Afb. 235 Gasbakoven (Spinflo)

- Inschakelen:*
- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Bakoven" openen.
 - Bakovenklep (Afb. 235,3) helemaal openen.
 - Draairegelaar (Afb. 235,2) licht indrukken op "🔥" (bakoven) of "🍷" (grill) instellen.
 - Draairegelaar (Afb. 235,2) indrukken en 5 tot 10 seconden ingedrukt houden. Er stroomt gas naar de brander.
 - De ontstekingschakelaar (Afb. 235,1) zo vaak indrukken, tot de vlam brandt.
 - Houd, zodra de vlam brandt, de draairegelaar nog 10 tot 15 seconden ingedrukt, tot het ontstekingsbeveiligingsventiel de gastoevoer open houdt.
 - Laat de draairegelaar los en zet deze op de gewenste stand.

- Uitschakelen:*
- Draairegelaar (Afb. 235,2) op "0" zetten. De vlam gaat uit.
 - Sluit de gasafsluiter "Oven" en de hoofdafsluiter op de gasfles.

10.5.3

Gasbakoven (Dometic)

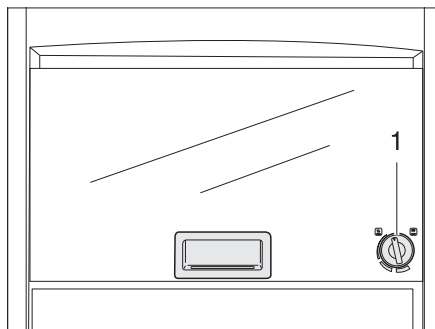

- ▶ Houd de ventilatieopeningen van de gasoven altijd vrij.
- ▶ Bij gebruik van de bakoven mogen geen brandbare voorwerpen in de buurt van de gasbakoven aanwezig zijn.
- ▶ Als het aansteken niet is gelukt, de procedure vanaf het begin herhalen. Zonodig controleren of gas en/of stroom in de gasbakoven ontbreken.
- ▶ Als de gasbakoven toch niet functioneert, de gasafsluitkraan sluiten en het servicepunt inlichten.
- ▶ Als de brandervlam per ongeluk wordt gedoofd, draaiergelaar op "O" draaien en de brander tenminste 1 minuut uitgeschakeld laten. Pas daarna opnieuw ontsteken.

- ▷ Al naargelang het model is in de gasbakoven een grill geïntegreerd.
- ▷ Zet voor het eerste gebruik de gasoven zonder inhoud gedurende 30 minuten op de hoogste temperatuur.
- ▷ Als de vlam uitgaat, blokkeert het ontstekingsbeveiligingsventiel automatisch de gastoevoer.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Gasbakoven".

De bakoven is uitgerust met een elektronische ontsteking.

Afb. 236 Gasbakoven (Dometic)

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Bakoven" openen.
- De draaiergelaar (Afb. 236,1) licht indrukken en naar links in een willekeurige stand draaien.
- Draaiergelaar indrukken en 5 tot 10 seconden ingedrukt houden. Het ontsteken gebeurt automatisch.
- Laat de draaiergelaar los en zet deze op de gewenste stand.

Uitschakelen:

- De draaiergelaar (Afb. 236,1) op "O" zetten. De vlam gaat uit.
- Sluit de gasafsluiter "Oven" en de hoofdafsluiter op de gasfles.

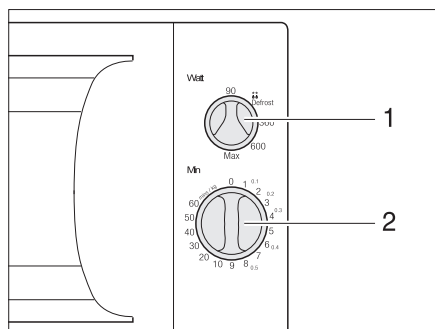
10.5.4 Magnetron

- ▶ Alleen vaklieden mogen de magnetron repareren. Door ondeskundige reparaties kan ernstig gevaar voor de gebruiker ontstaan.
- ▶ De veiligheidsvoorziening tegen het uittreden van magnetronenergie nooit verwijderen.
- ▶ De magnetron alleen gebruiken, als deze volgens voorschrift is ingebouwd.
- ▶ De magnetron uitsluitend in gebruik nemen als de deurafdichting niet beschadigd is.
- ▶ De magnetron niet zonder toezicht laten, als deze in bedrijf is.
- ▶ Bij rookvorming de magnetron gesloten houden, uitschakelen en de stroomvoorziening onderbreken.

- ▷ De magnetron alleen met draaiplateau en draaikruis gebruiken.
- ▷ Alleen servies gebruiken dat geschikt is voor de magnetron.
- ▷ De magnetron werkt alleen bij een correcte 230-V-voorziening. Bij spanningsvariaties of spanningen onder 230 V schakelt de magnetron volledig uit. Schakel daarom tijdens gebruik van de magnetron geen andere 230 V-verbruikers in. Vooral in zuidelijke landen wordt de netspanning weliswaar met 230 V aangegeven, maar wordt dit zelden ook bereikt. Daardoor kan het gebeuren dat de magnetron in die landen niet werkt.
- ▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Magnetron".

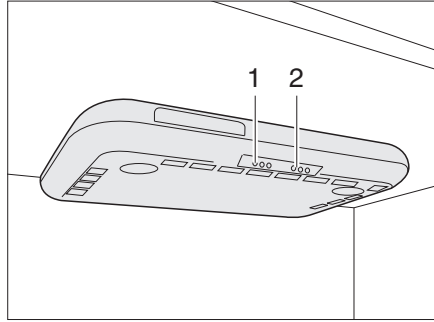
Afb. 237 Bedienselementen voor magnetron

- Inschakelen:**
- De deur openen en het voedsel in de kookruimte zetten.
 - Deur sluiten. Bij het sluiten is een klikgeluid hoorbaar.
 - Met de draaigelaar (Afb. 237,1) het vermogen kiezen.
 - De kooktijd met de draaigelaar (Afb. 237,2) instellen. Het verwarmen begint.
- Wanneer de kooktijd is verstreken klinkt een signaal. De magnetron schakelt automatisch uit.

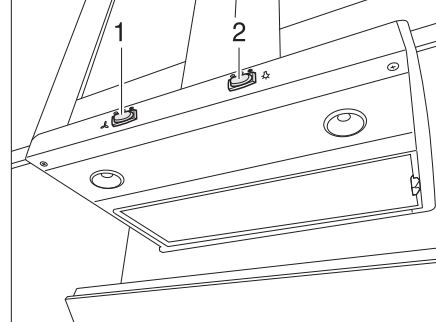
- Uitschakelen:**
- De deur openen en het voedsel uitnemen.

10 Inbouwapparatuur

10.5.5 Afzuigkap

Afb. 238 Afzuigkap

Afb. 239 Afzuigkap (alternatief)

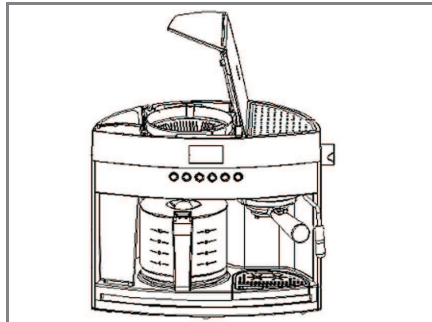
Boven het kooktoestel bevindt zich een afzuigkap voorzien van een ventilator en verlichting met elk twee standen. Afhankelijk van het model worden de kookdampen gefilterd en gerecirculeerd of rechtstreeks naar buiten afgevoerd.

Afzuigkap in-/uitschakelen: ■ Schakel de afzuigkap in en uit met de schakelaar (Afb. 238,1).

Verlichting in-/uitschakelen: ■ Schakel de kooktoestelverlichting in en uit met de schakelaar (Afb. 238,2).

10.6 Koffiezetapparaat

In de keuken is een koffiezetapparaat ingebouwd.

Afb. 240 Koffiezetapparaat

▷ Laat de batterij voor het LCD-display uitsluitend vervangen door een geautoriseerde klantenservice.

▷ Zie voor meer informatie de aparte gebruiksaanwijzing "Koffiezetapparaat".

10.7 Koelkast

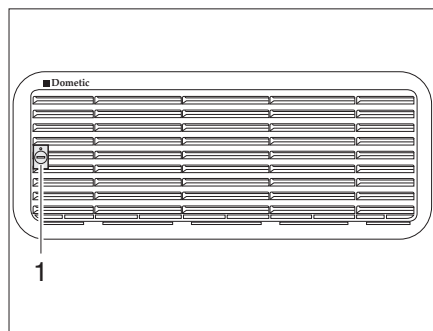
Tijdens de rit de koelkast alleen via het 12-V-boordnet gebruiken. Bij hoge omgevingstemperaturen bereikt de koelkast geen volle koelcapaciteit meer. Bij hoge buitentemperaturen is de volledige koelcapaciteit van het koelaggregaat alleen gegarandeerd, als de koelkast voldoende wordt geventileerd. Om een betere ventilatie te verkrijgen, kunnen de koelkast-ventilatieroosters worden weggenomen.

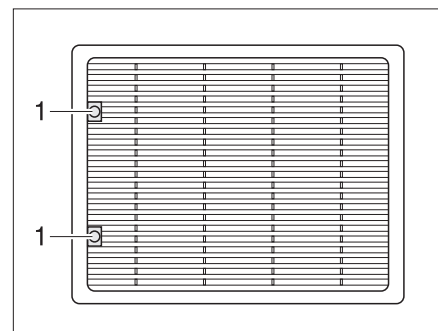
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de koelkast-ventilatieroosters in elkaar zetten. Bij regen kan er anders water binnendringen.

10.7.1 Koelkast-ventilatierooster

Dometic

Afb. 241 Koelkast-ventilatierooster (Dometic klein)

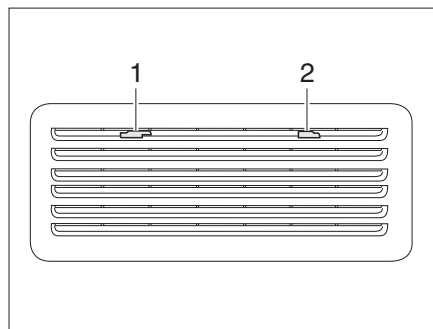

Afb. 242 Koelkast-ventilatierooster (Dometic groot)

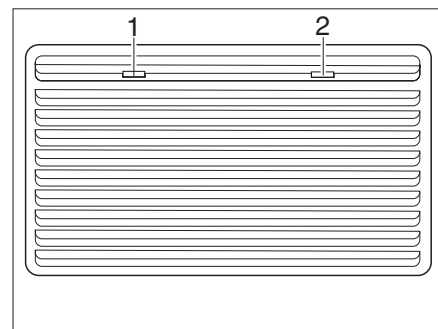
Verwijderen:

- Schroef (Afb. 241,1 resp. Afb. 242,1) met behulp van een munt een kwartslag draaien.
- Koelkast-ventilatierooster wegnemen.

Thetford

Afb. 243 Koelkast-ventilatierooster (Thetford)

Afb. 244 Koelkast-ventilatierooster (Thetford groot)

Verwijderen:

- Vergrendeling (Afb. 243,1) naar het midden schuiven.
- Koelkast-ventilatierooster wegnemen.

10.7.2 Gebruik (Dometic 8-serie)

Gebruikswijzen

De koelkast heeft 2 gebruikswijzen:

- Gasgebruik
- Elektrisch gebruik (230 V wisselspanning of 12 V gelijkspanning)

De gebruikswijze wordt ingesteld via het bedieningspaneel aan de voorzijde van de koelkast.

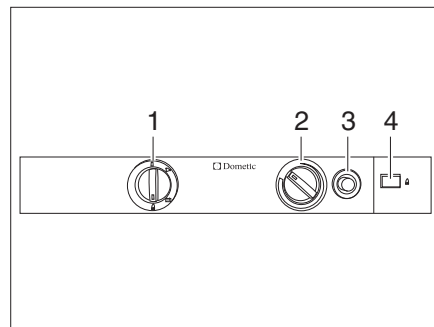

- ▷ Slechts één energiebron inschakelen.

Gasgebruik

- ▷ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▷ Gebruik op gas van de koelkast met autogas is niet toegestaan.

- 1 Energiekeuzeschakelaar
- 2 Draaigelaar temperatuurinstelling
- 3 Gasontstekingsknop
- 4 Vlamindicator

Afb. 245 Bedieningselementen voor de koelkast (Dometic 8-serie)

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.
- Energiekeuzeschakelaar (Afb. 245,1) op "🔥" zetten.
- Draaigelaar (Afb. 245,2) indrukken, op de hoogste stand zetten en ingedrukt houden. Wachten, tot er gas naar de brander stroomt.
- Gasontstekingsknop (Afb. 245,3) indrukken en ingedrukt houden. Ontsteken gaat automatisch.
- Gasontstekingsknop (Afb. 245,3) ingedrukt houden tot de vlamindicator (Afb. 245,4) groen wordt, dan loslaten.
- Draaigelaar (Afb. 245,2) nog 10 tot 15 seconden ingedrukt houden, dan loslaten.
- Koeltemperatuur met de draaigelaar instellen.

Uitschakelen:

- Energiekeuzeschakelaar op "⊖" zetten. De koelkast is uitgeschakeld.
- Gasafsluitkraan "Koelkast" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

Elektrisch gebruik

- ▷ De gasafsluitkraan "Koelkast" sluiten als de koelkast op elektriciteit werkt.

De koelkast kan werken met de volgende spanningen:

- 230 V wisselspanning
- 12 V gelijkspanning

230-V-gebruik inschakelen:

- Energiekeuzeschakelaar (Afb. 245,1) op "⏻" zetten.
- Koeltemperatuur met de draairegelaar (Afb. 245,2) instellen.

230-V-gebruik uitschakelen:

- Energiekeuzeschakelaar op "○" zetten. De koelkast is uitgeschakeld.

12-V-gebruik inschakelen:

- Energiekeuzeschakelaar (Afb. 245,1) op "⏻" zetten.
- Koeltemperatuur met de draairegelaar (Afb. 245,2) instellen.

12-V-gebruik uitschakelen:

- Energiekeuzeschakelaar op "○" zetten. De koelkast is uitgeschakeld.

Bij 12-V-gebruik wordt de koelkast uitsluitend door de startaccu van het voertuig met stroom gevoed. De startaccu voedt de koelkast echter alleen dan met 12 V als de voertuigmotor draait. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, wordt de koelkast elektrisch afgesloten van de voedingsvoeding in de woonruimte. Bij langere pauzes daarom omschakelen op gasgebruik.

- ▷ Verdere informatie ontlenuen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant van de apparatuur.

10.7.3 Gebruik (Dometic 8-serie met handmatig energiekeuze-systeem HES)

Gebruikswijzen

De koelkast heeft 2 gebruikswijzen:

- Gasgebruik
- Elektrisch gebruik (230 V wisselspanning of 12 V gelijkspanning)

De gebruikswijze wordt ingesteld via het bedieningspaneel aan de voorzijde van de koelkast.

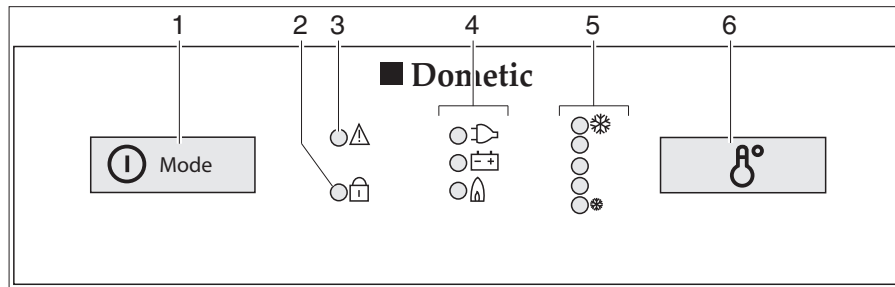

- ▷ Slechts één energiebron inschakelen.
- ▷ Ook als de 12-V-voorziening uitgeschakeld is, is er een geringe stroom aanwezig, die de woonruimteaccu extra belast. Bij een tijdelijke stilstand de koelkast altijd uitschakelen.

Gasgebruik

► Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.

Afb. 246 Bedieningselementen voor de koelkast (Dometic 8-serie met HES)

- 1 Inschakelaar/Energiekeuzeschakelaar
- 2 Indicatie-LED "Open deur" (alleen bij centrale vergrendeling van de koelkastdeur)
- 3 Indicatie-LED "Storing"
- 4 Bedrijfsindicaties
- 5 Indicatie-LED "Temperatuurstand"
- 6 Schakelaar temperatuurinstelling

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.
- De inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) 2 seconden lang indrukken om het apparaat in te schakelen. De LED van de laatst gekozen bedrijfsmodus licht op.
- Evt. de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) meermaals kort indrukken tot de bedrijfsindicatie Gas "🔥" brandt. De gastoevoer is geopend. Ontsteken gaat automatisch. Er klinkt een tikkend geluid tot het gas ontstoken is.
- De koeltemperatuur met de schakelaar voor de temperaturinstelling (Afb. 246,6) instellen.

Uitschakelen:

- Druk de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar 2 seconden lang in. De koelkast is uitgeschakeld.
- Gasafsluitkraan "Koelkast" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

Elektrisch gebruik

► De gasafsluitkraan "Koelkast" sluiten als de koelkast op elektriciteit werkt.

De koelkast kan werken met de volgende spanningen:

- 230 V wisselspanning
- 12 V gelijkspanning

230-V-gebruik inschakelen:

- De inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) 2 seconden lang indrukken om het apparaat in te schakelen. De LED van de laatst gekozen bedrijfsmodus licht op.
- Evt. de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) meermaals kort indrukken tot de bedrijfsindicatie 230 V "⚡" brandt.
- De koeltemperatuur met de schakelaar voor de temperatuurinstelling (Afb. 246,6) instellen.

230-V-gebruik uitschakelen:

- Druk de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar 2 seconden lang in. De koelkast is uitgeschakeld.

12-V-gebruik inschakelen:

- De inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) 2 seconden lang indrukken om het apparaat in te schakelen. De LED van de laatst gekozen bedrijfsmodus licht op.
- Evt. de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 246,1) meermaals kort indrukken tot de bedrijfsindicatie 12 V "⚡" brandt.
- De koeltemperatuur met de schakelaar voor de temperatuurinstelling (Afb. 246,6) instellen.

12-V-gebruik uitschakelen:

- Druk de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar 2 seconden lang in. De koelkast is uitgeschakeld.

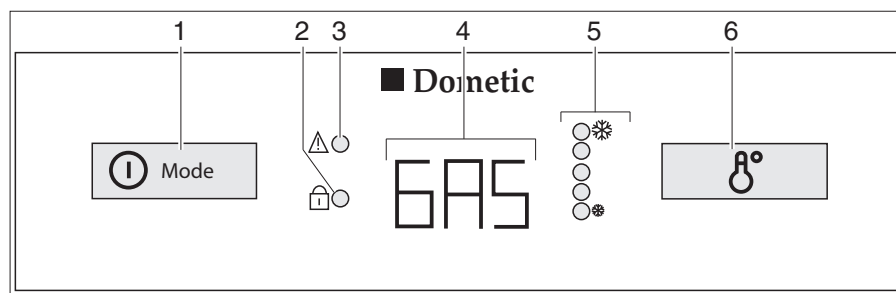
Bij 12-V-gebruik wordt de koelkast uitsluitend door de startaccu van het voertuig met stroom gevoed. De startaccu voedt de koelkast echter alleen dan met 12 V als de voertuigmotor draait. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, wordt de koelkast elektrisch afgesloten van de spanningsvoeding in de woonruimte. Bij langere pauzes daarom omschakelen op gasgebruik.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Koelkast".

10.7.4 Gebruik (Dometic 8-serie met een automatisch energiekeuze-systeem)

Gebruikswijzen

Afb. 247 Bedieningselementen voor de koelkast (Dometic 8-serie met AES)

- 1 Inschakelaar/Energiekeuzeschakelaar
- 2 Indicatie-LED "Open deur" (alleen bij centrale vergrendeling van de koelkastdeur)
- 3 Indicatie-LED "Storing"
- 4 Bedrijfsindicatie
- 5 Indicatie-LED "Temperatuurstand"
- 6 Schakelaar temperatuurinstelling

De koelkast is uitgerust met een automatisch energiekeuze-systeem (AES). Wanneer de automatische modus (AU) geselecteerd is, kiest het AES automatisch de optimale energiebron uit en regelt de werking van de koelkast. Manuele ingrepen voor de energiekeuze zijn niet vereist, maar zijn mogelijk.

Het AES kiest uit de volgende energiebronnen:

- Zonnepanelen 12 V
- 230 V wisselspanning
- 12 V gelijkspanning
- Gas

De prioriteit van de energiebron is vastgelegd in deze volgorde.

Bij storingen knippert de indicatie-LED Storing "⚠" (Afb. 247,3).

- ▷ Ook als de 12-V-voorziening uitgeschakeld is, is er een geringe stroom aanwezig, die de woonruimteaccu extra belast. Bij een tijdelijke stilstand de koelkast altijd uitschakelen.

230-V-gebruik

Is de 230-V-voorziening aangesloten, dan wordt deze energiebron als eerste prioriteit geselecteerd door het AES.

12-V-gebruik

12-V-gebruik wordt alleen geselecteerd door het AES, als de voertuigmotor loopt en de dynamo voldoende 12-V-bedrijfsspanning levert.

Gasgebruik

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.

- ▷ De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.

Als de 230-V-voorziening **niet** aangesloten en de voertuigmotor **uitgeschakeld** is, kiest het AES de voeding met gas. Bij het selecteren van het gebruik op gas wordt de ontstekingsbeveiliging automatisch geopend, zodat er gas naar de brander kan stromen. Tegelijkertijd wordt de elektronische ontsteker ingeschakeld. Wordt de gasvlam bijv. door een windstoot gedoofd, dan wordt de ontsteker onmiddellijk geactiveerd en steekt deze het gas weer aan. Bij storing bij gebruik op gas knippert in de bedrijfsindicatie (Afb. 247,4) de tekst "GAS".

Omschakeling tussen energiebronnen

- ▶ In de buurt van tankstations is het gebruik van open vuur verboden. Indien het oponthoud langer duurt dan 15 minuten, moet de koelkast met de energiekeuzeschakelaar worden uitgeschakeld.

Bij het omschakelen tussen de afzonderlijke energiebronnen zijn er opzettelijke vertragingen ingebouwd in het AES. De koelkast is daarom na het omschakelen op een nieuwe energiebron niet meteen bedrijfsklaar. Bij het omschakelen van 12-V-gebruik op gasgebruik is in het AES een 15-minuten durende vertraging ingebouwd. Daardoor wordt het omschakelen op gasgebruik bij een korte stop van het voertuig met afgezette motor (bijv. tankstop) verhinderd.

Koeltemperatuur-regeling

Na het inschakelen kiest de koelkast automatisch de middelste thermostaatinstelling. Deze instelling kan handmatig worden bijgesteld met de schakelaar voor de temperatuurinstelling (Afb. 247,6). De indicatie-LED's (Afb. 247,5) tonen de geselecteerde thermostaatinstelling. Met de schakelaar wordt de koeltemperatuur voor alle drie de energiesoorten ingesteld. Het duurt een paar uur, tot de koelkast de normale bedrijfstemperatuur heeft bereikt. Bij het omschakelen van de gebruikswijze blijft de thermostaatinstelling behouden. De koeltemperatuur blijft onafhankelijk van de energiesoort behouden.

Handmatige modus

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.
- De inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 247,1) 2 seconden lang indrukken om het apparaat in te schakelen. De laatst geselecteerde bedrijfsmodus wordt weergegeven in de bedrijfsindicatie (Afb. 247,4).
- Met de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 247,1) de energiesoort kiezen.
- De koeltemperatuur met de schakelaar voor de temperatuurinstelling (Afb. 247,6) instellen. De indicatie-LED's (Afb. 247,5) tonen de geselecteerde thermostaatinstelling.

Bij 12-V-gebruik wordt de koelkast uitsluitend door de woonruimteaccu met stroom gevoed.

- ▷ Als de koelkast handmatig op "12 V" is gezet, verbruikt hij continu stroom. Daarom op gasgebruik instellen, als de voertuigmotor **niet** draait en het voertuig **niet** aan de 230-V-voorziening is aangesloten.

Uitschakelen:

- Druk de inschakelaar/energiekeuzeschakelaar (Afb. 247,1) 2 seconden lang in. Alle indicaties gaan uit.
- Gasafsluitkraan "Koelkast" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Koelkast".

10.7.5 Gebruik (Thetford)

- ▷ De koelkast start bij het inschakelen met de laatst geselecteerde instelling.
- ▷ Zodra er een toets wordt ingedrukt, is het display ca. 10 seconden lang verlicht.
- ▷ Bij storingen knippert het display om de seconde en wordt er een foutcode op het display weergegeven (zie sectie 16.6.2).

Gebruikswijzen

De koelkast heeft 2 gebruikswijzen:

- Gasgebruik
- Elektrisch gebruik (230 V wisselspanning of 12 V gelijkspanning)

De gebruikswijze wordt ingesteld met de toets (Afb. 248,4) aan de voorzijde van de koelkast.

- ▷ Slechts één energiebron inschakelen.
- ▷ Ook als de 12-V-voorziening uitgeschakeld is, is er een geringe stroom aanwezig, die de woonruimteaccu extra belast. Bij een tijdelijke stilstand de koelkast altijd uitschakelen.

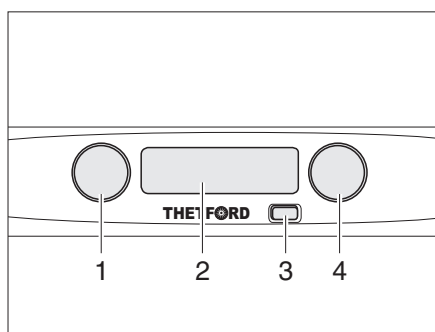
Koeltemperatuur-regeling

Na het inschakelen kiest de koelkast automatisch de laatst geselecteerde thermostaatinstelling. Deze instelling kan manueel worden bijgesteld met de toets (Afb. 248,1). De balken op het display (Afb. 248,3) tonen de geselecteerde thermostaatinstelling. Met de toets wordt de koeltemperatuur voor alle drie de energiesoorten ingesteld. Het duurt een paar uur, tot de koelkast de normale bedrijfstemperatuur heeft bereikt. Bij het omschakelen van de gebruikswijze blijft de thermostaatinstelling behouden. De koeltemperatuur blijft onafhankelijk van de energiesoort behouden.

Gasgebruik

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Gebruik op gas van de koelkast met autogas is niet toegestaan.

- 1 Toets voor thermostaat
- 2 Toets Aan/Uit
- 3 Display
- 4 Toets voor gebruikswijze

Afb. 248 Bedieningselementen voor de koelkast (Theford zonder SES)

Inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.
- De toets (Afb. 248,2) indrukken. Het display (Afb. 248,3) licht blauw op en de actuele instellingen worden getoond.
- De toets (Afb. 248,4) indrukken. De actuele instelling van de gebruikswijze wordt op het display getoond. Voor het wijzigen van de instelling de toets zo vaak indrukken tot op het display de gebruikswijze gas "🔥" wordt getoond. De gastoevoer is geopend. Ontsteken gaat automatisch. Er klinkt een tikkend geluid tot het gas ontstoken is.
- De toets (Afb. 248,1) indrukken. De actuele thermostaatinstelling wordt op het display getoond. Voor het wijzigen van de instelling de toets zo vaak indrukken tot op het display de gewenste instelling wordt getoond.

Uitschakelen:

- De toets (Afb. 248,2) indrukken. Het display (Afb. 248,3) brandt niet meer. De koelkast is uitgeschakeld.
- Gasafsluitkraan "Koelkast" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

Elektrisch gebruik

- ▷ De gasafsluitkraan "Koelkast" sluiten als de koelkast op elektriciteit werkt.

De koelkast kan werken met de volgende spanningen:

- 230 V wisselspanning
- 12 V gelijkspanning

230-V-gebruik inschakelen:

- De toets (Afb. 248,2) indrukken.
- De toets (Afb. 248,4) zo vaak indrukken tot op het display de gebruikswijze 230-V-gebruik "⏻" wordt getoond.
- De toets (Afb. 248,1) zo vaak indrukken tot op het display de gewenste thermostaatinstelling wordt getoond.

230-V-gebruik uitschakelen:

- De toets (Afb. 248,2) indrukken. Het display brandt niet meer. De koelkast is uitgeschakeld.

12-V-gebruik inschakelen:

- De toets (Afb. 248,2) indrukken.
- De toets (Afb. 248,4) zo vaak indrukken tot op het display de gebruikswijze 12-V-gebruik "⏻" wordt getoond.
- De toets (Afb. 248,1) zo vaak indrukken tot op het display de gewenste thermostaatinstelling wordt getoond.

12-V-gebruik uitschakelen:

- De toets (Afb. 248,2) indrukken. Het display brandt niet meer. De koelkast is uitgeschakeld.

Bij 12-V-gebruik wordt de koelkast uitsluitend door de startaccu van het voertuig met stroom gevoed. De startaccu voedt de koelkast echter alleen dan met 12 V als de voertuigmotor draait. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, wordt de koelkast elektrisch afgesloten van de spanningsvoeding in de woonruimte. Bij langere pauzes daarom omschakelen op gasgebruik.

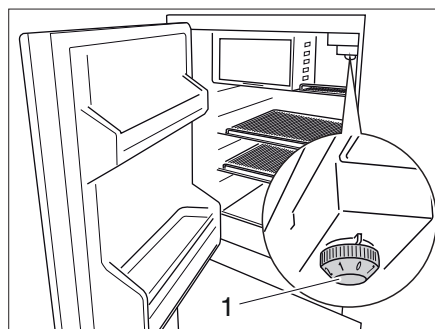

- ▷ Verdere informatie ontlennen aan de aparte gebruiksaanwijzing "Koelkast".

10.7.6 Bedrijf (Webasto)

Bedrijfsstanden

De koelkast werkt uitsluitend op 12 V gelijkspanning.

Afb. 249 Bedieningselementen in de koelkast

Inschakelen:

- Draai de temperatuurregelaar (Afb. 249,1) naar rechts. Het apparaat is ingeschakeld.

Uitschakelen:

- Zet de temperatuurregelaar (Afb. 249,1) op "0".

Temperatuur instellen:

- Stel de temperatuur in met de temperatuurregelaar (Afb. 249,1).
 - min. (1) = laagste koelvermogen
 - max. (7) = hoogste koelvermogen

10

Inbouwapparatuur

- ▷ De temperatuur in de koelkast is afhankelijk van de omgevingstemperatuur (staanplaats), de frequentie waarmee de deur wordt geopend en de belading. Pas zo nodig de temperatuurregelaar aan.
- ▷ Zie voor verdere informatie de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10.7.7 Vergrendeling van de koelkastdeur

Afhankelijk van het model heeft de koelkast een apart vriesvak. De informatie in deze sectie geldt ook voor de deur van het vriesvak.

- ▷ Tijdens de rit moet de koelkastdeur altijd gesloten en in de gesloten stand gerepareerd zijn.

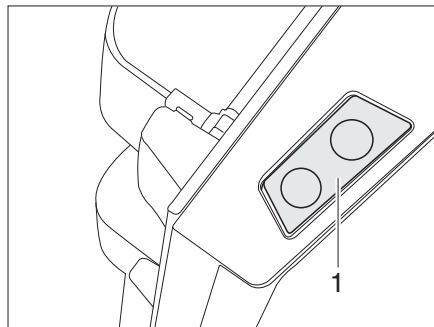

- ▷ Als de koelkast is uitgeschakeld, de koelkastdeur in ventilatiestand vastzetten. Zo kan schimmelvorming worden vermeden.

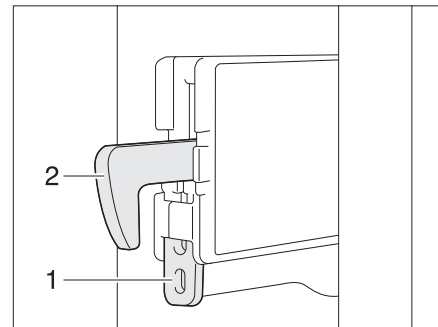
De koelkastdeur kan in twee standen worden vergrendeld:

- Gesloten koelkastdeur tijdens de rit en als de koelkast wordt gebruikt
- Licht geopende koelkastdeur als ventilatiestand, als de koelkast is uitgeschakeld

Dometic 8-serie

Afb. 250 Ontgrendelingsknop van de koelkastdeur (Dometic 8-serie)

Afb. 251 Vastzetten vergrendelingshaak

Openen: ■ De ontgrendelingsknop (Afb. 250,1) indrukken en de koelkastdeur openen.

Sluiten: ■ De koelkastdeur sluiten. De vergrendelingshaak klikt hoorbaar vast.

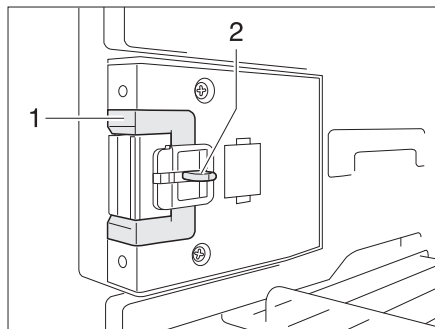
Als het voertuig is opgesteld, kan de vergrendelingshaak worden vastgezet. De koelkastdeur kan dan worden geopend, zonder dat de ontgrendelingsknop ingedrukt hoeft te worden.

Vergrendelingshaak vastzetten:

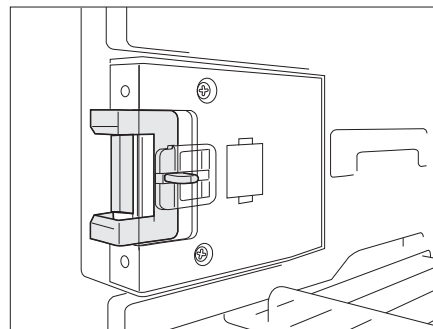
- De grendelschuif (Afb. 251,1) naar boven drukken. De vergrendelingshaak (Afb. 251,2) wordt naar boven gedrukt en is buiten werking.

Vergrendelingshaak losmaken:

- De vergrendelingshaak (Afb. 251,2) naar beneden drukken. De vergrendelingshaak werkt weer.

Afb. 252 Sluiting in normale stand

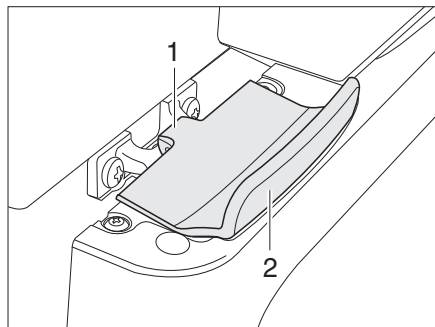
Afb. 253 Sluiting in ventilatiestand

*In ventilatiestand
vergrendelen:*

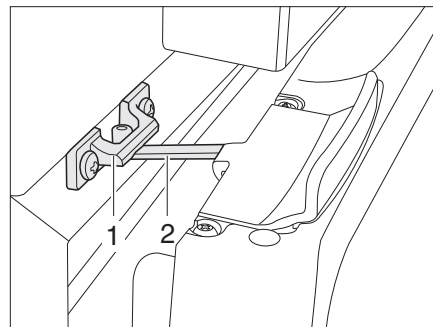
- De koelkastdeur openen.
- De ontgrendeling (Afb. 252,2) indrukken.
- De sluiting (Afb. 252,1) naar voren schuiven (Afb. 253).

Als de koelkastdeur nu wordt gesloten, blijft de koelkastdeur op een kier geopend staan.

Thetford

Afb. 254 Vergrendeling van de koelkastdeur, gesloten (Thetford)

Afb. 255 Koelkastdeur in ventilatiestand (Thetford)

Openen: ■ Koelkastdeur aan de greep (Afb. 254,2) openen. De vergrendeling (Afb. 254,1) wordt automatisch ontgrendeld.

Sluiten: ■ Koelkastdeur helemaal sluiten. Erop letten dat de vergrendeling inklikt.

*In ventilatiestand
vergrendelen:*

- Koelkastdeur/vriesvakdeur iets openen.
- Vergrendeling (Afb. 255,2) omhoog klappen en in de vergrendelingshouder (Afb. 255,1) arreteren. De koelkastdeur blijft zo op een kier geopend.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de sanitaire inrichtingen van het voertuig. De instructies hebben betrekking op:

- de watertank
- de afvalwatertank
- de complete waterinstallatie
- de toiletruimte
- het toilet

11.1 Watervoorziening, algemeen

- ▶ Watertank alleen vullen uit verzorgingsinstallaties met aantoonbare drinkwaterkwaliteit.
- ▶ Voor het vullen alleen slangen of reservoirs gebruiken, die zijn goedgekeurd voor drinkwater.
- ▶ Vulslang of reservoir vóór het gebruik grondig spoelen met drinkwater (2- tot 3-voudige hoeveelheid van de inhoud).
- ▶ Vulslang of reservoir na het gebruik volledig leegmaken en openingen van de vulslang of het reservoir afsluiten.
- ▶ Staand water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig waterleidingen en de watertank grondig reinigen. Na ieder gebruik van het voertuig de watertank en alle waterleidingen volledig leegmaken.
- ▶ Bij stilstand van meer dan één week de waterinstallatie vóór het gebruik van het voertuig ontsmetten.

- ▶ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.
- ▶ De waterpomp loopt zonder water warm en kan beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

Het voertuig is uitgerust met een ingebouwde watertank. Een elektrische waterpomp pompt het water naar de afzonderlijke waterwinplaatsen. Door het openen van een waterkraan wordt de waterpomp automatisch ingeschakeld en pompt ze water naar de waterwinplaats.

De afvalwatertank vangt het vervuilde water op. Op het paneel kan worden afgevraagd hoe vol de watertank of de afvalwatertank is.

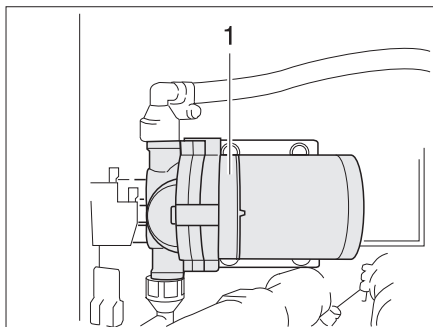
- ▶ Voordat de waterarmaturen worden gebruikt, moet de 12-V-voorziening op het paneel zijn ingeschakeld. De waterpomp werkt anders niet.
- ▶ Als waterpompen worden er, afhankelijk van de uitvoering, twee verschillende types pomp gebruikt: Dompelpompen of drukwaterpompen.

11

Sanitaire inrichting

- ▷ Bij pompelpompen met ontluuchting of een ontluucht terugslagventiel komt bij een niet volledig ondergedompelde pomp een fijne waterstraal vrij tussen pompdeksel en aanzet van de aansluiting. Dit borreleffect is de eigenlijke ontluuchting van de pomp en dus niet bezwaarlijk.
- ▷ De pompen zijn ontworpen voor een bedrijfstijd van max. 20 minuten. Afhankelijk van het interval moet een pauze worden ingelast. Wordt dat niet gedaan, dan kan er gevolgschade optreden.

Afb. 256 Drukwaterpomp

Inbouwplaats van de waterpompen

De pompelpompen bevinden zich in de watertank.

De drukwaterpompen (Afb. 256,1) worden buiten de watertank gemonteerd.

11.2 Schakelaar voor waterpomp (Winter-Comfort-pakket of speciale uitrusting)

De schakelaar voor de waterpomp bevindt zich onder de bestuurdersstoel.

Bij IVECO-voertuigen kan met de schakelaar de waterpomp worden uitgeschakeld.

Bij alle andere voertuigen kan de waterpomp via het paneel worden uitgeschakeld.

Daardoor wordt voorkomen, dat de waterpomp begint te werken als de waterinstallatie leeg is en de waterkranen worden geopend. De waterpomp kan anders heetlopen en de woonruimteaccu kan leegraken.

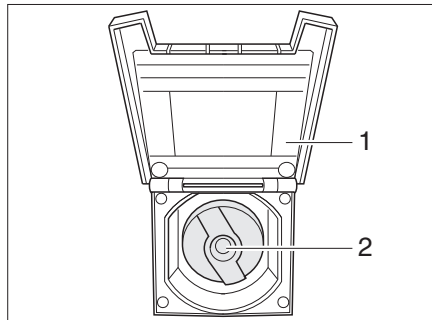
11 Sanitaire inrichting

11.3 Watertank

11.3.1 Drinkwatervulopening met deksel

► De afsluitdeksels voor de drinkwatervulopening en de brandstofvulopening lijken erg op elkaar. Voor het vullen van de tank beslist het kenmerk controleren.

Afb. 257 Afsluitdeksel voor drinkwatervulopening

De drinkwatervulopening is al naargelang de uitvoering van het model aangebracht aan de linker- of rechterkant van het voertuig.

Om verwisseling te voorkomen is de drinkwatertank voorzien van een blauw deksel.

- Openen:*
- Open de klep (Afb. 257,1) van de drinkwatervulopening.
 - Sleutel in cilinderslot (Afb. 257,2) steken en een kwartslag tegen de klok in draaien.
 - Afsluitdeksel verwijderen.
 - Watertank met drinkwater vullen.

- Sluiten:*
- Afsluitdeksel weer op de drinkwatervulopening plaatsen.
 - Sleutel een kwartslag met de klok mee draaien.
 - De sleutel eruit trekken.
 - Controleren, of het afsluitdeksel vast in de drinkwatervulopening zit.
 - Sluit de klep.

11.3.2 Water vullen

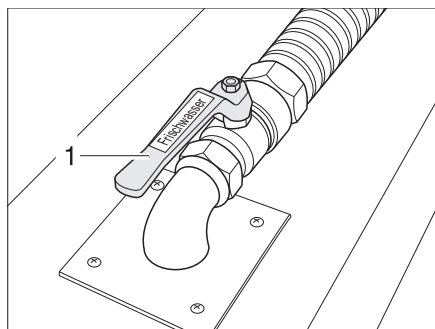
► Bij het vullen van de watertank de technisch toegelaten totale massa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

Als volgt te werk gaan om de watertank met drinkwater te vullen:

- Drinkwatervulopening (Afb. 257) openen.
- Watertank met drinkwater vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.
- Drinkwatervulopening sluiten.

11.3.3 Water aftappen**Modellen met dubbele bodem**

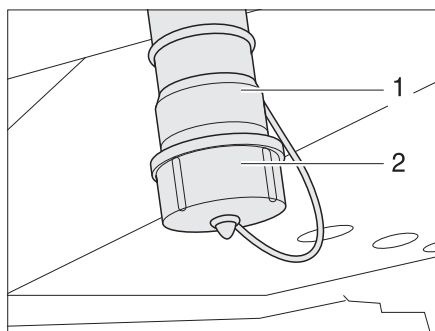
Op de wateraftapaansluiting onder de bodem van het voertuig kan een slang worden aangesloten.

Afb. 258 Aftapkraan in dubbele bodem

De aftapkraan (Afb. 258,1) is aangebracht in de dubbele bodem. De aftapkraan is gemarkeerd met de tekst "Frischwasser" ("Vers water").

Als volgt te werk gaan om de watertank leeg te maken:

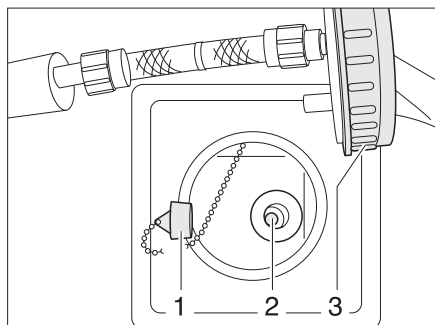
Afb. 259 Wateraftapaansluiting en afvalwateraftapaansluiting

- Afdekkap (Afb. 259,2) op de wateraftapaansluiting (Afb. 259,1) ontgrendelen, door deze een kwartslag met de klok mee te draaien, en afnemen.
- Serviceluik openen (zie sectie 7.2).
- Geschikte afvoerslang aan de wateraftapaansluiting (Afb. 259,1) monteren of geschikte opvangbak onder de wateraftapaansluiting zetten.
- Open de aftapkraan (Afb. 258,1). Het water loopt weg.
- Aftapkraan sluiten.
- Serviceluik sluiten.
- Afdekkap plaatsen en vergrendelen door deze een kwartslag tegen de klok in te draaien.

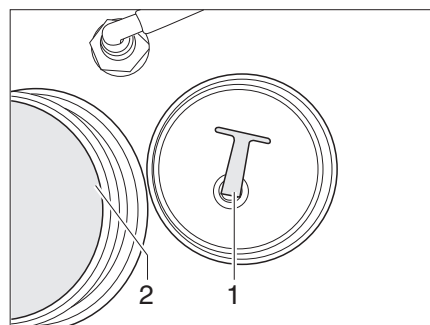
Modellen zonder dubbele bodem

Geen van de modellen zonder dubbele bodem heeft een aftapkraan.

Bij deze modellen wordt de tank met behulp van een afsluitstop in de watertank leeggemaakt.

Afb. 260 Afsluitstop

Afb. 261 Afsluitstop

Als volgt te werk gaan om de watertank leeg te maken:

- De afsluitstop (Afb. 260,1 resp. Afb. 261,1) uit de aftapopening (Afb. 260,2) trekken of schroeven.
Het water loopt weg.
- Afsluitstop aanbrengen of inschroeven.
- Afsluitdeksel op de watertank schroeven.

11.4 Afvalwatertank

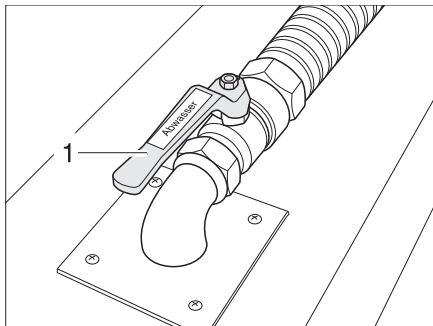
- ▷ Bij vorstgevaar de afvalwatertank met zo'n hoeveelheid antivries (bijv. keukenzout) vullen, dat het afvalwater niet kan bevriezen.
- ▷ Bij modellen met dubbele bodem: Als de woonruimteverwarming buiten bedrijf is, dan is de afvalwatertank niet meer voldoende beschermd tegen vorst.
- ▷ Nooit kokend water direct in de afvoer gieten. Kokend water kan tot vervormingen en lekken in het afvalwater-buizensysteem leiden.

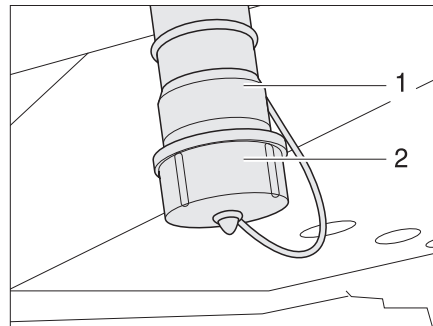
- ▷ De afvalwatertank alleen leegmaken op daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen.

11.4.1 Afvalwatertank (modellen met dubbele bodem)

De afvalwatertank wordt bij de modellen met dubbele bodem verwarmd door warme lucht van de woonruimteverwarming. De afvalwatertank is daardoor beschermd tegen vorst als de woonruimteverwarming in gebruik is.

Afb. 262 Afvalwaterkraan

Afb. 263 Afvoeropening voor afvalwater

Afhankelijk van het model is de afvalwaterkraan voor de afvalwaterverwerking aan de linker of rechter voertuigzijde aangebracht.

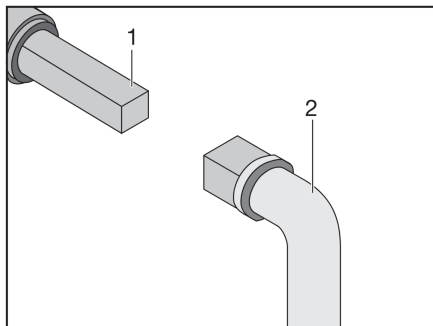
De afvalwaterkraan (Afb. 262,2) is in de dubbele bodem aangebracht. Op de afvalwaterkraan is de markering "Abwasser" (afvalwater) aangebracht.

Op de afvoeropening voor afvalwater (Afb. 263,3) kan een slang worden aangesloten.

Leegmaken:

- Afdekkap (Afb. 263,4) op de afvoeropening voor afvalwater (Afb. 263,3) door deze een kwartslag met de klok mee te draaien ontgrendelen en wegnemen.
- Serviceluik openen (zie sectie 7.2).
- Geschikte afvoerslang aan de afvoeropening voor afvalwater monteren of geschikte opvangbak onder de afvoeropening voor afvalwater zetten.
- Afvalwaterkraan (Afb. 262,2) openen. Het afvalwater loopt weg.
- Afvalwaterkraan sluiten.
- Serviceluik sluiten.
- Afdekkap plaatsen en vergrendelen door deze een kwartslag tegen de klok in te draaien.

11.4.2 Afvalwatertank (modellen zonder dubbele Bodem)

Afb. 264 Bediening afvalwaterkraan

Afhankelijk van het model is de afvalwaterkraan voor de afvalwaterverwerking aan de linker of rechter voertuigzijde aangebracht.

Het vierkant voor het openen van de afvalwaterkraan is direct onder de bodem van het voertuig te bereiken.

11

Sanitaire inrichting

Leegmaken:

- Sleutel (Afb. 264,2) op vierkant (Afb. 264,1) steken.
- Om de afvalwaterkraan te openen het vierkant een kwartslag draaien.
- Afvalwatertank volledig leegmaken.
- Voor het sluiten van de afvalwaterkraan het vierkant tot de aanslag terugdraaien.

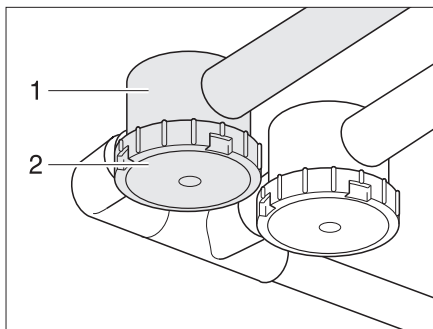
11.4.3 Sifon

- ▷ Als er vorstgevaar is, dient bij modellen zonder dubbele bodem de sifonbodem verwijderd te worden. Zo wordt het sifon beschermd tegen bevriezen.
- ▷ Als de sifonbodems zijn verwijderd en het voertuig wordt gebruikt: een geschikt reservoir onder de sifons plaatsen, om het afvalwater op te vangen (niet bij modellen met dubbele bodem).

- ▷ Bij campers die in de fabriek met de speciale uitvoering "Winter-Comfort-pakket" zijn uitgerust, worden de afvalwaterleidingen elektrisch verwarmd. Bij temperaturen onder 5 °C wordt deze antivries-installatie automatisch ingeschakeld.

Afb. 265 Sifon

Om mogelijke geurhinder door de waterafvoerinstallatie te voorkomen, is het voertuig afhankelijk van het model voorzien van sifons (Afb. 265,1). De sifons zijn in de waterafvoerleidingen gemonteerd.

Reinig de sifons ten minste elke twee jaar. Daarvoor de bodem (Afb. 265,2) eraf schroeven.

11.5 Waterinstallatie vullen

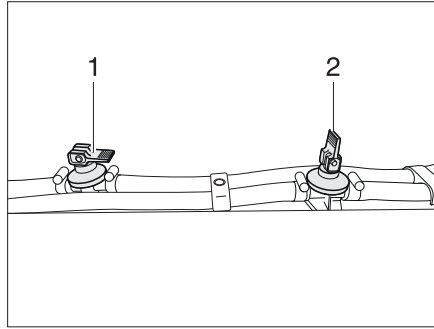
- ▶ Bij het vullen van de watertank de technisch toegelaten totale massa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

- ▷ De waterpomp loopt zonder water warm en kan beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

- ▷ De Truma-installatie en de Alde-installatie (verwarming/boiler) zijn elk voorzien van een elektrisch veiligheids-/aftapventiel en afhankelijk van het model van een of twee aftapkranen voor het legen.
- ▷ Terwijl de watertank wordt gevuld, kan de waterhoeveelheid op het paneel worden gecontroleerd.

Afb. 266 Aftapkraan

- Voertuig horizontaal zetten.
- 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.
- Evt. de waterpomp op het paneel inschakelen.
- Waterinstallatie reinigen resp. ontsmetten.
- Sluit het veiligheids-/aftapventiel. Draai daarvoor de draaischakelaar in de stand "Bedrijf" tot deze vergrendelt en druk op de drukknop (zie paragrafen 10.4.2 resp. 11.4.3).
Bij temperaturen onder 7 °C kan het veiligheids-/aftapventiel niet worden gesloten. Schakel daarom de woonruimteverwarming in en wacht tot de temperatuur van het veiligheids-/aftapventiel hoger is dan 7 °C.
- Alle aftapkranen sluiten. Daarvoor kiphendel (Afb. 266,1) horizontaal zetten.
- Evt. de afsluitstop in de aftapopening van de watertank aanbrengen of inschroeven.
- Alle waterkranen sluiten.
- Watertank met drinkwater vullen.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbelletjes uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen op "Koud" zetten en geopend laten. De koudwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbelletjes uit de waterkranen stroomt.
- Alle waterkranen sluiten.
- Controleren of de afsluitdeksel van de watertank dicht is.

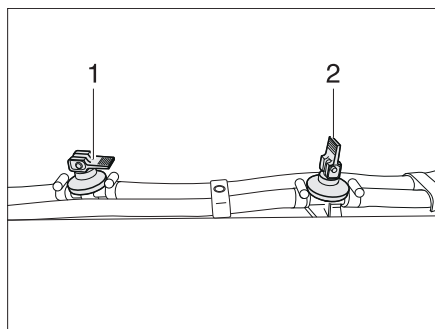
11.6 Waterinstallatie leegmaken

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.
- ▷ Als de waterpomp via het paneel kan worden uitgeschakeld, dan voor het leegmaken van de waterinstallatie altijd de waterpomp op het paneel uitschakelen. De waterpomp draait anders door tot de pomp oververhit raakt, of de accu leeg is.

- ▷ De Truma-installatie en de Alde-installatie (verwarming/boiler) zijn elk voorzien van een elektrisch veiligheids-/aftapventiel en afhankelijk van het model van een of twee aftapkranen voor het legen.

Afb. 267 Aftapkraan

Als volgt te werk gaan om de waterinstallatie voldoende leeg te maken en te ventileren. Zo kunnen vorstschade en afzettingen worden voorkomen:

- Voertuig horizontaal zetten.
- Evt. de waterpomp op het paneel uitschakelen.
- De 12-V-voorziening op het paneel uitschakelen.
- Boiler uitzetten (zie sectie 10.4).
- Alle aftapkranen openen. Daarvoor kiphendel (Afb. 267,1) verticaal zetten.
- Open het veiligheids-/aftapventiel. Draai daarvoor de draaischakelaar 180° tot deze vergrendelt. De drukknop springt uit. De boiler wordt via de aftapaansluiting naar buiten toe gelegeerd (zie paragrafen 10.4.2 resp. 11.4.3).
- Bij modellen met waterafvoer in de watertank: Afsluitdeksel van de watertank schroeven.
- Afvoer van de watertank openen (zie sectie 11.3.3).
- Bij modellen met dubbele bodem: Afdekkap van de afvoeropening voor water nemen en aftapkraan openen.
- Alle waterkranen openzetten en in de middelste stand zetten.
- Handsproeier naar boven in douchestand hangen.
- Rijd na het volledig leegmaken van de installatie nog een paar kilometer met het voertuig om het resterende water uit de tank te laten lopen.
- Laat de pomp nog ca. 1 minuut lopen om deze te drogen.
- De afvalwatertank leegmaken. Milieu-instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.
- Thetford-cassette leegmaken. Milieu-instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.
- Watertank reinigen en vervolgens grondig doorspoelen.
- Waterinstallatie zo lang mogelijk laten drogen.
- Na de lediging alle waterkranen in de middelste stand geopend laten.
- Alle aftapkranen geopend laten.

11

Sanitaire inrichting

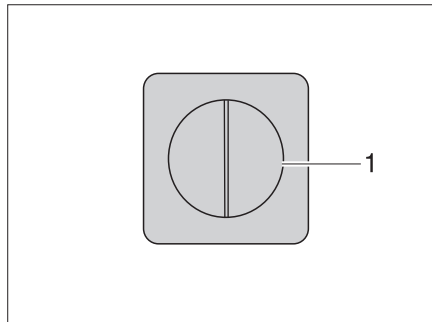
11.7 Toiletruimte

- ▷ Geen zware lasten in de douchebak zetten. De douchebak of andere delen in de toiletruimte kunnen beschadigd raken.

- ▷ Om te ventileren tijdens of na het douchen of om natte kleding te drogen de deur van de toiletruimte sluiten en het raam of het dakluik van de toiletruimte openen. De lucht kan dan beter circuleren.
- ▷ Het douchegordijn bij het douchen volledig sluiten, zodat er geen water tussen de wasruimtwand en de douchebak kan komen.
- ▷ Na het douchen dienen de zeepresten uit de douchebak gespoeld te worden, anders ontstaan er te zijner tijd scheuren in de bak.
- ▷ Douche na gebruik droogvegen, anders kan er zich vocht afzetten.
- ▷ Verdere informatie over de reiniging van de toiletruimte vindt u in de paragraaf 12.2.

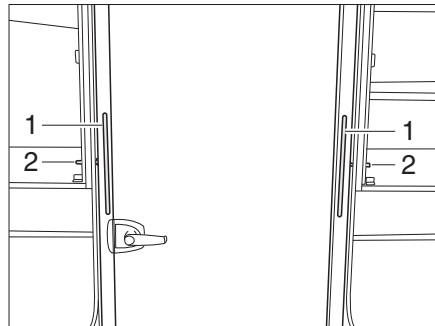
Afb. 268 Lichtschakelaar

De schakelaars voor de toiletruimteverlichting zijn, afhankelijk van het model, op verschillende plaatsen in de toiletruimte aangebracht.

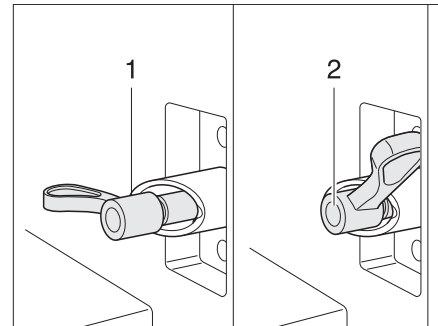
De lichtschakelaar (Afb. 268,1) van de toiletruimte bevindt zich bijvoorbeeld onder de badkamerkast.

11.7.1 Uitschuifbare toiletruimte

Afhankelijk van het model is er in het voertuig een uitschuifbare toiletruimte ingebouwd. De toiletruimte kan met enkele handelingen zo worden gewijzigd, dat er voor de lichaamsverzorging een volledig uitgeruste sanitaire ruimte ter beschikking staat.

Afb. 269 Toiletruimte, ingeschoven

Afb. 270 Vergrendeling toiletruimte

Eruit trekken:

- Kledingkastdeuren aan beide zijden van de toiletruimte openen (Afb. 269).
- Aan beide zijden de veergrendel (Afb. 269,2) een halve slag draaien. De vleugel van de vergrendelingshendel moet op het hoogste punt van de schuine huls staan (Afb. 270,1).
- Toiletruimte zonder zonder kantelen met de grepen (Afb. 269,1) tot de aanslag eruit trekken.
- De veergrendels aan beide zijden een halve slag terugdraaien en laten vastklikken (Afb. 270,2).
- Kledingkastdeuren weer sluiten.

Inschuiven:

- Kledingkastdeuren aan beide zijden van de toiletruimte openen (Afb. 269).
- Aan beide zijden de veergrendel (Afb. 269,2) een halve slag draaien. De vleugel van de vergrendelingshendel moet op het hoogste punt van de schuine huls staan (Afb. 270,1).
- Toiletruimte zonder zonder kantelen met de grepen (Afb. 269,1) tot de aanslag erin schuiven.
- De veergrendels aan beide zijden een halve slag terugdraaien en laten vastklikken (Afb. 270,2)

11.7.2 Vario-toilet

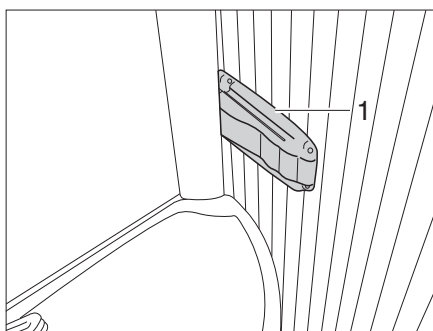
- ▷ Het binnengedeelte van de ingangsdeur van het toilet alleen eruit draaien als deze gesloten is.

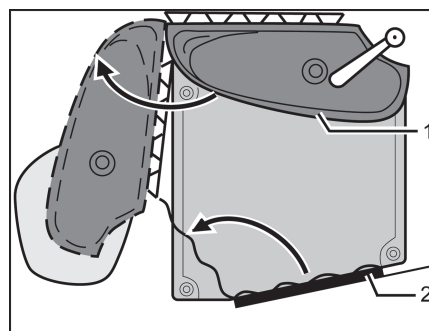
- ▷ Al naargelang het model is het Vario-toilet in spiegelbeeld ten opzichte van het hier afgebeelde gemonteerd. De ombouw geschiedt dan eveneens in spiegelbeeld ten opzichte van het afgebeelde Vario-toilet.

Afhankelijk van het model is er in het voertuig een Vario-toilet ingebouwd. Het Vario-toilet kan met een paar handelingen zodanig veranderd worden dat er een gesloten douchecabine ontstaat. Het toiletgedeelte is zodoende beschermd tegen spatwater.

Ombouw tot douchecabine

Afb. 271 Vario-toilet, arretering van de douchewand

Afb. 272 Vario-toilet

- Arretering (Afb. 271,1) rechts op de wasbak indrukken en licht aan de wasbak trekken. De wasbak beweegt zich met de achterwand naar voren.
- Wasbak met achterwand (Afb. 272,1) in de richting van de pijl draaien.
- De toiletruimte betreden en de ingangsdeur van het toilet (Afb. 272,2) van binnen sluiten en vergrendelen.

Afb. 273 Vario-toilet, ingangsdeur van het toilet

- De grendel (Afb. 273,1) op de ingangsdeur van het toilet verticaal plaatsen en het binnengedeelte van de ingangsdeur uitklappen.
- Het binnengedeelte van de ingangsdeur van het toilet in de richting van de pijl en tegen de achterwand van de wasbak drukken.

De douchecabine is volledig opgebouwd en kan worden gebruikt.

Ombouw tot toiletruimte

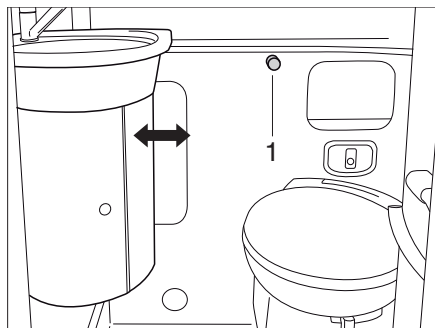
- Het binnengedeelte naar de ingangsdeur van het toilet draaien en voor het sluiten de grendel (Afb. 273,1) horizontaal zetten.
- Wasbak met achterwand in de uitgangspositie draaien en arreteren.

11

Sanitaire inrichting

11.7.3 Variabele wastafel

Afhankelijk van het model is het voertuig voorzien van een verschuifbare wastafel. De wastafel kan in de douche worden geschoven om de toiletruimte met slechts een paar handgrepen te vergroten.

Afb. 274 Variabele wastafel

Toiletruimte vergroten:

- Open de scheidingswand van de douchecabine helemaal.
- Draai de vergrendelknop (Afb. 274,1) naar links.
- Schuif de wastafel naar de douche.
- Draai de vergrendelknop (Afb. 274,1) naar rechts om de wastafel te vergrendelen.

Toiletruimte verkleinen:

- Draai de vergrendelknop (Afb. 274,1) naar links.
- Schuif de wastafel naar het toilet.
- Draai de vergrendelknop (Afb. 274,1) naar rechts om de wastafel te vergrendelen.

11.8 Toilet

- ▷ Fecaliëntank (cassette) leegmaken als er vorstgevaar bestaat en het voertuig niet is verwarmd.
- ▷ Niet op het toiletdeksel gaan zitten. Het deksel is niet berekend op het gewicht van personen en kan breken.
- ▷ Voor het toilet een geschikt chemisch middel gebruiken. De ventilatie verwijdert uitsluitend geurtjes, geen bacteriën of gassen. Deze bacteriën en gassen vreten het rubber van de afdichting aan.

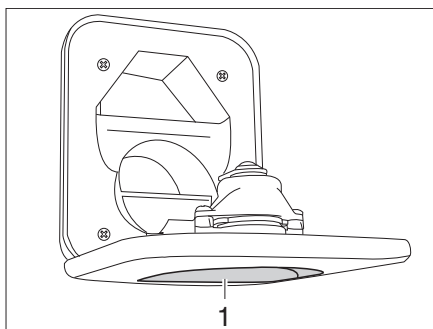
- ▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

- ▷ Fecaliëntank (cassette) alleen leegmaken op daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen.

11.8.1 Zwenkbaar toilet (Thetford)

De spoeling van het Thetford-toilet geschiedt direct via de watersysteem van het voertuig of via een eigen watertank die in het toilet is geïntegreerd.

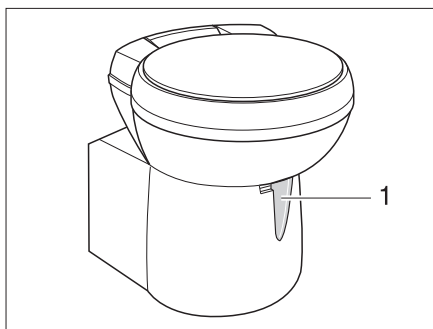

Afb. 275 Vulopening voor vers water voor toilet

Watertank vullen:

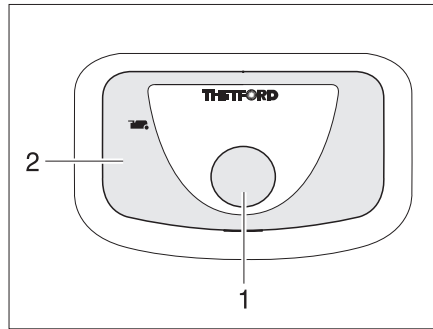
- Vulopening voor vers water voor toilet (Afb. 275,1) boven het luik voor de Thetford-cassette openen en naar beneden zwenken.
- Watertank met vers water vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.
- De vulopening voor vers water sluiten.

Indien nodig kan de toiletpot in de gewenste positie worden gedraaid.

Afb. 276 Thetford-toiletpot, zwenkbaar

De bedieningseenheid bevindt zich in de buurt van de toiletpot.

Afb. 277 Spoelknop/controlelicht Thetford-toilet

- Spoelen:*
- Alvorens te spoelen de schuif van het Thetford-toilet openen. Daarvoor de schuifhendel (Afb. 276,1) tegen de klok in schuiven.
 - Om te spoelen de blauwe spoelknop (Afb. 277,1) indrukken.
 - Na het spoelen de schuif sluiten. Hiervoor de schuifhendel met de klok mee schuiven.

Het controlelicht (Afb. 277,2) brandt als de Thetford-cassette moet worden geleegd.

- Watertank leegmaken:*
- De schuif openen. Daarvoor de schuifhendel tegen de klok in schuiven.
 - De spoelknop zo lang indrukken, tot geen water meer in bak stroomt.
 - De schuif weer sluiten. Hiervoor de schuifhendel met de klok mee schuiven.
 - De Thetford-cassette leegmaken.

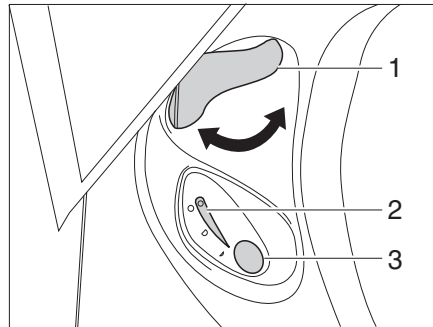
- Thetford-cassette leegmaken:*
- De schuifhendel (Afb. 277,1) met de klok mee schuiven. De schuif wordt gesloten. Om deze leeg te maken **moet** in het Thetford-toilet de schuif zijn gesloten.
 - Thetford-cassette verwijderen en leegmaken, zoals in de secties 11.8.4 en 11.8.5 beschreven.

11

Sanitaire inrichting

11.8.2 Toilet met vaste bank

De spoeling van het toilet verloopt via het watersysteem van het voertuig.

Afb. 278 Bedieningspaneel Thetford-toilet

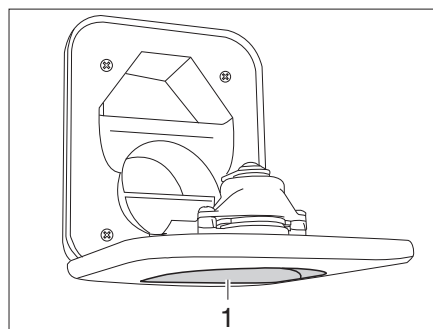
- Spoelen:*
- Alvorens te spoelen de schuif van het Thetford-toilet openen. Daarvoor de schuifhendel (Afb. 278,1) tegen de klok in draaien.
 - Om te spoelen de blauwe spoelknop (Afb. 278,3) indrukken.
 - Na het spoelen de schuif sluiten. Hiervoor de schuifhendel (Afb. 278,1) met de klok mee draaien.

Het controlelicht (Afb. 278,2) brandt als de Thetford-cassette moet worden geleegd.

- Leegmaken:*
- De schuifhendel (Afb. 278,1) met de klok mee draaien. De schuif wordt gesloten. Om deze leeg te maken **moet** in het Thetford-toilet de schuif zijn gesloten.
 - Thetford-cassette verwijderen en leegmaken, zoals in de secties 11.8.4 en 11.8.5 beschreven.

11.8.3 Toilet (Dometic)

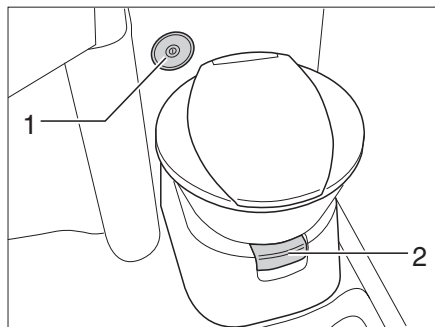
De spoeling van het toilet geschiedt direct via de watersysteem van het voertuig of via een eigen watertank die in het toilet is geïntegreerd.

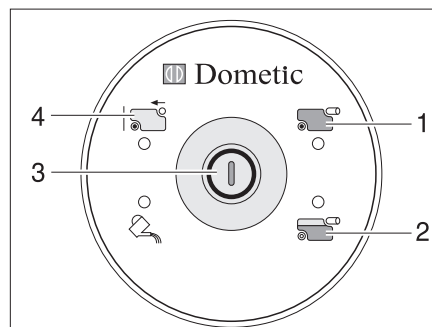
1 Vulopening voor vers water

Afb. 279 Vulopening voor vers water voor toilet

- Watertank vullen:*
- Vulopening voor vers water voor toilet (Afb. 279,1) boven het luik voor de fecaliëntank openen en naar beneden zwenken.
 - Watertank met vers water vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.
 - Vulopening voor vers water sluiten.

Afb. 280 Toiletpot met controle- en bedieningspaneel

Afb. 281 Controle- en bedieningspaneel toilet

Voor gebruik van het toilet een beetje water in de toiletpot laten lopen. Daartoe de spoelknop (Afb. 281,3) op het controle- en bedieningspaneel (Afb. 280,2) indrukken.

- Spoelen:*
- Alvorens te spoelen de schuif van het toilet openen. Daartoe de schuifhendel (Afb. 280,1) uittrekken.
 - Om te spoelen de spoelknop (Afb. 281,3) indrukken.
 - Na het spoelen de schuif sluiten. Daartoe de schuifhendel indrukken.

Het controlelicht (Afb. 281,2) brandt als de fecaliëntank voor 3/4 is gevuld.

Het controlelicht (Afb. 281,1) brandt als de fecaliëntank moet worden geleegd.

- Watertank leegmaken:*
- De schuif openen. Daartoe de schuifhendel (Afb. 280,1) uittrekken.
 - De spoelknop zo lang indrukken, tot geen water meer in bak stroomt.
 - De schuif weer sluiten. Daartoe de schuifhendel indrukken.
 - De fecaliëntank leegmaken.

- Fecaliëntank leegmaken:*
- De schuifhendel (Afb. 280,1) indrukken. De schuif wordt gesloten. Om deze leeg te maken **moet** aan het toilet de schuif zijn gesloten.
 - Fecaliëntank verwijderen en leegmaken, zoals in de secties 11.8.4 en 11.8.5 beschreven. Op het controle- en bedieningspaneel licht de indicatie "Fecaliëntank verwijderd" (Afb. 281,4) op.

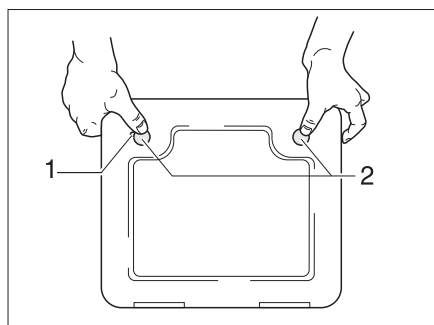
11.8.4 Cassette verwijderen

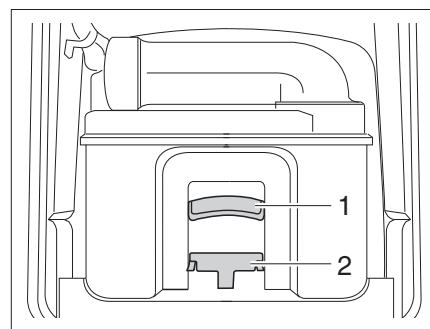
- ▷ De fecaliëntank (cassette) kan alleen worden verwijderd als de schuif is gesloten.

Afhankelijk van het model is de fecaliëntank (cassette) van buiten het voertuig via een speciaal serviceluik of via de opbergruimte achter toegankelijk.

Serviceluik De fecaliëntank (cassette) is via het speciale serviceluik toegankelijk.

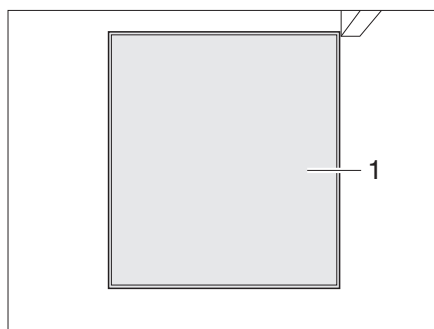
Afb. 282 Luik voor de toilet-cassette

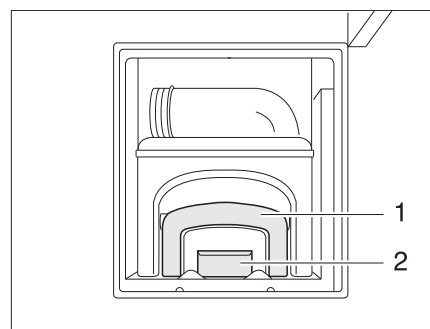
Afb. 283 Thetford-cassette

- Het luik voor de cassette buiten aan het voertuig openen. Daarvoor de sleutel in cilinderslot van het drukslot (Afb. 282,1) steken en een kwartslag draaien.
- De sleutel eruit trekken.
- Beide druksloten (Afb. 282,2) tegelijkertijd met de duimen indrukken en het luik voor de cassette openen.
- Trek de bevestigingsbeugel (Afb. 283,2) naar voren om de toilet-cassette te ontgrendelen en verwijder de cassette aan de handgreep (Afb. 283,1).

Opbergruimte achter De fecaliëntank (cassette) is via de opbergruimte achter toegankelijk.

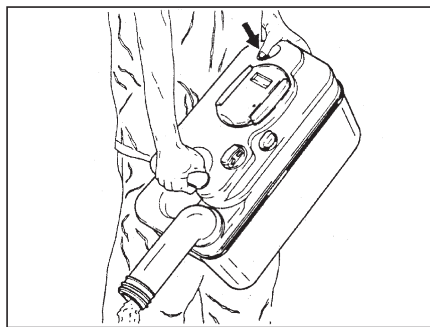

Afb. 284 Toegang fecaliëntank, gesloten

Afb. 285 Toegang fecaliëntank, geopend

- Luik opbergruimte achter openen (zie sectie 7.2).
- Wanneer de toegang tot de fecaliëntank (cassette) (Afb. 284,1) gesloten is: Toilettruimte eruit trekken (zie sectie 11.7.1).
- Ontgrendeling (Afb. 285,2) bedienen en fecaliëntank (cassette) aan de greep (Afb. 285,1) eruit trekken.

11.8.5 Cassette leegmaken

Afb. 286 Thetford-cassette leegmaken

- Cassette naar een stortplaats brengen die daarvoor is bestemd. Daarbij de aftapaansluiting naar boven richten.
- Evt. de aftapaansluiting naar boven draaien.
- Het afsluitdeksel van de aftapaansluiting verwijderen.
- Cassette met de aftapaansluiting naar beneden richten.
- Bij Thetford-cassettes: Beluchtingsknop met de duim indrukken. Cassette maakt zich leeg.
- Aftapaansluiting met de afsluitdeksel sluiten.
- Evt. de aftapaansluiting terugdraaien.
- Cassette op zijn plaats terugschuiven.
- Let erop, dat de cassette met een bevestigingsbeugel is vergrendeld.
- Luik voor de cassette afsluiten.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de verzorging van het voertuig.

De instructies hebben betrekking op:

- de buitenkant van het voertuig
- het interieur
- de waterinstallatie
- de afzuigkap
- de toiletten
- het wintergebruik

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u checklists met maatregelen, die u moet uitvoeren als u het voertuig lange tijd niet gebruikt.

De checklists hebben betrekking op:

- de tijdelijke stilstand
- de stilstand in de winter
- de ingebruikname na een stilstand

12.1 Uitwendige verzorging**12.1.1 Wassen met hogedrukreiniger**

- ▷ Banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen beschadigd worden.
- ▷ Buitentoepassingen (decoratiefolies) niet direct met de hogedrukreiniger besproeien. De buitentoepassingen kunnen loskomen.

Alvorens het voertuig te wassen met een hogedrukreiniger, de gebruiksaanwijzing van de hogedrukreiniger in acht nemen.

Bij het wassen met de rondstraalbuis tussen het voertuig en de reinigingsbuis een minimum afstand van ca. 700 mm in acht nemen.

Houd er rekening mee, dat de waterstraal met kracht uit de reinigingsbuis komt. Door verkeerd gebruik van de hogedrukreiniger kunnen er beschadigingen aan het voertuig ontstaan. De watertemperatuur mag 60 °C niet overschrijden. De waterstraal tijdens het hele wasproces blijven bewegen. De waterstraal niet direct op deurspleten, elektrische aanbouwonderdelen, stekerverbindingen, dichtingen, het ventilatierooster of de dakluiken richten. Het voertuig kan beschadigd worden of er kan water in het interieur binnendringen.

12.1.2 Voertuig wassen

- ▷ Het voertuig nooit in wasstraten laten reinigen. In de koelkast-ventilatieroosters, gasafvoerschoorstenen, de ontluichtingsopeningen van de afzuigkappen of in de kunstmatige ventilatieopeningen kan water binnendringen. Het voertuig kan beschadigd worden.
- Reinig het voertuig uitsluitend op een wasplaats die bedoeld is voor het wassen van voertuigen. Vermijd direct zonnestraling. Neem milieubeschermingsmaatregelen in acht.
- Buitenarmaturen en aanbouwonderdelen van kunststof alleen schoonmaken met rijkelijk warm water, afwasmiddel en een zachte doek.
- Was het voertuig met ruim water, een schone spons of een zachte borstel. Bij hardnekkig vuil afwasmiddel bij het water doen.
- Gelakte buitenwanden kunnen bovendien met een caravanreiniger worden gereinigd.

- Reinig oppervlakken van glasvezelversterkte kunststof (GVK) uitsluitend met milde reinigers. Reinigingsmiddelen en polijstmiddelen voor GVK-oppervlakken zijn verkrijgbaar in de vakhandel.
- Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK) regelmatig met een polijstmiddel nabehandelen. Daarmee wordt een vergeling van de aanbouwdelen uit glasvezelversterkt kunststof voorkomen en de aflakking van het oppervlak blijft behouden.
- Rubberen dichtingen aan deuren en serviceluiken inwrijven met talk.
- Cilindersloten aan deuren en serviceluiken behandelen met grafietstof.

12.1.3 Vensterruiten uit plexiglas

Plexiglasruiten eisen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling.

- ▷ Vensterruiten uit plexiglas nooit droog afwrijven omdat stofkorrels het oppervlak beschadigen.
- ▷ Vensterruiten uit plexiglas alleen schoonmaken met veel warm water, een beetje afwasmiddel en een zachte doek.
- ▷ In geen geval glasreiniger met chemische, schurende, alcoholhoudende additieven gebruiken. Een voortijdig bros worden van de ruiten en daarna scheurvormingen zouden het gevolg zijn.
- ▷ Reinigers die worden gebruikt voor carrosserie (bijv. teer- of siliconeverwijderaars) niet in aanraking brengen met plexiglas.
- ▷ Niet in wasstraten rijden.
- ▷ Geen stickers op de venterruiten uit plexiglas plakken.
- ▷ Na de reiniging van de plexiglasruiten van het voertuig nog eens spoelen met veel schoon water.
- ▷ Rubberen dichtingen behandelen met glycerine.

- ▷ Voor de reinigingsnabehandeling is een plexiglasreiniger met antistatische werking geschikt. Kleine krassen kunnen met een plexiglaspolijst behandeld worden. De toebehorenhandel biedt deze middelen aan.

12.1.4 Onderkant

De vloer aan de onderkant van het voertuig is gedeeltelijk van een verouderingsbestendige bodembescherming voorzien. Bij beschadigingen aan de bodembescherming deze meteen laten herstellen. Vlakken die met bodembescherming zijn behandeld, niet behandelen met spray-olie.

- ▷ Alleen producten gebruiken die door de fabrikant zijn vrijgegeven. Onze geautoriseerde dealers en servicepunten adviseren u graag.
- ▷ Gebruik bij modellen waarbij de onderzijde is afgewerkt met glasvezelversterkte kunststof (GVK) uitsluitend schoonmaakmiddelen die voor dat materiaal geschikt zijn.

12.1.5 Afvalwatertank

De afvalwatertank na ieder gebruik van het voertuig reinigen.

Reinigen:

- Afvalwatertank leegmaken.
- Afvalwatertank grondig met vers water uitspoelen.
- Indien mogelijk de afvalwatersondes door de reinigingsopening met de hand reinigen.

12.1.6 Opstap

Als de opstap wordt gesmeerd, kunnen zich tijdens de rit grotere verontreinigingen vastzetten en zo de werking van de opstap verstoren of de opstap beschadigen. Daarom de beweeglijke delen van de opstap niet met vet insmeren of oliën.

12.1.7 Isolatiemat bestuurderscabine (I-model)

De isolatiemat voor de bestuurderscabine met zuiver, lauw water reinigen. Sterker verontreiniging met een lap en wat spiritus verhelpen. De gereinigde plek vervolgens direct met lauw water naspoelen.

12.2 Inwendige verzorging

- ▷ Als het mogelijk is, vlekken altijd onmiddellijk behandelen.
- ▷ Plexiglasruiten eisen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling (zie sectie 12.1.3).
- ▷ Kunststof onderdelen in toilet en woonruimte vergen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling. Gebruik geen oplosmiddelen of alcoholhoudende reinigingsmiddelen en geen zandhoudende schuurmiddelen. Daarmee wordt verbrossing en scheurvorming voorkomen.
- ▷ Geen bijtende producten in de afvoeropeningen gieten. Geen kokend water in de afvoeropeningen gieten. Bijtende producten of kokend water beschadigen afvoerbuizen en sifons.
- ▷ Voor de reiniging van het toilet en de waterinstallatie alsook bij het ontkalken van de waterinstallatie geen azijn essence gebruiken. Azijn essence kan dichtingen of onderdelen van de installatie beschadigen. Voor het ontkalken in de handel verkrijgbare ontkalkingsmiddelen gebruiken.
- ▷ Zuinig met water omgaan. Alle waterresten opdeuken.
- ▷ Tapijten en kussens regelmatig met een geschikt borstelstuk schoonzuigen.

- ▷ Voor informatie over het gebruik van verzorgingsmiddelen staan onze servicepunten tot uw beschikking.

- Reinig meubeloppervlakken, meubelgrepen, lampen en alle kunststof delen in de toiletruimte en het woongedeelte met water en een wolken doek. Bij het water kan een zacht reinigingsmiddel gedaan worden. Behandel zo nodig gelakte oppervlakken met meubelpolish.
- Reinig kussenstoffen met droogschuim of met schuim van een mild wasmiddel. Was kussenstoffen niet zelf, maar laat deze reinigen. Kussens beschermen tegen zonnestraling, opdat ze niet verbleken.

- Maak overtrekken van kunstleer ten minste een keer in de week schoon met een absorberende doek en met een sopje van neutrale zeep. Veeg na met schoon water, maar gebruik niet teveel water.
Hardnekkige vlekken kunnen met een mengsel van alcohol en water (30% alcohol en 70% water) of met tot 10% verdunde ethanol (10% ethanol en 90% water) worden gereinigd en met schoon water nabehandeld. Daarbij kunnen echter sporen achterblijven.
Gebruik geen oplosmiddelhoudende of schurende producten en geen onverdunde alcohol en/of aceton.
- Reinig teflonlagen met een absorberende doek of spons en met een mild, gangbaar reinigingsmiddel op waterbasis. Gebruik als alternatief een mengsel van 2 eetlepels ammoniak in 1 liter water.
Bij vochtige of oliehoudende vlekken de verontreiniging nooit wegwrijven, maar met een goed absorberende doek afdeppen. Daarbij van buiten naar binnen bewegen om de vlek niet uit te breiden. Bij vaste en ingedroogde vlekken de grove delen van de verontreiniging eerst met een stomp mes of een plamuurmes verwijderen of met een zachte borstel zacht afborstelen. Vervolgens de resten met een vochtige doek afdeppen.
- Laat gordijnen en stores chemisch reinigen.
- Reinig tapijtvloer zo nodig met tapijtreiniger en zuig deze af.
- PVC-vloerbedekking met een mild, zeephoudend reinigingsmiddel voor PVC-vloeren afvegen. Tapijtvloer niet op de natte PVC-vloerbedekking leggen. Tapijtvloer en PVC-vloerbedekking kunnen aan elkaar vastkleven.
- Reinig gootsteen en gaskooktoestel nooit met een zandhoudend schuurmiddel. Alles vermijden, wat krassen en groeven zou kunnen veroorzaken.
- Gaskooktoestel alleen vochtig reinigen. Er mag geen water door de openingen aan het gaskooktoestel dringen. Water kan het gaskooktoestel beschadigen.
- Hor aan deuren, ramen en dakluiken afborstelen met een zachte borstel of schoonzuigen met het borstelhulpstuk van de stofzuiger.
- Verduisteringsrolgordijnen met een zachte borstel schoonmaken of met het borstelhulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).
- Vouwverduisteringen met een zachte borstel schoonmaken of met het borstelhulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).
- Veiligheidsgordels kunnen worden uitgerold en gereinigd met een warm sopje. Voor het oprollen moeten de veiligheidsgordels volledig droog zijn.

12 Verzorging

12.3 Waterinstallatie

12.3.1 Watertank reinigen

- Reinig de watertank met een bij de vakhandel verkrijgbaar reinigingsmiddel geschikt voor kunststoffen. Neem de informatie van de fabrikant in acht.

12.3.2 Waterleidingen reinigen

- ▷ Alleen geschikte reinigingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

- Waterinstallatie leegmaken.
- Alle aftapopeningen en aftapkranen sluiten.
- Watertank vullen met mengsel van water en reinigingsmiddel. Daarbij de mengverhouding uit de voorschriften van de fabrikant in acht nemen.
- De aftapkranen één voor één openen.
- De aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de betreffende afvoeropening heeft bereikt.
- De aftapkranen weer sluiten.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen.
- Aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen op "Koud" zetten en openen.
- Aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen sluiten.
- Toilet meermaals doorspoelen.
- Het reinigingsmiddel volgens de voorschriften van de fabrikant laten inwerken.
- Waterinstallatie leegmaken. Daarbij het mengsel van water en reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.
- Voor het doorspoelen van de volledige waterinstallatie deze meermaals met drinkwater vullen en weer leegmaken.

12.3.3 Waterinstallatie ontsmetten

- ▷ Alleen geschikte ontsmettingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met ontsmettingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

- Waterinstallatie leegmaken.
- Alle aftapopeningen en aftapkranen sluiten.

- Watertank vullen met mengsel van water en ontsmettingsmiddel. Daarbij de mengverhouding uit de voorschriften van de fabrikant in acht nemen.
- De aftapkranen één voor één openen.
- De aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en ontsmettingsmiddel de betreffende afvoeropening heeft bereikt.
- De aftapkranen weer sluiten.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen.
- Aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en ontsmettingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen op "Koud" zetten en openen.
- Aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en ontsmettingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen sluiten.
- Toilet meermaals doorspoelen.
- Het ontsmettingsmiddel volgens de voorschriften van de fabrikant laten inwerken.
- Waterinstallatie leegmaken. Daarbij het mengsel van water en ontsmettingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.
- Voor het doorspoelen van de volledige waterinstallatie deze meermaals met drinkwater vullen en weer leegmaken.

12.4 Afzuigkap

- ▶ Voor werkzaamheden aan het apparaat de stroomvoorziening uitschakelen.

De vetfilter van de afzuigkap zo nu en dan reinigen. Hoe vaak een reiniging nodig is, is afhankelijk van hoe vaak de afzuigkap wordt gebruikt. De filter niet pas reinigen, als de capaciteit van de afzuigkap merkbaar minder wordt.

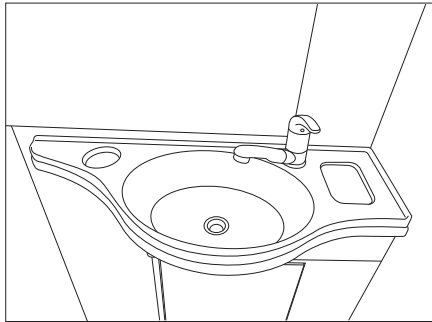
Vetfilter reinigen:

- Verwijder zo nodig de onderste afdekking.
- De filter verwijderen.
- De filter met warm water en een beetje afwasmiddel schoon wassen.
- De filter volledig laten drogen en weer inzetten.
- Breng zo nodig de afdekking weer aan en zet deze vast met de twee schroeven.

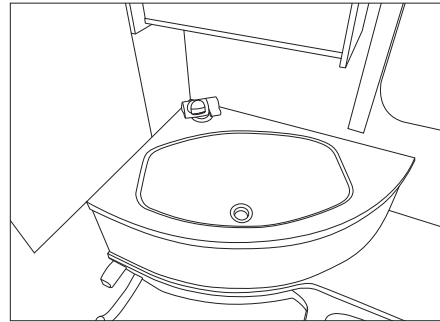
Koolstoffilter vervangen:

- De onderste en middelste afdekking verwijderen.
- De oude koolstoffilter verwijderen.
- De nieuwe koolstoffilter inzetten.
- De afdekkingen weer aanbrengen en met de twee schroeven borgen.

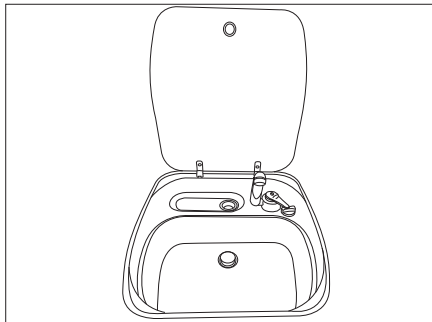
12.5 Wasbak/gootsteen

Afb. 287 Wasbak (variant 1)

Afb. 288 Wasbak (variant 2)

Afb. 289 Gootsteen

12.5.1 Wasbak/gootsteen van roestvrij staal

- ▷ Gebruik voor het reinigen geen bleekmiddel, producten die chloride of zoutzuur bevatten, bakpoeder of zilverpoetsmiddelen.
- ▷ Gebruik geen schuurcrème en grove sponzen.

- ▷ Test voor het reinigen op een onopvallende plaats of het gebruikte reinigingsproduct het oppervlak niet beschadigt.
- ▷ Wrijf na het reinigen de oppervlakken grondig droog om kalksporen te voorkomen.
- ▷ Wrijf bij geborstelde roestvrij stalen oppervlakken in de richting van het slijppatroon.

Hardnekkig vuil verwijderen:

- Reinig de wasbak/gootsteen met een normale huishoudspons en reinigingscrème.
- Spoel de wasbak/gootsteen uit en droog deze af met een theedoek.

Verwijderen van vette en olieachtige resten:

- Bevochtig een keukendoek met spiritus en wrijf de wasbak/gootsteen schoon.
- Spoel de wasbak/gootsteen uit en droog deze af met een theedoek.

Vingerafdrukken verwijderen:

- Reinig de wasbak/gootsteen met een sopje van afwasmiddel en een leren zeem.
- Spoel de wasbak/gootsteen uit en droog deze af met een theedoek.

12

Verzorging

12.5.2 Wasbak/gootsteen van kunststof

- ▷ Gebruik geen microvezeldoek voor het reinigen. Deze kan fijne krassen veroorzaken.
- ▷ Gebruik geen schuurcrème/schuurpoeder en grove sponzen.
- ▷ Test voor het reinigen op een onopvallende plaats of het gebruikte reinigingsproduct het oppervlak niet beschadigt.
- ▷ Wrijf na het reinigen de oppervlakken grondig droog om kalksporen te voorkomen.

Normaal vuil verwijderen:

- Reinig de wasbak/gootsteen met een gangbaar afwasmiddel of een niet-schuurende huishoudreiniger.

Hardnekkig vuil verwijderen:

- Wrijf vlekken- of vaatwasmachinezout in met een vochtige spons en laat dit enkele uren inwerken.
- Verwijder het zout en reinig de bak met een voor levensmiddelen geschikte kunststofreiniger.
- Spoel de wasbak/gootsteen uit.

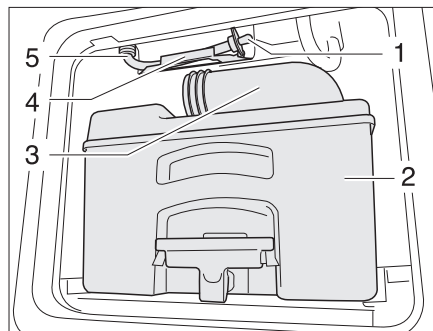
Kalkafzettingen verwijderen:

- Reinig de wasbak/gootsteen met azijn of een kalkreiniger.
- Spoel de wasbak/gootsteen uit.

12.6 Toiletten

Als het toilet een lange tijd niet gebruikt wordt, bijv. bij een stilstand in de winter, moet het toilet gereinigd en volledig leeggemaakt worden.

12.6.1 Toilet met eigen watertank

Afb. 290 Afvoerslang watertank toilet

Tank leegmaken:

- Spoelknop indrukken om het bedieningsveld te activeren.
- De schuif openen en spoeling zo lang uitvoeren tot er geen water meer stroomt.
- De schuif sluiten.
- Cassette (Afb. 290,2) aan een hiervoor toegelaten afvoerplaats leegmaken en reinigen.
- De aftapaansluiting (Afb. 290,3) open laten.
- Afvoerslang (Afb. 290,5) uit de houder (Afb. 290,4) nemen.
- Voldoende groot vat onder de afvoerslang zetten.
- De afvoerstop (Afb. 290,1) verwijderen en restwater laten uitlopen.

- Als er geen water meer stroomt, de afvoerstop in de afvoerslang stoppen.
- Afvoerslang in de houder terugplaatsen.

12.7 Winterverzorging

Strooizout schaadt de onderkant en de delen, die zijn blootgesteld aan spatwater. Wij adviseren, het voertuig in de winter vaker te wassen. Vooral de mechanische en de aan de oppervlakte behandelde delen en de onderkant van het voertuig worden belast en dienen derhalve grondig te worden gereinigd.

- ▷ Bij vorstgevaar de verwarming altijd tot tenminste 15 °C laten verwarmen. Circulatieluchtventilator (indien aanwezig) op automatisch zetten. Bij extreme buitentemperaturen bovendien meubelluiken en -deuren iets openen. De binnenstromende warme lucht kan het bevroren, bijv. van waterleidingen en de vorming van condenswater in de opbergruimten tegengaan.
- ▷ Bij vorstgevaar aanvullend aan de buitenkant van het voertuig de ramen afdekken met winter-isoleermatten.

12.7.1 Voorbereidingen

- Voertuig controleren op lak- en roestschade. Schade evt. herstellen.
- Zorg ervoor, dat er geen water in de ventilatieopeningen in de vloer en in de verwarming terecht kan komen.
- De metalen delen aan de onderkant met een beschermmiddel op wasbasis beschermen tegen roest.
- Gelakte buitendelen met een hiervoor geschikt middel conserveren.

12.7.2 Wintergebruik

Bij wintergebruik ontstaat door het bewonen van het voertuig bij lage temperaturen condenswater. Om een goede luchtkwaliteit in de caravan te garanderen en schade aan het voertuig door condenswater te voorkomen, is een toereikende ventilatie zeer belangrijk.

- In de opwarmfase van het voertuig de verwarming op de hoogste stand zetten en dakopbergkasten, gordijnen en rolgordijnen openen. Daardoor wordt een optimale be- en ontluchting bereikt.
- 's Ochtends alle kussens verwijderen, de opbergcompartimenten ventileren en vochtige plekken drogen.

- ▷ Als er ergens condenswater is ontstaan, veeg dit dan weg.

12.7.3 Na het winterseizoen

- Bodem van de camper en de motoren grondig wassen. Daardoor worden corrosiebevorderende dooimiddelen (zout, loogresten) verwijderd.
- Voertuig aan de buitenkant reinigen en plaatstaal met in de handel verkrijgbare autowas conserveren.

12

Verzorging

12.8 Stilstand

12.8.1 Tijdelijke stilstand

- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Houd er rekening mee dat het water al binnen korte tijd ondrinkbaar is.
- ▶ Kabelschade door dieren kan tot kortsluiting leiden. Brandgevaar!

Dieren (vooral muizen) kunnen binnen in de wagen aanzienlijke schade veroorzaken. Dat geldt vooral als de dieren in het geparkeerde voertuig ongestoord hun gang kunnen gaan.

De dieren kunnen in een onbewaakt ogenblik in het voertuig komen en zich daar verstoppen.

Om schade door binnengedrongen dieren te vermijden of te beperken, het voertuig regelmatig op schade of diersporen inspecteren. Dit moet vooral ca. 24 uur na het parkeren van het voertuig gebeuren.

Als er sporen van dieren zichtbaar zijn, neem dan contact op met uw geautoriseerde dealer of het servicepunt. Als er kabelschade is ontstaan, kan deze een kortsluiting veroorzaken. Het voertuig kan in brand raken.

Voor de stilstand checklist doornemen:

Basisvoertuig

Activiteiten	Gedaan
Brandstoftank helemaal vullen. Daardoor kunnen beschadigingen door corrosie aan de tankinstallatie worden vermeden	
Voertuig opbikken zodat wielen ontlast zijn of voertuig om de 4 weken bewegen. Daardoor worden drukpunten op banden en wiellagers voorkomen	
De banden tegen directe zonnestraling beschermen. Gevaar voor scheurvorming!	
Banden tot de aanbevolen maximumdruk oppompen	
Controleer reservewiel of bandenpechset	
Op de onderkant altijd zorgen voor voldoende luchtcirculatie	
 ▶ Vocht of te weinig zuurstof, bijv. door afdekking met plastic, kunnen op de onderkant optische onregelmatigheden veroorzaken.	
Neem bovendien de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht	

Opbouw

Alle schoorstenen met de passende afdekkappen afsluiten en alle andere openingen (behalve de kunstmatige ventilatie) afdichten. Zo wordt het binnendringen van dieren (bijv. muizen) verhindert	
Om de vorming van condenswater en daaruit resulterende schimmelvorming te voorkomen, het interieur, alle van buitenaf toegankelijke opbergruimten en de staanplaats (bijv. garage) om de drie weken ventileren	

	Activiteiten	Gedaan
Interieur	Kussens zo plaatsen dat ze geventileerd worden en afdekken	
	Koelkast schoonmaken	
	Koelkastdeur en vriesvak licht geopend houden	
	Naar sporen van binnengedrongen dieren zoeken	
	Flatscreen van het net scheiden en evt. uit het voertuig verwijderen	
Gasinstallatie	Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten	
	Alle gasafsluitkranen sluiten	
	Gasflessen altijd uit de gaskast halen, ook als ze leeg zijn	
Elektrische installatie	Woonruimteaccu en startaccu vol laden ▷ Voor een tijdelijke stilstand de accu ten minste 24 uur laden.	
	Woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet	
Waterinstallatie	Maak de hele waterinstallatie leeg. Laat de waterkranen in de middenstand open staan. Laat het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen open staan. Neem de aanwijzingen in hoofdstuk 11 in acht.	
	Sluit het veiligheids-/aftapventiel op het elektroblok. De accu wordt anders te snel ontladen ▷ Wanneer het veiligheids-/aftapventiel is uitgeschakeld, is de waterinstallatie niet meer beschermd tegen bevriezing.	

12

Verzorging

12.8.2 Stilstand in de winter

Bij stilstand in de winter zijn aanvullende maatregelen nodig:

	Activiteiten	Gedaan
Basisvoertuig	Carrosserie en onderkant grondig reinigen en met hete was behandelen of met een middel voor lakonderhoud conserveren	
	Brandstoftank met winterdiesel vullen	
	Vorstbeveiliging in het koelwater controleren	
	Schade aan de lak herstellen	
	Banden tot de aanbevolen maximumdruk oppompen	
Opbouw	Kunstmatige ventilatieopeningen open laten	
	Aangebouwde hefsteunen reinigen en insmeren	
	Alle deur- en luikenscharnieren reinigen en smeren	
	Vergrendelingen met olie of glycerine insmeren	
	Alle dichtrubbers inwrijven met talkpoeder	
	Cilinderslot met grafietpoeder behandelen	
Interieur	Luchtontvochtiger opstellen	
	Kussens uit het voertuig halen en droog bewaren	
	Ventileer het interieur regelmatig	
	Alle kasten en opbergcompartimenten leegmaken en kleppen, deuren en laden openen	
	Interieur grondig reinigen	
	Bij vorstgevaar het flatscreen uit het voertuig verwijderen	
Elektrische installatie	Startaccu en woonruimteaccu uitbouwen en vorstrij bewaren (zie hoofdstuk 9)	
Waterinstallatie	Waterinstallatie met speciale reinigingsmiddelen uit de vakhandel reinigen	
Totale voertuig	Dekzeilen zo leggen dat de ventilatieopeningen niet worden afgedekt of luchtdoorlatende zeilen gebruiken	

12.8.3 Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter

Voor ingebruikname checklist doornemen:

	Activiteiten	Gedaan
Basisvoertuig	Bandenspanning controleren	
	Controleer bandenspanning en toestand van het reservewiel of de bandenpechset	
Opbouw	Draailager van de opstap schoonmaken	
	Werking van de aangebouwde hefsteunen controleren	
	Werking van de deuren, ramen en dakluiken controleren	
	Werking controleren van alle buitensloten	
	Afdekking van de gasafvoerschoorsteen van de verwarming verwijderen (indien aanwezig)	
	Winterafdekking van de koelkast-ventilatioorosters verwijderen (indien aanwezig)	
Gasinstallatie	Gasflessen in de gaskast plaatsen, vastbinden en op de gasdrukregelaar aansluiten	
Elektrische installatie	230-V-voorziening via buitencontactdoos aansluiten	
	Woonruimteaccu en startaccu vol laden	
	 ▷ Accu na stilstand tenminste 24 uur laden.	
	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet (zie hoofdstuk 9)	
	Werking controleren van de elektrische installatie, bijv. binnenverlichting, contactdoos en de geïnstalleerde elektrische apparaten	
Waterinstallatie	Waterleidingen en watertank ontsmetten	
	Werking van de bedieningshendel voor de afvalwatertank controleren	
	Veiligheids-/aftapventiel, aftapkranen en waterkranen sluiten	
	Dichtheid van het veiligheids-/aftapventiel, de waterkranen, aftapkranen en waterverdelers controleren	
Inbouwapparatuur	Werking van de koelkast controleren	
	De verwarmingsvloeistof van de warmwaterverwarming om de 2 jaar verversen	
	Werking van de verwarming/boiler controleren	
	Werking van het gaskooktoestel controleren	
	Werking van de klimaatregeling controleren	

12 Verzorging

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor inspectie- en onderhoudswerkzaamheden aan het voertuig.

De onderhoudsinstructies hebben betrekking op:

- de warmwaterverwarming Alde
- de standverwarming
- de klimaatregeling
- het vervangen van gloeilampen en TL-buizen
- de AL-KO achteras

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u belangrijke instructies voor het bezorgen van reserveonderdelen.

13.1 Inspectiewerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat moet het voertuig met regelmatige intervallen worden geïnspecteerd.

Deze inspectiewerkzaamheden moeten door vaklieden worden uitgevoerd.

Voor deze werkzaamheden wordt speciale vakkennis vereist, die in het kader van deze gebruiksaanwijzing niet kan worden uiteengezet. Deze vakkennis staat bij alle geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking. Ervaring en regelmatige technische instructies vanuit de fabriek alsmede voorzieningen en gereedschap bieden een garantie voor vakkundige inspectie van het voertuig, die aan de nieuwste eisen beantwoordt.

Het dienstverlenende servicepunt bevestigt de uitgevoerde werkzaamheden.

De inspectiewerkzaamheden voor het chassis laten bevestigen in het klantenserviceboekje van de fabrikant van het chassis.

- ▷ De door de fabrikant voorgeschreven inspecties in acht nemen en binnen de voorgeschreven intervallen laten uitvoeren. Zo blijft de waarde van het voertuig behouden.
- ▷ De bevestiging van de uitgevoerde inspectiewerkzaamheden geldt tegelijk als bewijs bij eventueel optredende schade- en garantiegevallen.

13.2 Onderhoudswerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat heeft het voertuig onderhoud nodig. De omvang en de frequentie van de onderhoudswerkzaamheden richten zich naar verschillende gebruiks- en inzetwaarden. Bij verzwaarde gebruiksomstandigheden het voertuig vaker laten onderhouden.

Het basisvoertuig en de inbouwapparatuur binnen de intervallen laten onderhouden die in de betreffende gebruiksaanwijzingen zijn opgegeven.

13

Onderhoud

13.3 Warmwaterverwarming Alde

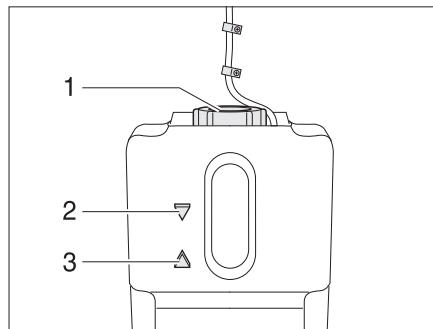

- ▷ Controleer elke 2 jaar bij de buffertank het peil van de verwarmingsvloeistof.
- ▷ Tijdens of na de eerste bedrijfsuren van de warmwaterverwarming kan de vulstand omwille van het systeem dalen onder de minimumstand. Vul in dit geval verwarmingsvloeistof bij.
- ▷ Na het eerste verwarmen adviseren wij om het verwarmingssysteem te ont-luchten en het glycolgehalte te controleren.
- ▷ Laat de verwarmingsvloeistof ca. om de twee jaar door de geautoriseerde dealer of het servicepunt vervangen omdat de corrosiebescherming na verloop van tijd afneemt.
- ▷ Het verwarmingssysteem alleen met een water-glycol-mengsel (60 : 40) bij-vullen. Dit mengsel is bij vorst beschermd tot ca. -25 °C. Bij het bijvullen van warmwaterverwarmingen die op het koelcircuit van de voertuigmotor zijn aan-gesloten, de gegevens in de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant in acht nemen.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabri-kant.

13.3.1 Vloeistofpeil controleren

Afb. 291 Buffertank warmwaterverwar-ming

- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Controleren of de vloeistof in de buffertank (Afb. 291) tussen de "MIN"-marke-ring (Afb. 291,3) en de "MAX"-markering (Afb. 291,2) staat.
- De verwarmingsvloeistof moet elke 2 jaar worden vervangen.

13

Onderhoud

13.3.2 Verwarmingsvloeistof bijvullen

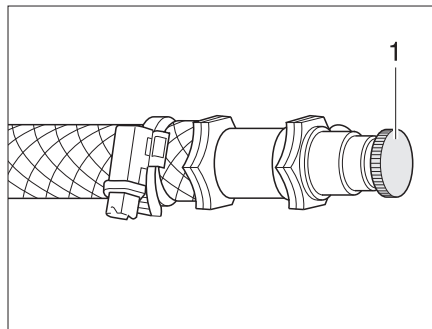
▷ De verwarmingsvloeistof moet elke 2 jaar worden vervangen.

- Het voertuig horizontaal zetten. Zo kunnen luchtbelllen worden vermeden.
- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Afscherming afschroeven resp. aftrekken.
- De draaisluiting (Afb. 291,1) van de buffertank opendraaien.
- Neem het deksel met de circulatiepomp er langzaam naar boven uit.
- Bescherming tegen vorst met een anti-vriesmeter controleren. Het antivriesgehalte moet 40 % bedragen of overeenkomen met een bescherming tot -25 °C.
- Water-antivries-mengsel langzaam in de buffertank gieten.

▷ Het optimale vloeistofpeil is bereikt, wanneer de vloeistof in de buffertank 1 cm boven de "MIN"-markering staat.

13.3.3 Verwarmingsinstallatie ontluchten

Afb. 292 Ontluchtingsventiel warmwaterverwarming

De ontluchtingsventielen zijn bij de verwarmingen ingebouwd.

- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Het ontluchtingsventiel (Afb. 292,1) openen en open laten tot er geen lucht meer ontsnapt.
- Het ontluchtingsventiel sluiten.
- Deze procedure bij alle ontluchtingsventielen herhalen.
- Controleren of de warmwaterverwarming warm wordt.

13.4 Dieselverwarming Webasto

- ▷ Voor vele reparatie- en onderhoudswerkzaamheden aan het verwarmingstoestel is specialistische kennis en gereedschap vereist. Verkeerde instellingen of ondeskundig onderhoud kan leiden tot schade aan het verwarmingstoestel of ongevallen, die ernstige gevolgen kunnen hebben.
- ▷ Tijdens of na de eerste bedrijfsuren van de warmwaterverwarming kan de vulstand omwille van het systeem dalen onder de minimumstand. Vul in dit geval verwarmingsvloeistof bij.

13

Onderhoud

▷ Zie voor verdere informatie de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

13.4.1 Desinfectering

▷ Reinig en desinfecteer het watersysteem ten minste eenmaal per jaar.

Gebruik voor de desinfectering een natriumhypochlorietoplossing (NaOCl), verdunding 5%, 30 °C tot 40 °C (bv. Certisil®, Puriclean).

- Tap het water volledig af en sluit alle waterkranen.
- Vul het complete watersysteem met NaOCl.
- Stel de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) in op zomerstand, watertemperatuur 40 °C (Afb. 215,2).
- Open na elkaar de waterkranen in keuken, badkamer, douche, enz. (zet mengkranen of eenhendelkranen op "warm") tot alle lucht uit het leidingsysteem is ontweken en uit alle waterkranen NaOCl stroomt.
- Wacht 1-2 uur.
- Tap de NaOCl volledig af.
- Spoel het leidingsysteem op dezelfde manier één tot twee keer uit. Het is niet nodig tussendoor 1 tot 2 uur te wachten.
- Tap het water volledig af.

13.4.2 Ontkalking

Om de kwaliteit van het water en een efficiënte werking van het verwarmingstoestel te behouden, is het, afhankelijk van de waterkwaliteit, aan te bevelen regelmatig te ontkalken.

Gebruik voor het ontkalken huishoudelijke producten zoals een azijn-watermengsel in de verhouding 1:2.

- Tap het water volledig af en sluit alle waterkranen.
- Vul het complete watersysteem met het azijn-water-mengsel.
- Stel de bedrijfskeuzeschakelaar (Afb. 215,9) in op zomerstand, watertemperatuur 40 °C (Afb. 215,2).
- Open na elkaar de waterkranen in keuken, badkamer, douche, enz. (zet mengkranen of eenhendelkranen op "warm") tot alle lucht uit het leidingsysteem is ontweken en uit alle waterkranen NaOCl stroomt.
- Wacht 1-2 uur.
- Controleer of de afzettingen volledig in het azijnwater zijn opgelost. Zo niet, laat het verwarmingstoestel dan nogmaals 30 minuten lopen
- Tap het azijnwater volledig af.
- Spoel het leidingsysteem uit met drinkwater, tot er geen azijn meer wordt geroken.

13

Onderhoud

13.4.3 Zekeringen

- ▷ Controleer voor het vervangen van een zekering dat de dieserverwarming is uitgeschakeld.

- ▷ Onjuiste bekabeling van de zekeringen kan leiden tot brand.

De dieserverwarming Webasto is voorzien van 3 zekeringen: 5A, 15A en 15A. Elke zekering moet worden aangesloten op de juiste draad (let op de kleur).

- 5A: rood-blauwe draad
- 15A: rood-zwarte draad
- 15A: rode draad

13.5 Standverwarming

De standverwarming minstens een keer per maand, bij koude motor en laagste ventilatorstand, gedurende 10 minuten in gebruik nemen.

Voor begin van de verwarmingsperiode de standverwarming door een geautoriseerde werkplaats laten nakijken.

13.6 Klimaatregeling

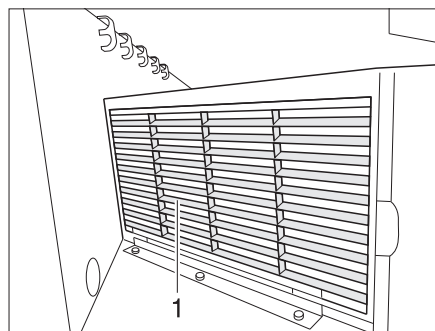

- ▷ Voor werkzaamheden aan het apparaat de stroomvoorziening uitschakelen.

- ▷ De klimaatregeling nooit zonder pluizenfilter gebruiken. Zonder pluizenfilter raakt de verdampers vervuild en daardoor wordt de capaciteit van de klimaatregeling beperkt.
- ▷ Bij een verstopte condenswaterafvoer kan er condenswater in het voertuig komen. Condenswaterafvoer vrijhouden van vuil, bladeren en dergelijke.

13.6.1 Klimaatregeling (Truma)

Afb. 293 Klimaatregeling (Truma)

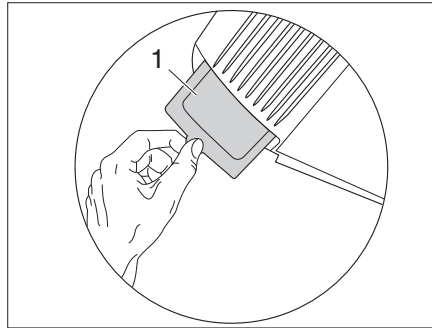
Aan de voorkant van de klimaatregeling bevindt zich een pluizenfilter (Afb. 293,1) voor de circulatielucht-aanzuiging. De pluizenfilter moet met regelmatige intervallen, maar tenminste 2 x per jaar, gereinigd en indien nodig vervangen worden.

Onder de bodem van het voertuig bevindt zich de condenswaterafvoer. Om ervoor te zorgen dat het condenswater onbelemmerd kan wegllopen, de afvoerslang vrij van vuil, bladeren en dergelijke houden.

13

Onderhoud

13.6.2 Klimaatregeling (Teleco)

Afb. 294 Pluizenfilter klimaatregeling

Aan de achterzijde van de klimaatregeling bevindt zich een pluizenfilter (Afb. 294,1) voor de circulatielucht-aanzuiging. De pluizenfilter moet met regelmatige intervallen, maar ten minste 2 x per jaar, gereinigd en indien nodig vervangen worden.

Pluizenfilter uit klimaatregeling trekken, reinigen of indien nodig vervangen.

Onder de bodem van het voertuig bevindt zich de condenswaterafvoer. Om ervoor te zorgen dat het condenswater onbelemmerd kan weglopen, de afvoerslang vrij van vuil, bladeren en dergelijke houden.

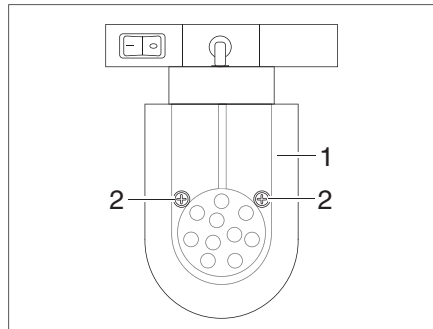
13.7 Vervangen van de gloeilampen en TL-buizen

- ▶ Gloeilampen en lamphouders kunnen erg warm worden. Daarom voor het vervangen van gloeilampen de lamp laten afkoelen.
- ▶ Vóór het vervangen van de gloeilampen de stroomtoevoer naar de beveiligingsautomaat in de 230-V-zekeringenkast uitschakelen.
- ▶ Gloeilampen ontoegankelijk voor kinderen bewaren.
- ▶ Geen gloeilamp gebruiken die is gevallen of die krassen heeft in het glas. De gloeilamp zou kunnen springen.
- ▶ Lampen kunnen zeer heet worden. Als de lamp is ingeschakeld, moet de veiligheidsafstand tot brandbare voorwerpen altijd 30 cm bedragen. Brandgevaar!

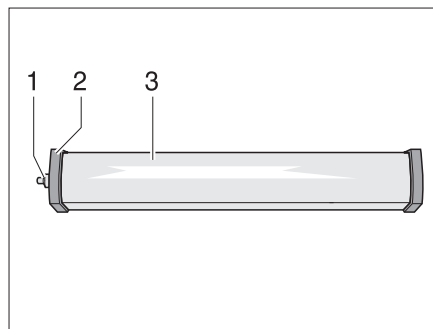

- ▷ Een nieuwe gloeilamp niet vastpakken met de vingers. Om de nieuwe gloeilamp in te zetten een stoffen doek gebruiken.
- ▷ Alleen gloeilampen van hetzelfde type en met het juiste aantal watt gebruiken.
- ▷ Wanneer LED's in lampen defect zijn, een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

13.7.1 Halogeenspotlight

Afb. 295 Halogeenspotlight (verschuifbaar)

- Lamp vervangen:*
- Bevestigingsschroeven (Afb. 295,2) losdraaien.
 - Verwijder voorzichtig het lampglas (Afb. 295,1).
 - Halogeengloeilamp verwijderen.
 - Nieuwe halogeengloeilamp inzetten.
 - Lamp in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

13.7.2 Kamerverlichting

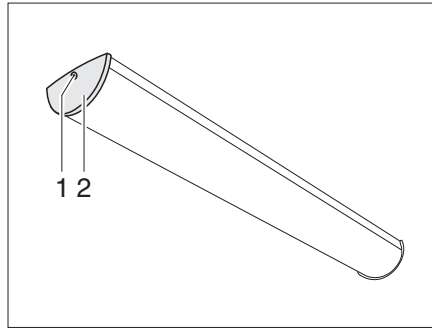
Afb. 296 Kamerverlichting

- Lamp vervangen:*
- Kap (Afb. 296,1) afschroeven.
 - Deksel (Afb. 296,2) wegnemen.
 - Afdekking van de lamp (Afb. 296,3) iets samendrukken en wegnemen.
 - TL-buis verwijderen.
 - Nieuwe TL-buis plaatsen.
 - Lamp in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

13

Onderhoud

13.7.3 Woonruimteverlichting

Afb. 297 Woonruimteverlichting

- Lamp vervangen:*
- Schroef (Afb. 297,1) eruit draaien en afdekking (Afb. 297,2) afnemen.
 - Lampglas licht samendrukken en uit de behuizing halen.
 - TL-buis verwijderen.
 - Nieuwe TL-buis plaatsen.
 - Lamp in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

13.7.4 Afzuigkaplamp

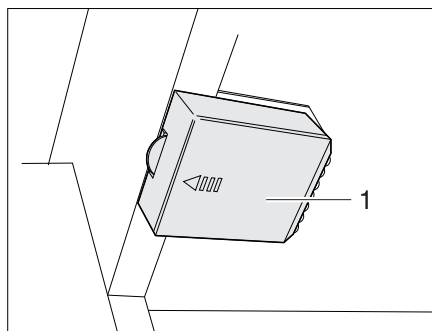
- Lamp vervangen:*
- De onderste en middelste afdekking verwijderen.
 - Halogeengloeilamp voorzichtig uit de houder verwijderen.
 - Nieuwe halogeengloeilamp inzetten.
 - De afdekkingen weer aanbrengen en met de twee schroeven borgen.

13.7.5 Kledingkastverlichting met LED's

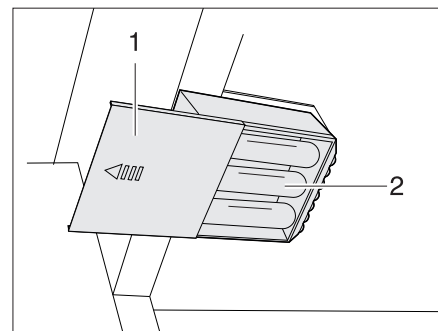
De LED van de kledingkastverlichting wordt gevoed door 3 batterijen van het type AA/LR6/R6 ("Mignon").

- ▷ Gebruik uitsluitend batterijen van hetzelfde type.

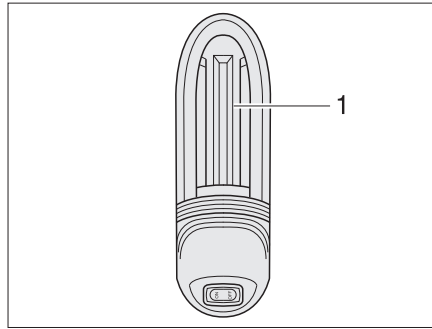
Afb. 298 Kledingkastverlichting met LED's, batterijvak gesloten

Afb. 299 Kledingkastverlichting met LED's, batterijvak open

- Batterij vervangen:*
- Schuif het deksel (Afb. 298,1) open in de richting van de pijl.
 - Verwijder de batterijen (Afb. 299,2) uit de batterijhouder.
 - Plaats nieuwe batterijen (Afb. 299,2) van hetzelfde type met de juiste polariteit (+/-).
 - Sluit het deksel (Afb. 299,1) weer.

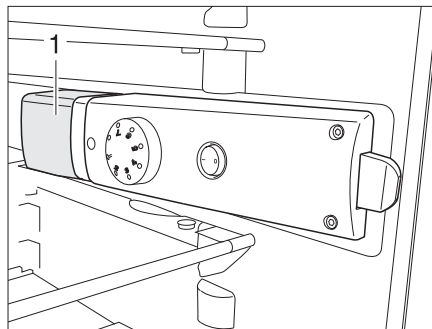
13.7.6 Garagelamp

Afb. 300 Garagelamp

- Lamp vervangen:*
- Schuif de lampafdekking (Afb. 300,1) iets omhoog en verwijder deze.
 - Verwijder de gloeilamp.
 - Breng een nieuwe gloeilamp aan.
 - Lamp in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

13.7.7 Kühlschrankleuchte

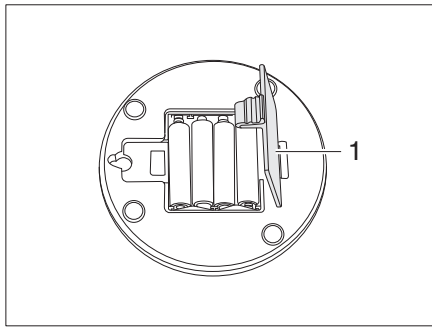
Afb. 301 Koelkastlamp

- Lamp vervangen:*
- Schakel de koelkast uit met de externe schakelaar.
 - Pak de lampafdekking (Afb. 301,1) aan de achterzijde van onder vast en til deze ca. 3 mm op.
 - Verwijder de lampafdekking naar opzij.
 - Verwijder de gloeilamp.
 - Breng een nieuwe gloeilamp aan.
 - Lamp in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

13

Onderhoud

13.7.8 Lamp in het vouwdak

Afb. 302 Lamp in het vouwdak

Batterij vervangen:

- Verwijder de lamp.
- Open het batterijvak (Afb. 302,1) en verwijder de batterijen.
- Breng nieuwe batterijen aan en sluit het batterijvak (Afb. 302,1).
- Breng de lamp in het vouwdak aan.

13.8 AL-KO achteras

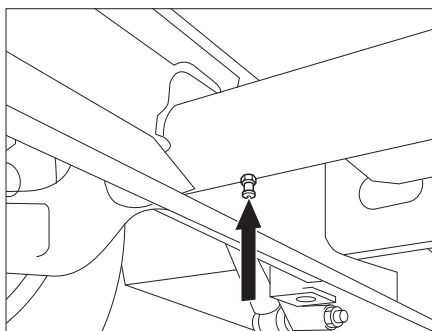
**Fiat-voertuigen met AL-KO
achteras zonder
luchtvering**

- ▷ Het smeren mag alleen plaatsvinden als de achteras is ontlast.
- ▷ Voor het smeren naar keuze een van de volgende vetten gebruiken:
Costrac GL 1501 van de firma Klüber
Cardex 3746 SP van de firma CONDA

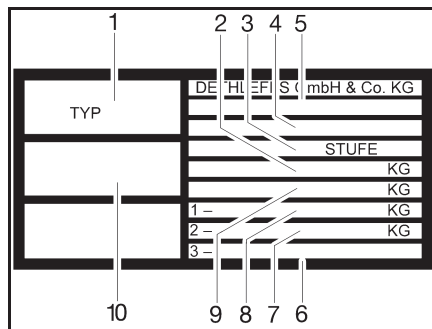
- ▷ Als het voertuig met een onderhoudsvrije torsiestaafveeras of een achteras met luchtvering is uitgerust, vervallen de beide smeernippels.

Afb. 303 AL-KO achteras

De smeernippels (Afb. 303, pijl) bevinden zich aan de onderkant van de asbus.

13.9 Typeplaatje

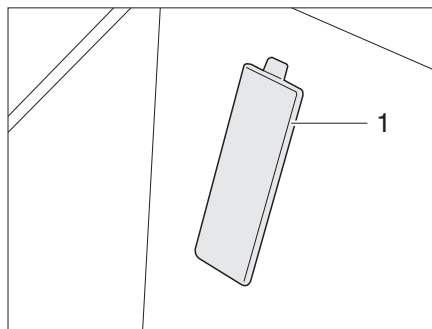
Afb. 304 Typeplaatje

- 1 Type
- 2 Technisch toegelaten totale massa van het voertuig met aanhanger
- 3 Fabrikant van de opstap (uitbouw-opstap)
- 4 Afkorting fabrikant en opbouwnummer
- 5 Nr. EG-bedrijfstoelating
- 6 Toegelaten asbelasting achteras (bij tandem-as)
- 7 Toegelaten asbelasting achter
- 8 Toegelaten asbelasting voor
- 9 Technisch toegelaten totale massa van het voertuig
- 10 Serienummer

Het typeplaatje (Afb. 304) met het serienummer is aan de B-kolom aan de passagierzijde (T-modellen en A-modellen) of in het ingangsbereik (I-modellen) aangebracht.

Het typeplaatje niet verwijderen. Het typeplaatje:

- Identificeert het voertuig
- Helpt bij het bestellen van reserveonderdelen
- Geeft in combinatie met de voertuigpapieren informatie over de eigenaar

Afb. 305 Afdekking chassisnummer (basisvoertuig Fiat)

- ▷ Bij navragen aan de klantenservice altijd het **serienummer** erbij vermelden.
- ▷ Het chassisnummer bevindt zich bij voertuigen op Fiat-chassis achter een afdekking (Afb. 305,1) in de ingang aan de kant van de bijrijder.

13.10 Waarschuwings- en aanwijzingsstickers

Op en in het voertuig zijn waarschuwings- en aanwijzingsstickers aangebracht. Waarschuwings- en aanwijzingsstickers dienen de veiligheid en mogen niet worden verwijderd.

- ▷ Reservestickers kunnen bij de officiële dealer of bij het servicepunt besteld worden.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk vindt u belangrijke aanwijzingen voor het bestellen van reserveonderdelen.

- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Door Dethleffs aanbevolen speciale uitvoeringen en originele reserveonderdelen zijn speciaal voor uw voertuig ontwikkeld en vrijgegeven. De geautoriseerde dealer of het servicepunt bieden deze producten aan. De geautoriseerde dealers en de servicepunten zijn geïnformeerd over toegestane technische details en voeren de noodzakelijke werkzaamheden vakkundig uit.
- ▶ Niet door Dethleffs vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Als producten die door de Dethleffs niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor apparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. De reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd. Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

Hier zijn enige suggesties voor belangrijke reserveonderdelen:

- Zekeringen
- V-snaar
- Ruitenwischerbladen
- Gloeilampen
- Waterpomp (dompelpomp)

Bij bestellingen van reserveonderdelen het serienummer en het voertuigtype opgeven bij de geautoriseerde dealer of het servicepunt.

Het in deze gebruiksaanwijzing beschreven voertuig is volgens fabrieksnormen geconstrueerd en uitgerust. Al naargelang het doel van zijn inzet wordt er nuttig speciaal toebehoren aangeboden. Bij de aanbouw van speciaal toebehoren controleren of dit in de voertuigpapieren geregistreerd moet worden. Let op de technisch toegelaten totale massa. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de banden van het voertuig.

De instructies hebben betrekking op:

- de keuze van de banden
- de omgang met de banden
- het verwisselen van de wielen
- de reservewielhouder
- de bandenspanning

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een tabel, waarin de correcte bandenspanning voor uw voertuig kan worden gevonden.

15.1 Algemeen

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.

- ▷ Bandenspanning alleen controleren bij koude banden.
- ▷ Aan het voertuig zijn binnenbandloze banden gemonteerd. Monteer nooit binnenbanden in deze banden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.

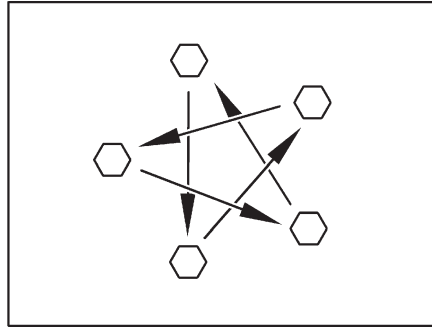

- ▷ Al naar gelang het basisvoertuig en de uitvoering zijn de voertuigen standaard alleen met een bandreparatieset uitgerust.
- ▷ Bij bandenpech het voertuig naar de rechter zijde van de weg rijden. Het voertuig beschermen met een gevarendriehoek. Waarschuwingssknipperlicht aanzetten.
- ▷ Bij voertuigen met tandem-as kan het afhankelijk van het systeem komen tot extra bandenslijtage.
- ▷ Banden mogen niet ouder zijn dan 6 jaar omdat het materiaal metertijd broos wordt. Het viercijferige DOT-nummer op de zijkant van de band geeft de productiedatum aan. De eerste twee cijfers geven de week aan, de laatste twee het productiejaar.

Voorbeeld: 1509 Week 15, productiejaar 2009.

In acht nemen:

- Banden regelmatig (om de 14 dagen) nakijken op gelijkmatige profielslijtage, profieldiepte en uitwendige beschadiging.
- De door de wetgever voorgeschreven minimumprofiel diepte in acht nemen.
- Altijd banden van dezelfde bouwwijze, hetzelfde fabrikaat en dezelfde uitvoering (zomerbanden of winterbanden) gebruiken.
- Alleen voor het velgtype toegelaten banden gebruiken. De toegelaten velgenmaten en bandenmaten staan in de voertuigpapieren van het voertuig, maar ook de geautoriseerde dealer of het servicepunt geeft u graag advies.
- Nieuwe banden op een traject van ca. 100 km met gematigde snelheid inrijden, aangezien pas dan de volledige grip is verkregen.

Afb. 306 Wielmoeren of wielschroeven kruisgewijs aandraaien

- Wielmoeren of wielschroeven regelmatig controleren op vastzitten. Wielmoeren of wielschroeven van een vervangen wiel na 50 km kruisgewijs aandraaien (Afb. 306).
- Als er nieuwe of pas gelakte velgen worden gebruikt, dan de wielmoeren of wielschroeven extra na ca. 1.000 tot 5.000 km aandraaien.
- Bij stilstand of langere standtijden drukpunten op banden en wiellagers voorkomen:
Het voertuig zo opbokken dat de wielen zijn ontlast of het voertuig om de 4 weken zo bewegen dat de stand van de wielen verandert.
- Vervang regelmatig het reservewiel of de bandenpechset.

15.2 Keuze van de banden

- ▶ De verkeerde bandenkeuze kan tijdens de rit beschadiging van de banden tot en met klappen tot gevolg hebben.

- ▶ Als er banden worden gemonteerd die niet voor het voertuig zijn toegestaan, kan de vergunning voor het voertuig en daarmee de verzekeringsdekking vervallen. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

De voor uw voertuig vrijgegeven bandenmaten staan in de voertuigpapieren of kunnen bij de geautoriseerde dealers of servicepunten worden opgevraagd. Elke band moet bij het voertuig passen, waaraan hij aangebracht wordt. Dit geldt in eerste instantie voor de afmetingen van de buitenkant (diameter, breedte), die door de genormeerde maataanduiding worden aangegeven. Daarnaast moet de band aan de eisen van het desbetreffende voertuig voldoen met betrekking tot gewicht en snelheid.

Bij het gewicht wordt van de toegestane maximale asbelasting uitgegaan, die over twee banden wordt verdeeld. De maximale draagkracht van een band blijkt uit zijn load-index (= LI, getal voor draagkracht).

Ook de asgeometrie van een voertuig, zoals wielvlucht en sporing, is voor de keuze van de banden belangrijk. De hoogste snelheid die voor een band is toegestaan (bij volle draagkracht) wordt door zijn speed-index (= GSY, snelheidssymbool) aangegeven. Load-index en speed-index vormen samen de code voor het gebruik van een band. Ze zijn bestanddeel van de volledige, genormeerde aanduiding die op elke band zelf staat. Deze aanduidingen op de band moeten met die in de voertuigpapieren overeenkomen.

15 Wielen en banden

15.3 Aanduidingen op de band

215/70 R 15C 109/107 Q

Naam	Verklaring
215	Breedte van de band in mm
70	Verhouding hoogte tot breedte van de band in procent
R	Bandentype (R = radiaal)
15	Velgdiameter in inch
C	Commercial (Transporter)
109	Getal draagkracht enkele banden
107	Getal draagkracht dubbele banden
Q	Snelheidssymbool (Q = 160 km/u)

15.4 Omgang met banden

- Over stoepranden in een stompe hoek rijden. De band kan anders aan de zijkant ingeklemd worden. Het rijden over een stoeprand in een spitse hoek kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Over hoogliggende riooldeksels langzaam rijden. De band kan anders ingeklemd worden. Het snel rijden over een hoogliggende riooldeksel kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Schokdempers regelmatig laten controleren. Het rijden met slechte schokdempers leidt tot duidelijk verhoogde slijtage.
- Bij ongelijkmatige profielslijtage voorsporing en wielvlucht laten controleren. Het rijden met verkeerd ingestelde voorsporing of eenzijdig ingestelde wielvlucht leidt tot duidelijk verhoogde slijtage.
- Hard remmen vermijden. Bij hard remmen, waarbij de wielen blokkeren, slijten de banden sneller en onregelmatig. Dit vermindert het rijcomfort. De banden kunnen zelfs onbruikbaar worden.
- De banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen binnen een paar seconden sterk beschadigd worden en als gevolg daarvan klappen.
- Banden ontzien bij het rijden. Hard remmen, start met plankgas en lange ritten op slechte straten vermijden.

15

Wielen en banden

15.5 Wiel vervangen

15.5.1 Algemene instructies

- ▶ Het voertuig moet op een effen, vaste en glijvaste ondergrond staan.
- ▶ In de eerste versnelling schakelen. Bij een automatische versnellingsbak in de stand "P" schakelen.
- ▶ Alvorens het voertuig op te tillen, de handrem vast aantrekken.
- ▶ Het voertuig met wielkeggen aan de tegenover gelegen kant beveiligen tegen weggrollen.
- ▶ Het voertuig in geen geval optillen met de aangebouwde steunen.
- ▶ Als er een aanhanger is aangekoppeld: De aanhanger afkoppelen voordat het voertuig wordt opgetild.
- ▶ De wagenkrik nooit onder de opbouw, maar onder de as zetten.
- ▶ De wagenkrik nooit overbelasten. De maximaal toegelaten belasting is op het typeplaatje op de wagenkrik aangegeven.
- ▶ De wagenkrik alleen voor het kortstondig optillen van het voertuig tijdens het verwisselen van de band inzetten.
- ▶ De motor niet starten, terwijl het voertuig is opgetild.
- ▶ Er mogen geen personen onder het opgetilde voertuig gaan liggen.

- ▶ Bij een wielwisseling de schroefdraad van de schroefdraadbout niet beschadigen.
- ▶ Wielmoeren of wielschroeven kruisgewijs aandraaien (Afb. 306).
- ▶ Bij overschakelen op andere velgen (bijv. aluminiumvelgen of wielen met winterprofiel) moeten de bijbehorende wielschroeven met de juiste lengte en kraagvorm worden gebruikt. Het vastzitten van de wielen en de werking van de reminstallatie zijn daarvan afhankelijk.
- ▶ Velgen en banden, die niet voor het voertuig zijn goedgekeurd, kunnen de verkeersveiligheid in gevaar brengen.
- ▶ Wielen niet kruisgewijs vervangen.

- ▶ Het voertuig conform de nationale voorschriften, bijv. met gevarendriehoek, beschermen.
- ▶ Voor de vervanging van de banden de velgen- en bandenmaat, de draagkracht van de banden en de snelheidsindex op de banden controleren. Alleen de in de voertuigpapieren opgegeven velgen- en bandenmaten gebruiken.
- ▶ Verdere informatie ontlenen aan de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

15.5.2 Aandraaimoment

Velg	Aandraaimoment
Stalen velg 15"	160 Nm
Stalen velg 16"	180 Nm
Aluminiumvelg 15"	130 Nm
Aluminiumvelg 16"	160 Nm

15 Wielen en banden

15.6 Reservewielhouder

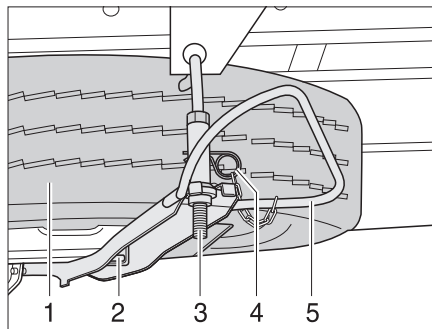

- ▶ Bij modellen met een basisvoertuig van het merk Fiat of Ford is geen reservewiel aanwezig. Bij deze voertuigen wordt standaard een autopechset voor het met schuim bewerken van de defecte band meegeleverd.

Het reservewiel zit aan de onderkant van het voertuig in een korf opgeborgen die van buiten open is.

- ▶ Vanwege het gewicht en de inbouwpositie kan uitsluitend iemand die zeer sterk is het reservewiel alleen tillen. Altijd door een tweede persoon laten assisteren.

Afb. 307 Reservewielhouder (Iveco)

Reservewiel eruit nemen:

- Trek de splitpen (Afb. 307,4) eruit.
- Druk de beugel (Afb. 307,5) tegen het reservewiel en haak de houder (Afb. 307,3) los.
- Beweeg de beugel omlaag.
- Draai de moer (Afb. 307,2) los en verwijder het reservewiel (Afb. 307,1).

15.7 Bandenspanning

- ▶ Een te lage bandenspanning leidt tot oververhitting van de band. Dit kan zware schade in de band tot gevolg hebben.
- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.
- ▶ Alleen ventielen gebruiken die voor de voorgeschreven bandenspanning zijn toegelaten.

- ▷ Bandenspanning alleen controleren bij koude banden.

De draagkracht en daarmee de houdbaarheid van een band hangt direct samen met de bandenspanning. Lucht is een vluchtig medium, dat onvermijdelijk ook uit de banden ontsnapt.

Als vuistregel kan ervan uitgegaan worden, dat bij een gevulde band na twee maanden een spanningsverlies van 0,1 bar optreedt. Om schade of klappen van de banden te vermijden, de bandenspanning regelmatig controleren.

- ▷ De opgaven van de bandenspanningswaarden gelden voor beladen voertuigen bij koude banden.
- ▷ Bij warme banden is de spanning hoger dan bij koude banden. De juiste spanning daarom bij koude banden controleren.
- ▷ Opgave van de spanning in bar.
- ▷ Het gebruikte ventiel moet voor de luchtdruk zijn toegelaten. Boven 4,75 bar raden wij het gebruik van een metalen ventiel aan.
- ▷ De gegevens van de toelaatbare asbelasting vindt u op het typeplaatje van uw camper.
- ▷ Wanneer de banden moeten worden vervangen adviseert Dethleffs banden in campinguitvoering.

De voertuigen worden voortdurend aan de laatste stand van de techniek aangepast. Het is mogelijk, dat er in deze tabel nog geen rekening is gehouden met nieuwe bandenmaten. In dit geval stelt de Dethleffs-dealer u de nieuwste waarden gaarne ter beschikking.

15

Wielen en banden

Luchtdruktabel (afhankelijk van de aslasten)

Bandenmaat	Luchtdruk [bar]	Aslasten [kg]					
		1500	1650	1700	1750	1850	1900
215/70 R15 C (109/107R)	voor	3,1	3,5	3,7	3,75	4,0	4,1
	achter	3,1	3,5	3,7	3,75	4,0	4,1
215/70 R15 CP (109R)	voor	3,25	3,6	3,75	3,9	4,25	4,4
	achter	3,75	4,25	4,4	4,5	4,9	5,0
225/70 R15 C (112/110R)	voor	3,0	3,1	3,25	3,4	3,6	3,75
	achter	3,0	3,1	3,25	3,4	3,6	3,75
215/75 R16 C (116/114R)	voor	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8
	achter	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8
225/75 R16 C (116/114N)	voor	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4
	achter	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4
225/75 R16 CP (116R)	voor	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4
	achter	3,0	3,3	3,5	3,6	3,9	4,0

Bandenmaat	Luchtdruk [bar]	Aslasten [kg]					
		1950	2000	2100	2200	2300	2400
215/70 R15 C (109/107R)	voor	4,25	4,5	–	–	–	–
	achter	4,25	4,5	–	–	–	–
215/70 R15 CP (109R)	voor	4,5	4,75	–	–	–	–
	achter	5,25	5,5	–	–	–	–
225/70 R15 C (112/110R)	voor	3,9	4,0	–	–	–	–
	achter	3,9	4,0	–	–	–	–
215/75 R16 C (116/114R)	voor	3,9	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0
	achter	3,9	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0
225/75 R16 C (116/114N)	voor	3,5	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75
	achter	3,5	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75
225/75 R16 CP (116R)	voor	3,5	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75
	achter	4,1	4,25	4,5	4,75	5,0	5,25

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor mogelijke storingen aan uw voertuig.

De storingen zijn met hun mogelijke oorzaak en een suggestie voor de remedie vermeld.

De instructies hebben betrekking op:

- de reminstallatie
- de elektrische installatie
- de gasinstallatie
- het gaskooktoestel
- de gasbakoven
- de magnetron
- de verwarming
- de boiler
- de koelkast
- de klimaatregeling
- de watervoorziening
- het toilet
- de opbouw

De vermelde storingen kunnen zonder een uitgebreide vakkennis en in slechts enkele handelingen worden verholpen. Als de suggesties tot remedie die in deze gebruiksaanwijzing staan, niet helpen, moet een erkende werkplaats de oorzaak van de storing zoeken en verhelpen.

16.1 Reminstallatie

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

16.2 Elektrische installatie

- ▶ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's van dezelfde bouwwijze gebruiken.

- ▶ Voor het vervangen van de zekeringen zie hoofdstuk 9.

Storing	Oorzaak	Remedie
Verlichtingsinstallatie werkt niet meer volledig	Gloeilamp defect	Gloeilamp vervangen. Let op het vermogen (W) en de spanning (V)
	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
Binnenverlichting werkt niet	Gloeilamp defect	Gloeilamp vervangen. Let op het vermogen (W) en de spanning (V)
	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen

Storing	Oorzaak	Remedie
De elektrische opstap kan niet in- of uitgeklapt worden	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
Geen 230-V-voorziening ondanks aansluiting	230-V-beveiligingsauto-maat is geactiveerd	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
Startaccu of woonruimte-accu wordt bij aansluiting op 230 V niet opgeladen	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de startaccu of aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de startaccu of aan de woonruimteaccu vervangen
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Woonruimteaccu wordt door het voertuig niet opgeladen	Zekering van dynamo klem D+ defect	Zekering vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Controlelicht 12 V brandt niet	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Accu-scheidingsschakelaar op elektroblok uitgeschakeld	Accu-scheidingsschakelaar inschakelen
	Startaccu of woonruimte-accu niet geladen	Startaccu of woonruimte-accu laden
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Platte zekering (2 A) aan de woonruimteaccu defect	Platte zekering (2 A) aan de woonruimteaccu vervangen
Geen weergave op het paneel	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Startaccu of woonruimte-accu niet geladen	Startaccu of woonruimte-accu laden
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
12-V-voorziening werkt niet	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Woonruimteaccu is ontladen	Woonruimteaccu laden
	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de woonruimte-accu defect	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de woonruimte-accu vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken

Storing	Oorzaak	Remedie
12-V-voorziening werkt niet bij 230-V-gebruik	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	Klantenservice opzoeken
	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de woonruimteaccu vervangen
Startaccu wordt bij 12-V-gebruik ontladen	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
Geen spanning op de woonruimteaccu	Woonruimteaccu is ontladen	Woonruimteaccu direct opladen
		 <p>Diepontlading is schadelijk voor de accu.</p> <p>Wanneer het voertuig langere tijd stilstaat, de woonruimteaccu vol laden</p>
Geen uitgangsspanning op de inverter (de LED "Power Status" geeft een storing aan)	Ingangsspanning te hoog (snel knipperen)	Controleer de ingangsspanning
	Ingangsspanning te laag (langzaam knipperen)	Laad de accu bij
		Controleer leidingen en verbindingen
	Thermische overbelasting (periodiek knipperen)	Schakel inverter en verbruikers uit en na ca. 5 tot 10 minuten weer in
		Verbeter de ventilatie
	Kortsluiting, ompoling of te hoge duurbelasting (continu branden)	Schakel de inverter uit en verwijder de verbruiker. Wanneer bij opnieuw inschakelen zonder verbruiker geen storing optreedt, is de verbruiker defect. Neem contact op met de klantenservice wanneer de storing wel weer optreedt.

Storing	Oorzaak	Remedie
Afzuigkap functioneert niet	230-V-beveiligingsauto-maat uitgeschakeld	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
	12-V-stroomvoorzienings-apparaat uitgeschakeld	12-V-stroomvoorzienings-apparaat op het paneel inschakelen
	Stroomvoorzieningsapparaat defect	Klantenservice opzoeken
	Zekering (15 A) in 230-V-zekeringenkast defect	Zekering (15 A) vervangen
	Zekering (15 A) op het elektroblok defect	Zekering (15 A) vervangen
	Afzuigkap defect	Klantenservice opzoeken
Klimaatregeling kan niet worden uit- of ingeschakeld	230-V-beveiligingsauto-maat is geactiveerd	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
	Batterij van de afstandsbediening is leeg	Batterij van de afstandsbediening vervangen

16.3 Gasinstallatie

- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen.
- ▶ Defect aan de gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten verhelpen.

Storing	Oorzaak	Remedie
Geen gas	Gasfles leeg	Gasfles vervangen
	Gasafsluitkraan gesloten	Gasafsluitkraan openen
	Hoofdafsluitkraan op de gasfles gesloten	Hoofdafsluitkraan op de gasfles openen
	Buitentemperatuur te laag (-42 °C bij propaangas, 0 °C bij butaangas)	Wachten tot buitentemperatuur hoger wordt
	Inbouwapparaat defect	Klantenservice opzoeken

16 Storingsopsporing

16.4 Kookplaat

16.4.1 Gaskooktoestel/gasbakoven

Storing	Oorzaak	Remedie
Ontstekingsbeveiligingen reageren niet (vlam brandt na het loslaten van de regelgreep niet)	Te korte opwarmtijd	Na ontsteking de regelgreep ca. 15 tot 20 seconden ingedrukt houden
	Ontstekingsbeveiliging defect	Klantenservice opzoeken
Vlam dooft bij de lage instelling	Ontstekingsbeveiligingsvoeler niet correct	Ontstekingsbeveiligingsvoeler correct instellen (niet buiten). De sensorpunt moet 5 mm boven de brander uitsteken. De hals van de voeler mag niet meer dan 3 mm verwijderd zijn van de branderkrans; evt. contact opnemen met de klantenservice

16.4.2 Magnetron

▶ Alleen vaklieden mogen de magnetron repareren. Door ondeskundige reparaties kan ernstig gevaar voor de gebruiker ontstaan.

Storing	Oorzaak	Remedie
Magnetron schakelt niet in	Zekering defect	Zekering vervangen
	Deur van de magnetron is niet goed gesloten	Vreemde voorwerpen, die tussen de deur van de magnetron klemmen, verwijderen en de deur goed sluiten

16 Storingsopsporing

16.5 Verwarming/boiler

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

16.5.1 Verwarming/boiler Truma

Storing	Oorzaak	Remedie
Verwarming ontsteekt niet	Temperatuursensor aan het bedieningspaneel of afstandssensor defect	Stekker aan het bedieningspaneel aftrekken. De verwarming functioneert dan zonder thermostaat. Zo spoedig mogelijk klantenservice opzoeken
Rood controlelicht "Storing" brandt	Lucht in gasleidingen	Uitschakelen en opnieuw inschakelen. Na twee vergeefse startpogingen eerst 10 minuten wachten en dan nog eens proberen
	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
	Defecte zekeringsschakel	Klantenservice opzoeken
Rood controlelicht "Storing" knippert	Bedrijfsspanning te laag	Woonruimteaccu (laten) laden of vervangen
Groen controlelicht achter draaiknop brandt niet	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Zekering in de elektronische besturingsunit werd geactiveerd	Klantenservice opzoeken
	Woonruimteaccu defect	Woonruimteaccu (laten) laden of vervangen
Geel controlelicht op de energiekeuzeschakelaar brandt niet	Geen voedingsspanning	230-V-aansluiting en zekeringen controleren
	Oververhittingsschakelaar is geactiveerd geweest	Oververhittingsschakelaar indrukken
Boiler gaat vanzelf leeg, veiligheids-/aftapventiel is geopend	Binnentemperatuur onder 7 °C	Binnenruimte verwarmen
	Het veiligheids-/aftapventiel losgekoppeld van de accuvoeding	Accu-scheiding opheffen. Daartoe de accu-scheidingsschakelaar van het elektroblok inschakelen of via het paneel de accu-scheiding opheffen
	Bedrijfsspanning onder 10,8 V	Woonruimteaccu (laten) laden of vervangen
	Zekering defect	Zekering op elektroblok vervangen

Storing	Oorzaak	Remedie
Veiligheids-/aftapventiel sluit niet bij het inschakelen	Het veiligheids-/aftapventiel losgekoppeld van de accuvoeding	Accu-scheiding opheffen. Daartoe de accu-scheidingsschakelaar van het elektroblok inschakelen of via het paneel de accu-scheiding opheffen
	Bedrijfsspanning onder 10,8 V	Woonruimteaccu (laten) laden
	Zekering defect	Zekering op elektroblok vervangen
Rode en groene controlelicht branden niet	Zekering defect	Zekering op elektroblok vervangen
Rotor loopt luidruchtig of niet regelmatig	Rotor vervuild	Truma service raadplegen

16.5.2 Verwarming/boiler Alde

- ▷ Wanneer er een fout in het systeem optreedt, wordt de oorzaak op het display weergegeven.

Storing	Oorzaak	Remedie
Verwarming ontsteekt niet bij gebruik op gas	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
Verwarming ontsteekt niet	Accuspanning te laag	Accu laden. Wanneer de accuspanning boven de 11 V stijgt, springt de verwarming automatisch aan
Verwarming ontsteekt niet bij 230-V-elektragebruik	Geen 230-V-voorziening	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
		230-V-voorziening aansluiten
Verwarming schakelt uit	Oververhitting	Verwarming laten afkoelen. Voor het terugzetten van de weergave de 12-V-stroomvoorziening naar de verwarming verbreken en weer aansluiten
Verwarming functioneert, maar geen warmte aan de convectors	Circulatiepomp functioneert niet	Ruimtethermostaat inschakelen
		Klantenservice opzoeken
Verwarming en circulatiepomp functioneren, maar geen warmte aan de convectors	Lucht in het verwarmingssysteem	Warmwaterverwarming ontluchten

16.5.3 Verwarming/boiler Webasto

Bij een storing wordt op het bedieningspaneel/storingsmeldingweergave een storingsmelding gegeven door middel van knipperpulsen. Na 5 snelle GROENE knipperpulsen wordt de storingsmelding weergegeven door middel van een reeks RODE knipperpulsen. Dit herhaalt zich tot het verwarmingstoestel wordt uitgeschakeld. In onderstaande tabel kan aan de hand van het aantal RODE knipperpulsen de betekenis worden bepaald. Daarna worden weer 5 snelle GROENE knipperpulsen weergegeven.

- ▷ Bij een storing moeten als eerste de zekeringen en stekerverbindingen worden gecontroleerd op hun goed staat en toestand. Wanneer de storing daarmee niet kan worden verholpen, moet het verwarmingstoestel worden gecontroleerd door personeel dat door Webasto is geïnstrueerd.
- ▷ Aantal rode knipperpulsen 0 tot en met 15: verwarmingstoestel schakelt automatisch uit.

17 rode knipperpulsen: geen uitschakeling, maar de knipperpulsen geven wel een storing aan.

Aantal RODE knipperpulsen	Betekenis	Remedie
00	Geen communicatie tussen bedieningspaneel en verwarmingstoestel of storing bedieningspaneel	Controleer zekeringen en kabelboom Neem contact op met het Webasto servicecenter
01	Geen start (na 2 startpogingen)	Controleer de brandstof-toevoer en reset het verwarmingstoestel (min. 30 sec. uitschakelen)
02	Vlamonderbreking Opnieuw starten lukt niet	Controleer de brandstof-toevoer en reset het verwarmingstoestel (min. 30 seconden uitschakelen)
03	Onderspanning of overspanning	Laad de accu op of sluit een andere stroombron aan (gelijkstroom, 12 V), reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
04	Onderbreking / kortsluiting / oververhitting brandstofpomp	Controleer kabel en connector van de brandstofpomp, controleer op oververhitting (zie storing 06 en 07), reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
05	Storing heteluchtmotor: Onderbreking / kortsluiting / ventilatortoerental niet in het toegestane bereik / ventilator geblokkeerd	Controleer dat de heteluchtventilator vrij kan draaien, verwijder evt. voorwerpen, reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)

Aantal RODE knipperpulsen	Betekenis	Remedie
06	Oververhitting of waardeoverschrijding van de watertemperatuursensor	Controleer het waterniveau, reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen) of selecteer winterstand, verwarmen zonder warmwaterbereiding
07	Oververhitting	Controleer dat de hete lucht vrij kan stromen en dat luchtinlaten en uitlaten niet zijn geblokkeerd. Reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
08	Oververhitting besturing van het verwarmingstoestel	Controleer dat koellucht vrij kan circuleren, reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
09	Storing verbrandingsluchtmotor: Onderbreking / kortsluiting / overbelasting / blokkering	Controleer dat de koelluchtventilator vrij kan draaien, verwijder evt. voorwerpen. Controleer de 15 A zekering (rode draad).
10	Storing van de besturing / verwarmingstoestel geblokkeerd	Neem het verwarmingstoestel weer in bedrijf en start het opnieuw.
		Neem contact op met het Webasto servicecenter
11	Onderbreking of kortsluiting binnentemperatuursensor	Controleer de bekabeling, vermijd beknelling en kabelbreuk, controleer de stekerverbinding aan de achterzijde van het bedieningspaneel. Reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
12	Onderbreking / kortsluiting heteluchttemperatuursensor	Reset het verwarmingstoestel (min. 5 sec. uitschakelen)
		Neem contact op met het Webasto servicecenter
13	Onderbreking / kortsluiting watertemperatuursensor	Zie storingsmelding 12
14	Onderbreking / kortsluiting gloeistift / vlambewaking	Zie storingsmelding 12
15	Voortijdige vlamdetectie	Zie storingsmelding 12
17	Onderbreking/kortsluiting elektrisch veiligheids-/af-tapventiel	Zie storingsmelding 12

16 Storingsopsporing

16.6 Koelkast

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

16.6.1 Koelkast Dometic zonder AES

Storing	Oorzaak	Remedie
Koelkast schakelt in 230-V-gebruik niet aan	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	230-V-beveiligingsauto-maat is geactiveerd	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
	Te lage bedrijfsspanning 230 V	230-V-voorziening door werkplaats laten controleren
Koelkast schakelt in 12-V-gebruik niet aan	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de startaccu defect	Platte Jumbo-zekering (40 A) aan de startaccu vervangen
	Plattezekering (2 A) aan de startaccu defect	Plattezekering (2 A) aan de startaccu vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Te lage bedrijfsspanning 12 V	12-V-voorziening door werkplaats laten controleren
Koelkast schakelt bij werking op gas niet aan Bedrijfsindicatie "GAS" knippert geel	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
	Lucht in de gasleiding	Ontsteken 3 of 4 keer herhalen
	Spinnenwebben of verbrandingsresten in de verbrandingskamer	Buiten aan het voertuig het ventilatierooster verwijderen en de verbrandingskamer reinigen

16

Storingsopsporing

16.6.2 Koelkast Thetford zonder SES (foutdiagnose)

Foutcode	Oorzaak	Remedie
1	De 230-V-voorziening ligt 75 % onder de vereiste bedrijfsspanning	Klantenservice opzoeken
2	De 12-V-voorziening ligt 75 % onder de vereiste bedrijfsspanning	Klantenservice opzoeken
3	De koelkast werkt in 230-V-gebruik, hoewel er geen 230-V-gebruik is geselecteerd	Klantenservice opzoeken
4	De koelkast werkt in 12-V-gebruik, hoewel er geen 12-V-gebruik is geselecteerd	Klantenservice opzoeken
5	De koelkast werkt op gas, hoewel er geen gasgebruik is geselecteerd	Klantenservice opzoeken
6	Het gasventiel wordt als open geregistreerd, hoewel het gesloten moet zijn	Klantenservice opzoeken
7	Het gasventiel wordt als gesloten geregistreerd, hoewel het open moet zijn	Klantenservice opzoeken
8	De 230-V-voorziening ligt 20 % onder de vereiste bedrijfsspanning	230-V-voorziening controleren
9	De gastoevoer werd gesloten. De vlam werd bij gasgebruik niet binnen 30 seconden ontstoken	<ul style="list-style-type: none"> ● Gasvoorziening controleren ● Het ontsteken 3 tot 4 keer herhalen ● Klantenservice opzoeken
10	De koelkast staat op 12-V-gebruik en de voertuigmotor draait niet	De voertuigmotor starten of een andere energiebron kiezen
11	De koelkast staat op "AUTO"-modus en er is geen energiebron beschikbaar	Een energiebron beschikbaar stellen en de koelkast terugzetten. Daarvoor de koelkast uit- en weer inschakelen
12	–	Klantenservice opzoeken
13	De temperatuursensor is defect	Controleren of de stekker boven de lamel binnen in de koelkast juist is ingestoken. Indien ja: Klantenservice opzoeken
14	De verbinding tussen bedieningselementen en regelapparaat is onderbroken	Klantenservice opzoeken

16

Storingsopsporing

16.6.3 Dometic 8-serie met HES

▷ Bij een storing brandt steeds ook de indicatie-LED Storing "⚠".

Storing	Oorzaak	Remedie
LED "⚡" knippert	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
	Te lage bedrijfsspanning 230 V	230-V-voorziening door werkplaats laten controleren
LED "⊕" knippert	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Te lage bedrijfsspanning 12 V	12-V-voorziening door werkplaats laten controleren
LED "💧" knippert	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
	Spinnenwebben of verbrandingsresten in de verbrandingskamer	Buiten aan het voertuig het ventilatierooster verwijderen en de verbrandingskamer reinigen
LED's voor de indicatie van de temperatuurstand knipperen	Temperatuursensor defect	Klantenservice opzoeken
LED "⚡" en LED's voor de indicatie van de temperatuurstand knipperen	230-V-verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken
LED "⊕" en LED's voor de indicatie van de temperatuurstand knipperen	12-V-verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken

16

Storingsopsporing

16.6.4 Dometic 8-serie met AES

▷ Bij een storing brandt steeds ook de indicatie-LED Storing "A".

Storing	Oorzaak	Remedie
Tekst "230 V" knippert	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
	Te lage bedrijfsspanning 230 V	230-V-voorziening door werkplaats laten controleren
Tekst "12 V" knippert	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Te lage bedrijfsspanning 12 V	12-V-voorziening door werkplaats laten controleren
Tekst "GAS" knippert	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
	Spinnenwebben of verbrandingsresten in de verbrandingskamer	Buiten aan het voertuig het ventilatierooster verwijderen en de verbrandingskamer reinigen
LED's voor de indicatie van de temperatuurstand knipperen	Temperatuursensor defect	Klantenservice opzoeken
Tekst "HE1" knippert	230-V-verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken
Tekst "HE2" knippert	12-V-verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken

16.7 Klimaatregeling

Storing	Oorzaak	Remedie
Klimaatregeling koelt niet	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	Zekering defect	Zekering controleren en evt. vervangen
	Temperatuur onder 16 °C	
	Temperatuur verkeerd ingesteld	Temperatuur instellen
	Luchtfilter vervuild	Luchtfilter vervangen

16.8 Watervoorziening

Storing	Oorzaak	Remedie
Lekwater in voertuig	Lekkage	Plaats van lekkage opsporen, waterleidingen opnieuw vastklemmen
Geen water	Watertank leeg	Drinkwater bijvullen
	Aftapkraan niet gesloten	Aftapkraan sluiten
	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Zekering van de waterpomp defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Waterpomp defect	Waterpomp (laten) vervangen
	Waterleiding geknikt	Waterleiding recht leggen of vervangen
	Elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Waterpomp op het paneel uitgeschakeld	Waterpomp inschakelen
Toilet heeft geen spoelwater	Watertank leeg	Drinkwater bijvullen
	Zekering voor toilet defect	Zekering vervangen
Indicatie voor afvalwater en water geeft een onjuiste waarde aan	Meetsonde in afvalwatertank of watertank vervuild	Afvalwatertank/watertank reinigen
	Meetsonde defect	Meetsonde vervangen
Afvalwatertank kan niet worden geleegd	Aftapkraan verstopt	Reinigingsdeksel van afvalwatertank openen en afvalwater weg laten lopen. Afvalwatertank goed spoelen
Uitloop bij ééngreepsmengkraan verstopt	Perlator verkalkt	Perlator verwijderen, in water met azijn ontkalken (alleen bij producten van metaal)
Sproeier van douchekop verstopt	Sproeier verkalkt	Douchekop in water met azijn ontkalken (alleen bij producten van metaal) of zachte sproeinoppen schoonwrijven
Water loopt langzaam of helemaal niet uit de douchebak weg	Voertuig staat niet horizontaal	Voertuig horizontaal zetten
Vertroebeling van het water	Vervuild water bijgevuld	Watertank mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Sediment in watertank of in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen

Storing	Oorzaak	Remedie
Smaak- en reukveranderingen van het water	Vervuild water bijgevuld	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Per ongeluk brandstof in de watertank gevuld	Neem zo snel mogelijk contact op met een garage
	Microbiologische afzettingen in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
Afzettingen in de watertank en/of in watervoerende componenten	Te lange verblijfsduur van het water in de watertank en in de watervoerende componenten	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen

16.9 Opbouw

Storing	Oorzaak	Remedie
Luikenscharnieren/deurscharnieren draaien zwaar	Luikenscharnieren/deurscharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Luikenscharnieren/deurscharnieren met zuurvrij en harsvrij vet smeren
Scharnieren/gewrichten in de natte cel/in de toilet-ruimte draaien zwaar/knarsen	Scharnieren/gewrichten niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren/gewrichten met oplosmiddelvrije en zuurvrije olie smeren ▷ Spuitbussen bevatten vaak oplosmiddelen
Scharnieren opbergkasten draaien zwaar/knarsen	Scharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren met zuurvrije en harsvrije synthetische olie smeren
Motorkapdraaisysteem draait stroef	Motorkapdraaisysteem niet/onvoldoende gesmeerd	Motorkapdraaisysteem met zuur- en harsvrij vet smeren
Heki-dakluik gaat moeilijk open	Schroefdraadspil niet gesmeerd	Schroefdraadspil invetten
	Schroefdraadspil defect	Nieuwe schroefdraadspil laten aanbrengen

- ▷ Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

- ▶ Niet door Dethleffs vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Als producten die door de Dethleffs niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

In de tabel is het gewicht voor speciale uitvoeringen van Dethleffs opgesomd. Als deze voorwerpen in of op het voertuig worden meegevoerd en niet tot de standaarduitrusting behoren, moet daar rekening mee worden gehouden bij het bepalen van het laadvermogen.

Alle gewichten zijn "circa"-gegevens.

Let op de technisch toegelaten totale massa.

Benaming artikel	Extra gewicht (kg)
Afvalwatertank, geïsoleerd	2
Alkoofbed, klapbaar	2
Alkoofraam, uitzetbaar	2
Aanhangerkoppeling	26-46
Uitzetbaar raam, bestuurderscabine	8
Buitendouche	1
Buitenkeuken	10
Buitenopslagruimte (verlagingsmechanisme)	59-63
Buitenopslagruimte (opbergcompartiment)	3
Automatische versnellingsbak	17-32
Autoradio met cd	2
Bakoven	14
Chassis-pakket (klimaatregeling bestuurderscabine, airbag)	23-27
Dakluik (helder glas)	1
Dakluik (Midi-Heki)	10
Dakreling	10
Dakdraggers	15-20
Decoratiepakket "Kissenschlacht" (kussengevecht)	1
Draaiconsole, stoel	20
Afzuigkap	2-5
Duo-omschakelinstallatie (incl. gasfles)	26
Opstap, elektrisch	2
Tapijt bestuurderscabine	3

Benaming artikel	Extra gewicht (kg)
Deur van de cabine	17
Fietsenrek voor 3 fietsen	9
Fietsenrek voor 4 fietsen	10
Vouwverduisteringen, bestuurderscabine	3
Brandblusser 6 kg	8
Flatscreen	4-6
Vloerverwarming, elektrisch	9
Gascontactdoos buiten	1
Houder voor flatscreen	3-5
Hef-kanteldak (Heki 3)	12-15
Verwarming Trumatic C 6002, elektro-kit	2
Hordeur	3
Isolatiemat voor ramen bestuurderscabine	2
Klimaatregeling	32-40
Koelkast, apart vriesvak	7-20
Markies 300 cm	21
Markies 350 cm	25-35
Markies 400 cm	27-40
Markies 450 cm	32
Markies 500 cm	36
Markies 600 cm	40
Magnetron	15
Motorhouder/fietsenrek	40
Navigatiesysteem (met bedrading)	9
Noodbed	3-5
Pilotenstoelen	20
Dwarsliggers, dakreling	7
Radiovoorbereiding	4
Sierwieldoppen	4
Rookmelder	1
Achteruitrijcamera incl. monitor en bedrading	5-10
Roetpartikelfilter	10
Satellietinstallatie	15-24
Schakelaar voor waterpomp	1
Schroefveren vooraan, versterkt	5
Serviceluik	3-8
Veiligheidspakket	5
Stoelbekleding bestuurderscabine zoals in woonruimte	3
Zonnepanelen	15

Benaming artikel	Extra gewicht (kg)
Spanningsomvormer klimaatregeling	3
Steunen (2 stuks)	6-10
Tapijt, afgewerkt, los gelegd	6-9
Tafelpoot, vrijstaan	5
Stapdrempels	8
Bekleding, binnen	2
Voortentverlichting	1
Warmwaterverwarming Alde	30-50
Gevarendriehoek en verbandtrommel	2
Warmtewisselaar Alde	2-5
Winterafdekking koelkastrooster	1
Winter-Comfort-pakket (al naargelang uitvoering)	15-75
Extra accu	27
Extra verwarming, bestuurderscabine (standverwarming)	7
Extra lampen, binnen	2
Extra pomp Alde-verwarming	1
Extra warmtewisselaar (Arizona)	3

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk vindt u nuttige tips voor de reis.

De aanwijzingen betreffen met name:

- verkeersregels in Duitsland
- hulp in Europese landen
- verkeersregels in Europese landen
- gasvoorziening in Europese landen
- tolbepalingen in Europese landen
- veilig overnachten onderweg
- wintercamping

Aan het eind van het hoofdstuk vindt u een checklist met de belangrijkste uitrusting voor de reis.

18.1 Dethleffs reistips op de iPhone

- ▷ De in dit hoofdstuk vermelde aanwijzingen zijn ook beschikbaar als iPhone app. Nadere informatie vindt u op de website van Dethleffs en in de Apple App Store.
- ▷ Gebruik de hiernaast afgebeelde QR-code om direct naar het downloaden van de Dethleffs app te gaan in de Apple App Store.

18 Nuttige tips

18.2 De belangrijkste aanwijzingen voor campers

18.2.1 Verkeersregels in Duitsland

	Voertuigen tot 2,8 t ¹⁾	Voertuigen van 2,8 tot 3,5 t ¹⁾	Voertuigen boven 3,5 t ¹⁾
Maximumsnelheid			
Binnen de bebouwde kom	50 km/h	50 km/h	50 km/h
Buiten de bebouwde kom	100 km/h	100 km/h	80 km/h / 100 km/h ²⁾
Snelweg	Richtsnelheid 130 km/h		80 km/h / 100 km/h ³⁾
 Inhaalverbod voor voertuigen boven 3,5 t ¹⁾	niet van toepassing	niet van toepassing	van toepassing
 Rijverbod voor voertuigen boven 3,5 t ¹⁾	niet van toepassing	niet van toepassing	van toepassing
 Verbod tot rijden zonder minimumafstand	niet van toepassing	niet van toepassing	van toepassing wanneer voorgaande voertuig boven 3,5 t ¹⁾

¹⁾ technisch toegelaten totale massa

²⁾ Op autowegen voor campers met een technisch toegelaten totale massa tussen 3,5 t en 7,5 t

³⁾ Voor campers met een technisch toegelaten totale massa tussen 3,5 t en 7,5 t

Informatie onder voorbehoud

18.2.2 Verkeersregels in het buitenland

- ▷ De bestuurder is verplicht zich voor de reis te informeren over de verkeersregels in de landen waar de reis doorheen voert. Informatie is verkrijgbaar bij de automobielclubs of de nationale vertegenwoordigingen.
- ▷ In enkele Europese landen moeten waarschuwingsvesten worden gedragen wanneer als buiten de bebouwde kom bij pech of ongevallen het voertuig wordt verlaten.

De informatie over verkeersregels is belangrijk omdat bij schade het betreffende nationale recht geldt. Neem voor de eigen veiligheid bij reizen naar het buitenland altijd onderstaande punten in acht:

- Zorg dat u de groene kaart bij u hebt.
- Zorg dat u een voorgedrukt schadeformulier van de verzekeringsmaatschappij bij u hebt.
- Laat een ongeval altijd door de politie opnemen.
- Onderteken geen documenten die u niet volledig hebt gelezen en begrepen.

18.2.3 Parkeren

- ▷ Binnen de bebouwde kom moeten voertuigen boven 2,8 t technisch toegelaten totale massa voor en achter aan de rijbaanzijde met een eigen lichtbron worden gemarkeerd. Als alternatief mag een reflecterend parkeerwaarschuwbord (afmetingen 423 x 423 mm) worden gebruikt. Het parkeerwaarschuwbord mag uitsluitend tijdens stilstand zijn aangebracht. De bovenzijde van het parkeerwaarschuwbord mag zich max. 1200 mm boven de rijweg bevinden. Reflectoren en kenteken mogen niet door het parkeerwaarschuwbord worden afgedekt.

Parkeren van voertuigen in de openbare ruimte	Voertuigen tot 2,8 t ¹⁾	Voertuigen van 2,8 tot 3,5 t ¹⁾	Voertuigen boven 3,5 t ¹⁾
In principe	Toegestaan voor zover niet door verkeerstekens beperkt		
Op trottoirs met parkeervakmarkeringen	Parkeren toegestaan	Parkeren niet toegestaan	
 Parkeren voor alle typen voertuigen	Parkeren toegestaan		
 Parkeren op trottoirs	Parkeren toegestaan	Parkeren niet toegestaan	
 Aanvullend teken: Uitsluitend personenwagens	Parkeren niet toegestaan		
 Aanvullend teken: Uitsluitend campers	Parkeren toegestaan		
 Aanvullend teken: Uitsluitend voertuigen boven 3,5 t ¹⁾	Parkeren niet toegestaan		Parkeren toegestaan
 Aanvullend teken: Uitsluitend vrachtwagens met aanhangwagen	Parkeren niet toegestaan		
 Aanvullend teken: Uitsluitend personenwagens met aanhangwagen	Parkeren niet toegestaan		
 Aanvullend teken: Uitsluitend voor autobussen	Parkeren niet toegestaan		

18

Nuttige tips

Geparkeerde voertuigen in het donker

Parkeren van voertuigen in de openbare ruimte	Voertuigen tot 2,8 t ¹⁾	Voertuigen van 2,8 tot 3,5 t ¹⁾	Voertuigen boven 3,5 t ¹⁾
Binnen de bebouwde kom	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Eigen lichtbron of waarschuwingspaneel
Buiten de bebouwde kom	Eigen lichtbron (parkeerlichting)	Eigen lichtbron (parkeerlichting)	Eigen lichtbron (parkeerlichting)

¹⁾ technisch toegelaten totale massa

Informatie onder voorbehoud

18.2.4 Wettelijke keuringen

	Voertuigen tot 2,8 t ¹⁾	Voertuigen van 2,8 tot 3,5 t ¹⁾	Voertuigen boven 3,5 t ¹⁾
APK-keuring TÜV/DEKRA met viergas-/roetmeting	Eerste APK na 36 maanden; daarna elke 24 maanden	Eerste APK na 36 maanden; daarna elke 24 maanden	24 maanden; vanaf het zevende jaar: 12 maanden
Keuring van de gasinstallatie (door een gasdeskundige)	24 maanden	24 maanden	24 maanden

¹⁾ technisch toegelaten totale massa

Informatie onder voorbehoud

18.2.5 Nooduitrusting

	Voertuigen tot 2,8 t ¹⁾	Voertuigen van 2,8 tot 3,5 t ¹⁾	Voertuigen boven 3,5 t ¹⁾
In het voertuig moet worden meegevoerd:	Verbandtrommel, gevarendriehoek	Verbandtrommel, gevarendriehoek	Verbandtrommel, gevarendriehoek, waarschuwingssknipperlicht

¹⁾ technisch toegelaten totale massa

Informatie onder voorbehoud

18.3 Hulp op de Europese wegen

Land Duitse ambassade	+ Ambulance ★ Politie	📞 Noodnummer autoclub Wegenwacht
België Brussel ☎ +32 2 7 87 18 00	+ 100/112 ★ 101/112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ TCB Brussel +32 2 2 33 22 11
Bulgarije Sofia ☎ +359 2 91 83 80	+ 112/150 ★ 112	📞 ADAC Sofia +30 21 08 93 77 77 ☎ UAB Sofia +359 2 935 79 35 ¹⁾
Denemarken Kopenhagen ☎ +45 35 45 99 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Kopenhagen +45 93 17 08 ☎ FDM +45 27 07 07
Duitsland	+ 112 ★ 110	📞 ADAC München +49 89 76 76 70 ☎ ADAC +49 1802 22 22 22/ 22 22 22 ¹⁾
Estland Tallinn ☎ +372 6 27 53 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ EAK +372 6 97 91 00
Finland Helsinki ☎ +358 9 45 85 80	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ²⁾ ☎ Autoliitto Helsinki +358 9 77 47 64 00
Frankrijk Parijs ☎ +33 1 53 83 45 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ ADAC Lyon +33 8 25 80 08 22
Griekenland Athene ☎ +30 21 07 28 51 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Athene +30 21 08 93 77 77 ☎ ELPA +30 21 06 06 88 00
Groot-Brittannië Londen ☎ +44 20 78 24 13 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ AA +44 87 05 44 88 66
Ierland Dublin ☎ +353 1 2 69 30 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ AA Dublin +353 1 6 17 99 99
IJsland Reykjavík ☎ +354 5 30 11 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ F.I.B +354 4 14 99 99
Italië Rome ☎ +39 6 49 21 31	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ +39 06 4 99 81
Kroatië Zagreb ☎ +385 1 6 30 01 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 66 ☎ HAK +385 1 661 19 99
Letland Riga ☎ +371 67 08 51 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ LAMB +371 67 56 62 22
Litouwen Vilnius ☎ +370 52 10 64 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ LAS +370 5 210 44 33

Land Duitse ambassade	+ Ambulance ★ Politie	📞 Noodnummer autoclub Wegenwacht
Luxemburg Luxemburg ☎ + 352 45 34 45-1	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ ACL +352 4 50 04 51
Macedonië Skopje ☎ +389 2 3 09 39 00	+ 194 ★ 192	📞 ADAC +381 11 3 33 11 11 ☎ AMSM +389 2 318 11 81
Montenegro Podgorica ☎ +382 20 44 10 00	+ 94 ★ 92	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 55 ☎ AMSCG +382 20 23 49 99
Nederland Den Haag ☎ +31 70 3 42 06 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Assen +31 592 39 05 60 ☎ ANWB +31 88 2 69 71 47
Noorwegen Oslo ☎ +47 23 27 54 00	+ 113 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ NAF +47 92 60 85 05
Oostenrijk Wenen ☎ +43 1 7 11 54	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ ÖAMTC Wenen +43 1 71 19 90 ARBÖ +43 1 23
Polen Warschau ☎ +48 22 5 84 17 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ PZM +48 22 8 49 93 61
Portugal Lissabon ☎ +351 21 8 81 02 10	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ ACP +351 213 18 01 00
Roemenië Boekarest ☎ +40 21 2 02 98 30	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ ACR +40 21 3 15 55 10
Rusland Moskou ☎ +7 495 9 37 95 00	+ 03 ★ 02	📞 ADAC buitenland +1049 89 22 22 22 ☎ RAS +7 495 6 29 07 07
Zweden Stockholm ☎ +46 8 6 70 15 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ MR +46 8 690 38 00
Zwitserland Bern ☎ +41 31 3 59 41 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ TCS +41 22 417 27 27
Servië Belgrado ☎ +381 11 3 06 43 00	+ 194 ★ 192	📞 ADAC Belgrado +381 11 3 33 11 11 ☎ AMSS (011) 3 33 11 00
Slowakije Bratislava ☎ +421 2 59 20 44 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ SATC +421 2 68 24 92 11
Slovenië Ljubljana ☎ +386 1 4 79 03 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 50 ☎ AMZS +386 1 5 30 51 00

Land Duitse ambassade	+ Ambulance ★ Politie	📞 Noodnummer autoclub Wegenwacht
Spanje Madrid 📞 +34 91 5 57 90 95	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Barcelona +34 93 5 08 28 28 📞 RACE +34 9 02 40 45 45
Tsjechische Republiek Praag 📞 +420 2 57 11 31 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Praag +420 2 61 10 43 51 📞 UAMK CR +420 261 104 111
Turkije Ankara 📞 +90 312 4 55 51 00	+ 112 ★ 155	📞 ADAC noodnummer buitenland (0216) 999 1010 📞 +90 216 9 99 10 10 TTOK +90 212 282 81 40
Hongarije Boedapest 📞 +36 6 14 88 35 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 MAK +36 1 3 45 18 00
Cyprus Nicosia 📞 +357 22 45 11 45	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Athene +30 21 08 93 77 77 📞 AA +357 22 31 32 33

- 1) Mobiel netwerk
2) Toegangsnummer Duitsland afhankelijk van telecomprovider ook 9 901 49, 9 94 49 of 9 99 49

Versie 08/2013
Informatie onder voorbehoud

18.4 Snelheidsbeperkingen en toegelaten afmetingen

► Neem altijd de snelheidsbeperkingen van de afzonderlijke landen in acht.

Ter informatie de snelheidsbeperkingen (in km/h) en toegelaten afmetingen (in m) van de meestbezochte landen:

Land	Max. afmetingen in meter		Totale massa	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom	Snelweg
	Breedte	Lengte				
België	2,50	12	tot 7,5 t	50	90/120 ¹⁾	120
			boven 7,5 t	50	60/90 ¹⁾	90
Bulgarije	2,55	12	tot 3,5 t	50	90	130
			boven 3,5 t	50	70	100
Denemarken	2,55	12	tot 3,5 t	50	80/90 ¹⁾	130
			boven 3,5 t	50	70	80
Duitsland	2,55	12	tot 3,5 t	50	100/130 ^{1) 3)}	130 ³⁾
			3,5 t tot 7,5 t	50	80	100
			boven 7,5 t ²⁾	50	80	80

Land	Max. afmetingen in meter		Totale massa	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom	Snelweg
	Breedte	Lengte				
Estland	2,55	12	tot 3,5 t	50	90/110 ¹⁾⁴⁾	–
			boven 3,5 t	50	70	–
Finland	2,60	12		50	80/100 ⁵⁾	80/100 ⁵⁾
Frankrijk	2,55	12	tot 3,5 t	50	90/110 ¹⁾⁶⁾⁷⁾	130 ⁶⁾⁷⁾
			boven 3,5 t	50	80/90 ¹⁾⁶⁾	90 ⁶⁾
Griekenland	2,50	12		50	90/110 ²⁰⁾	120/ 130 ²⁰⁾
Groot-Brittannië	2,55	12		48	96/112 ¹⁾	112
Ierland	2,50	12	tot 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			boven 3,5 t	50	80	80
IJsland	2,55	12		50	90 ⁸⁾	–
Italië	2,50	12	tot 3,5 t	50	90/110 ¹⁾⁹⁾	130 ⁹⁾
			boven 3,5 t	50	80	100
Kroatië	2,55	12		50	90/110 ¹⁾	130
Letland	2,50	12	tot 7,5 t	50 ¹⁰⁾	90 ¹¹⁾²⁰⁾ / 110 ¹⁾¹²⁾	–
			boven 7,5 t	50 ¹⁰⁾	80/ 90 ¹⁾¹¹⁾¹³⁾	–
Litouwen	2,50	12	tot 3,5 t	50	90 ¹⁴⁾ / 100 ¹⁾⁴⁾	110 ⁴⁾
			boven 3,5 t	50	80 ¹⁴⁾	90
Luxemburg	2,50	12	tot 3,5 t	50	90 ¹⁵⁾⁹⁾	130 ¹⁵⁾⁹⁾
			boven 3,5 t	50	75 ⁹⁾	90 ⁹⁾
Macedonië	2,50	12	tot 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	–
			boven 3,5 t	50	80	–
Montenegro	2,50	12	tot 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	–
			boven 3,5 t	50	80	–
Nederland	2,55 ¹⁶⁾	12	tot 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			boven 3,5 t	50	80	80
Noorwegen	2,55	12,40	tot 3,5 t	50	80/90 ¹⁾²⁰⁾	90 ²⁰⁾
			boven 3,5 t	50	80	80
Oostenrijk	2,55	12	tot 3,5 t	50	100	130 ¹⁷⁾
			boven 3,5 t	50	70	80
Polen	2,55	12	tot 3,5 t	50 ¹⁸⁾	90/100 ¹⁾¹⁹⁾	130
			boven 3,5 t	50 ¹⁸⁾	70/80 ¹⁾	80

Land	Max. afmetingen in meter		Totale massa	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom	Snelweg
	Breedte	Lengte				
Portugal	2,50	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/100 ²⁰⁾ 80/90 ²⁰⁾	120 ²¹⁾ 110 ²¹⁾
Roemenië	2,50	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 ²²⁾ 50	80/90 ¹⁾ 80/90 ¹⁾	120 110
Rusland	2,50	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	60 60	90 ²³⁾ 70	110 ²³⁾ 90 ²³⁾
Zweden	2,60	24 ²⁴⁾	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	70-110 ^{1) 20)} 80/90 ¹⁾	110 ²⁰⁾ 90
Zwitserland	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t ²⁵⁾	50 50	80/100 ¹⁾ 80/100 ¹⁾	120 100
Servië	2,50	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	80/100 ¹⁾ 80	120 80
Slowaakse Republiek	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/130 ¹⁾ 80	130 80
Slovenië	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/100 ¹⁾ 80	130 90
Spanje	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/100 ¹⁾ 70/80 ¹⁾	120 90
Tsjechië	2,50	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/130 ¹⁾ 80	130 80
Turkije	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90 70	1200 70
Hongarije	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/110 ¹⁾ 70	130 80
Cyprus	2,55	12	tot 3,5 t boven 3,5 t	50 50	90/110 ¹⁾ 70	130 80

- 1) Op snelwegen, op wegen met meer dan een rijbaan in elke richting
- 2) Voertuigen met een toegelaten totale massa boven 7,5 t moeten zijn voorzien van een tachograaf
- 3) Aanbevolen richtsnelheid: 130 km/h
- 4) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan 2 jaar mag max. 90 km/h rijden
- 5) 100 km/h bij eerste toelating vanaf 1.1.1995 en leeggewicht tot 1875 kg resp. vanaf 1.1.1981 en leeggewicht tot 1800 kg
- 6) Verminder bij regen de snelheid met 10 km/h en op snelwegen met 20 km/h
- 7) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan drie jaar mag buiten de bebouwde kom max. 80 km/h, op autowegen max. 100 km/h en op snelwegen max. 110 km/h rijden
- 8) Op onverharde wegen (steenslag): 80 km/h
- 9) Verminder bij regen de snelheid met 20 km/h

- 10) In woonerven 20 km/h
- 11) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan 2 jaar mag max. 80 km/h rijden
- 12) Van 1.12 tot 1.03 geldt 90 km/h
- 13) Van 1.12 tot 1.03 geldt 80 km/h
- 14) Buiten de bebouwde kom op niet-geasfalteerde straten mag max. 70 km/h worden gereden
- 15) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan 1 jaar mag buiten de bebouwde kom max. 75 km/h resp. op snelwegen max. 90 km/h rijden
- 16) Op hoofdverkeerswegen 2,55 m, op B-wegen 2,20 m
- 17) Van 22:00 tot 5:00 uur geldt op de volgende snelwegen 110 km/h: A10 (Tauernautobahn), A12 (Inntalautobahn), A13 (Brennerautobahn), A14 (Rheintalautobahn)
- 18) Van 23:00 tot 5:00 uur geldt 60 km/h
- 19) Op vierbaans snelwegen geldt 110 km/h
- 20) Afhankelijk van de bebording
- 21) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan een jaar mag max. 90 km/h rijden. Het betreffende vignet (verkrijgbaar bij de kantoren van de ACP) moet zichtbaar aan de achterzijde van het voertuig zijn aangebracht
- 22) Voor vrachtwagenchauffeurs met minder dan een jaar rijervaring gelden 20 km/h lagere maximumsnelheden
- 23) Wie zijn rijbewijs korter heeft dan twee jaar mag max. 70 km/h rijden
- 24) Zweedse campingeigenaren eisen soms een gesloten afvalwatersysteem voor campers
- 25) Voor alle voertuigen boven 3,5 t toegelaten totale massa moet voor alle wegen Schwerverkehrsabgabe (tol voor vrachtverkeer) worden betaald

Versie 07/2011

Bron: ADAC

Informatie onder voorbehoud

18 Nuttige tips

18.5 Rijden met dimlicht in Europese landen

- ▷ In vele Europese landen moet ook overdag met licht worden gereden. De voorschriften zijn per land verschillend. Informatie hierover is verkrijgbaar bij de automobiellclubs of de nationale vertegenwoordigingen.

18.6 Overnachten in het voertuig buiten campings

Land	Overnachten op straten en pleinen		Overnachten op privé-terrein		Opmerkingen
	ja	nee	ja	nee	
België		X	X		Op parkeerplaatsen langs de snelweg is max. 24 uur toegestaan Op privé-terreinen mag het voertuig uitsluitend met toestemming van de eigenaar worden opgesteld
Bulgarije		X		X	Uit veiligheidsoverwegingen wordt het overnachten buiten campings sterk afgeraden
Denemarken		X	X		
Duitsland	X		X		Eenmalig overnachten om daarna uitgerust verder te rijden is toegestaan. Neem regionale en lokale beperkingen in acht
Estland	X		X		Uitsluitend buiten de bebouwde kom; bij boerderijen uitsluitend met toestemming van de boer
Finland		X	X		Mogelijk met toestemming van de eigenaar van het terrein
Frankrijk	X		X		Toestemming vereist van de gemeente of de eigenaar van het terrein Staan en overnachten in het open veld is verboden
Griekenland		X		X	
Groot-Brittannië		X	X		Overnachten op enkele plaatsen uitsluitend met lokale toestemming. Overnachten langs de weg is verboden
Ierland	X		X		Overnachten aan het strand en langs enkele wegen en bruggen is verboden
Italië	X		X		Overnachten op parkeer- en rustplaatsen is toegestaan. Neem lokale beperkingen in acht. Staan en overnachten in het open veld is verboden
Kroatië		X		X	
Letland	X		X		Uitsluitend buiten de bebouwde kom; bij boerderijen uitsluitend met toestemming van de boer

Land	Overnachten op straten en pleinen		Overnachten op privé-terrein		Opmerkingen
	ja	nee	ja	nee	
Litouwen	X		X		Uitsluitend buiten de bebouwde kom; bij boerderijen uitsluitend met toestemming van de boer
Luxemburg		X	X		Niet rondom het stuwmeer van Esch-sur-Sûre; toegestaan is het opstellen van max. twee tenten
Macedonië		X		X	
Nederland		X		X	Overnachten op straten en pleinen is in enkele gemeenten toegestaan
Noorwegen	X		X		Niet op landbouw- en andere gecultiveerde gronden; minimumafstand tot woningen 150 m
Oostenrijk		X	X		Eenmalig overnachten om daarna uitgerust verder te rijden is toegestaan, maar niet in beschermde natuurgebieden. Neem regionale en lokale beperkingen in acht. In Tirol overal verboden
Polen		X	X		Toestemming vereist van de eigenaar van het terrein; niet aan de kust en in beschermde natuurgebieden
Portugal		X		X	
Roemenië		X		X	
Rusland		X		X	
Zweden	X		X		Niet op landbouwgronden en in de buurt van woningen. Neem lokale beperkingen in acht
Zwitserland		X	X		Overnachten op parkeerplaatsen langs de snelweg en in enkele kantons is toegestaan. Overnachten uitsluitend met toestemming van de gemeente
Servië		X		X	
Slowaakse Republiek		X		X	
Slovenië		X		X	
Spanje	X		X		Er gelden deels regionale verboden, vooral op stranden; uitsluitend met toestemming van de gemeente
Tsjechië		X		X	
Turkije	X		X		Regionale beperkingen zijn mogelijk
Hongarije		X		X	

Informatie onder voorbehoud

18.7 Gasvoorziening in Europese landen

Algemene tips

Neem onderstaande aanwijzingen altijd in acht:

- Ga uitsluitend op vakantie met volle gasflessen.
- Benut de maximale capaciteit aan gasflessen.
- Naam adaptersets (verkrijgbaar in campingwinkels) mee voor het vullen van Duitse gasflessen in het buitenland en voor het aansluiten van Duitse gasdrukregelaars op buitenlandse gasflessen.
- Gebruik in het koude seizoen een vulling met propaanmengsel (butagas vergast niet meer onder 0 °C).
- Gebruik blauwe flessen van Campinggaz (deze zijn wereldwijd verkrijgbaar). Gebruik uitsluitend gasflessen met veiligheidsventiel.
- Koop een zogenaamde zelftankfles. Deze fles van 11 kg kan, net als een vast ingebouwde gastank, bij elk autogastankstation (overzicht bij de ADAC) worden bijgevuld. Elke 10 jaar moet een TÜV-keuring worden uitgevoerd.
- Wanneer in het buitenland andere flessen worden gebruikt, controleer dan of deze gasflessen in de gaskast passen. Buitenlandse gasflessen hebben niet altijd dezelfde afmetingen als Duitse eurogasflessen.
- Neem de Europese richtlijn betreffende verwarmingssystemen op brandstof in acht. Informatie onder www.truma.de

Ter informatie de gasvoorziening in de meestbezochte Europese landen:

Land	Gasvoorziening	Aanbieders	Informatie-telefoon
België	Identieke gasflessen	Belgian Shell en Totalfina, Brussel; Primagaz, Tessenderlo; Gasbottling, Gent; Semnickgas, Gerardsbergen	
	Gasflessen omruilen en vullen mogelijk		
Denemarken	Duitse gasflessen van 5 en 11 kg worden op praktische elke camping aangeboden voor omruil.	BP Gas biedt Duitse gasflessen aan Kosan Gas As	00 45/89 48 77 00
	Vulstations voor grijze gasflessen aanwezig		
Finland	Finse gasflessen verkrijgbaar bij NESTE-tankstations en platte-landswinkels	Tehokaasu (www.thokaasu.fi) Overzicht van aanbieders bij: AGA (www.aga.no), fax: 00 47/22 02 78 05 Statoil, fax: 00 47/22 96 22 10	
	Adapterverkoop voor Noorse gasflessen bij AGA		
Frankrijk	Buitenlandse gasflessen kunnen niet worden gevuld of omgeruild		
	Franse gasflessen kunnen worden gebruikt met de euro-aansluitset		
Griekenland	Duitse gasflessen kunnen worden gebruikt met de euro-aansluitset; omruil- en vulstations uitsluitend in grote plaatsen		

Land	Gasvoorziening	Aanbieders	Informatie-telefoon
Groot-Brittannië	Duitse gasflessen kunnen niet worden gevuld	Calorgas (www.calorgas.co.uk)	
	Britse gasflessen kunnen met een adapter (ook verkrijgbaar bij Calorgas) op Duitse systemen worden aangesloten		
Ierland	Gasflessen kunnen worden bijgevoerd	Noel Leaders Shop, Tuam Road, Galway Calor Kosangas, Dublin en Cork	(01) 50 5000 (021) 66 12 69
IJsland	Gasflessen kunnen worden bijgevoerd	Esso, Reykjavik	
	Gele IJslandse gasflessen passen met een rubberen ring, die in de regelaaraansluiting moet worden aangebracht, op Duitse systemen		
Italië	Gasvoorziening met de euro-vullen aansluitset		
	Afgifte van vloeibaar gas bij gastankstations is voor kampeervoertuigen met vast ingebouwde gastank om belastingtechnische redenen verboden		
Kroatië	Gasflessen waarvan de keuring niet ouder is dan 5 jaar, worden in INA-vestigingen gevuld	INA	
	Adapterverkoop bij INA		
Nederland	Identieke gasflessen		
	Gasflessen omruilen en vullen mogelijk		
Noorwegen	Duitse gasflessen kunnen niet worden gevuld	Overzicht van aanbieders bij: AGA, Fax: 00 47/22 02 78 05 Statoil, fax: 00 47/22 96 22 10	
	Adapterverkoop voor Noorse gasflessen bij AGA		
	Statiegeldflessen verkrijgbaar		
Oostenrijk	Identieke gasflessen		
	Gasflessen omruilen en vullen mogelijk		
Polen	Identieke gasflessen		
	Gasflessen omruilen en vullen mogelijk		
Portugal	Statiegeldflessen verkrijgbaar	Repsol; Cepsa	

Land	Gasvoorziening	Aanbieders	Informatie-telefoon
Zweden	Duitse gasflessen kunnen niet worden gevuld	Overzicht van aanbieders bij: AGA (www.aga.no), fax: 00 47/22 02 78 05 Statoil, fax: 00 47/22 96 22 10	
	Adapterverkoop voor Noorse gasflessen bij AGA		
Zwitserland	Huren van een Zwitserse gasfles met drukregelaar is mogelijk	Shell Gas, Zwitserland	00 41/ 3 27 58 75 55
	Vullen van Duitse gasflessen is in uitzonderingsgevallen mogelijk		
Slovenië	Duitse gasflessen kunnen worden gevuld	Plinarna, Ljubljana; Plinarna, Maribor; Internia DD Ljubljana, Kozina; OMV Istrabenz DOO, Koper	
	Meenemen van de euro-vul- en aansluitset wordt aanbevolen		
Spanje	Duitse gasflessen kunnen niet worden gevuld	Repsol Cepsa	00 34/ 901 10 01 00 00 34/ 913 37 75 29
	Huren en vullen van Spaanse gasflessen is mogelijk wanneer de gasaansluiting is aangepast		
	Statiegeldflessen van 6 kg kunnen met adapter worden gebruikt		
Tsjechië	Duitse gasflessen kunnen worden gevuld	Agip, Bohemia Gas, BP, Krainpol, Primaplyn Flaga-Plyn	
Turkije	Verkoop van gasflessen van 2 en 12 kg; aansluiting met adapter mogelijk	Ipragaz (www.ipragaz.com.tr/tupgaz-size-en-yakin-bayi)	
Hongarije	Identieke gasflessen	Primagaz, Totalgaz, Shellgas, Mol	
	Gasflessen omruilen en vullen mogelijk		
Noorwegen	Noorse gasflessen van 11 kg kunnen met adapter worden gebruikt	Overzicht van aanbieders bij: AGA (www.aga.no), fax: 00 47/22 02 78 05 Statoil, fax: 00 47/22 96 22 10	

Versie 07/2011

Informatie onder voorbehoud

18 Nuttige tips

18.8 Tolbepalingen in Europese landen

In vele Europese landen wordt tegenwoordig tol geheven. De tolbepalingen en de manier waarop deze wordt geheven zijn zeer verschillend. Maar onwetendheid beschermt niet tegen boetes en die kunnen behoorlijk hoog zijn.

Net als bij verkeersregels is de bestuurder verplicht zich voor de reis te informeren over de tolbepalingen. In Oostenrijk is bijvoorbeeld voor vrachtwagens boven 3,5 t totaalgewicht het vignet niet meer voldoende. Er moet dan een zogenaamde "Go-Box" worden aangeschaft en opgeladen.

Informatie is te verkrijgen bij alle automobielclubs en via internet.

- ▷ Voorruiden met zonlichtfilter kunnen een goede werking van automatische afboeksystemen (b.v. de Go-Box) verhinderen. Neem dit bij aanschaf van het apparaat in acht (b.v. een Split-Go-Box).

18.9 Tips voor veilig overnachten onderweg

Bedachtzaam gedrag is de beste voorzorgsmaatregel voor een veilige nacht in de camper.

Het diefstalrisico kan tot een minimum worden beperkt wanneer de volgende basisregels in acht worden genomen:

- Sluit en vergrendel alle ramen, deuren en dakluiken.
- Borg de cabinedeuren van binnenuit met een spanriem of ketting, die door de portierhandgrepen, armleuningen, e.d. wordt getrokken, tegen openen van buitenaf.
- Indien aanwezig: schakel de alarminstallatie en speciale deurbeveiligingen in resp. activeer deze. Bij campingwinkels worden waarschuwingsapparaten aangeboden tegen overvallen met narcosegas.
- Overnacht in het hoogseizoen niet op parkeer- en rustplaatsen langs de snelweg die aan bekende vakantieroutes liggen.
- Overnacht zo mogelijk op grote, drukke parkeerplaatsen, b.v. in de buurt van een restaurant.
- Ga naar een camping, ook voor slechts één overnachting.
- Zorg bij overnachting in het open veld voor een mogelijkheid tot vluchten. De weg naar de bestuurdersstoel moet vrij zijn. De contactsleutel moet binnen handbereik liggen.
- Neem uitsluitend waardevolle spullen mee die onderweg echt nodig zijn. Bewaar waardevolle spullen zo mogelijk in een kleine safe en niet direct in de buurt van ramen of deuren.
- Sluit het voertuig altijd af.
- Gebruik geen parkeersteunen.

18.10 Tips voor winterkampeers

De volgende tips helpen van de wintercamping een aangename ervaring te maken.

- Reserveer tijdig uw staanplaats. Goede wintercampings zijn vaak al vroeg volgeboekt.
- Ga niet op reis zonder winterbanden.
- Neem sneeuwkettingen mee.
- Kies uw staanplaats doordacht. Let op de ondergrond. Sneeuw en ijs kunnen dooien.
- Wanneer het voertuig is opgesteld, kan de handrem worden losgemaakt om vastvriezen te voorkomen.
- Opgewaarde sneeuw mag nooit de ingebouwde ventilatieopeningen afdekken.
- Houd de ingebouwde ventilatieopeningen sneeuw- en ijsvrij.
- Zorg voor een goede luchtcirculatie. Een goede luchtcirculatie voorkomt vocht en zorgt dat de woonruimte makkelijker kan worden verwarmd.
- Dek de enkelvoudige cabineruiten af met isolatiematten om koudebruggen te voorkomen.
- Neem de aanwijzingen in de paragraaf "Gasvoorziening in Europese landen" in acht.
- Gebruik voor de gasinstallatie een systeem met twee flessen met omschakelautomaat zodat het gas niet ineens 's nachts op is.
- Gebruik uitsluitend een gasinstallatie met propaan.
- Gebruik de ruimte achter de verwarming niet als opbergruimte.
- Gebruik in het voertuig nooit katalysator-kachels of gasinfraroodstralers omdat deze zuurstof aan de ruimte onttrekken voor de verbranding.
- Leg de 230 V-voedingskabel zo, dat de leiding niet kan vastvriezen of beschadigen (b.v. bij het sneeuwruimen).
- Maak bij hevige sneeuwval het dak van het voertuig regelmatig vrij van sneeuw. Een paar centimeter poedersneeuw isoleert, maar natte sneeuw wordt al snel een zeer zware belasting.
- Maak voor de thuisreis het dak volledig vrij van sneeuw om achter u rijdende voertuigen niet door sneeuwvlagen te hinderen.

18.11 Reischecklists

Onderstaande checklists helpen om belangrijke zaken niet thuis te laten liggen, ook wanneer misschien niet alles nodig is wat in deze checklists staat.

- ▷ Controleer de reisdocumenten (b.v. papieren en informatie) en de technische toestand van het voertuig niet pas kort voor vertrek. Tijdig plannen en nakijken van de documenten zorgt voor vakantie vanaf de eerste minuut.

Keuken

✓	Voorwerp	✓	Voorwerp	✓	Voorwerp
	Dweil		Afwasmiddel		Saladebestek
	Bekers		Theedoeken		Snijplank
	Vleesvork		Grillbestek		Schalen
	Blikopener		Koffiepot		Spoelborstel
	Eierdopjes		Kurkentrekker		Spoeldoeken
	Ijsblokjesvorm		Keukenpapier		Lucifers
	Aansteker		Lepels		Kopjes
	Flessenopener		Messen		Borden
	Vershoudbakjes		Afvalzakken		Thermosfles
	Ontbijtbordjes		Pannen		Potten
	Vorken		Roerlepels		Drinkglazen

Bad/Sanitair

	Handdoeken		Toiletborstel		Beker voor tandenpoetsen
	Sanitairproducten		Toiletpapier		

Woonruimte

	Afvalemmer		Insectenlamp		Regenkleding
	Autoatlas		Insectenwerende producten		Reisapotheek
	Badhanddoeken		Kaartspel		Reisgids/Staanplaatsgidsen
	Badschoenen		Bezem		Rugzak
	Accu's		Kaarsen		Slaapzakken
	Lakens		Blik		Schrijfgerei
	Beddengoed		Kleerhangers		Schoenen
	Zak voor vuile was		Kleerborstel		Schoenpoetsproducten
	Boeken		Hoofdkussens		Stofzuiger
	Campinggids		Landkaart		Zaklamp
	Reservegloeilampen		Medicijnen		Zakmes
	Veldfles		Muziek-cd's		Tafelkleed
	Verrekijker		Nekkussen		Wasknijpers
	Brandblusser		Naaigerei		Waslijn
	Gasfles		Radio		

Voertuig/Gereedschap

✓	Voorwerp	✓	Voorwerp	✓	Voorwerp
	Afvaljerrycan		Weefselband		Schroevendraaier
	Adaptercontactdoos		Gietkan voor drinkwater		Stroomcontroleur
	CEE-adapter		Kabelhaspel		Opstap
	Draad		V-snaar		Wielkeggen
	Reservewiel		Lijm		Verbandtrommel
	Reservelampen		Combinatietang		Wagenkrik
	Reservezekeringen		Compressor		Gevarendriehoek
	Reservewaterpomp		Kroonsteentjes		Waarschuingspaneel
	Hamer		Ogen		Waarschuingsvest
	Gaffelsleutel		Slangadapter		Waarschuingsknipperlicht
	Gasvuladapter		Slangklemmen		
	Gasslang		Sneeuwkettingen (winter)		

Buitenbereik

	Afspankoord		Campingtafel		Slot
	Blaasbalg		Bagagespin		Snoer
	Campingstoelen		Grill		Tentharingen/spanbanden

Documenten

	Adressenlijst		Autopapieren		Identificatie
	Aanmeldbevestiging(en)		Rijbewijs		Paspoort
	Allergiepas		Groene verzekeringskaart		Reis- en kredietbrief
	Gebruiksaanwijzingen		Inentingspas		Vignet/tolkaart
	Bijsluiters van medicijnen		Creditcard		Visum

18 Nuttige tips

Trefwoordenlijst

12-V-boordnet	144
12-V-controlelicht	163
12-V-voorziening	144
Inschakelen	163, 165
Storingsopsporing	279
230-V-aansluiting	64, 169
Storingsopsporing	278
Voedingskabel	169
230-V-beveiligingsautomaat	173
230-V-boordnet	169
230-V-controlelicht	163, 164
230-V-voorziening zie 230-V-aansluiting	169

A

Aanbouwonderdelen zie speciale uitvoeringen	22
Aandraaimoment, wielen	272
Aanduidingen op de band	271
Aanhangerkoppeling	39
Aanbrengen	39
Verwijderen	39
Aansluitkabel zie voedingskabel	169
Aanwijzingsstickers	265
Aardlekschakelaar	169
Accu zie startaccu en woonruimteaccu	145
Accu-alarm	162, 167
Accubewaking	153, 156, 159
Accu-keuzeschakelaar	152, 155, 158
Accu-scheidingschakelaar	152, 155, 158
Accuspanning, tonen	160, 165
Achterasbelasting	39
Adapterkabel	170
Afdekkap, wateraftapaansluiting	224
Afmetingen, toegelaten	303
Afscheiding slaapruiimte	131
Schuifdeur	131
Vouwgordijn	132
Afscherming bestuurderscabine	76
Openen	77
Sluiten	76, 77
Afstandsbediening, klimaatregeling	193
Afstandsbediening, klimaatregeling (Truma)	191
Afstandsbediening, markies	65
Aftapaansluiting, water	224
Aftapkraan, water	224
Afvalwaterhoeveelheid, tonen	161, 167
Afvalwaterkraan	226

Afvalwatertank	226
Leegmaken	226, 227
Reinigen	243
Storingsopsporing	290
Verwarming	189
Verzorging	243
Vulstand, tonen	161, 167
Afvoer	
Afvalwater	18
Fecaliën	18
Huisvuil	18
Afzuigkap	208
Filter, reinigen	246
Verzorging	246
Algemene instructies	18
AL-KO achteras	264
Alkoofbed	104
Bedladder	104, 108, 109, 110
Klapmechanisme	105
Omhoog klappen	105
Omlaag klappen	105
Veiligheidsnet	104, 108, 109, 110
Armleuningen, instellen	52
Automatisch energiekeuze-systeem (AES)	213

B

Badkamer	131
Mogelijkheden om de ruimte op te delen	131
Bakoven zie gasbakoven	205, 206
Band verwisselen zie wiel vervangen	272
Banden	269
Algemene instructies	269
Bandenkeuze	270
Bandenspanning	274
Draagkracht	272
Kenmerk	271
Omgang met	271
Overmatige slijtage	24, 47, 269, 274
Basisuitrusting	31
Batterij, kledingkastverlichting, vervangen	262
Bedden	104
Zie "Handmatig hefbed"	107, 108, 109, 110
Bedladder	
Alkoofbed	108, 109, 110
Bedladder, alkoofbed	104
Bedladder, hefbed	107, 111, 114
Bedladder, stapelbed	115, 116

Trefwoordenlijst

Bedrijfsstanden	
Boiler (Truma)	194
Heteluchtverwarming	177
Koelkast	217
Belading	34
Dakdrager	36
Dubbele bodem	38
Fietsenrek	38
Garage achter	37
Opbergruimte achter	37
Belading zie ook bijlading	34
Bestuurdersdeur	69
Bestuurdersdeur, buiten	
Openen	71
Vergrendelen	71
Bestuurdersportier, binnen	
openen	72
Vergrendelen	72
Bestuurdersstoel	52
Armluning, instellen	52
In rijpositie draaien	52
Juiste zitpositie, instellen	52
Bijkomende uitrusting	32
Bijlading	29
Berekening	33
Samenstelling	31
Voorbeeld berekening	31, 33
Bijlading zie ook belading	29
Binnendeur, storingsopsporing	291
Binnenverlichting	
Gloeilampen, vervangen	260
Storingsopsporing	277
Boegzitgroep, ombouw slapen	129
Boiler (Alde)	
Inschakelen	199
Leegmaken	200
Storingsopsporing	283, 284
Uitschakelen	199
Water, vullen	200
Boiler (Truma)	194, 196
Bedrijfsstanden	194
Gebruikswijzen	196
Inschakelen	195, 197
Leegmaken	196, 198
Storingsopsporing	282
Uitschakelen	195, 197
Veiligheids-/aftapventiel	195, 197, 199
Water, vullen	196, 198
Wintergebruik	195, 197
Zomergebruik	195, 197
Boiler (Webasto)	200
Water vullen	201
Brand	
Bestrijding	21
Handelen bij	22
Voorkomen	21
Brandstofvulopening	
Openen	60
Sluiten	61
Brandveiligheid	21
Buitenaansluiting zie 230-V-aansluiting	64
Buitenspiegels, elektrisch instelbaar	
Instellen	55
Spiegelverwarming, inschakelen	55
Buitenverlichting	
Controleren	47
Storingsopsporing	277
Butaangas	25, 134
C	
Campinggasflessen, gebruiken	26, 135
Capaciteit van de accu	144
Chassisinspectie	
Inspectiebewijzen	14
Checklist	
Bij ingebruikname na stilstand	253
Bij stilstand in de winter	252
Bij tijdelijke stilstand	250
Verkeersveiligheid	47
Voor de reis	314
Voor het rijden	47
Circulatiepomp	184
Circulatiepomp, schakelaar	163
Condenswater	77, 78
Aan de schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig	77
Aan het dubbele plexiglasraam	78
Controlelicht, 12-V-voorziening	163

Trefwoordenlijst

Controlelicht, 230-V-voorziening	163, 164
Controlelicht, toilet	235, 236, 237
Controles zie checklist	47, 250
Conventionele belasting	31

D

Dakdrager, belading	36
Daklasten	36
Dakluik met kliksluiting	89
Openen	89
Sluiten	89
Verduisteringsrolgordijn	89
Dakluiken	88
Dakluik met kliksluiting	89
Dakreling	36
DEKRA	300
Deuren	
Bestuurdersdeur	69
Ingangdeur	69
Slot	70
Storingsopsporing	291
Deurslot	70
Dichtheidsgarantie	
Voorwaarden	7
Diepontlading	143
Dimlicht	307
Dometic-toilet	236
Controlelicht	237
Spoelen	237
Watertank, leegmaken	237
Watertank, vullen	236
Douche	230
Draaglasten	30
Draaidakluik	91
Hor	92
Openen	91
Sluiten	91
Storingsopsporing	291
Vouwverduistering	91
Drinkwater	27
Drinkwatervulopening	223
Openen	223
Sluiten	223
Dubbele bodem, belading	38
DuoControl-omschakelinstallatie	139

E

Elektrisch hefbed	111
-------------------------	-----

Elektrisch instelbare buitenspiegels	55
Elektrische installatie	143
230-V-aansluiting, storingsopsporing	278
Opstap, storingsopsporing	278
Storingsopsporing	277
Veiligheidsinstructies	26
Verklaring van de begrippen	143
Verlichting, storingsopsporing	277
Elektroblok (EBL 101)	154
Inbouwplaats	155, 158
Taken	154, 157
Elektroblok (EBL 220)	157
Elektroblok (EBL 99)	150
Inbouwplaats	151
Taken	151
Externe gasaansluiting	138
Extra laadapparaat	150
Inbouwplaats	150
Extra warmtewisselaar (Arizona)	
Inschakelen	187
Uitschakelen	187

F

Family Card	2
Fecaliëntank, leegmaken	237
Fietsenrek	
Belading	38
Rit met beladen fietsenrek	38
Flatscreen, positioneren	100
Fornuis zie gaskooktoestel of gasbakoven	203

G

Garage achter	37
Garagelamp	263
Garantie	7
Garantievoorwaarden	7
Gasaansluiting, extern	138
Gasafsluitkranen	138
Symbolen	138, 176
Gasafvoerschousteen aan de rechterzijde van het voertuig	176, 194
Gasbakoven	205, 206
Inschakelen	206
Storingsopsporing	281
Uitschakelen	205, 206
Gasdrukregelaar, schroefverbindingen	135
Gasflessen	
Veiligheidsinstructies	26, 134
Vervangen	136

Trefwoordenlijst

Gasinstallatie	133	Hefbed	106, 113
Algemene instructies	25	Bedladder	107, 111, 114
Defect	25, 133, 280	Elektrisch	111
Keuring	300	Handmatig	107, 108, 109, 110
Omschakelautomaat	139	Openen	106, 112, 113
Storingsopsporing	280	Riemen, spannen	114
Veiligheidsinstructies	25, 133	Sluiten	107, 108, 109, 110, 111, 113
Gaskast	25, 26, 134	Valbeveiliging	112
Gaskeuring		Veiligheidsnet	111
Inspectiebewijzen	14	Hefsteunen	64
Gaskooktoestel		Inklappen	64
Inschakelen	204	Lengte, verstellen	64
Reinigen	244	Uitklappen	64
Storingsopsporing	281	Heftafel	99
Uitschakelen	204	Ombouw tot bed-onderstel	99
Gaslucht	25, 133, 280	Heki-dakluik	90
Gaslang, controleren	25, 134	Hor	91
Gasverbruik	135	Openen	90
Gasvoorziening in Europese landen	309	Sluiten	90
Gebruik van een aanhanger	24	Ventilatiestand	90
Algemene instructies	39	Vouwverduistering	91
Veiligheidsinstructies	24	Heteluchtverwarming	
Gebruikswijzen		Bedrijfsstanden	177
Boiler (Truma)	196	Inschakelen	178
Koelkast	210, 211, 215	Storingsopsporing	282
Omschakelautomaat, gasinstallatie	140	Uitschakelen	178
Geen gas	280	Hogedrukreiniger, wassen met	241
Gevarendriehoek	300	Hoofdschakelaar 12 V	163, 165
Gewichten van speciale uitvoeringen	293	Hoofdsteunen	53
Gloeilampen, vervangen	260	Hoog gasverbruik	25, 133, 280
Garagelamp	263	Hor, draaidakluik	
Halogeenspotlight	261	Openen	92
Koelkastlamp	263	Sluiten	92
Woonruimteverlichting	262	Hor, Heki-dakluik	
Gootsteen		Openen	91
Reiniging	247	Sluiten	91
Gordijnen, reinigen	244	Hor, ingangsdeur	
		Openen	72
H		Sluiten	72
Handmatig hefbed	107, 108, 109, 110	Hor, reinigen	244
Handrem	63	Hulp op de Europese wegen	301
Aantrekken	22		
Hangtafel	93, 95	I	
Ombouw tot bed-onderstel	94, 95	Inbouwapparatuur	175
Vergroten	93, 95	Gebruiksaanwijzingen	22
Verkleinen	94, 95		

Trefwoordenlijst

Indicaties	
Accuspanning	160, 165
Stroom	162
Temperatuur	168
Tijd	168
Vulstand afvalwatertank	161, 167
Vulstand watertank	161, 167
Ingangsdeur	69
Vouwverduistering, openen	73
Vouwverduistering, sluiten	73
Ingangsdeur, binnen	
Openen	70
Vergrendelen	70
Ingangsdeur, buiten	
Openen	70
Vergrendelen	70
Ingebruikname	
Na stilstand in de winter	253
Na tijdelijke stilstand	253
Inspectiebewijzen	
Lekkage-inspectie	9
Inspecties	255
Chassis	13
Gaskeuring	13
Jaarlijkse inspectie	12
Overige	12
Inspectiewerkzaamheden	255
Inverter	149
Storingsopsporing	279
Inwendige verzorging	243
Isolatiemat bestuurderscabine, verzorging	243
J	
Jaarlijkse inspectie	
Inspectiebewijzen	14
K	
Kabelhaspel	169
Kamerverlichting	261
Kentekenbewijs	29
Keukenblok	
Centrale vergrendeling	46, 99
Keukenblok, centrale vergrendeling	46, 99
Keuringen, wettelijke	300
Keuringstermijnen	300
Keuringstermijnen	300
Kinderbedden	104, 106, 113, 114, 115
Klapmechanisme, alkoofbed	105
Kledingkastverlichting	262
Klepslot	
Met greepkom	74
Openen	74
Sluiten	74
Klimaatregeling	
inschakelen	193
Onderhoud	259
Storingsopsporing	280
uitschakelen	193
Klimaatregeling (Truma)	
Afstandsbediening	191
Inbouwplaats	191
Inschakelen	191
Onderhoud	259
Timer	192
Uitschakelen	192
Koelkast	65, 209
12-V-gebruik, in-/uitschakelen	211, 213, 217
230-V-gebruik, in-/uitschakelen	211, 213, 217
Bediening	215
Bedrijfsstanden	217
Deurvergrendeling	218
Gasgebruik	214
Gasgebruik, inschakelen	210, 212
Gasgebruik, uitschakelen	210, 212
Gebruikswijzen	210, 211, 215
Inschakelen	217
Koeltemperatuur-regeling	215
Omschakeling tussen energiebronnen	214
Storingsopsporing	286, 287
Temperatuur instellen	217
Uitschakelen	217
Ventilatierooster, wegnemen	209
Koelkastlamp	263
Koelkast-ventilatierooster, wegnemen	209
Koelwater, bijvullen	59
Kookplaat	203
Storingsopsporing	281
Kunstleren overtrekken, reinigen	244
Kunstmatige ventilatie	22, 77
Kunststofdelen in het toilet en in de woonruimte, reinigen	243
Kussenstoffen, reinigen	243
L	
Laadstroom	162
Ladder	
Alkoofbed	108, 109, 110

Trefwoordenlijst

Ladder achter	36
Omhoog klappen	37
Omlaag klappen	36
Ladder, alkoofbed	104
Ladder, hefbed	107, 111, 114
Ladder, stapelbed	115, 116
Lamp in het vouwdak	
Accu vervangen	264
Lampen	101, 260
Bedienen	101
Reinigen	243
Lampen zie gloeilampen, vervangen	260
Lastdrager voor de daklasten	36
Leeg gewicht	31
Lekkagegarantie	
Inspectieschema	8
Lekkage-inspectie	
Garantie	8
Inspectiebewijzen	9
Lekwater in voertuig	290
Lessenaar	57
Lichtschakelaar	102
Luchtuitstroomopeningen, instellen	177
L-zitgroep, ombouw slapen	130

M

Magnetron	
Inschakelen	207
Storingsopsporing	281
Uitschakelen	207
Markies	65
Massa in rijkklare toestand	31, 33
Mechanische hefsteunen	
Inklappen	64
Lengte, verstellen	64
Uitklappen	64
Meubelluiken, storingsopsporing	291
Meubeloppervlakken, reinigen	243
Middelste zitgroep	
Ombouw slapen	119, 122
Vergroten	103
Milieu-instructies	18
Motorkap	
Openen	58
Sluiten	58

N

Noodkaart	21
Nooduitrusting	300

O

Oliepeil, controleren	60
Ombouw slapen	
Boegzitgroep	129
L-zitgroep	130
Middelste zitgroep	118, 119, 122
Ronde zitgroep	123, 124
Tegenoverliggende zitgroep	120, 121
Zitbank voor	125, 126, 127, 128
Omgang met banden	271
Omschakelautomaat, gasinstallatie	139
Onderhoud	
Gaskooktoestel	244
Gootsteen	244
Gordijnen	244
Hor	244
Kunstleren overtrekken	244
Kunststofdelen binnen	243
Kussenstoffen	243
Lampen	243
Meubeloppervlakken	243
PVC-vloerbedekking	244
Rolhor	244
Stores	244
Tapijtvloer	244
Teflonlagen	244
Veiligheidsgordel	244
Verduisteringsrolgordijn	244
Vouwverduistering	244
Onderhoudswerkzaamheden	255, 267
AL-KO achteras	264
Klimaatregeling	259
Klimaatregeling (Truma)	259
Standverwarming	259
Warmwaterverwarming	256
Onderkant, verzorgen	242
Ontlaadstroom	162
Opbergruimte achter	37
Ophaalgordijn	88
Oplegdruk	39
Opstap	40, 63
Controlelicht	41
Inklappen	41
Inschuiven	40
Storingsopsporing	278
Uitklappen	41
Uittrekken	40
Verzorging	243
Waarschuwingston	40, 41

Trefwoordenlijst

Opstelling van de zitplaatsen	53
Overladen	34
Overnachten	
Buiten campings	307
Onderweg	312
P	
Paneel (IT 992)	160
Accuspanning, tonen	160
Hoofdschakelaar 12 V	163
Schakelaar voor waterpomp	163
Vulstand van de afvalwatertank, tonen	161
Vulstand van de watertank, tonen	161
Paneel (IT922)	
Schakelaar voor circulatiepomp	163
Paneel (MP 20-T)	164
230-V-controlelicht	164
Accu-indicaties	165
Alarmen	167
Hoofdschakelaar 12 V	165
Schakelaar tankverwarming	168
Tankindicatie	167
Temperatuuraanduiding	168
Tijdindicatie	168
Paneel zie ook indicaties	160
Parkeren	299
Passagiersstoel	52
ArMLEuning, instellen	52
In rijpositie draaien	52
Juiste zitpositie, instellen	52
Pechhulp in Europa	301
Peer zie gloeilampen, vervangen	260
Persoonlijke uitrusting	32
Propaangas	25, 134
PVC-vloerbedekking	42
PVC-vloerbedekking, reinigen	244
R	
Raam	
Rolhor	85
Verduisteringsrollo	85
Raam, ingangsdeur	
Vouwverduistering, openen	73
Vouwverduistering, sluiten	73
Raam, toegangsdeur	
Openen	73
Rolhor, openen	73
Rolhor, sluiten	73
Sluiten	73
Raamschakelaars, elektrisch	54
Ramen	78
Ophaalgordijn	88
Vouwverduistering	86, 87
Reinigen	
Waterleidingen	245
Watertank	245
Reinigen zie verzorging	241
Reischecklists	314
Reiswiegen	104, 106, 113, 114, 115
Reminstallatie, storingsopsporing	277
Remmen	50
Controleren	50, 277
Reservewiel	273
Reservewielhouder	273
Rijbewijscategorieën / toelating	19
Rijden met de camper	49
Rijsnelheid	50
Rolhor, raam	
Openen	85
Sluiten	85
Rolhor, raam toegangsdeur	
Openen	73
Sluiten	73
Rolhor, reinigen	244
Ronde zitgroep, ombouw slapen	123, 124
Ruitenwisservloeistof, bijvullen	58
Rustspanning	143
Ruststroom	143
S	
Sanitaire inrichting	221
Satellietinstallatie	66
Satellietinstallatie uitklappen	66, 67
Schakelaar voor waterpomp	222
Schuifraam	
Openen	78, 79, 80
Sluiten	78, 79, 80
Serienummer	265
Serviceluiken	74
Klepslot	74
Vastzetten	75
Sifon	227
Slaapdak	117
Openen	117
Sluiten	117
Sleutels	29

Trefwoordenlijst

Slot	
Afscherming bestuurderscabine	76
Ingangsdeur	70
Serviceluik	74
Sneeuwkettingen	47
Snelheidsbeperkingen	303
Speciale uitrusting	
Beschrijving	17
Kenmerk	17
Speciale uitvoeringen	293
Gewichten	293
Veiligheidsinstructies	22
Spoelbak, reinigen	244
Standverwarming	
Inschakelen	188
Onderhoud	259
Programmeren	188
Uitschakelen	188
Stapelbed	114, 115
Bedladder	115, 116
Ombouwen	114, 116
Veiligheidsnet	112, 115, 116
Startaccu	
Accu-alarm	167
Laden	147
Spanning, tonen	160, 165
Storingsopsporing	278
Zekeringen	171
Stekkerlamp	
Draaien	102
insteken	101
Verwijderen	101
Steunen zie hefsteunen	64
Stilstand	
In de winter	252
Tijdelijk	250
Stoelen, draaien	92
Stores, reinigen	244
Storingsopsporing	277
12-V-voorziening	279
230-V-aansluiting	278
Accu	278
Afzuigkap	280
Binnendeur	291
Boiler (Alde)	283, 284
Boiler (Truma)	282
Elektrische installatie	277
Gasbakoven	281
Gasinstallatie	280
Gaskooktoestel	281
Heteluchtverwarming	282
Inverter	279
Klimaatregeling	280
Koelkast	286, 287
Kookplaat	281
Magnetron	281
Meubelluiken	291
Opbouw	291
Opstap	278
Reminstallatie	277
Startaccu	278
Toilet	290
Verlichting	277
Verwarming	282
Warmwaterverwarming	283, 284
Watervoorziening	290
Woonruimteaccu	278
Strengblokkering	54
Symbolen	
Gasafsluitkranen	138, 176
Voor instructies	17
T	
Tafel	93
Tafel, vast	
In de lengte verschuiven	98
Tafelblad, naar de zijkant klappen	98
Vergrendelen	97
Tankalarm	167
Tankdeksel zie brandstofvulopening	60
Tanken	60
Tankverwarming, in- en uitschakelen	168
Tapijtvloer, reinigen	244
Technisch toegelaten totale massa	30, 33
Teflonlagen, reinigen	244
Tegenoverliggende zitgroep, ombouw slapen	120, 121
Televisie	42, 100
Draaien	100
Eruit trekken	100
Temperatuuraanduiding	168
Thetford-cassette, bevestigingsbeugel	238
Thetford-toilet	
Controlelicht	235, 236
Leegmaken	236
Spoelen	235, 236
Watertank, leegmaken	235
Watertank, vullen	234
Zekering	172

Trefwoordenlijst

Tijd, weergeven	168	Vast bed	116
Tijdens de rit	49	Openen	116
Tips	297	Sluiten	116
TL-buizen, vervangen	260	Vaste tafel	
Kamerverlichting	261	In de breedte verschuiven	96
Woonruimteverlichting	262	In de lengte verschuiven	96
Toebehoren, aanbouw	22	In dwarsrichting verschuiven	97
Toegangsdeur	73	Veiligheids-/aftapventiel boiler	195, 197, 199
Hor	72	Veiligheidsaanwijzingen	21
Raam, openen	73	Afscheiding slaapruijnte	131
Raam, sluiten	73	Veiligheidsgordels	50
Rolhor, openen	73	Juist dragen	51
Rolhor, sluiten	73	Juist instellen	51
Toegelaten totaalgewicht zie technisch toegelaten		Reinigen	244
totale massa	30	Veiligheidsinstructies	
Toegestane massa	30	Brandveiligheid	21
Toilet	233	Elektrische installatie	26
Storingsopsporing	290	Gasflessen	134
Verzorging	248	Gasinstallatie	25, 133
Watertank, leegmaken	248	Gebruik van een aanhanger	24
Zekering	172, 173	Kookplaat	203
Toilet-cassette		Verkeersveiligheid	23
Leegmaken	239	Warmwaterverwarming	179
Ontgrendeling	238	Waterinstallatie	27
Uitnemen	238	Veiligheidsnet	
Toiletruimte	230	Alkoojbed	108, 109, 110
Ventileren	230	Veiligheidsnet, alkoojbed	104
Toiletruimte, uitschuifbaar	231	Veiligheidsnet, hefbed	111, 114
Tolbepalingen in Europese landen	312	Veiligheidsnet, stapelbed	112, 115, 116
TÜV	300	Velgenmaat	272
TV-kast	100	Velgtype	269
Typeplaatje	265	Vensterruiten, reinigen	242
		Ventileren	77
U		Toiletruimte	230
Uitwendige verzorging	241	Verbandtrommel	300
Uitzetbaar raam	82	Verdeling van de hete lucht	177
Continue ventilatie	81, 84	Verduisteringsrolgordijn, dakluik met kliksluiting	
Openen	81, 83	Openen	89
Rolhor	85	Sluiten	89
Sluiten	81, 83	Verduisteringsrolgordijn, reinigen	244
Verduisteringsrollo	85	Verduisteringsrollo, raam	
		Openen	85
V		Sluiten	85
Vario-toilet	231	Vergrendeling van de koelkastdeur	
Ombouw tot douchecabine	232	In ventilatiestand vergrendelen	219
Ombouw tot toiletruimte	232	Openen	218, 219
		Sluiten	218, 219
		Verkeersregels in Duitsland	298
		Verkeersregels in het buitenland	298

Trefwoordenlijst

Verkeersveiligheid	47	Vouwverduistering, bestuurderscabine	56
Checklist	47	Openen	86, 87
Instructies	23	Sluiten	86, 87
Verlichting		Vouwverduistering, draaidakluik	
Lampen, reinigen	243	Openen	91
Storingsopsporing	277	Sluiten	91
Verstikkingsgevaar	22, 77	Vouwverduistering, Heki-dakluik	
Verwarming	176	Openen	91
Eerste ingebruikname	176	Sluiten	91
Luchtuitstroomopeningen, instellen	177	Vouwverduistering, raam ingangdeur	
Storingsopsporing	282	Openen	73
Verdeling van de hete lucht	177	Sluiten	73
Warmtewisselaar, vervangen	175	Vouwverduistering, reinigen	244
Verwarming voor afvalwatertank en			
afvalwaterleidingen	189		
Verwarming, buitenspiegels	55		
Verzorging	241		
Afvalwatertank	243		
Afzuigkap	246		
Bij stilstand in de winter	252		
Bij tijdelijke stilstand	250		
Hogedrukreiniger, wassen met	241		
In de winter	249		
Inwendige verzorging	243		
Isolatiemat bestuurderscabine	243		
Onderkant	242		
Opstap	243		
Toilet	248		
Uitwendige verzorging	241		
Vensterruiten	242		
Warmwaterverwarming	256		
Wassen	241		
Waterinstallatie	245		
Viergas-/roetmeting	300		
Vloerverwarming, elektrisch			
Inschakelen	190		
Overbelastingsbeveiliging	190		
Uitschakelen	190		
Voedingskabel voor 230-V-aansluiting	169		
Voertuig, wassen	241		
Voertuigdocumenten	17		
Voor het rijden	29		
Vorstgevaar	27, 221, 228		
Vouwverduistering			
Raam toegangsdeur	73		
Voortuig	45		
Zijraam	44		
		W	
		Waarschuwingssknipperlicht	300
		Waarschuwingstickers	265
		Warmtewisselaar (Alde)	
		Aanzetten	183
		Uitzetten	183
		Warmtewisselaar (Arizona)	
		Inschakelen	187
		Uitschakelen	187
		Warmtewisselaar, verwarming, vervangen	175
		Warmwaterverwarming	
		230-V-elektragebruik, kiezen	181
		Bedieningspaneel	180
		Extra circulatiepomp	184
		Gas- en 230-V-elektragebruik, kiezen	182
		Gasgebruik, kiezen	181
		Gereedschapmenu's	181
		Instelmenu	181
		Onderhoudswerkzaamheden	256
		Startscherm	180
		Storingsopsporing	283, 284
		Veiligheidsinstructies	179
		Verwarming, inschakelen	182
		Verwarming, uitschakelen	182
		Verwarmingsinstallatie, ontlichten	257
		Verwarmingsvloeistof, bijvullen	257
		Verzorging	256
		Vloeistofpeil, controleren	256
		Warmtewisselaar	183
		Wasbak	
		Reiniging	247
		Wassen met hogedrukreiniger	241
		Wastafel	
		Variabel	233
		Waterhoeveelheid, tonen	161, 167

Trefwoordenlijst

Waterinstallatie	
Drinkwatervulopening	223
Leegmaken	228
Ontsmetten	245
Reinigen	245
Veiligheidsinstructies	27
Verzorging	245
Vullen	227
Waterleidingen, reinigen	245
Waterpomp	221, 227
Waterpomp, schakelaar	182
Watertank	
Reinigen	245
Vulstand, tonen	161, 167
Water, aftappen	224
Water, vullen	223
Watertank zie ook waterinstallatie	223
Watervoorziening	
Algemeen	221
Storingsopsporing	290
Webasto dieselverwarming	184
Winterstand	186
Zomerstand	185
Wiel vervangen	272
Aandraaimoment	272
Wielen	269
Wielkeggen	63
Wintercamping	313
Wintergebruik	249
Winterverzorging	249
Woonruimteaccu	
Accu-alarm	162, 167
Inbouwplaats	145
Instructies	145
Laadstroom, tonen	162
Laden	147
Ontlaadstroom, tonen	162
Ontlading	145
Spanning, tonen	160, 165
Storingsopsporing	278, 279
Zekeringen	172
Woonruimteverlichting	262
Z	
Zekeringen	171
Aan de woonruimteaccu	172
Voor de startaccu	171
Voor Dometic-toilet	173
Voor Thetford-toilet	172
Zekering 230 V	169, 173
Zekering 12 V	171
Zekeringen 12 V	171
Aan de woonruimteaccu	172
Voor de startaccu	171
Voor Dometic-toilet	173
Voor Thetford-toilet	172
Zekeringenkast zie 230-V-beveiligingsautomaat ..	173
Zitbank voor, ombouw slapen	125, 126, 127, 128
Zitgroepen	103
Zwenktafel	96
Vergrendelen	96

Trefwoordenlijst